

Szerkesztőség: H. N. MŰZEUM KÖNYVTÁRA
Hírlap-Könyvtár
Védőkényv
1896. évi. 122. sz.

ZÁLA

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Ficsók Fülöp
kinyitáskorában.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (3 fut. — 12.)
Félévre 6 korona (3 fut. — 6.)
Negyedévre 3 korona (1 fut. 30 kr.)

Hirdetések jogszáma emellett.

NYITÓTÉR PÉTEUSRA 10 KR.

Hűsítetnek, valamint a hűsítetnek
vonatkozó Ficsók Fülöp könyv-
kereskedésbe tartoznak.

Bérmegelőző levelek csak ismert bank-

ból fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kilátások.

1896. január 1.

(—n) Vén szerzetes az idő. Olvasójáról ismét egy esztendő pergett le, s itt van az új év, takargatva előlünk azt, a mit hoz, átengedve bennünket sejtelminknek, óhajaink és kívánságainknak, melyeknek teljesedése a jövő titka. Nevezetes év volt az 1895-diki hazánk történetében. Fontos politikai mozzanatok jelzik ez évet, melyek messze időkre jótékony átalakító befolyással lesznek a nemzet fejlődésére. Tető alá jutottak az egyház-politikai reformok, s ime a világ tovább halad, nem fordult ki sarkából, a mint azt a szabadelvű reformok ellenségei több szenvedélylyel mint okossággal jósoltgatták. Ezek ugyan most sem hallgattak még el egészen, a néppárt új lapja az „Alkotmány” revisiót sürget, de ez a revisio nem fog bekövetkezni, mert nem lesz szükség reá; a nép józansága hamarabb beletörődött a dolgok új rendjébe, mint az elvakult előítélet, mely éppen nem akarja belátni, hogy mindazokból a veszedelmekből, melyeket az egyház-politikai törvények életbeléptetéséből a nemzetre nézve jósolt, egy sem érte a nemzetet s tovább sem fogja érni. A helyett, hogy most már belenyugodnának az új helyzetbe, mely a szélsőség respectálja a nép

vallásos érzelmeit, még mindig szítja ez a párt a gyűlöletet, s agítál az életbelépett törvény ellen, dacára annak, hogy nincs kilátása reá, hogy e törvényeket hamarosan revisio alá vegyék. Szükséges és hasznos törvények voltak azok, s a hol külsőleg nem agítáltak ellenük, ott a nép minden ellenszenv nélkül meghajlott előtte; s minthogy látja, hogy ebből sem anyagi, sem erkölcsi kára nincsen, tisztelni fogja ott is, a hol eddig intentiói iránt félrevezették. Valóban a ki magyar embernek érzi magát, annak éppen e téren nem kellene minden áron az ellentéteket keresni, hanem ellenkezőleg, most mikor a nemzet fennmaradásának ezredik évébe lép, az egyesítő szálakat kellene keresni, nem azokat, melyek szétválasztanak. Nem a magyar nemzetet sértő, gunyoló és gyalázó emberek barátságát kellene keresni, hanem egyetértésre kellene szólítani a nemzet minden fiát, hogy a máshonnan jövő támadásokat annál nagyobb erővel s annál biztosabb sikerrel lehessen visszazerezni.

A mit a pártéletben látunk, nem nagyon biztató a milleniumi évre nézve. Nem szükséges azért, hogy a pártok politikai nézetüket elhallgassák; egy nemzet politikai szükségleteire nézve mindig lesznek nézeteltérések s egy párt sem fogja azt tenni,

hogy nézeteit feladja. De nem is arról van szó. Arról van szó, hogy a nemzet egy nagy ünnepet üljön, ezer éves fennállásának ünnepét. Ezt ne zavarja oly dissonancia, mely esetleg a külföld előtt furcsa színben tűntethetné fel az erőteljű duzzadó alkotmányos Magyarországot, mely ezer éves múltjának számadásait mutatja be az ez évi millenáris kiállításon.

Méltán büszke lehet vívmányaira, s nem kell félnie a világ itéletétől, mely egy alkotmányos, szabad nemzet ünnepét jön megnézni; egy hosszú korszakot bezáró s egy új — remélhetőleg szebb és boldogabb korszakot megnyitó ünnepet.

Ürüljön ekkor az egész nemzet; ne álljon félre senki.

A szabadelvű kormányának és pártnak még ezenkívül is, vannak fontos teendői. Mielőtt elnapolnák a január 9-én ismét megnyíló országgyűlést, a költségvetésen kívül még néhány fontos javaslat vár tárgyalásra. Az bizonyos, hogy ez a sessio hamarabb véget fog érni, éppen a milleniumi teendők miatt, mint különben lett volna. Az ellenzéknek a feladata a kákán csomót nem keresni s a költségvetési tárgyalást a kellenél hosszabbra nem nyújtani. Van és lesz mód a szóbeszédre elég. Ujra megindulván az ausztriai féllal a közgazdasági kiegyezés

A „ZÁLA” tárcája.

Szomorú Pista.

— A „ZÁLA” eredeti tárcája. —

Nagy sürgés forgás volt Jobban Gergely úram hajlékánál, Kercseligetén.

A familia személynének: a gyógyörüség Jobban Katicának volt a lakodalma.

Még a vasárnapi első baranguzóra nem is igen gondolt Csibók Vendel, a vén robotos, mikor a falu simára söpört felvégi utcájába erős robogással perdült be egymásután öt kocsi. A cifra-szerszamos, sallangos lovak füle mellett libeggett-lobogott a tarka selyemkeadó. Telett Barkás Pál uramtól, a cikói bírótól, olyanra is. Mivel hogy az öt fiát: Barkás Lacit viték ott esküvőre.

A vőféleknek ugyancsak festett az arcuk. Egy-egy hatalmasat kurjantott hol egyik, hol másik a ahogy mosolygó képpel megálltak bámulni a robogó kocsikat a kercseligetiék, egy-egy csomó vajas peracet pördítetiek közéjük. Mert hát már így a mód.

Minél közelebb jutottak Jobban Gergely úram portájához, annál jobban szorították a gyepőszárt a kocsisok s mikor a nyitott kapu bevágtattak a tisztára söpört, nyírlasátoros portára, ugyancsak volt dolguk a kocsisoknak a nekifüzesített sárkányokkal, míg megállásra bírhatták azokat.

Jobban Gergely úram Pista kocsisra már ott várta őket az istálló ajtóban. Az is úgy van a módiban, hogy olyankor segíteni kell a vendégekocsinak a loállás körül.

Meg is tette emberségesen a dolgát. Pedig oly siralmas képpel járt szegény, hogy szinte megegett rajta az irtalmos szív.

Az egyik kocsis pajtása nem is állhatta meg szó nélkül. Kifogás közben megkérdezte tőle:

— Pista, mi fektüde úgy meg a szivedet?

— Talán táncoljak?

— Azt nem mondom, hogy mindjárt. De legálább lássék meg rajtad, hogy a ti leányok lakzija van.

— Há' szén az látszik meg.

Azután odább ment a szomorú kocsi, hogy ne kérdezhessék.

Jobbanék szolgálója: a takaros Vica, éppen akkor haladt el arra, munkára gyürkőzötten. Nem tudott parancsolni a vászoncselédi természetének: beleszólte szavát a beszédbe.

— Ne bánítsak szegény ördögöt! Már egy hónap óta csak lésem, mint a jótét lélek. Valami nagyon erősen rágódik a szívén. Könnyen azt hihetné az ember, hogy fáj neki a lakodalom.

Pista ezt már nem hallotta. Megiat csak ott állott meg az istálló ajtóban és várta a vendégeket. De a két langoló szeme nem járt az utca táján, ahonnan a vendégeket kellett volna várni, hanem minduntalan ott akadt meg a hajlék nyitott tornácán, ahol Jobban Katica meg-megjelent és édes, vágyó pillantással nézett át a szegény, szomorú Pistára.

Addig, addig néztek egymásra lélekhevogató szemekkel, míg lassan-lassan egymás közelebe értek.

Katica szép fehér menyasszony-ruhában volt, gyönyörű korszora volt a homlokán.

Már indulóban voltak esküvőre.

Pista csendes hangon szólt a szép menyasszonyhoz.

— Ugy-e ma látalak utoljára?

Katica lángoló szemei tágra nyitlak s csak halkán sutogta:

— Hát már elfeledted? Vagy csak játszóttál velem?

— Nem, nem! De lesz-e felked hozzá?

— Akarom, hogy legyen, hát lesz.

— Ugy, ahogy megmondiam?

— Ugy ahogy megmondiam.

— Magátok majd apád.

— Megáld majd a szived.

Epen nyitott a hajlék ajtaja. A menyasszony odább surrant; Pista csendesen visszabandukolt az istálló felé.

Oda támaszkodott az ajtószárához és szóltan szomorúsággal nézte: hogyan megy nagy parádéval, míg muszikkaszó mellett a násznép esküvőre.

Szinte utánuk vészelt tekintetével.

— Mit adnál érte, ha te lehetnél a vőlegény?

Kérdezte egyik kocsis pajtása a háta mögött.

— Az ilyen vőlegénységért semmit! — Mondta rá egykedvűen a szomorú legény.

— Az sem igaz am!

— Hát te mit adnál az olyan almáért, a mit a kezébe tennek, aztán én enném meg!

tárgyalásai, ez nem kevésbé fontos teendő, mely a szabadelvű kormányra hárul.

A millenáris esztendő is tehát munkával kezdődik: a nemzet üdvét célzó munkával, melynek — különösen a mostani politikai constellációk között nem szabad pihennie.

Vaszary szózata.

A hit mélysége, a hazafiság magasztossága sugárik ki ama fenkölt szózatból, melyet Magyarország hercegprimása intézett papságához: a millenium küszöbén. Mint világító csillag jelenik meg előttünk a szózat, szelid fényt árasztva az útra, melyet az újabb ezredévre kijelöl lelki alattvalóinak a jelenben és leendő szellemi utódainak.

E szózat, mely ép oly gazdag a keresztény hit mindig korszakot alkotó nagy eszméiben, amily díszes a hazafiság vezérelveiben, át fogja hatni nemcsak a magyar katolikus egyház minden tagját, hanem Magyarországon minden polgárát is. De áthat-e szózat verőfénye hazánk határain és terjeszteni fogja az egyházi dicsőségét s nemzete fenkölttségét.

Nagy és korszakalkotó férfiak gyakran ültek a hercegprimási székek, ném kevésbé nehéz időkben, mint a mai; de a nagy elődök közül kevesen bírták oly hatalmasan irányítani a nemzet sorsát, mint azt ma Vaszarynak megadta a Mindenható. Mintha csak az ő ajkai által nyilatkoznék meg a végzet! Vaszary Kolos szózata nem szabad, hogy csak a katolikus szentélyek jellegébe maradjon; az egész nemzet jelégévé kell annak lennie.

Aktuális politikai nyilatkozatot hiába kerestünk e hatalmas szózatban. A nemzetek állambölcséinek nyilatkozatait, kiket a végzet kijelölt, hogy népeik életuját az emberi bölcsesség közönséges méreteit meghaladó óriási arányokban megállapítsák, felelte állnak a napi politika küzdelmeinek.

A hercegprimás ihletettségől tündöklő szózatában nem nyilatkozhatott meg a tegnap, ma és holnap kicsinyes aktualitása, mivel az egy újabb ezredév üdvös reményét gerjesztő alapvetését foglalja magában.

Boldog az a nemzet, melynek élén a megpróbáltatások napjaiban oly tündöklő egyházfejedelem áll, mint Vaszary Kolos. Szászszorosban boldognak mondhatók vagyunk mi magyarok; mert nem a veszély örvénye szélén, hanem egy új ezredév fényt árasztó küszöbén mondhatjuk őt magunkénak. Őt, ki a hit és hazafiság áldásos sugarait terjeszti reánk!

A néppárt szervezése Zalavár-megyében.

Bánok-Szt. Györgyről írják lapunknak:

A különben csendes községünk december 29-én rendkívül élénk képet nyújtott. Ezen napon tartott meg a már régebben tervezett néppárti közgyűlés, mely alkalomból Lepesny Miklós plébános már 28-án este dr. Bakonyi Elek budapesti ügyvéd és a kath. néppárt munkatársa kísérelében ide érkezett. Fogadtatásban nem részesült és a helybeli plébános: Keller Ferenc lakásán szállt meg. Másnap Lepesny tartotta a misét, mise után 12-ór, a már előra elrekesztett népbevonult a plébániai udvarára, a hol a népgyűlés megtartandó volt. A néptömeg, az itteni plébániahoz tartozó nyolc községen kívül A-Lendvára, Dobri, Sormás, Eszteregnye, Rigyász, Szeptenek és még néhány somogyimegyei községből ide száradókat parasztokból és néhány plébános és káplánból állott, mintegy 3000-re tehető. Elsőnek szólt: dr. Bakonyi, ki azon kérdéssel kezdte, kell-e? kívánjatok-e az új egyháspolitikai törvényt?

Néhány torok nem-et kiáltott. Dr. Bakonyi erre hivatkozott arra, hogy ő beutazta már Magyarországon legnagyobb részét és mindenhol a legnagyobb elkeseredést tapasztalta, kárhóztatja a kormányt, hogy oly törvényt erőszakol a jó kahalikusokra, a mely azoknak nem kell, és merénylőket követelt el a kath. vallás és a népérzelmek ellen akkor, midőn ezt a nép megkérdése nélkül tette. Iuli a választó polgárokat, hogy ne támogasson oly kormányt, mely Szt. Mária orszá-át — Magyarországot — amítja, hanem igyekezzenek néppárti képviselőket választani. Szólt még a sok jótalan és magas adóról, a vámtarifáról a 67-ki kiegyezésről stb. Utána Keller Ferenc helybeli plébános vette át a szót; kinek az a szerep jutott, hogy néppel megerősítse, miért nem fogadható el az új törvény és mi leendője lesz a néppártnak.

Beszéde higgadt és tárgyilagos és minden sértő vagy izgató szóból ment volt, sőt figyelmeztette a néptömeget, hogy addig is, míg az új törvények érvényben maradnak, azokat kellőleg tiszteljék és megtartsák.

Végül Lepesny Miklós a következőképpen, kinek a kath. autonómiaóráról kellett beszélni. Beszéd is az autonómiaóráról, mint egy autonómia; összeüregyentelenczi és igazgatottan, hogy valóban nevelésessé tette magát. Eltekintve az igénytelen külföldi és orosz kiejtésről, annyira hadonászott, hogy beszéde legkisebb hatást sem kellett. Hogy miért szükséges a kath. autonómia — mondja — 1. azért, hogy a kath. egyetem. katedráján ne oly tandó üljön, ki azt tanítja, hogy öregapánk majom volt; 2. azért, hogy esetleg ne zsidó vagy lutheranus miniszter nevezze ki; illetve terjessze fel ő feladása elé a kinevezendő püspökök; 3. hogy a vagyoni ne a közoktatásügyi miniszter kezelje és használja fel különböző célokra, hanem az alakított autonóm vegyes bizottság stb.

Utér azután a képviselő választásokra. Ne hagyják magukat gyomond a szabadelvű korrektorok megvesztegetni; ha ilyen hozzájuk beép ragadják fölön, és dobják ki, az asszonyokat pedig kéri, hogy terjeiket kapacitájuk, hogy a néppárt szavazzanak, a korteseket pedig seprűzék ki. A mostani kormány nem megbízható; ő nemcsak, hogy a háza fontos ügyeit nem bízza reánk, de még apró rofógo általait sem. Ejen a néppárt-al végző tördemvenyet. Legvégül Keller Ferenc plébános egy keszletben levő nyomtatott határozatot olvasott fel, melyben ki van mondva, hogy a "Néppárt" a mai napon a leányei választó körületben megalkult. E part saziájára pedig ez van írve:

1.) Megmenteni Szt. Mária országot és Magyarországot az erkölcsi süllyedéstől — a végpusztulástól.

2.) Az autonómia keresztülvitele.

3.) Az új egyháspolitikai törvény megváltoztatása, vagy megsemmisítése.

A népgyűlés különben a legnagyobb csendben folyt le, hogy a csend és rend tartására ki-rendelt 14 csendőrnök semmi szerep sem jutott. Lepesny kísérőjével másnap reggel elutazott és Nagy-Kanizsán át A-Lendvára ment folytatni a "Néppárt" szervezését.

A kiegyezési tárgyalásokhoz.

Mint a „Pester Correspondenz” értesül, a monarchia két állama mindegyikének kormánya megállapodott abban, hogy a kiegyezési tárgyalásokat 1896. január 3-án okvetlen megkezdik. E napon báró Banffy Dezso miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter Bécsbe érkezik és teljes valóságul megnyitják a tárgyalásokat. Egy legújabb tartott minisztertanácsban elhatározták, hogy az érdemleges tárgyalásba addig nem mennek, míg a Baden-kabinet határozott és közelezi nyilatkozatot nem tesz a valutarendezés és a készletelés felvétele tekintetében. A magyar kormány ez álláspontját határozottan és

A vendég kocsi nagyot nevetett.

— Kezembe sem adják, meg is eszik szépen nélküled.

Pista befordult az állóba és elkezdte törlegelni a szerszámot. Fényes volt annak minden sarikája; még a lehelet is meglátszott volna barnuliyeken.

Azután lovai közé lépett, szépen megsimogatta mind a kettőt. Azok bizalmasan feléje fordították fejüket és könnyebben esett nekik, hogy egy kis szőzadőrzsőlhették büséges gondozójokhoz.

Pista valamit behelt is hozzájuk a bucsuvelőtről, de azok szegények nem sokat értettek belőle.

Csak az tetszett nekik nagyon, hogy gondozójok aznap duplán mért nekik mindentől: az sbrakból is, szénából is, meg a szokott kedveskedésből is.

— Az okos állatok fel-felütötték fejüket, valahányszor a tornácajtó ki-kinyílt és a zugó cigányzene kiharsant a nyílásból.

Pista el-ellátogatott hozzájuk és megigazitván a jászolba tett eleséget, megcirógatta a két győnyű állatot, miknek szőre még a félhomályban is csakugy ragyogott.

— Dercsi! Bogár! édes jószágaim, csak egyetek! Hejh, nagy utat teszünk ám!

A jámbor párk okos szemekkel néztek a beszélő legényre, kinek szomorú aróán akkor már az elszántság pírja égett.

A kocsiok, akik hallották a beszélő legényt, helyeslőleg bólintottak rá. Valamelyik szóval is mondta:

— Bizony, bizony nagy utat. Kercseligettől Czikióig jó öt órai hajás.

Estere keive, a kocsiok ellátják lovaikat és bemenek a hajlékba egy kis ropogásra.

Pista egyedül maradt az istállóban. Megállott a küszöb közelében és maga elé merengett. Aztán levelet a szegről a szép fényes, sallaugós szerszámot és felszalolta Dercsire, Bogarra.

— Nézzek, ugy-e szegény párkák, hogy ilyen későn szerszámotok. Nagy útra megyünk édes lovaím, vagy útra! Milyen jó, hogy ti nem éreztek semmit, nem gondoltok semmire.

Két nehéz könyecpp szivárgott szemébe, de hamar elmorzsolta azokat.

— Meg kell lenni! Ugy kell lenni! — szólt és gondolatokba mélyedten dült a kerékjászol oldalához; közben fel-felütötte fejét, amint legkisebb neszt támadt az udvaron. Ki-kitekintgette az istállóajtón.

Ez alatti az éjszaka fekete szárnyakkal ereszkedett a vidékre. A falusi bámulók is elszéledtek az utcán erre, arra. Csak bent az épületben volt zaj. A cigányzene dallamos jáékát hangos ütemzessel kísérte a táncolók dobogása. Kívül csendes volt minden; néptelen és sötét.

Bent a hajlékban már erősen megteküdte a fejeket a mámor. Egy-egy erősebb rikkantás kísérte a táncot, amint a legények egyike-másika jobban neki hevült.

Barkás Laci rendkívül virágos kedvében volt. Meg-megporogtette gyönyörű szép menyasszonyát és beszélt hozzá mámoros lövel, szívet megejtő mérdősséggel, lanyragyújtó tűzzel.

— Ne busulj angyalom! Egygye szakad szívem a sziveddel. Virágot faka-zt majd szíved dobbanása. Nem lesz a mi szerelmünknek hétérszázgon parja.

Jobban Katica, a szép menyasszony, csak hallgatott, lehatotta lazasan egy fejét és csak járta a táncot gépiesen; de meglátszott reveteg tekinteten, hogy lelke valahol idegenben kalandoz.

Hol itt, hol ott hullott le nagy zöréjjel egy-egy üveg a földre és sirva, csőrömpölve szűdött széjjel.

Valaki azt mondta tréfásan Jobban Gergely uramnak, hogy nem jelent ám jót ez a sok üveg-törés. Majd az új pár között is sokszor megörök a béke. Jobban Gergely nagyot nevetett erre és azt mondta:

— Már a' biz nem török meg. Láthatja Isten, ember, hogy ezek egy párnak természetek. Nem igaz-e Laci fiám?

Barkás Laci, a mámoros völgyében, erős önértzettel ütötte ki mellét.

— Meghízem azt. Minket talán még az asó, kapa sem választ el.

Nagy virtussal nyomban át is kapta menyasszonya derekát és járta vele tüzesen, öntefedten a szédítő csárdást.

A menyasszony pedig ránezett édes-apjára, aki gyönyörködve nézte táncukat és verejtékecseppjei közé észrevétlenül néhány könyecsepp is vegyült.

Mikor a csárdásnak vége lett, a menyasszony azt mondta a völgyének, hogy egy kicsit át-úna a mellékszobába.

erélyesen meg fogja övni és végre világhosszot akar teremteni a zavaros helyzetben.

A különböző szónoki teljesítményekből ismételtelen néhány általánosságban tartotti nyilatkozatot vetünk ki a kiegyezésre vonatkozólag. Halottak, hogy Magyarország bátorodtan és erősen meg fogja védeni jogát és érdekét. Általános vonásokban tartotti program számára szükség esetén ennyi elég ugyan, de konkrét pontozatok természetesen éretnen meg kell tölteni és alapos megmondás után a két fél közötti megállapítani.

A különböző pártokhoz tartozó reichsrati képviselők utolsó fogadása alkalmával a császári hölgyben Ő felsége minden egyes képviselő előtt különösen hangsúlyozta azt a legmagasabb kívánatát, hogy Magyarország meg kell kötni a gazdasági kiegyezést. Arral tehát báró Bánffy a kiegyezési tárgyalások megkezdése alkalmával oly komoly nyilatkozatot tehet a magyar kabinett nevében, ugy okvetlen biztosítania kellett a maga számára a korona befejezését.

Ürügyekkel nincs rajtuk segítve. Magyarország már régóta rendelkezik az eszközök felett, melyek a valuta rendezéséhez és a készízetés felvételéhez szükségesek. Ha előbb a gyorsan egymásután következett kormányváltások és hivatalnok miniszteriumok által az a veszély fenyegetett, hogy az akció elpólyosodik, — most már egészen másképp állnak a viszonyok Ausztriában és a Badeni-kabinet oly helyzetben van, hogy kon-szolidálnak, erősnek és biztosnak tarthatja magát. A valutarendezés ügyét tehát nem szabad többé elhalasztani, de megoldásával sem lehet tovább várni, minthogy a kérdés a legszorosabb összefüggésben van a bankszabedalom megújításának kérdésével és a bankkérdés rendezése, szabályozása nem szenvedhet halasztást.

Hogy Bánffy miniszterelnök a fentemlített nyilatkozati, mely komoly és erélyes, meg fogja tenni, az abból is látható, hogy két szakminiszter, a kereskedelmi a földművelési, egyelőre nem vesznek részt a tárgyalásokban. És ez a felette fontos körülmény egyelőre egy nagy politikai tényvel, melyért nem adóhatunk elég elismeréssel a miniszterelnöknek. És ki képes megalkotni valamelyes kérelmet a miniszterelnök eme cselekvési módját illetőleg? Az ő egész eddigi működése, egész mulja és kivolt sikerei világosan és érthetően ama feltevés mellett szólnak, hogy ő igenis az a férfi, aki Ausztriával szemben is a lettek politikáját fogja követni és végre megszerzi az országunk azt, amit az összes eddigi kormányelnökök alatt nem tudott elérni: a

Eltávozott a mellékszóba, de nem maradt ott, hanem fejtől lépte a menyasszonyi koszorú, és revelléndül kuszurant az udvarba, onnan a sötét éjszaka szárnyai alatt futott ki a kert-szájra uton.

A telek végén ott várt red Piata kocsi.

Dercsi, Bogár nyugtalanul kaparták a földet.

— Mindjárt, mindjárt, édes páriám! — utolgotja Piata a nyugtalanokót állatoknak.

Amint elesz zemeivel észrevette a feléje futó Katicát, messziről kezét nyújtotta neki s a következő pillanatban már egymás karjában voltak.

Piata szorosa fogja a gyepőt. A két gyönyörű állat meggráza sórényét és ágsáskodva indultak el a nagy utra.

Felső mulva már iszonyu zűrzavar, lósfutas támadt Jobban Gergely portáján.

A mámoros vlogeny egó arccal, küldött szemekkel ordított:

— Lovat ide, a legjobb járót!

Amelyiket előbb oda vezették hozzá, arra fölkapott és elvágatott, csak ugy találomra, az egyik uton.

Mások is követték példáját.

Elvágattak ki erre, ki arra.

Le kell monni a szegény Jobban Gergely tisztességes familiájáról, ha vérről is.

Deregő hajnalnál sem érkezett vissza senki. Már szikkadni kezdett a harmat, mikor az első lovas-kereső visszatért. Lováról patakzott a hab.

Szomorú képpel mondta a hozzájártoknak:

— Ne várja szokat soha senki vissza! Kapon vize lett a nyoszolyások! A bukógáti malomnál fogták ki őket. Isten kegyelmezzen a lelkeknek.

— y.

rendezett valutát és az aranyban való készízetések felvételét. Az ellenzéki finansz-korifenokok e tekintetben is csak üres szalmát csepelték s előre oly jóslatokat hirdettek, a melyekért a felelősséget mindjárt a kiegyezési tárgyalások kezdetén nagybölcsen el fogják utasítani magukból.

H I R E K.

— **Klobucsar Győző** honvéd-ezredes, ezred- és állomásparancsnok Nagy-Kanissán — mint már emlitettük dandárparancsnoki minőségében Lugosra helyezteletét át. A tavózi tiszteletére szombaton este a „Korona szálloda” éttermében az összes Nagy-Kanissán időző honvéd és közös hadsergebeli tisztek megjelentek. — Néhány órai kedélyes együttélés után a volt állomásparancsnok meleg kézzorítással búcsút vett a tisztikartól.

Klobucsar, ki a szolgálathban rendkívül szigorú felehbvaló, szolgálathon kívül a legjobb bajtárs. Őt évi itt időzése alatt mindig oda hatott, hogy a polgárság és a katonaság közt a jó egyetértés meglegyen és ha ezen törekvésében itt-ott előforduló incidens megzavarta, sulyosan büntette a zavarókat. Játékonyestü estélyeinken soha nem hiányzott Klobucsar ezredes d'leg alakja.

Rendkívül előszerény modorral általános rokonszenve tett szert, mely őt állomására is kísérte.

— **Keszthelyiek a hercegprímásnál.**

Keszthely város képviselőtestületének harminc tagu küldöttsége decz. hó 29-én tisztelettel Esztergomban Vaszary Kolos bitoros hercegprímásnál, hogy megköszönje azt az 100.000 korona alapszámlát, melyet a primás szülővárosra szegényei javára felajánlott. A küldöttséget a náni állomásról a hercegprímás fogatai vitték az esztergomi érseki palotába. A hercegprímás hírnököi díszben údvári papjaitól környezve fogadta a küldöttséget, melynek vezetője Nagy István városbíró meleg szavakkal tölcsmoalta a kezsbelyiek háláját és ragaszkodását a város nagy fia iránt. Vaszary Kolos hercegprímás szives szavakkal válaszolt s kijelentette, hogy mindig hálás kegyelettel gondol szülővárosára s szeretettel emlékezik ott töltött ifjúkori éveire. Végül megjegye, hogy a jövő nyáron meglátogatja Keszthelyt, a hol nem jár, mióta érseki széket elfoglalta. A beszéd lelkes éljenzést keltett és ezt fényes ebéd követte, mely alatt több felköszöntő tartott. Az ebéd végzetével a küldöttség tagjai megleltették a kincstárt, a bazilikát és az esti vonatig egy felejtethetlen nap szép emlékeivel visszautaztak Budapesten át Keszthelyre.

— **Szilveszteri estélyek.** A Casinó- valamint „Társaskör” szilveszter-estélyei különösen sikerültek. A Casinó vendégeit nagy szellemi éleketlen részesítette a különö másor, melynek minden egyes pontja pompásan sikerült. A „Társas-kör” a szünóránban tombolóan szórakoztatta vendégeit. A sok szép nyerenémény a tagok áldozatkészségéből került ki. A „Casinó”-ban az első négyest 48 pár táncolta a „Társaskörben” 30 pár. Az új esztendő első órai mindkét helyen nagy vigyágban folytak le és bebizonyodott, hogy pe-roleum világítás mellett is kitűnően lehet mulatni. A közbeeső ünnepek miatt, melyen a nyomdai munka szünnelet — mindkét vigalomról csakjövő számunkban emlékeztünk meg tüztesebben.

— **A „Társaskör” bálja.** A nagykanissai „Társaskör” február hó 15-én fényes bált tart az „Arany szarvas” szálloda dísztermében. A bál iránt, melyre a meghívók e napokban küldenek azét a vidék is rendkívüli érdeklődést tanúsít.

— **Az Izs. négyelet vigalma.** A rendkívül érdekesnek és vonzóknak ígérközt vigalom mint lelkes forrásból értesülünk február hó 8-án fog megtartatni. Az ügybuzgó vigalom-rendező bizottság majd naponként értekezik, hogy a közönségnek a vigalom minél nagyobb meglepetést és mentül több szórakozást nyújtson.

— **Eljegyzés.** Kohn Ignác nagykanissai illetőségű magánisztevelő eljegyezte Breesbauer Rozsa kisasszonyt Zomborban.

— **Gyászjelentés.** Múlt hó 31-én kiérték örök nyugalomra Somogyi Samu, Somogyi Henrik nyugalmazott hltk. titkár fiát Nagy-Kanissán. Az agg szülők keményen sújtotta a sors, midőn hó és irántuk odandó szeretettel visellettük flukat vesztették el. Az élte delén levő férfit szélhűdés érte, s december hó elején már betegesen hosták hazalakhelyéről, Bánok Szent-Györgyről, a szülő

háza; négy heti kínos szenvedés után, mit ony-hiten sem az orvosok tudományá sem gondos szülők önfeláldozó ápolása képes nem volt: múlt hó 29-én szerető szülői karjai között — lahelte ki lélték. A végítasztessegen a „Munkapáholy-tesztületilek, a helybeli általános betegesgélyző egy-let gyűlölgő alatt a nagyszámu közönség je-lent meg, köztük számosan B.-Szl.-Györgyről. A koporsót sok koszoru díszíté, azoknál többben koszoru-adományait megváltották Dr. Neumann Ede főrabbi megható gyászimát mondott, az Izs. templom énekár Kertészmaroff Lórád főkantor vezetés alatt gyászszoksmákat épekkelt, s midőn az agg apa kerassven sírva, fia koporsójánál állott, mindenki szemében megjelent a részvét ál-gyönyűje. Szolgájon az általános részvét vigassza a gyászborultaknak, s erősítse őket a tudat, hogy az alhunytira, kinek osztályrésze a földieletben már csak szenvedés volt, megváltás volt a halál. Nyugodjék békében!

— **Koszorút pótló adományok.** A december hó 29-én elhunyt Somogyi Samu L. kedgyektől jelelt koszorút pótló adomány fejében adakozók: Somogyi Henrik 10 frt. Barta Lajos és neje 2 frt. Singer József k. a. 1 frt. Breuer Bernát 2 frt. Licht Sándor 1 frt. Weisberger Zeigmond és neje 2 frt. és a helybeli „Munkapáholy” 10 frt. Nagykanissai Chepa Kadisa.

— **Nyilvános köszönet.** Fogadják mind-azok, kik felejtethetlenül jó munk Somogyi Samu elhalálása alkalmából részvétöknek adtak kifejezést ez uton köszönetünk nyilvánítását. Nagykanissán, 1896. január hó 1-én Somogyi Henrik és neje.

— **Nyilvános nyugtalan.** A nagykanissai „Kisdednevelő Egyesület” nádor-otói övodájában felállított karósnysf felszereleshecs járulni sziveskedtek: Vidor Samu né 3 frt, három gyermekruhával és különtele kerácnyozta díszszel; Gáspár Gutmann Vilmosné, Haudekker Antalné, Weiser Józsefné 2—2 frtal; Wussti Lajosné, dr. Roth-schild Samu né, Löwinger Lajosné, Ledetsky Arminé, Györfly Jánosné, Práger Béláné, Rapoch Gyuláné, Scherz Richárdné, dr. Szukits Nándorné, Schmidt Frigyesné, Bognerieder Józsefné, dr. Szekeres Jozsefné, Pálffy Elekné, Szabó Karolyné, Bajor Lászlóné, és Neu Albertné 1—1 forinttal; Blumenschein Vilmosné, Löwy Adolfné, Janda Karolyné, Németh Ignácné, Mantuano Józsefné, Miltényi Sandorné és Eisner Henrik né 50—60 krajcarral, Fischer F. 30 krajcarral lly. — Wajdits József, Fischel Lajos, Weisz L. és F. és Singer Lipót különféle díszlekeket adományoztak. Fogadják a szives adakozók a kiadékek névben a rendező övönök hálás köszönetét.

— **Demonstratio a miniszter ellen.** Lapunk n. számában megemlítettük, hogy Daniel kereskedelemügyi miniszter rendelete, melylyel az év utolsó két vasárnapján a munkaszünetre vonatkozó törvényt hatalyon kívül helyezte, még csak ekkor jutott a közönség tudomására, midőn az első kivétel vasárnap már régen a múlt volt. Ezen intézkedés annyira bántotta kereskedőinket, hogy szinte bamulatos egyöntetűséggel lemondtak a rendelet által megadott jogukról és mint egy vezényszóra az új év előtti vasárnapon pontban déli 12 órakor bezárták üzleteiket azon indoklással, hogy: „eső után nem kell kö-pönyeg.”

— **A nagykanissai ipartestület és a vámközöség.** A nagykanissai ipartestületnek nem kell az Ausztriával való vámközöség és ezt a soproni kereskedelmi és iparkamara-hoz infézeti átiratában következőleg okoják meg: Hivatkozással a 4855/895. sz. alatt kelt beces megkeresésre, van szerencsénk a nagykanissai ipartestület előjáróságának egyhangú véleményét a következőkben előterjeszteni. A nagykanissai ipartestület előjárósága az Ausztriával való közös vánterületet a magyar iparosokra s a magyar iparra károsnak tartja, a kereskedelmi vámszerződés megújítását sem eddigi feltételeiben, sem ezeknek módosításával célravezetőnek nem tartja, mert a magyar ipar fejlődését ebből kifolyólag a magyar iparos megelhetésének feltételét az önálló vánterületben látja, mert csak ebben képzeli orvosságát annak, hogy az Ausztriában feldolgozott terményt ne kényse-rüljön drága aron visszavásárolni. Ezek azok a serelemek, a melyekért a fentiekben voltunk batrak a magunk részéről elmondani, amidőn es ügyben a tekintetes kereskedelmi és iparkamarától is azt kérjük, hogy tiltakozó szavát magyar iparunk javára a vámszerződés megújítása ellen

legye meg. A nagykanizsai ipartestület előjáró-
ságaak 1895. december 28-án tartott rendkívüli
ülésétől, Muraközy Lajos testületi jegyző, Knáusz
Ferenc testületi elnök.

A villamvillágításról. Franz Ludwig
heriedt villamvilágítás két napi tejes szünetet
tartott. Hétfőn este 8 óra után hirtelen sötéttség
állt be városunkban, a közönség és az üzletu-
lajdonok nem csekély bosszankodására. Szilvesz-
ter este a bosszankodókhoz sorakoztak a vigá-
lomrendező bizottsági tagok, csak **Ebenspanger**
Leo a Casino vigalomrendező bizottságának
elnöke nevelti markába, mert ő idejében
előteremtette hatalmas patulom-lámpát, mel-
lyek lényeg teljeseen feleltettek a villamos világ-
ítást, de azért itt ep úgy mint egyebütt igen
gyakran megemlékeztek Franz urról és világ-
ításáról. Hogy ezen megemlékezés nem a leghi-
velegőbb volt, az igen természetes. Valóban igen
kívánó-lak vagyunk megtudni, mennyi bírágot
fiel Franz Ludwig ur a városnak a két napi
szünetért és hogy mennyiben fog kárpótlást
nyújtani azon fogyasztóknak, akik vele átálá-
nyozva vannak. Az ellenőrző bizottságotól vár-
juk, hogy erélyes állást fog foglalni a vallalkozó
ellen, megmutatandó neki, hogy az az ur aki
fixet, nem pedig ki a buszáj jóvedelmeit szembre
vágja azon hiszemben, hogy ezzel már eleget
teit szerződésbeli kötelezettségnek.

Kasszinói költségvetés. A zala-egereszei
kasszinó elvi rendes költségvetését Svastits Beno el-
nök előkelt a dec. hó 26-án d. n. 6 órákor
tartotta a tagok szép számmal részvételével.
Elnök a megjelenteket nyitván a költség-
vetés határozatképesnek nyilvánítván, a számvizá-
gáló bizottság nevében Udvardy Ignac tett jelen-
lést a számadás megvizsgálásáról; a jelentés
alapján a pénztárnoknak a felmentvény megad-
tatott. Az 1895. évi bevétel a megelőző év 1.149
frt 94 kr. maradványával együtt 3.626 frt 84
kr., rendes kiadásokra 1.948 frt 91 kr., a így
összesen 3.136 frt 65 kr., pénzmaradvány 491
frt 19 kr. — Az 1896. évi költségvetés 2.683
frt 90 kr. bevétel, 2.122 frt kiadási előirány-
zással a így 561 frt 99 kr. remélhető pénzmarad-
vánnyal elfogadott. — A 381 frt tagdíj
hátralékára nézve a költségvetés kimondta, hogy
az 1896. évi megelőző hátralékok behajtás vé-
gett a kasszinó ügyészenek azval kiadtak ki,
hogy amennyiben az egyesület feloszlatására
hátrédo elati a hátralék nem fizetésének be,
egy per után hajtandó be, mely célra az ügyész-
nek előlki meghatalmazás adandó. — A választá-
mány megbízott, hogy a vigalmi rendező hi-
szóságot alakítsa meg a annak tagjait választva
meg. — A költségvetés utolsó tárgyát a tisztújítás
képezte, miután előzőleg elnök maga és tiszt-
tartásai, egy a választmány nevében — megkü-
szönte a bizalmat — állásáról lemondott. A
szavazatszedő küldöttség tagjai Oroz Pál elnök-
lete alatt dr. Csák Károly és Malatinszky Lajos
voltak. A szavazás befejezésével a szavazatok ös-
szes számát tarták a kihirdetett szavazás ered-
ménye, mely szerint: Svastits Beno elnök, Skub-
lice Imre házvezető, dr. Szigethy Elemér ügyész,
Marton László pénztárnok, Udvardy Ignac és
Malatinszky Lajos jegyzők, Körösi Sándor
könyvtárnok. Választmányi tagok: Csorján Ká-
roly, Skublice Jenő, Arvai Lajos, dr. Mangin
Károly, Boschan Gyula, Hlászky Kálmán, Sta-
niszlavszky Adolf, dr. Russácska Kálmán, Lanyi
Kálmán, Csorján Sándor, Nagy Géza, Gernya
László.

Új községi jegyző. A Pichler Imre
halálával megüresedett alsódombourni községi
jegyzői állásra egyhangulag Mihács János, per-
kálí svogabirósági írnokot választották meg. A
megválasztott legutóbb, mint helyettes jegyző
működött Alsó-Domboruban.

Megválasztott bizottság. A dec. hó
17-én tartott tisztújító költségvetés megválasztott
szogabirókat a föl-pán következőleg osztotta be:
a tapolcai járásba Székely Emil és Dienes Sándor,
a sümegibe Mayer István, a keszthelyibe
Csák Árpád, a nagykanizsai Mértly Antal, a
pacsiba Pálffy László, a zalagereszeibe Mala-
tinszky Lajos, az alsódombourni Csorján Odón,
a letenyzeibe Solyom Tivadar, a perlatkai Bóca
Sándor és a csáktornyai Szalmay József szog-
gabirókat.

Körösi János Pápa. Pápa város és
vidéke listája a „pápai körösi ügylet” ja-
vára Pápa, 1896. évi január 18-án az „Arany
Griff” szálloda dísztermében „Körösi János”
rendez.

A Balaton tóten. Balaton-Füredről
írják: Valahára jég borítja a Balatont a szeretik
már a vitorlás szánokat, melyekkel onnani
módra megrendezik a téli regattákat. Hajógyá-
runkban a dolog nem szűnik egy oseppt sem.
Baró lokey István vice-commodore megrendelt
hajója már úgy szólván teljeseen elkészült és a
jövő héten vagy újév után 1896-ban megkezdjük
fáradhatatlan és buzgó ügyvivő vice-commodo-
runk: ifjabb Adám Károly ur hajóját építeni.
Azonkívül még egy vitorlás hajó készült és ezek
mind a jövő évi regattákra részt loznak venni,
sőt amit biztosra vesznek, — díjakat nyerni.

Videki hírlapiradalom. Szombat-
helyen Bertalanffy József f. szerkesztése mellett
megjelent politikai hetilap, a „Vas megyei Lapok”,
januar elsőjével a „Vas megye” című hetilap
E-zer megjelent, szabadelvű irányu, politikai
lappal egyesült. „Vas megye” eddigi szerkesztője
Kövér Kálmán Béla lesz f. szerkesztője az
egyesült lapnak. — A „Komáromi Lapok” újévől
kezdve Iltrich József személyében új szerkesz-
tőt kap; a lap tulajdonjogát pedig a lap barátai-
ból alakult társaság veszi át. Mint a főszer-
kesztő Tuba János, orsz. képviselő, a lap eddigi
szerkesztője és tulajdonosa annak elén továbbra
is megmarad. — A „Székesfehérvár és Videk”
hetilap 3 szor megjelent társadalmi lap szer-
kesztésétől Csitári G. Emil a szombaton megje-
lent számával visszalépett a a lap tulajdonjogát
a Székesfehérváron alakult „Politikai Hírlap-ki-
adó részvénytársaság”-ra ruházta. Szerkesztő:
Lipóczy Sándor.

Milyen lesz az új esztendő? Az
1896 ik év szűkő év lesz és 368 nappól fog
állni. Ennek természetesen következménye az,
hogy a február hó hosszabb lesz más évek febr.
hóval, mert 29 napot fog számlálni, ami azo-
kán, akik az elcséjt mohón várják, nem valami
kellemes dolog. Únaonnap 14 lesz az új esztén-
dőben és Kérneval herceg uralkodása sem lesz
valami nagyon hosszantartó, mert összesen 38
napra fog terjedni, ami intőül szolgáljon a la-
nyoknak, akik férjhez akarnak menni. Február
18-ára esik a farsang utolsó vasárnapja. Az égi
tűnemény kedvelőit két hold- és napfogyatkozás
fogja sokrészre, uralkodó csillag pedig Ju-
piter lesz, mely több esőt fog hozni, mint szá-
raz időt, de a szőlők termésbevétele a gazdak
öröme ellensúlyozza, mert a Jupiter ávo rend-
szerint termékeny év szokott lenni. A tél hosszú
és igen hideg lesz, a tavaszi versek ideje tehát
igen későn fog elérkezni.

Betörés. Dec. hó 23-én éjjel Rosenthal
Miksa hitvesházi kereskedő üzemhelyiségébe be-
törttek és onnan körülbelül 15 forintnyi készpénzt
és egyéb tárgyakat elloptak. A táviratilag ér-
tesített alsódombourni derék osztród őrmesternek
sikerült még az napon Broz Ferenc hitvesházi
cigány személyében a tettest elfogni, ki a betö-
rőt, és egyéb tolvajlásokat is beismerve.

**Értéktelenség és mindenemű
gyomorba jekésűl melegen ajánljuk tisztelt
olvasóink figyelmébe** Egger szodapaxtillát.
Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden
gyógyszertárban és nevesebb gyógy-fűszer-
üzletben. Fő- és szétküldési raktár Egger A.
fiat Nador gyógyszerterá Bpsten, Váci körút 17.

Sport.

Eurapesti III-ik díjlovgálás és díjgratálás.
Az „Oroszágos Magyar Gaudasági Egyesület”
jövő tavasszal úgy mint minden esztendőben,
és idén is Budapestén díj-lovgálást és lovas-
játékokat rendez, a lötenyésztes emelésre alakult
részvénytársasággal annak Tattersall helyisé-
gében.

A verseny feltételei ugyanazok maradnak,
mint a mult esztendőben, csak a díjak gyarapod-
tak tetemesen, miután az említett társaság erre
az esztendőre 8.000 koronát szavazott meg a
díjakra.

Miután a milleniumi évben, kapcsolatban az
esztendőves kiállításai többféle lovas-ünnepély van
terve véve, a legközelebbi díjlovgálás előrelát-
hatólag különös érdekesnek ígérkezik.

A versenyek részletes propozíciói, valamint
pontos határnapjai idejében a napi-és sport-
lapokban közléséltetnek.

A pénzdíjak, melyek úgy mind eddig a tiszte-
letdíjakon kívül adának, következőképpen oszto-
znak meg:

Díjlovgálás.

1 díj 2000 korona.	4 díj 200 korona.
2 „ 1000 „	5 „ 100 „
3 „ 400 „	6 „ 100 „

7 díj 100 korona.

Díjgratálás.

1 díj 1600 korona	4 díj 200 korona
2 „ 800 „	5 „ 100 „
3 „ 300 „	6 „ 100 „

Lovasjáték.
(Jeu de barre).

1 díj 500 korona.	3 díj 100 korona.
2 „ 200 „	4 „ 100 „

Minden további felvilágosítással szívesen szol-
gál az „O. M. G. E.” iktári hivatala (Budapest,
„Köztelek”).
A rendező bizottság.

IRODALOM.

Alföldi névelészem. A következő
előfizetési felhívást kaptuk: Az ifjuság nevé-
lése a társadalom megoldására váró kérdéseinek
mindenkor legelőszobábbik képezte a képezi ma
is, midőn a köznapj ipasztalat szersmit oly ke-
vés önnálló, az élet viharával megküzdeni tudó
jellem lep a közélet szinpadára. Nagy művészet
a nevelés, fenséges hivatás, azent kötszességek-
kel jár. Nagyon is érezsük hasznában is, hogy
mily roppant felelősséggel jár épen azok nevé-
lése is, kiknek népevelőskké kell lenniök. Jöle-
het az élet iskolája a legjobb iskola és a gyá-
korlat teszi a mestert, mégis szükséges, hogy
mindkettőben bizonyos vezérelveket tartassunk
szem előtt. E vezérelvek gyűjteménye Fr. S. R.
Haxmann „Allgemeine Erziehungslchre” c. könyve,
melynek magyar fordítására ezennel előfizetést
hirdetünk. Azon körülmény, hogy hazai irodal-
munk e szakmában csak vajmi csekély számu-
mával dicsekedhetik, páro-ulva Haxmann a né-
met kritikaól rendkívül dicéért szakmunkájának
jelességével, indított minket arra, hogy „Alföldi
névelészem”-unkkal ajándékozzuk meg iro-
dalmunkat. Hiszünk, hogy a könyv, melyet
adunk, csakhamar átmege a közhazánálba és
úgy a tanítóképezdek rendszer, mint a papnevelő-
intézetek segéd-tanönyvéjévé lesz. E reménytől
áthátva, kérjük a minden rangu és rendű ne-
veléssel foglalkozó tényesöket, személyeket és
intézeteket, méltószassanak könyvünkre legkö-
zebb ez év végéig előfizetni, vagy est jelenen.
A 10 szűr nyomásos ivre terjedő munka a pécsi
lyceumi könyvnyomdából fog kikerülni és csakos
kemény-vaszonkötésben 1 frt.30 kr. füve 1 frt
lesz (etiam erga sacra). E’főfizetőknek”) a könyv-
vet bérmentve küldjük.

Maradunk Német-Bolyban, 1895. november
19-én hazafias búváralatt a fordító: Amberger
Márton, tanító, Virág Ferenc, lelkész.

Az Athemionum képen Irodalomtörténetéből
megjelent a 37-ik (utolsó) füzet, melyben még két önálló
cikk van: Marosall Hauriké A XIX. századi magyar törté-
netéről és Erdélyi Pálé A magyar nyelv és nyelvis-
tudományról, mindegyik több arcképpel, a külön melléklettel
Szilgveti és Madách kéziratainak hasonmásai. Az öt ivre
terjedő vasos füzet több részt a két kötetben való ös-
lapok, előző, képijegyzékek a kimerítő érv. és tárgymutató
fogalják el. — Készel a füzettel a három éven át folyó vál-
lalat be van fejezve. A két hatalmas kötetre terjedő munká-
kban összesen kilencven önálló tanulmány van, melyeket a
szerkesztőkkel együtt összesen 41 író írt; a hátróival,
irodalomtörténeti és esztetikával foglalkozó idők és
újabb tudósok akkora társasága, a mennyi ilyen célra eddig
még nem egyesült. Mindegyik a maga speciális tanulmányai
köréből vett cikkek szerepel a nagy munkában. A szerkesz-
téshez az a módja kétszeresen értékesnek teszi a vállalatot,
mely akként becses emléke egyes-rmind irodalomtörténet-
írásnak jelen állásának. Elmondhatjuk, hogy a magyar szö-
velés termékei így részletek és szakavatóit mellátásban eddig
még nem részeseit. A tartalom gazdagágát bőveit az
illusztrációknak oly tömegé, a mennyit még egyetlen hason-
másai külföldi vállalat sem adott. A két kötet műveghépeit-
nek összege: 498, s ehhez járul még 74 melléklettel (nyeg-
részben színnyomat), melyek zsemek a szöveg magyar-
sák kitűnően, hanem a magyar művészetek is becseltetve
válnak. Csak most, hogy a két nagy kötetben együtt fekszik
előttünk a roppant anyag, most látni, mily nagyjelentőség
a vállalat, melynek befejezése egész irodalmi esemény. Lét-
rehozásában az alsódombourni kiadóterületen kívül nagy ér-
deke van a mű (szerkesztőjének: Bodky Eszternek, ki
viszont a legmegelőbb állomásraal adának az előzőekben a
másodszerkesztő: dr. Badics Ferencnek. — A két kötetet
nagy mű máól kezdve díszkötésben kapható minden hazai
könyvkereskedésben együtt 18 forint.

*) Előfizetési pénzeket elfogadják a fordítók.

„Gyümölcs-kertés” a címe azon szaklapnak, melyet a földművelésügyi m. kir. ministerium ad ki és Molnár István, országgyűlési képviselő miniszteri biztos szerkeszt már öt év óta.

Csalja ezen lapnak a kert- és szőlőműveléseket, kiegészítve oktatási, kérdésekben gyakorlati tanácsokkal támogatni, a közönség felkeltését és késztetését a tanítókhoz és kertészekhez utaloztatni.

A legelső számfornak tollából hoz közleményeket a gyümölcs-terelés, szőlőművelés, gyümölcsfeldolgozás és értékesítés, továbbá a konyha és házonkívüli köréből.

Közhasznú kérdések és felelek rovataiban minden fontosabb kérdésre nyílt feleletet ad. Közönségi tárcájában minden előfizető ingyen hirdetheti rövid terményeit és cseméit és keresethet a vásárlói szándékolt kertészeti terményekért is tárgyakat.

Közlő évenként a magyar gyümölcsöt kereső külföldi kereskedők eljegyzését; az összes állami telepeken eladó és kiadásra alá kerülő fák, cseméket, szőlővesszőket.

Ingeny közli a kertészeti állásokat és az állatkereső hirdetését. Szával a lap egészen a kizsáka és termelő ügyének szolgál és hogy mennyire megfelel a célnak, leginkább mutatja, hogy már eddig is 10129 előfizetője van.

A lap havonként kétszer jelenik meg 1-1/2, ivnyi tartalommal és számos sikerült ábrával. Minden évben egy hasznos gyümölcsfajának sikerült színes képet ingyen mellékelni. Ára ezen hasznos lapnak egész évre csak 1 forint, mely a kiadóhivatalnak (Athénasus r. társulat, Budapest, Ferenciek tere) egyszerre küldendő be.

Hölgyek és urak számára egyaránt érdekes lap a „Képes Családi Lapok” című színes lapja, mely ismeretterjesztő képek havi lap, mely tartalmaz regényeket, abszurd humoros rajzokat, rajzokat és költeményeket általános érdeklődésre méltó népszerűségi tárgyakkal. Ezzel a lapja „Hölgyek Lapja” című melléklet is, melyben párizsi divatképek találhatók valamint minden számban alkalomszerű és kimerítő leírás az divatról. A „Képes Családi Lapok” és számban újabb egy sorozat jánáról és képeket mutatják. Itt az a számban: **Budapesti Gyűjtés, Bencsikyné Bajcs Lénka, Juhász Sándor, V. Gaál Karolin, G. Diósszeghy Mór, Kósa Ede, Hihályi Hugó, Horváth Sándor, Révay Elza, Palotai Csorba Ákos és Miskolci Henrik.** A „Képes Családi Lapok” előfizetés ára egész évre 8 forint, félre 4 forint, nyáron 1 forint 50 kr. Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bármentve küld a kiadóhivatal, Budapest, V. kerület, Vadász-utca 14. Saját házában.

Egyetemi ifjak szakkönyve. A következő előfizetési felhívást vetjük: Egy könyvet ajánlunk az ifjak számára, mely a szükséges practicus felvilágosításokkal fogja előadni a felvilágosításait. **Halmozásra írtak már könyveket az elpályáról, az azokhoz szükséges felvilágosításokról és az egyes pályákra jogosult előképzésről, de olyat, mely a kérdést a legközelebb eső által practicus oldalról fogja volna föl, nem ismerünk. Pedig nem érdektelen az a tanuló ifjuság előtt, ha előre beletá az pályának a szellemébe, felismeri a mintegy az organizmusát, melyre lépni szándékozik. Fölösen, el van látva a középiskolák tanuló ifjusága utasításokkal a pályaválasztásra nézve, de hogy mi az eljárás akkor, ha az az ifju valamely pályára választotta magát, arról a könyvek hallgatnak. Így például, hogy milyen a belépés módja abba az illető felvilágosításba, milyen annak a tanulmányi disciplinája, a vizsgarendje stb., ezekre a kérdésekre nézve az ifjuság tanácsalanni áll és önmagára van utalva, hogy a szükséges tudnivalókat hosszúság utánjárásai megismeresse. Már ezekből is kitűnik, hogy az a téren megjelent művek, bármily becsesek és maguktól vére, bizonyos tekintetben hiányosak.**

Ezen azért hiányosnak el magukat egy oly könyv kiadására, mely a hiányokat pótolja. E könyv valószínű Mentora lesz a tanuló ifjuságnak a bár a címéből arra lehetne következtetni, hogy csupán az egyetemre készülő ifjuság számára íródik, részletesen ki fog terjeszkedni az összes felvilágosításokra is. Így ismeretét fogja a jogakademiákat, a kereskedelmi, gazdasági és katonai iskolákat a polgári- és népisiskolák tanítóképzetét, a rajztanári-, festészeti- és zenekademiákat, a vasúti és távirati tanfolyamot, az állatorvosi akadémiát — egy szóval minden felvilágosításra, melyre, ha nem is teljes, de legalább némi középiskolai képesség kívánatik.

Igazi jótétemény lesz továbbá a könyv a szegényebb sorú tanuló ifjuság részére, amennyiben megmutatja a módokat, hogyan lehet keresetre szert tanulóknak, kik az önfenntartásra vannak utalva, anélkül, hogy tanulmányaikat elhanyagolnák.

Ismeretét fogja tehát a „Mensa academika”, a tanuló ifjuság körében (sennál a segélyegyleteket, nyilvántartja az ösztöndíjakat, megadja a kellő tanácsokat, hogyan és hol lehet nevelői, correptívori, irodai stb. foglalkozást szeresni).

Belátóan ismeretét a fővárosi lakás és élelmiszeri viszonyokat, az ifjusági életet, önképző köröket.

A má 1896. január 15-én jelenik meg szerzők kiadásában. Ára 1 forint (2 korona). Egy forint és tíz krajcár előzetes behűlése mellett a művet bármentve küldjük meg. Az előfizetési pénsek következő címre küldendők: Az „Egyetemi kör” főszerkesztő hivatalának, Budapest, IV., Lipót-utca 28. Budapest, 1896. december 20-án. Kiváló tisztelettel béliusi Baross János, az „Egyetemi Lapok” feloldó szerkesztője. Pivár Bező, az „Egyetemi kör” főszerkesztője.

CSARNOK

Foris Pista.

(Szül. 1868. — Megh. 1896. december 22-án.)

Az örökké mosolygó Thalás arca elborult, gőzbe öltözött. Nemes homlokát övedző babérből kiszakított egy levelet és oda helyezte a koporsóra éppen a tetem szíve fölé, hogy édes legyen öröklalma, hogy megnyugodjék csöndesen a sokat hányatott ifju szív!

Ismerték őt az országban mindenfelé, de különösen Nagyváradon. Ha az olasz főútcán végig

sétált, a járókelők megálltak egy percre és halkán mondogatták egymásnak: „Nézd itt meg Foris Pista!” Mert csak „Pista” volt ő a „mélcás-uról” le a legkisebb gimnaziáig. Legtöbb esetben néhány fekete purdé követte őt, hónok alatt hegedűvel. Ő ruhasta, ő tartotta ki ezeket a kicsi művészeket.

Ki nem szeretett volna tizenhat éves korában színésznek felcsapni? Mennyi bűbáji, mennyi varázst rejt az ifju lélek előtt a szó: színpad. Ki tudná azt számon tartani hány éjszaka édes almát rablá meg a gondolat: Oh ha csak egyszer játszhajnam!

Három éve annak, hogy először láttam Foris Pistát. Ott álltam a nagyvárad színház udvarán. Irigy szemekkel éstem a borotvált képű kóristákat, kik kacagva, jó kedvvel jöttek ki a próbáról.

Ekkor már titkon arra gondoltam, hogy én is színész leszek. Szilaj képzeletem egy lenyes dicsejtéljes jövőt rajzolt elém. Egy csillogó új világot láttam a messze jövő ködében, hol én mint ünnepelt, magasan, büszkén hordtam fejemet. Lábam alatt egy virág-tenger terült el, és körülöttem viharosan tombolva zúgott a taps.

Egyszerre csak egy szög odább taszit és rám mordul, hogy mit ácsorgok itt biába. Erre két könyvesebb gördfült végig arcomon. Felélenk húzódtam felre.

A kavéház előtti asztalnál ez alatt sörös palackok mellett hangosan beszélgettek a színészek. Én lassan egy leander mellé vonultam, hogy egy-egy szót elleshessek bezédűkből.

Egy öreg ráncosképu ur ép akkor fejezte be mondókáját, melyen a többiek nagyot nevettek. Ekkor felélt Foris Pista és áthajolva az asztalon oda szölt annak az öreg urnak:

— Ez rempeli! Én láttam sirni egyszer az öreg Szatyit. En is sirtam akkor, talán életemben egyszer igazán. Szép idők voltak azok, akkor doglott meg a szegény Murat.

— Kije, miye volt ez az öreg Szatyinak kérd a lyrai szerelmes.

— Te ostoba csak nem a Juliája, hanem a kutyája, mondta egész komolyan Pista. Erre aztán mind nevetni kezdtek.

— No ne lármaszatok annyira, mert akkor biz isten egy szót se szölok.

— Jo jó, hallgatunk már, csak beszélj Pista.

— Kolozsváron voltunk akkor. Nem tudom már hogy miert de öszeszördültünk a direktorra! és megfogadtunk, hogy mi ketten többet nem játszunk. Csikorgó téli idő volt, de azért mi vígan bandukoltunk hazafelé. Az öreg „sokas szerint” pityókás volt és egész uton csak ext hájtogatta: „Ne félj Pista, azért nem halunk meg ehen!”

Messze künn laktunk a külvárosban egy kis padlászobában. Az öreg kétszer is elbottlott, míg felcaumogtuk a rozoga lépcsőn. Amint beléptünk a cinterembe (így nevezte az öreg a lakást) Murat farkasóvalva hol ő rá, hól én rám ugrott, meleg nyelvével egyre nyaldosta fogos kezeinket.

Az öreg egyszerre csak komoly arcot vágott, megállt a szoba közepén, egyik lábát előre vágta, kidüllesztette hatalmas mellet és akár csak a felzaklatott Bánk-Bán, elkezdett szavalni:

—Mennyben lakó szentséges atyam! Ide Mindentudáod égi csepjeit!

Nekem — nekem, hogy e nagy látylon Atlászak...

Mi lett öreg, kérdem nevetésbe őtve.

— Hát ezzel a szegény döggel most mi csinálunk?

— Miért?

— Ej, hát ennek is kell csak valamit enni! Erre aztán már én se tudtam felelni.

Az ebédet csak úgy szépen elbeszélgettük, de estefelé azt mondotta az öreg: „Hiába, Murat nem elégzik meg a déli maradékkal, valamit keríteni kéne számára.”

De honnan? A pénznek már napok óta híre sem volt a cinteremben, a hitel meg már mindenütt lejárt.

Sok okoskodás után végre az öreg megbökte a homlokát.

— Hallod te Pista, menjünk az „Örökvilágosságba.”

Ez egy külvárosi sötét lebuji, ahol átutazó márhahajcsárok ütök fel tanyájukat. Egész nap ég abban a lámpa, mert a nélkül édeskeveset látnának, azért nevezte el az öreg a lámpalényről örök világosságának.

— De hisz pénz nélkül ott sem kapunk semmit.

— Gyere csak és né könyveskedjél. Hűde szél járt az utcán, mi szorosan egymás mellett haladtunk, mert felikabát egyóknön sem volt. Oidaltunkon kullogott a szegény Murat. A korcsmában csak egy görnyedt, ráncosképu vézna cigány ült, ki egyre öldögéltte a hűde kályhát.

En megálltam az ajtóban és azon tűnődtem: vajjon bemenjek-e vagy nem.

— Hát nem jóax Pista, kérdé az öreg a kilincse révé kezét.

— Vajr csak öreg! Mit csinálunk majd, ha fizetésre kerül a sor?

— Hát nem fizetünk és adóok maradunk.

— De hiszen így még jól el is verhetnek bennünket.

— Ne félj, hiszen ha szép szerivel nem végezhettünk vele, a többit majd elvágzi Murat.

Tetszett nekem ez a jó ötlet. Beleptünk a korcsmába. Evés közben azonban mindig csak a végzőt lestem a fizetési jelenetre.

Egyszerre csak két ayaafi toppant be. Vastag aranylánc verdeste jól megtermett potrohukat. Kolozsvári bentések voltak.

Az egyik amint belépett mindjárt azt kérdezte: vajjon eladó-e a kutyja.

— Nem! — vágta oda csak úgy foghegyről az öreg Szaty.

— Pedig adnék érte ötven pengőt.

Erre a kijelentésre én majdnem feidöntöttem az asztal, az öreg most már nem szölt egy szót se.

— No adja? Nézze itt az ötvenes és ezzel egy ropogós bankót vett ki a hentes tömött bőrtarcájából.

En oldalba löktem az öreget.

— Odahajolt egészen közel hozzám.

— Tudod mit Pista, eladjuk, — mondta halkán — ugyis vissza jön az csak hozzánk.

— Jó lesz, csak rajta!

— Od'adom, de az áldomást kigyelmed fizeti.

— A! — kiáltá az ayaafi, hatalmasat csapva az öreg tenyerébe. — Itt az ötvenes.

Ejtelre jart az idő, hogy odahagytuk a lebuji.

Az öregnek szük lett minden jarda. Fújt a szél és esett a hó úgy istenigazában.

— Siessünk öreg, siessünk! — mondogattam többször. — En fasom.

— Ne busulj Pista! vesszünk holnap olyan két bundát, hogy még egy téliapán is megirigylj tőlünk.

Egy eukráda előtt vitt el ép utunk. A homályos úvegajtón áttört a világosság.

— Te Pista, most van pénzünk, gyerünk be Erzsikéhez.

En ráállottam, mert Erzsikénél szebb eukrász-leány nem igen volt egész Kolozsváron.

Néhány „mélcás” ficur ült egy asztal körül. Olyan büszkén mint én valaha, mikor még patikáros legény voltam.

Az öreg dörmögve ült le és az előtte forogló Erzsikének megcsapta az állát.

Az urfiak erre mind mormogni kezdtek. Az öreg csak mosolygott.

— Ne félj Pista, mig engem látasz, mondta hangosan és nagyot csapott a m'rványasztalra.

Az egyik urfi erre felugrott és oda jött asztalunkhoz.

Az öreg kirugta maga alól a széket, dühös volt nagyon. Arca kipirult és idegesen rángatta ajkait.

— Hát aztán mit akarsz öcsém? — kérdé haragosan az öreg.

En csillapítani igyekeztem mindkettőjüket, de ő félre taszított engem, felkapta székét és oda vágta az urfhoz. Erre aztán általános lett a dulakodás. Engem is megszállt a bátorság, én is felkaptam egy széket, és ütöttem jobbra balra, nem néstem, hogy kit és mit találok. Egyszerre csak szemközti álltam az öreggel.

— Vigyázz Pista, mert engem ütöz fejbe.

— Hát a többiek hová lettek? — kérdeztem líhegve.

— Az isten tudja, merre szaladnak már azok, — mondá az öreg, megörölvé isszadt homlokát.

A eukrászodában kettőnkön kívül, csak a szép kis Erzsike volt; aki sirva állt a sarokban.

— Ne sirjon hugom! hiszen nincs már semmi baj, — vigasztalta az öreg a leányt.

— Nincs-e, mikor a vendégeket kiverték, a tükröt meg levertek?

Ekkor vettrik csak észre, hogy egy nagy tükrös szilankokra zuva hever a földön.

Az öregben felülkerekedett a gavallér, egész nyugodtan kivette az ötvenest.

— No, ne busuljon hugom, megfizetjük a kárt. A szép Erzsike arca kiderült, de az ötvenéből sem maradt több, csak három pengő.
Hej! — gondoltam — nekünk már csak sohasem lesz téli kabátunk.
Az öreg még egyszer megoszi Erzsike zíralt arát, aztán szépen hazaballagunk.
Egész uton hallgatói ő.
Szokás szerint egy kétszer elbotlott, amint felelődtünk a cisterembe. Hideg volt ez akár egy farkasverem, hisz a szélnek szabad bejárata volt ajtón, ablakon egyaránt.
— Te Pista, — mondogatta az öreg a sötétben tapogatva, — mintha egészen üres volna a mi szobánk, mintha hiányzanék valami.
— Perzse hogy hiányzik. Hát már elfeledted hogy Murátról nagy ur lett?
Ő nem felelt erre semmit, csak mikor már az ágyban voltunk, beszélt szomorúan Murátról, hogy hol és merre járt vele, hány fiut hozott ki az Nagyváradon a Körösből, hányszor osztotta

meg vele utolsó falatját, de mind egyik végére oda tette: Tudom, visszajön az hozzánk!
De hisz Murat csak nem jött és az öreg napról napra busabb lett.
Három-négy hét múltán egyszer csak szomorúan jött haza Szatyi.
Nem szólt csak odavetette magát az ágyra és sirt keservesen.
— Mi történt öreg, szólj mi történt?
Hiába minden kérdés, könyörgés, ő csak nem felelt. Már azt gondoltam, hogy tán elment az esze. Egyszer csak lassan felemelte fejét.
— Mi történt! mi történt! — mondogatta faldokolva. Hát megdőglött a szegény Murat! És itt újból szokott. En is sirtam akkor, tán életemben egyszer igazán.
Most már nem sir, nem nevet többé. Arról a kedves vidám ajkról elszállt a szó örökre. A

frissen hantolt sirt elfakarja az alászálló hó. Az örökké mosolygó Thalia arca elborult, gyászt öltött magára. Nemes homlokát övedző babérból kiszakított egy levelet, és oda helyezte a holt tetem szíve fölé, hogy édes legyen örök álma, hogy megmegnyugodjék a sokat hányatott ifju szív!

Salgó G. Sándor.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Fischer Fülöp könyv- és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán.
 felvételnek

Egyedül valódi angol
csodabalszam

THIERRY A. gyógyszerész, **PREGRADÁ**-ban.

Ex a balszam úgy belsőleg, mint külsőleg használ: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségei, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást és a fájó köhögést eltávolítja és gyógyít idült fájdalmakat; 2. kiválóan használ torokgyulladásnál; 3. eltávolít minden lást; 4. meglepően gyógyítja a gyomor minden betegségét; 5. megszüntet minden fájdalmat és gyógyítja az arany-erőt; 6. a könnyű székletet elősegíti és a vért tisztítja; 7. kitűnően használ-fogfájásoknál, a szájbüsz meguntatja; 8. jó szer a gúllás ellen; 9. kitűnően használ külsőleg mint gyógytörzs minden sebnél; 10. egyáltalán úgy belsőleg mint külsőleg katasztrofális eredményt nyel használható gyógytörzs. Csak akkor valódi és hamisítatlan a balszam, ha minden üveg egy csatokupakkal (Kapsel) van lezárva, a melyben cséget: **Thierry A. gyógyszerész az Órangyalhoz Pregradában** belenyomva. Minden más balszam, mely nem az én kupakkommal van lezárva és másként van kicéltve, hamisítvány és utáztat, a kéros hatású és durva anyagot, mint „Aloe“ és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyen balszam ne fogadjasok el. Balszamon hamisítói és utáztatói a védjegy törvény alapján büntetésre, szigorúan üldöztetnek. A magus kormány 1872. B. 6108. sz. a kelt végzését, szakértői bizonyítvány alapján igazolja, hogy készítményem semmimélt. tillett, vagy az egészségre káros hatást nem tartalmaz. Oly helyről, hol balszamból raktár nincs, tessék megrendelést követlenül hozzám: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarország bármely postahelyére bérmentve küldve, 12 kis vagy 6 duplával 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába bérmentve, 12 kis vagy 6 duplával 5 korona. Megrendelés csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközölhető. **Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

A valódi angol
csodakenőcs
hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, mely a legjobb eredménnyel használható szer a szenvedő emberiségnek a leg súlyosabb és idült bajokban. A sebek gyógyítása, ugyazintén a fájdalom enyhítésében felülmúlhatatlan; — alkalmatlanság a piros rózsaszín „rosa centifolia“ ban lévő csodakereszt anyag, más kitűnően elismert gyógyanyagok összetételét képezik.
Az angol csodakenőcs használható:
A gyermekágyasú mellbajánál, tejgyömlésnél, mellkényedésnél. Orbánc (Szent-Antal tüze), mindennemű serelemek, láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csónakos ellen; ütés-, szúrás-, lés-, vágás és szódás sebek ellen. Használható minden idegen rész: k. u. m. üveg, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű dagadt, kinővés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdagadt, hólyag és feldagadt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott tostrások, betegeskedő hosszúkás fekvés által támadt sebek, nyakdagadt, vértörődés, fülugás és a gyermekknél előforduló kisebbeselek ellen stb. stb.
Az angol csodakenőcs minél régebb, annál kitűnőbb hatásában!
Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készletben tartani.
Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközölhető. 2 tégely csomagolás, szállítólével és bérmentes megküldéssel 3 korona 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.
Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisítványok megvételé ellen a kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és cégnek „Thierry A. Órangyal gyógyszerész Pregradában“ beleegyezve kell lenni és minden tégelynek egy használható utasításban, ugyanolyan jeggyel, mint itt látható, kell becsomagolva lenni.
Az egyedül valódi angol csodakenőcs hamisítói és utáztatói, a védjegy törvény alapján, szigorúan üldöztetnek ugyanugy a hamisítványok ismétléséről.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás
THIERRY A. Órangyal gyógyszerész
PREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett
Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül **Thierry Adolf Órangyal gyógyszerészéhez** Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett címezni.
Az ausztria-magyarországi védjegy lajstrom-száma 4524.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa városi közkórházi igazgatósága részéről az 1896. évi közkórházi szükségletek beszerzésére verseny-tárgyalás hirdetik és pedig:

70 öl tűzifára.

Irodai szerekre:

Tinta, toll, papír, fogalmazó papír.

Nyomatványokra:

Rendes betegekről értesítő, bujakóros betegekről értesítő, elmebetegkről értesítő, számla, fejlap, étlap, csomagoló papír, törzskönyv, hátraléki könyv, bettsoros beteg felvételi könyv.

Belti cikkekre:

Gipsz, cognak, finom olaj, repceolaj, petroleum, éjféli lámpagomb, chlormész, mosó szappan, kéz mosó szappan, mosó gép, templom gyertya, kékitő ruhamosáshoz, szoda, gépolaj, gyufa, só, sósav, mosópor, lámpabél, lámpacilinder, zsuroló kefe, seprű, cirákseprű.

Betegek részére szoda:

Szódavíz.

Fölvihvatnak tehát a helybeli kereskedők, kik a verseny-tárgyaláson résztvenni óhajtanak, hogy az ezen fent elősorolt tárgyak szállítására zárt ajánlatukat az 1896. évi január hó 10-éig a közkórházi igazgatóságnál annál is inkább adják be, mert a későbbben érkezendő ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A legelőnyösebb ajánlattétel fog elfogadtatni.
A szállításra vonatkozó föltételek a közkórházi gondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Nagy-Kanizsán, 1895. decz. 28.

A közkórházi igazgatóság.

Alapítvány: 1865-ben.
A legjobb
SONGORÁK
pianinók
260 és
harmonikumok
legelőnyösebben kaphatók tökéletes jótállás mellett.

HECKENAST GUSZTÁV
hírneves songoraadasi és kölcsönző intézetében,
Budapest, IV., Kegyűt-ut cza 7. sz.
Schiedmayer és fia, leghíresebb songorák és Thuringia Organ C. egyedül képviselője, a világ legjobb és legelőnyösebb harmonikumai. — Arjegyzék legyen.

Szerkesztőség:

F. S. a t e z s Olló-páris há.

Ide intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Börzsöntés levelek csak ismeri kassák-ból fogadtatnak el.

Képzatok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és sertézfőde r. t.” hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jutányosan számítanak

Nyitólár postájára 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéseendő.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Egyről-másról.

Nagy-Kanizsa, 1896. január 3.

(—) Az ellenzék nem panaszkodhatik arról, hogy a szabadelvű párt hidegen viszszaautasítja a teleje nyújtott békejobbot. Bánffy miniszterelnök a Berzeviczy úrvölgy beszédére adott feleletében hajlandónak nyilatkozott arra, hogy erre a millenáris esztendőre, mikor az egész magyar nemzetnek kell örömmünnepet ülnie ezer éves fennállásunk emlékére, maga is óhajta, hogy béke legyen a pártok között, s hogy kelletlen dissonancia ne zavarja a békés, nyugalmas ünneplést, azt a szívből jövő lelkesedő örömet, melyet minden magyar embernek éreznie kell akkor, mikor a nemzet egy ezer éves multra tekinthet vissza, mely ugyan tele van bajjal-jajjal, de mégis gazdag örvendétes, lélekemelő mozzanatokban. Bánffy Dezso tehát ráállott az Apponyi cikkének álláspontjára, mert az a kívánsága, hogy a költségvetés letárgyalása után még a kuriai bíraskodásról szóló javaslat is tárgyalassék. Ezt a javaslatot óhajta különösen az ellenzék tárgyalni mert ennek törvényerőre emelésétől várja a választások nagyobb tisztaságát. Pedig a mi nézetünk szerint, bárminőnek is legyen e javaslat contempálva, ez még nem elegendő arra, hogy a

választások oly kifogástalanul folyjanak le, hogy mindenkinek tetszését kivívják. Egyáltalán nem sok reményünk van arra, hogy választások bármikor és bármely kormány alatt a tisztaság amaz ideáljának megfeleljenek, a mint azokat némelyek látni szeretnék. Különbben is teljes lehetetlennek tartjuk ezt, a míg emberek választanak telve gyengeségekkel és gyarlóságokkal, azzal a néppel, mely oly könnyen indul hamis jelszavak után. Látjuk, a néppárt bontja zászlóit; agitál már most, (pedig hol vannak még a választások) megalakítja a pártot országszerte és felszólítja az asszonyokat is, hogy hássanak lérejkre stb. Olyan jelszavak, a minőket ez a párt s a többi ellenzéki pártok visznek a harcba, a szabadelvű pártnak nem állanak rendelkezésére. Amott a pusztá negatio is hatalmas tényező, a szabadelvű párt pedig oly eredményeikre hivatkozhatik csak, melyek az ellenzék szemében nem azok.

Mig az ellenzéki pártok bőségesen élhetnek a terrorismussal, a szabadelvű párt ezt az eszközt sem igen használhatja, és sok tapasztalat bizonyít a mellett, hogy az ellenzéki pártok kezében nagy és erős fegyver a terrorismus. Ám azért jó volna, ha sikerülne oly törvényt hozni, mely a választások tiszta lefolyását biztosítaná. Kérdés az, fog-e

és mennyit nyerni ez által az ellenzék? Majd elváltik.

E hó 3-án mentek Bánffy kormányelnök és Lukács pénzügyminiszter Bécsbe a közgazdasági kiegyezés ügyében. A kormány előrelátását misem bizonyítja jobban, mint hogy a kiegyezési tárgyalások megindítása ügyében már most kezdenek mozogni. Tudvalevő dolog, hogy a jelenleg fenálló vámszerződés még 1897. december 31-ig tart. Tehát még két évig. Amde kétségtelenül nagyön helyes eljárás egy ily kiegyezési tárgyalást, melynek annyi ága-boga van, s a hol annyi figyelembe veendő érdek van, mentül korábban megindítani, hogy minden tekintetben alapos és mindkét fél érdekeit teljesen kielégítő módot lehessen létrehozni. Nagyfontosságú ez a közgazdasági kiegyezés házánkra nézve, szemben azon kívánalmakkal, melyeket különösen a destruktív tendenciáknak hódoló pártok Auszriában hangoztatnak. Magyar kormány férháinknak egész erélyükre lesz szükségök, hogy ezeket az oktalan követeléseket, melyeknek semmi alapjuk sincs, vagy ha van, akkor részben a magyarok iránti gyűlöletben, a legthatározottabban visszautasítsák, s jogainkat kellőleg megvédelmezzék. Már az a hosszú idő is, mely e tárgyalásokra fennmarad

A „ZALA” tárcája.

Szilveszterkor.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Lilly.

A fényesen kivilágított teremben, a sok mosolygó arc között talán mégis a szép Teleyk Jolának volt a legmosolygóbb arca. Hogy is ne, hisz neki szinte hivatása volt mindig jókedvű és mért ne mulatna? kivált ha fiatal és szép! Teleyk Jolán pedig mindig jókedvű volt és mindig mulatott.

Szeretett táncolni, szeretett mulatni; csak így birt bírvenének eleget tenni, mert ő volt a leglésebb leány a fővárosban; ő volt a társaságban a jukker-leány, a genyri-kisasszony.

Két év előtt jött fel valami kis mezővárosból, egy nényéhez. Azóta valódi nagyvárosi hölgy lett belőle. Csak a csárdást járta szilajában, mint a sápadt kisasszonyok és az arcszine nem volt még olyan igazi városias.

Szép, nagy leány volt, kinek fermészete felett a kávézó-nénikék, a fiatal leányok, az asszonyok és a gavallérok, a világ módjára, kedvük szerint egyeztek meg.

Jukker-leányt hívták, annak tartották. Kimondták, hogy szellemes, de nincs szíve; hogy celja minél többet mulatni farsang előtt, farsang alatt és után is.

Kimondták az itéletet és édes-keveset törődtek azzal, hogy igazán olyan talál-e az elovezés; hogy igazán olyan könnyelmű lelke van-e annak a szép leánynak?

Teleyk Jolán most is fáradtan, de mosolyogva pihent a vörös bársony pamplagon, mellette, körülötte egypár gavallér.

A táncról kihevülve, ragyogó szemeivel szebb volt, mint valaha.

Hallgatta az urak üres fecsegését és fel-felcsatlant néha éles kacaja.

Egyszerre csak (mi lelta azt a cigányt?) valami tájós magyar dallamot kezdtek huzni. Ugy nem illik ide az a zokogó nóta, ebbe a vidám társaságba. — De a cigány csak jatsza tovább.

Teleyk Jolán nem hallja többé az urak beszédét.

Feltűnik lelki szemei előtt szülő-városokájának képe. Ott látja magát, nem mint ünnepeit szépséget, de mint boldog gyermeket.

A szemei sem voltak még ilyen ragyogók, a toilettje sem volt ilyen fényes. Ujj! de odaadna mégis mindent, ha még egyszer olyan lehetne! Szilveszter volt akkor is.

Ott táncolt ő három év előtt abban a kis casinói mulatságban. S az első bál-ruhában! Egyszerű felig-hosszu ruhácska volt az.

Akkor is így pihent, mikor a cigány elkezdte azt a nóát jatezni; de nem volt mellette senki más,

csak egy fiatal ember, az se ilyen leas gavallér, hanem egy komoly férfi.

A kis Teleyk Jolánka mégis azt hitte, hogy az: életének legboldogabb perce és a nagy Teleyk Jolán ma újra azt hiszi, hogy az: életének a legboldogabb perce volt,

Azán következett egy idő, mikor fekete gyászruhában, de mégis boldogon halgatta, mint huzták el ablaka alatt azt a dalt. Csak mikor elnémult a síró hegedűsöz, zokogott újra fel. Ez akkor volt, mikor az anyját siratta.

De a gyászév elmúlt.

A kis Jolánkat el akarták vinni a szülői háztól, el a nagyanyéhoz.

Hiába ellenkezett, hiába mondta, hogy megszakad a szíve, ha el kell menni: az apa szava keményen, rendíthetetlenül hangzott és elvitték őt a fővárosba — felejteni! Igen: felejteni!

És Jolánka hiába várta, hogy megszakad a szíve: a szíve tovább dobogott és ő tovább élt. Panaszkodni nem tudott, hisz nem volt kinek? És akkor elhatározta, hogy felejteni fog. Vig lett, mulatott, táncolt és teljes erőjével felejteni akart.

A zene elhallgatott, az egyik gavallér, ki éppen Jolán tőle hajolt, meglepetve nézett társaira. Ha nem Teleyk Jolánról lett volna szó, megesküdött volna, hogy egy könyv ragyogott a szép leány fényes szemében!

biztosítékot nyújt arra, hogy mindenre kiterjedő figyelemmel s érdekeink teljes megóvásával tognak vezetetni.

A politikai ég felhős. Törökország, Venezuela, Transvaal állandó rovatot igényelnek az utolsó hetek politikai történetében. Furcsa szerepet játszik Angolország mind a három helyen, s nem kevés bajt okozott már az európai pénzügyeknek is, melyek az ideg-beteg érzékenységgel érzik meg a legkisebb szellőt.

Talán eloszolnak majd azok a felhők is, s a nagy hűhónak eredménye lesz egy pár ezermillió veszteség, ezer és ezer emberélet, feldúlt falvak, melyek egy kisebb háború veszteségeivel felérnek.

Bánffy ujjei beszéde.

Igen szép számmal jöttek össze ujév napján a miniszterelnökség palotájában a legelőkelőbb szabadelvű párti képviselők, hogy hallhassák a kormányelnök mindenfelől vár, felelte fontos kijelentéseit. A szabadelvű párti szolidaritása, szilárdasága és egyöntetűsége mellett a legjobb bizonyítékot a meggyőzt nagy száma és a lelkesedés elemenszerű kitérési szolgáltatották, melyet a miniszterelnök felelte fontos nyilatkozatait fogadtak.

Lendületes beszéddel köszönte meg a miniszterelnök a szabadelvű párti megtisztelő bizalmát, előadta az egyházi politikai törvényalkotás rövid történetét, szólott az általános európai politika békés irányáról, melyet az űs-tes hatalmak fenntartás nélkül való egyetértés biztosít. Előadta a miniszterelnök a kormány alapját a kiegyezési tárgyalásai illetőleg és reflektált gróf Apponyi Albert karácsonyi cikkelyére oly módon, amely ki fogja előgíteni az összes ellenzéki pártokat és a melyet a szabadelvű párt a leg nagyobb lelkesedéssel elfogadott. Kifejtette Bánffy a képviselőház munkaprogramját is és beszédt a közönet szavaival fejezte be a párt korlátlan bizalmát és határtalan barátságáért.

E nagyfoglalt politikai mozzanat lefojyasa a következő volt:

Berzeviczy Albert üdvözölte a miniszterelnököt s a jelenlévő minisztereket, egyben önként kifejezést adott a szabadelvű párt bizalmának és odaadta nekik a kormány iránt. A szabadelvű párt együttel el az alkalommal hogy a politikai

helyzetnek általa való felfogását ismeresse, — amiből az a múltban volt, — amilyen most és a mindennek a jövőben lennie kellene. A párt huszvévi lenállása óta sok változást átmenet, de mindenkor csak a legelőkelőbb hazafiság által vezetette magát. A hetvenes évek az állami pénzügyek ferdésítésének voltak szemtelve és midőn a célt elértek, hozták lehetett fogni a szabadelvű reformokhoz. Paritaktikai és pártpolitikai események folytán a közigazgatás államosításának igen fontos reformját csak mint elvet lehetett törvénybe iktatni, de ez nem lehet a kérdés végleges megoldása. A pénzügyi politika, honvédelem, nemzetgazdaság stb. tércin léte-tett, jelentőségese reformok után áttért a párt Drák Perenc programja főbb részeit megvalósítására s megalkotta a vallásszabadságról, a polgári házasságról, állami anyakönyvek ről és a szidők receptofjáról szóló törvényeket. A párt feladata immár a békét, a felekezeti, nemzeti és politikai pártok közt biztositani és keserűségtől és bosszúerzettől menten biztositani az alkotott reformok lenállását.

Baró Bánffy Dezsdé miniszterelnök e beszédre körülbelül a következőket mondta:

Tisztelet barátaim és elvtársaim! Negyedezer vagyok a kellemes helyzetben, hogy ujév napján a szabadelvű párt üdvözétet fogadhatom. Háromszor mint a képviselőház elnöke és most jelentékenyen nehezebb viszonyok közt, mint a magyar kormány feje. Ezért mindenképpőt közönetemet és kéremet további heges támogatástokért. Ezt a felelőséges állást nem kerestem, és csak a király űfelsége parancsára fogadtam el és a korona bizalmával kintüntetve, csupán az egyházi politikai törvények megvalósítása és a szabadelvű párt lenállása érdekében, vállalkoztam a szabadelvű párti huszvévi fennállása óta legelőkelősebb reform befejezésére és keresztvitelére és a kormány hű maradt a programhoz. A nagy mű be van fejezve s az egész országban rakedés nél ul eleibe lépett. Ez akció mellett elkerülhetők a felekezettek és az egyház iránt a nyers eljárás, hanem iparkodunk kimeletes és békés eszközökkel odahatni hogy az intézmények átmenjenek a nép vérebe s így továbbhaladhatnak a szabadelvű törvényhöz. A szabadelvű reformokat s azok békés fejlesztését most már azok ellen kell biztositanunk akik nyíltan vagy lítkon azok ellen törnek s az országot fanatizmusba és békételenségbe akarják dönteni.

Amaz fontos feladatok közé, melyeket az egyházi politikai törvények életbeletetése után teljesíteni kell, sorolom a közigazgatás államosítását és az által Magyarország állami és nemzeti egyességének biztositását. Ez azonban nem lehet a legközebbi jövő feladata, mert előbb oly ker-

déseket kell megoldanunk, melyek halasztást nem tűrnek, a már legközelebb előrenyomulnak. Csak a szerződés megújítását Ausztrálával és Magyarország ezereves fennállásának ünnepeit, említem. A kiegyezésre vonatkozólag az úgy jelen állásban nem nyilatkozhatom kimerítően. De azt az egyet megjegyzem, hogy a szerződés nagy politikai fontosság mellett a kormány méltányolja annak nemzetgazdasági és pénzügypolitikai fontosságát is és minden irányban kielégítő megoldásra törekszik, amely teljesen megóvja érdekeinket.

A milleniumi ünnepek békés megőlésére és az ellenzék részéről szelfőztetett ajánlatra vonatkozólag iparkodunk az ünnepekkel minden politikai ellentét mellőzésével békében és politikai ellentételekkel egyetértésben megőlni. De kívánjuk és követeljük, hogy a kölcsönös bírálat igazságos és előzékeny legyen, hogy az ellenzék az ajánlatának ne legyen lezálcsonyított, kicsinyítő vagy sértő éle. E feltevésem örömmel megragadom a nyújtott jobbot, hogy békében üljük meg a nagy ünnepeket. A kormány századéka békés tanácskozások által kiegyelenteni az ellentéteket és amit az ellenzék külön sűrűgően kíván, a választások tisztaságát biztositani. Választások átkalmával minden rétegen fordulnak elő helytelenségek és ezért kívánja a kormány a költségvetés elindítása utána azonnal napirendre tűzteni a Kuria bíráskodásáról választási ügyekben szóló törvényjavaslatot. E több azonban a közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslatot kelene elintézni. Ennek még a képviselőház negyedik ülésszakában meg kellene történnie, erre következzenek a milleniumi ünnepek és remélhetőleg már az ötödik ülésszakában ház elő lehet terjesztetni a gazdasági kiegyezést Ausztrálával.

Az európai helyzet és a béke biztositva van az összes kormányok eljárása által a Keleten, mitűnt azok egymás közt teljes egyetértésben törekzenek a dolgok békés fejlődésé biztositani. Ez a körülmény zavartalan nemzeti ünnepeket helyez számunkra kitatásba s a kormány és vele az egész szabadelvű párt kívánja, hogy az új jobb, az ország békéséges fejlesztésének szentelt legyen. Törökni fogunk az ellentéteket kiegyelenteni és öszintén és őszintén fogjuk keresni az eszközöket a teljes egyetértés beállítáására, hogy Magyarország ezereves fennállásának ünnepei igazi békéünnepek legyenek, s reméljük, hogy az ellenzék-k hasonló érzelmekeket ölponak.

Ajánlom magamat és a kormányt további barátságokba, jóakaratokba és kérem további becsületet és celtudatos működésük számára hatalmas támogatásokat.

A miniszterelnök beszédét a jelenlévők, köztük a szabadelvű párt korifeusai, hatalmas lelkesedéssel megőjenézték.

Mikor a tánc véget ért, Telektyék is hazajutottak.

Jolan mindvégig vidám és nyugodt maradt. De midőn belepett aszóbjába, ráborult ágyára és sírt, sokogott keservesen.

Majd megrakodott.

Mit szóló volna a világ, ha a rasygó bálkirálynő sokogni látta volna!

„Zalavármegyei évkönyv.”

— A „ZALA” eredeti tárgya. —

Nagyon szép és elismerést érdemlő törekvés az, hogy hasznok ezereves fennállásának emlékére a munkás erők minden vonalon teremtani ügyeseknek valami művet, azzal az intencióval, hogy azoknak öszességéből imponáló értékeséggel domborodjék ki a magyar nemzet kulturális haladottsága.

Aki majdan Magyarország kultur-történetének ezt a korszakát fogja megírni, melybe hasznok ezereves fennállásának megőnépése esett, — az ez alkalomból napvilágot látott művekből megőléheti a nemzet erejét, alkotó képességét és habozás nélkül teheti le azokra az elismerés koszoruját.

Hatis István és Hoffmann Mór íróársaink is, — midőn a „Zalavármegyei évkönyv” a milleniumra című munka egybeállítására gondoltak — bizonyára az vesztéte, hogy bemutassák: vajjon az általános munka-pezeség közepette, a nemzeti haladás fokozatos kibontakozásában mily szerepet jutott vármegyénknek? minő tényezőként szerepelt?

Nagyon szép, nagyon tiszteletreméltó vállalkozás volt ez; de szeretlenül nehéz is az ő részük-ről, kiknek jogos írói ambíciójuk részére ugy szólván: lopni kell az időt; kiknek az írás mesterségük ugyan, de nem kenyérkeresetük.

Ez azonban a nehézségeknek még csak subjektiv természetű része. Ezt még egy kis önlelődozással (ami az ő részükről nem hiányzott) le lehetett küzdeni.

De előttük állott a másik, a sokkal nagyobb nehézség: máskömben is egy kis áldozatkészséget ebresszeni. Behatolni a lelkesedés, az odaadó buzgótság áldozatra delejező kezével nemcsak az elmébe és szívekbe, hanem (amihöz valóban ífáni erő kell) az érzényekbe is. Beláttatni szakkal, hogy őket tiszta őszelenség, e vármegye rögein öszög szeretet vezérelte, midőn egy nagyterjedelmű, rendkívül fáradsós, nagy áldozatokat igénylő irodalmi munkának nekigyürkőztek.

Csüggedetlen lelkek dicsegetésre legyen mondva: a nehézségeknek ezt a részét is leküzdötték. A „Zalavármegyei évkönyv” napvilágot látott. A zárószóban érinti ugyan a nehézségeket Hoffmann Mór íróársunk; de mi, — ismerve azokat a roppant küzdelmeket, az utánjárásnak azokat a nehéz verejtékecspejjeit, mikkél ily mű megteremtése jár — anélkül is elismerjük, hogy nagy őszelenség, lelkes és kitartó ügyesretet kellett fáradsós munkájokhoz.

Eppen azért nem is tekintjük annak eredményét a kritika szigorával, hanem inkább íróársi lelkesedéssel és melegen üdvözöljük őket.

Szeretjük volna ugyan, ha munkájokban nagyobb súlyt fektettek volna a megyei adminisztráció történetére; ha helyet szenteltek volna

a vasutaknak és a megyei sajtó fokozatos kifejlődésének, a kereskedelem hatalmasabb kibontakozásának; mert ezek bizonyára sokkal több joggal illeszkedtek volna munkájok keretébe, mint a vármegye történetével öszefüggésben nem álló „Aurora borealis”, „Néhány vonás Kelet költészetéből” vagy a „A magyar történelmi dráma” című máskömben nagyon kitűnő, szép dolgozatok. — De mivel tudjuk, hogy mily bámulatos kitartás kellett ahhoz, hogy megőnyök tollforgatóit törekvé-öknek megőnyerjék a menyüi csüggesztő üres ígérteket kellett szőre rakniok, míg egy-egy számottevő közlemény író-társukba jutott: öszinte elismeréssel adóunk derekasan végzett munkájokért s óhajjuk, hogy kiadványuk melöbb második kiadást érjen s abban e hasznokokat (mik bizonyára nem az ő buzgalmuk lakadása folytán maradtak fenn) intenciójoknak megfelelő módon tölthessék be.

A szép kiállítás, 21 nagy-íves, vastok munka ára: 4 írt. Kapható a szerkesztőknél Nagy-Kanizsán. 140 igen sikerült kép díszíti.

A tartalmas mű valóban érdemes a pártolásra. Hisznük, hogy vármegyénkben nem is lesz intelligens báz, hol loitalálhó ne legyen.

A ki vármegyénkben él, s annak rögsihöz szeretettel, emlékekkel fűződik, ökvatlenül szerezz meg e művet, melyből az egyes városok, nevezetes szereplőink a kultur-haladásunk történeti képe szépen domborodik ki.

(-) **Külföldiek nyilvántartása**

A rendőrkapitányi hivatal a következő „figyelmeztetés”-t tette közzé:

Miután a Nagyméltóság m. kir. Belügy minisztérium folyó évi november hó 16-án 100.122. szám alatt kelt rendeletével a külföldiek nyilvántartása tárgyában alkotott szabályrendeletek életbe lépésétől határidejűll 1896. évi január hó 1-én napját tűzte ki — hivalkozással Nagy Kanizsa városának e tárgyban alkotott és a Nagyméltóság m. k. Belügyminisztérium által 42266/891. számú rendeletével jóváhagyott szabályrendeletére, — felhívom N. Kanizsa város községét, hogy a hivalkozott és alábbi közölt városi szabályrendelet rendelkezéseit saját érdekében különben büntetés terhe alatt — a legpontosabban és legteljesebben megvégrehajtsák.

1. Fogadások, vendéglők a általában mindazok, akik lakásadással üzletszerűleg foglalkoznak, kötelesek a náluk megszálló külföldiekről a azok szolgálomelyzetéről a városi rendőrkapitányi hivatalnál betekintendő mint a szent nyilvántartási könyvet vezetni, melynek rovatai a külföldi és hozzátartozóinak megérkezése után azonnal kitöltendők, s ezen nyilvántartási könyv a város rendőrkapitányi hivatalának a külföldi megérkezését követő 24 óra alatt bemutatandó; ugyan ezen idő alatt bejelentendő az utirány megjelölése mellett azok elutazása is.

2. Mindazon magánosok, akiknél külföldiek megszállnak, vagy külföldi magánlakásra fogadnak, kötelesek azt a megszállást követő 48 óra alatt a rendőrkapitányi hivatalnak bejelenteni, ugy nemkülönböztetve ugyan ezen idő alatt bejelentendő az utirány megjelölése mellett a külföldi elutazása, végleges eltávolsása is. A bejelentést a magánosok szóval, vagy a rendőrkapitányi hivatalnál beszerezhető bejelentési űrlapokon írásban is eszközölhetik.

3. Ezzel kapcsolatosan kötelesek mindazok, kik lakást változtatnak, vagy lakást fogadnak — akár egyes egyének, avagy családok, a lakás változtatást az utca és házszám pontos megjelölése mellett a lakásváltoztatás napját követő 8 napon belül a rendőrkapitányi hivatalnál szóval avagy írásban pontosan bejelenteni.

Megjegyzés: A jelen figyelmeztetés 1. és 2. pontjában megjelölt külföldiek alatt a Monarchia másik államának lakói is értendő, miért is az osztrák alattvalók külföldieknek tekintendők; továbbá, hogy a 3. pontban foglalt rendelkezések betartásáért és végrehajtásáért a lakástulók, illetve háztulajdonosok is felelősek; végül, hogy az 1. és 2. pont alatti rendelkezések 1896. évi jan. hó 10-én lépnek hatályba és ezen bejelentések Farkas Ferenc v. alkapitány terjedt míg a 3. pontban foglalt rendelkezések 1896. évi február hó 6-án lépnek hatályba és ezen bejelentések Bay György alkapitány urnál teljesítendők mindennap délelőtt 11 órától 12 óráig.

Nagy-Kanizsa, 1895. évi december hó 28. napján.

Vécsey Zsigmond,
rendőr-alkapitány

Millenium.

As új esztendő első napjával megkezdte Magyarország amasz ünnepnapok esküdjét, amelyet államirága eszeréves fennállása alkalmából megszentesen, nagyserüen megülni készült.

Es év első napjának hajnalán az egész országban mindenütt megszólltak a felszentelt harangok s hirdették az ezredik év virradtát és

betűlése, tevériségre, közös alkotásra, közös munkódásra hívák fel a hazá fiait.

Immár 1000 esztendővel szelött lépeti közös frigyre Magyarország hát vezére és véráldozati szentelte meg a szövetséget, amely ezer évre biztosította az állam és a nemzet fennállását. Nem irrott és megpöcsédtel szerződés volt ez, melyen a hagyomány és a felelőség rágódik s ide-oda magyaráz, hanem szívélyes, tevéri meg-egyesés, melyet atyáink töreikkel irtak saját tevéükbe s melyet vörükkel pöcsélttek meg.

Es midőn a most a szerződés óta ezredik év virradtát s midőn esz a magyar nemzet ez önk-ök méltó módon megünnepelni készült: a (Sérdm érts azokat a veséket illeti, akik a szerződést kötötték és azokat az utódokat, akik apáik szerződését híven betartották.

Amaz meghódított országból egy hatalmas állam fejlődött, amaz véráldozatból egy nagy és hatalmas nemzet származott.

A kereszténység sziklabástyája, Európa védője a török seregek ellen. Erős vár a Kelettel szemben és felvívőképes, vendégszerető paratája a nyugati civilizációnak. Szabad, büszke, lovagias nép, amely verrel és kiartással, bátorsággal és elhatározottsággal vitta ki barátságnak és ellenségeinek elismerését és frigyességét. Szabad intézményeire büszkék, soha egy hajszálnyit sem adott fel Magyarország jogából, örendelkezési jogát a legvalóságosabb helyzetekben magvédelmezte s minden mulandóság közepette biztosította fennállását.

A nagy, a büszke, a lovagias magyar nemzet, melyet mint a nap és a róza pompáját, csak önmagával lehet összehasonlítani. Egy európai nemzet sem alhat melléje mint egyenjogú, egy nemzet sem irta be véres betűkkel eszeréves történetét az örökkévalóság könyvébe és tett e mellett a civilizációnak, a hitnek, az emberiségnek, a haladásnak oly szolgálatokat, mint a magyar.

A hit szabadsága, a vallási és a nemzetiségi türelem sehöl sem nyilvánult oly módon, mint a magyar nemzetnél.

Es egy nemzet legrikább ünnepiesztendőjének virradtán a politikai intolerancia, a politikai túrelmeletenség busit bennünket. Az szomorít, hogy vannak magyarok, akik ez ünnepélyben való resavásúket feltételekhez köti, sörfejtes távolmaradással passzivitást hirdetnek.

Tehat nem mindnyájunk számára, a politikai meggyűződés különbözősége nélkül alapította Árpád a magyar államot?

Nem mindnyájunk nevében kötötték ezer év elől a vitéz vesérek a vérszerződést?

As eszeréves történelem nem közös javunk a nem képmái közös büszkeségünkét?

Es az első évezred nem közös tanulság mindnyájunk számára?

Üzenetnek, hírszékességnek, ünnepnek nem kell közönség lenniük?

As a magyar, akinek szíve nem ver hangosabban, ha nemzetének eszeréves fennállására gondol, nem méltó e nemes és büszke névre, nem méltó elődeinek szent véráldozatára.

As a magyar, aki ez örömlünnep alkalmával búsan és kedvetlenül elfordul ünnepelő nemzetétől, az sárga frigyességgel van tele, mely érzelmenő teszi őt a saját nemzete iránt. Aki ma nagy nemzetével eszó magyar, az nem fogja beföldni arcát a nem fogja hamuval behinteni fejét.

Hét politikai párt vagytok az országban: a szabadelvű párt, a partonkivüliek, a kilepettek, a nemzeti párt és a függetlenségi párt három — Eszövös Just és Ugron — töredéke.

Heten voltak a nemzet vesérei is ezer év előtt, akik vérükkel biztosították a hazá fennállását, boldogulását, virulását.

Nos tehát, álljatok össze e nemzet eszeréves fennállása alkalmával, hogy közösen ürvendezetek népetekkel a közösen üljetek ünnepet az évek második eszerének kezdeten.

Legyetek határok és mutassátok meg tevéreiteknek és polgártárvitoknak, hogy a hazá nagysága, becületé, büszkesége, jölte neknek ép ugy a szivetekhez van növe, mint nekik; hogy közös, örökké megmáshatlan edünk szereteti, drága hazánk erősítése, fennmaradásának biztosítása: hazának, amelynek kétezeréves fennállásához ime most akarják latenni a Magyarország mai vesérei az alapkövet.

Adja Isten, hogy ugy legyen!

A perliaki önk. tüszöltő egylettől.

Felhívás a hazafias közönséghez!

A perliaki önk. tüszöltő egylett választmány egy tüszöltő népkönyvtár felállítását határozta el.

A könyvtár alapja egy perliaki hazafias örökösökönözésé által már meg van vetve. Nöknk a némes edl minél nagyobb alapon való fejlesztése van edül kitűzve. El nem mulaszt-hatjuk tehát az alkalmat, hogy amaz hazafias magyar közönség tudomására ne hozzuk, kinek ily közmüvelődési, hazafias elveiről meg vagyunk győződve; mert ezen tüszöltő népkönyvtár ki-lönlősen it Perlikon, hogy milyen hazafias közönség képes teljesíteni, azt a nagyérdemű közönség ugy is tudja.

S épen ezen könyvtár gyarapítása céljából, hatrak vagyunk felkérni a nagyérdemű közönséget, hogy ezen könyvtár gyarapításához valami módon hozzájárulni kegyeskedjék; vagy ha olyan, már atolvassott és lérlérettel szüpirodalmi, közgazdasági, vagy egyéb hasznos irányu magyar könyve van, melyet már ugy sem használ-nának, sziveskedjék azt a tüszöltő népkönyvtár-nak ajándékozni.

Minden ajándékozott könyv az ajándékozó nevével láttatik el és szabályszerűen feltárolva egy gondosattik, hogy a használat dacára örökra fennmarad.

As ajándékozott könyvek átadásának megkönyebbítése céljából, ezen felhívás egy nyilt ívvel körül jár, melybe az ajándékozott könyvek és az ajándékozó neve beirandó, hogy így az átvet könyvekről azelő közönség elismerényt névről-névre kiálthassuk. A könyvek Vargha Tivadar egyleti fejszökhöz is küldhetők, mikor is azokról azonnal elismerésvény adatik. A perliaki önk. tüszöltő egylett nevében, hazafias tisztelettel.
Perlak, 1895. dec. 28.

Vargha Tivadar,
tüszöltő egyleti fejszó.

Mélek István,
tüszöltő egylett elnök.

H I R E K.

— **Ujévi előéptetésnek hátszavardómb-tem.** Ö teisége a király a 48 ik es. es királyi gyalogezredben tartalékos hadnaggyokká nevezte ki a következő hadapród-tiszthelyetteseket: Greiner György, Tsohohey József, Konkolics József, Hiller Pál, O' Egán Győző, Kajdos József, Zakal Zsigmond; tartalékos hadapród-tiszthelyettesek: Temple Rudolf, Einsinger Géza, Adamics Frigyes (a 72-ik gyalogezred.) Stoizer László; tartalékos hadapródok: Segdl Károly (72 ik gy. esz.) Kovács Kálmán, Paszákán János (38. gy. esz.) Brook Oszkár, Guttmann Győző, Janda Károly, Nagy Géza, Kopeczky József, Kürthy Ferenc (39. gy. esz.) Kovács Ignác, Janovics Pál (32. gy. esz.) Clement Lipót fia a 7-ik ha-szavardómb hadnaggya nevezetett ki. Fidos József az Esz magyar áll. biztosító társaság tiszviselője Nagy-Kanizsán szintén tartalékos hadnaggya (44-ik es. és kir. gyalogezred) nevezetett ki.

— **Szilveszteri mulatságok.** Röviden már megemléksztünk a Nagy-Kanizsán tartott szilveszteri mulatságokról, melyek részleteiről a következőkben számolunk be. — A Casino vígalmát a nagy-kanizsai irodalmi és Művészeti Kör dalárdája nyitotta meg, mint diriguza Csoloss Jenő kir. törvényességi fejszó szerepelt. A dalárdában sok szép hanganyag van együtt, mely a gondos betanulás folytán és a rendkívül ügyes dirigálás mellett, mint tömör egész, pompásan érvényesült. A műsorban felvetet dárbokon kívül: Borus az ég határa... Riegertől, „Magyar Népdaok” Lányi Ernőtől, a dalárdának meg sokat, nagyon sokat kellett énekelnie, mert a közönség csak nehezen akart a dalárda által nyújtott igaz művelézzettől megvalni. Az újból meg újból felhangzó (apavihar, mely a derék dalárda előadását kíséri és azon rokonzenés óváció, melyben Csoloss, a műkedvelő kar-nagy minden oldalról részesült, a közönség teljes elismeréséttel involta. A műsor második pontjánál Bonyhádi Ida kisasszonnyal, egy igen esz-nos leánykával, volt alkalmunk megismerkedni, kinek azon nehéz feladat jutott: Moszkovszky keringőtét előadni zongorán. A kisasszony nehéz feladatának igen szép sikerrel felelt meg. kiváló technikai ügyességével könnyedén leküzdte a darab nehézségeit és fellépése, valamint előadása

arról győzték meg bennünket, hogy a kisasszony nem először aratta műkedvelői baberait. A rendezéséig igen szép virágdománnyal fejezte ki a kisasszonynak köremüködéért köszönetét, a köszönés pedig teljesen megtapolta, mit a kisasszony azzal vélt legszebben viszonzozhatni, hogy zagrabi létere néhány magyar népdalt játszott. Rendkívül érdekes volt a gazdag műsor 3. és 5-ik pontja. Muzsa Károly az új rom. kath. kántor Dankó Pista nőit énekelte Stocker Antal kíséretében. Muzsa kellemesen lepte meg a közönséget szép baritonjával, melyivel a kiváló iskolázottság folytán minden regiszterben könnyedén bánt. Igen magyar érzéssel énekelte a szebbnél szebb magyar nótákat, melyek az elismert kiűnő kisérettel folyóan teljesen érvényesítve, a felvilágosított közönség nagy gyönyörűségére szolgáltak. Dr. Olap Mór egy humoros költemény felolvasásával kedveskedett, mi a közönséget szintén elég kellemesen szórakoztatta. A dalárda produkciójával zárult az estély hangversenyes része, mely után tánc következett. Az estélyen jelen volt asszonyok: Baria Lajosné, dr. Buz Simonné, Blankenberg Vilmosné, Darás Gusztávné, Fanni Mórné, Fischer Ignácné, Fischer Fülöpné, Feigistok Adolfné, dr. Fried Odónné, Goldstein Jakabné, Goldhammer Károlyné, Goldschmidt Jakabné, Grünhut Henrikné, Goldarbeiter Emilné, dr. Gerő Józsefné, Hoffmann Gyuláné, Hoch Fülöpné, Kürschner Ignácné, Koch Edéné, Klein Illésné, Krausz Jakabné, (Miskó) Kaldi Mórné, Lengyel Bernátné, Löwy Adolfné, Lengyel Ignácné, Lendvai Samuné, Lutács Gyuláné, Muzsa Károlyné, dr. Neumann Edéné, Prager Beátné, Pollák Arminné, Poreduc Antalné, Rosenberg Izraelné, dr. Rothschild Jakabné, dr. Rothschild Samuné, Rosenfeld Adolfné, Reichenfeld Edéné, Rosenberg Rikhardné, Rosenberger Józsefné (Sid), Schiffer Kalmánné, Szommer Náninéné, Singer Lipóné, Scherz Odónné, Sattler Mórné, Scherz Richárdné, Seidlitz Vilmosné, (Bécs) Wallenstein Frigyesné, Weissmayer Lipóné, Weiss Ferenczné, Weiss Jakabné, Wuzsli Lajosné, Weizsberger Zsigmondné, Weiser Józsefné. — **Leányok:** Darás Vilma, Fischer Irén, Hoffmann Józsa, Hoch nővérek, Kohn Ilona, Kohn Vilma [Székes-Fehérvár], Lengyel Cornél, Markus Blanka Budapest, Mair Tinike, Prager Sarolta, Rosenberg Vilma, Singer Anna, Sattler Irma, Wallenstein Malvin, Weisz Janka, Wuzsli Mariaka, Weizsberger Ciliké. — **A Társaság** termeti is megújultak Szilveszter estején. Rózsapiros arcok világo tekintetek, csinos öltözöttek gyönyörködtek azokat, kik e helyen megjelentek. Az egyik teremben szót a zene, vidáman folyt a tánc s egyesek arcáról a viszontlátás, édes örömei sugaroztak le. A másik teremben ózáló férfiak pezsgős palackok mellett, magas színvonalon álló eszmeszerét folytattak. A képeket szárnyai visszazálltak a múltba, felidéztek a honfoglalás viszonyosságait, a magyar nemzet küzdelmeit, kül- és belharcait s lelkesedéssel beszéltek az új évről, amely Magyarország szredekves lennállásának esztendeje. Dícsőitve volt a magyar állameszme, a liberális hitadás, s ezzel kapcsolatban oly indítvány is tetetett, a mely a Társaság által kiűzendő jutalomban kívánja részesíteni azt a gimnáziumi avagy polgári iskolai tanulót, ki a magyar nyelv-és irodalomban kiváló haladást, eredményt képes felmutatni. A legvidámabb hangulatban teltek az órák, míg nem Ludvig Franc villamos lámpái, melyek egy 4 óra körül gyúltak ki, haza menésre figyelmeztették a kitűnő hangulatban levő társaságot. Jelen volt asszonyok: Ajkay Miklósné, Benicz Józsefné (Aszód), Csenger Örnagné, Dezsényi Elekne (Móricshely), dr. Dezsényi Arpádné, Folt századosné, Hertelendy Béláné, Jemics Ornglyé, Mikos Gézáné, Mergenthaler Lajosné, Merkly Antalné, öv. Nyuly Györgyné, Plihá Ferencné, Raiz Antalné, Rogosinszky századosné, Szőlőssy alezredesné, dr. Szigethy Károlyné, Schmidt Frigyesné, Tóth Lászlóné, dr. Tuboly Gyuláné, Varga Lajosné, Weber Károlyné, Vécsey Zsigmondné, Vilde Ferencné, **Leányok:** Ajkay Emma, Benicz Mária (Aszód), Demaszky Laura, Folt Elvira, Hertelendy Irma, Imrek Mici (Nemes Pécel), Köhler Nina, Mikos Melani és Hedvig, Nyuly Gizella, Raiz Aranka, és Gizella, Tóth Kamilla és Mariaka, Varga Gizella, Vécsey Gaci.

— **Jótekönyecélú vásár.** Ma lesz a nagykanizsai Ker. jótekönyű négyzet vására a Polgári-Egylet emeleti helyiségeiben. Az eladást és kiszolgáltatást oly tess elárúsióknók fogják esz-

közölni, hogy bizonyosra vehető, miszerint a vásári készlet csakhamar vevőkre fog találni. A vásár igen látogatottnak ígérkezik.

— **Jégpart.** A korcsolyásoknak az ujesztendő meghozta a várt ajándékokat: a jéget. Ez főleg nagy örömet okoz a Korcsolyázó Egylet tagjainak, kik a lesemelt tagsági díj folytán, joggal elvárhatónak vélték, hogy legyen jég. És most, hogy megvan, sűrűn látogatják az egyleti jégpályát, kellemesen szórakozva ennek sima parkettján.

— **Ingyen társas-nyug.** A „Bettheim V. Soma és fiai” nagykanizsai cégnek a vasúti pályabáz közelében, az ugynevezett hajóár uton fekvő széna- és szalma-raktárának 500 szekerre való nád-bulladék van, melyet a nevezett cég a szegényebb körök között ingyen oszt szét. Csapán az elszállításról kell a hozzáférőknek gondoskodniuk.

— **Apagylikosság.** Megemlékeztünk a múlt év őszén a Kis-Kanizsán előfordult szenatio bünesséről, midőn t. i. Hajdu István 25 éves nagykanizsai lakos földműves anyját Hajdu László 70 éves földművest meglopta, s büntetőt még aznap a bíróság elé állította. — A kir. törvényszék folyó hó 3-án tárgyalta Tóth László kir. törvényszéki elnök vezetése mellett a szörnyű bünesset, amidőn vádolt a ténykörülmények minden részletét felidő kérdések és a bünesselkény tudtának súlyra miatt kénytelen volt rea mutatni arra a lélektani okra, mely őt a természetellenes cselekmény elkövetésére uszította a melyet a vizsgálat alatt következtetésen titkolni igyekezett. Ez az ok volt attól való félelem, hogy édes-anya megváltoztatja azt az oszályt, melyet gyermekei között már pár év előtt létesített, miután az nőbb időben előfordult gyakori összetűzések alkalmával a szándékát ismétetlen elárulta, s ezáltal legkisebb fia: Hajdu István a többi 7 testvérral, azonban magát megkárósítottak képzelte. Borzasztók voltak a kegyetlenség részletei, melyivel a minden emberi érzésből kivetkozott teljes a büntényi végrehajtása. Midőn már a szakértő orvosok véleménye szerint, az aldozt folytatása által a légzőszervek teljes megsemmisítésével annak lehetetlenségét oly tokban előidézte, hogy annak folytán a halál okvetlenül bekövetkezendő volt, egy e-etteg kezűvébe akadt harapólógó dugót a haldokló torkába. Egyébiránt a vizsgálat azt állapította meg, hogy vádolt elvándult természetű a család körében állandóan napirenden levő és különösen az öreg Hajdu László romsz természetéből származó gyűlölködésre vezethető vissza. A szomorú drama fénypontját képezte a vad- és védelem részéről egyaránt jogászai rontional csoportosított érvelés, mely szerint az előbbi az előleges megfontolással meghaladott apagylikosság — az utóbbi az erős felindulásban elkövetett emberélet kívánta bebizonyi totinak tekinteni, s amax az emberi büntetések legnagyobbikkával: a halállal, s utóbbi megfelelő fogházbüntetéssel kívánta suttani. A kir. törvényszék a kető közt ti közép-utat látta az adott viszonyok között alkalmazandónak és vádoltat telmondó ágteli rokon ellen elkövetett szándékos emberölés miatt életfogytigani fegyházra ítélte. Az ügy hivatalból fog a legfőbb bíróság elé felterjesztetni. Védként szerepelt: Orszaváry Gyula.

— **Panasz.** Többrendbeli panasz hallottunk, hogy a piaci mérzások a mérésnél nem valami nagyon pontosak. Igen gyakori az eset, hogy a felek többet fizetnek, mint mennyi húst kapnak. Ajánljuk a fogyasztóknak, hogy a húst mérésük után és a netáni hiányról tegyenek jelentést a rendőr-kapitányságnak.

— **Színházról Zalavármegyében.** Varmegyénkben ez idő szerint 3 színházulat működik. **Zala-Egyrzeszen** Balog Árpád, **Csáktornáyn** Fekete Béla és **Keszthelyen** Kunhegyi Miklós tartalata működik több kevesebb sikerrel. **Mi nagykanizsaiak** előreláthatólag ismét majd csak tavaszszal járhatunk színházba, mert elsőbrendű társulat hozánk csak akkor jó, mikor már más nagyobb város közönsége nem jár színházba és mi nagykanizsaiak elég szerényen eszel is beérjük.

— **Tapelcéről** írják lapunknak: A helybeli izr. négyzet, melynek tavalyi jubiláris ünnepélyén Makai Emil költő, tartott felolvasást, az idén Szilveszter estején sikerült hangversenyyel egybekötött táncvigalmat rendezett. A hangversenyben résztvevők Stiglicz Berta k. a., ki nemcsak pompás szongorajátékával, de bájos megjelenésével is elragadta a közönséget,

Löwinger Ignác ur, keszthelyi zeneiász, ki Chopin-as-dur polonaise! és Beethoven-as-dur szonáját adta elő szongorán kitűnő technikával, nemcsak korrekte pompás játékaáról tett taubai szonyágot, de ráadásul saját szerzeményeiből a vandormadarak című darabbal lepte meg a tapsoló publikumot. Grünberger tapolcai főkántor kiűnő bariton hangjával a Belliniféle alvajáró című darabot és a Puritánokból a Rikárd ariáját énekelte nagy telvés mellett, úgy hogy kénytelen volt fáradságunk dacára előadását egy Káldiféle gyönyörű kuruc dallal megtoldani. Meg Vaszonny Lázdor ur a szőlők szeretettét a költészetben adta elő meghatóan, zajos tapara ragadva s hullatokat. A mulatóság reggelei 5 óráig tartott a legkedélyesebb hangulatban.

— **Hátlen hivatalnokja.** A perlaki takarékpénztárnál megforduló felek iránt senki sem viseltett nagyobb előzékenységgel, mint az inlézet szolgálja. Ha valakinek váltójeljárata felé közelveti, a szolga elment hozzá figyelmeztetni, ha mindjárt a harmadik községben lakott is. Amidőn pedig a felek személyesen bejöttek a fizetéseket teljesíteni, úgy a szolga felajánlotta közbenjárását a hogy ne kelljen a sok fél között az illetőnek várakozni, szivesen átvette a törlesztés és kamalfizetése száni összszegget. A felek megbiztak benne s minthogy mindig rendben lenni vélték ügyüket, a fizetés teljesítését több ízben is rábizták a szolgára, a ki a belete helyezett bizalommal visszahozta a tőkát. Az őszelőre száni összszegget megtartotta, s csupán csak a kamatokat szolgáltatotta be. Ő azután a megtartott tőke-részlekről nyilvántartást vezetett és a kamatokat a lejáratok saájából fedezhette, mert mindez ideig senki sem jött rá, hogy a tőke eredeti nagyságában áll fenn. Most azután, hogy a szolga súlyos betegsége miatt a megtartott tőke-részletnek még a kamatait sem tudta megfizetni s minthogy most már a felek közvetlen fordulnak fizetéseikkel az inlézethez, kiűnő az egész turpisság. A káros felek most tömegesen jelentkeznek és pedig feltűnő nagy számban, a mi arra is enged következtetni, hogy otyanok is szeretnének a károsodásuk hangoztatásával a fizetés egyrésze alól esetleg kibujni, akiknek a szolgálóhoz sohasem volt szerencsésük.

— **Nagyszorú előkészületeket** tesz Budapest mekefőváros, hogy az szredekves ünnepétekre méltán fogadhassa az egész országot. Mert az egész ország vendége lesz majd a főváros-fővárosnak. És hogy azok a vendégek jól is kényelmesen is legyenek látva, ott nagy gondot fordított maga a főváros. Szébbnél-szebb paloták mintegy századára épülnek, különösen a bálmulató szóp új nagy köruton. És a legszébbek között is első helyet foglalja el a most megnyitott Rémi-Szálloda, melyet méltán neveztek el „arany kálikának”. Valóságos kis üdönpalota ez, minőket a keleti fantázia nagy mecessérel alkotta és haan a palotában is igazán keleti környezet uralkodik. Egy genialis méltóság, Schannon Ernő fogott kezét a főváros legtapasztaltabb és legpraktikusabb férfival, Rémi Róberttal és az 5 együttes munkóssák teremtette meg azt a bájos szóp hotelt, mely ma Budapest legszébb látványossága.

A város szívében, az új József-köruton, szemben a népszínházzal épült on a szálloda, tehát olyan helyen, hogy a főváros minden vasúti állomásától 5 perc alatt eljut az ember, akár lóvasuton, akár villamos vasuton. A szálloda pompás áttermekkel és sokak herendésű kávéházzal van kapcsolatban.

A szálloda berendezése a legmodernebb comforttal illeszkedik. Angol mosdó-szantálók (állandóan hideg és meleg vizsel), villamos világítás, központi gőzfűtés, egyszerű de nemes lakás butorant. Az emeletekre lift köslekedik, stílus szerű chambre aparták állnak rendelésükre azoknak, a kik bálmuló társaságban akarnak eltölteni egy estét.

Az étterem nagy, bájos, elegáns, kitűnő vasútilátóval; az ételk előrendő konyhára valiaak, melyben magyar és párisi szakácsok remekelnek.

És a mit első sorban kellett volna kiemelni, az a szálloda méretek állat.

A vidékről felrakuló községek el ne mulassza a fővárosnak s győzgető fölkeresni.

— **Új munkatp.** Szőlő és Borgazdasági Lapok címmel Engelbrecht Károly központi szőlőszet és borászati m. kir. főfelügyelő főszerveztése és báró Radosovich Tódor nagyszőlőbirtokos teleléls szerveztése és kiadása alatt az 1896-ik év január havától kezdődőleg minden vasárnap megjeenő, a szőlő és borgazdaság minden ágát teliléls szaklap indul meg. A mulatványsszámok a karácsonyi ünnepek alatt küldettek szét. A lap Budapestben jelenik meg, a szerveztőség és kiadóhivatal a Hajós-utca 11. szám alatt (az Operaházzal szemben) van.

— **Köhögés, rekedtség és elnyelődés** nál melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Egger díjjutalmazott biztos határu mellpapírt, Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban mia-

den gyógyszerárban és nevesebb gyógy-fűszer-üzletben. Fő- és szétküldési raktár Eszter A. fia Nador gyógyszerára Bpestben, Váci körút 17.

Hirdetések

KÖZGAZDASÁG.

Új osztályorszájatek. Budapestről írják lapunknak: Immár a II. Magyar Osztályorszájatek sorsjegyei is a közönség rendelkezésére bocsátottak. Az Osztályorszájatek intézményének behozatala nálunk oly minden várakozást felülmúló sikerrel járt, hogy bátran el lehet mondani, miszerint hazánkban — egyrészt azért, hogy a játékdüh életrevaló eszközrel fekeztesék, másrészt azért, hogy a kislitrit már is szemmel láthatólag kiszorítja — igazi kulturai misiót teljesít. A magyar nép — tekintve e nagy nemzeti célt (a tiszta nyereség a millenium megünneplése költségeinek részbeni fedezésére szolgál), hazafias elismeréssel félreterhetetlen lelkesedéssel karolta fel ez intézményt.

Ha már az I. Magyar osztályorszájateknak sikere is ily egyszerű volt, a II. Magyar Osztályorszájateknál, mint a tulajdonképeni milleniumi sorsjátekánál, a lelkesedés bizonyára lehetőleg még fokozottabban fog nyilvánulni a mi jó magyar népiünkénél, mert a II. osztályorszájatek sokkal nagyobb előnyöket biztosít, mint az I-éd, bőkezűbben lévén szervezve amannál. Megtekintetülük a játéktérrel és úgy találjuk, hogy a II. Magyar Osztályorszájatek 120,000 sorsjeggyel 45,007 három osztályba szorított nyeresémet tartalmaz összesen 9 millió 200,000 korona öszertekben. Az első osztály, melynek húzása 1896 február 5—8-ig ejetik meg 10,000 — összesen Egy millió 268,000 korona értékű nyereseményt kapszogat, közük 80,000, 60,000, 40,000, 30,000, 20,000, 15,000, 10,000, 5,000, stb. koronás főnyereseményekkel. Egy hónapra rá, és pedig március 11—14-ig következik a második osztálynak húzása szintén, 10,000 nyereseményrel — összesen Egy millió 648,000 korona értékben, közük 100,000, 60,000, 40,000, 30,000, 20,000, 15,000, 10,000, stb. korona értékű főnyereseményekkel. A harmadik osztály 25,007 nyereseményt nyújt összesen 6 millió 284,000 korona értékben. Ennek húzása május 12—28-ig eszközöltek. Ezen osztály 58 — 400,000 — 6,000 korona értékű főnyereseményt nyújt, sőt a szerencsekeréktől legutolságnak kijött főnyereseményel ezenkívül még egy 60,000 korona értékű jutalomdíj is jár, minél fogva a leg szerencseesebb esetben eme főnyeresemény Egy millió, legkevesebb esetben pedig 606,000 korona értékű öszert emelkedik. Egy-egy osztályra érvényes sorsjegy ára 20 ft, azonban ez alkalommal is fenntartott a sorsjegyeknek általánosan kedvelt ama felosztása, mely szerint fél (10 forint) tízed (2 forint) és húszad (1 forint) sorsjegyek is kaphatók. Az osztályorszájatek közkeletességéről fogva a II. Magyar Osztályorszájatek sorsjegyei is előreláthatólag gyorsan fognak elkelni, mi okból nem tudjuk elégsz a tisztelt közönségnek figyelmét eme körülményre felhívni és ajánlani, hogy mindeaki igyekezzék megrendeléseit Hainitz-Károly főfelvásztónál Budapesten, Szervita-tér 3. idejekorán megtenni.

Eme figyelmeztetés szükségessége mindenképp előtt világos, aki néhány nappal ezelőtt Budapesten járt és véletlenül a Servita-téren is megfordult. Rendőri asszisztencia kellett egy cordon és a rend fenntartásához, hogy a főmérték nyeresemények kifizetése lehetővé váljék — oly néptömeg volt ott. A ki ezt látta, némi fogalmat alkothatott magának arról, mily nagy lehet azoknak a száma, a kik nyertek és a kik a hazafias cél előmozdítása mellett egész életükre való szerencsejüket itt megtalálták.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Kukoricza-morzsolók

kész- és erőhajtásra, egyszerű és kétfős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurók);
kézi kezelésre való
Széna- és szalmaszájtok
fekvően vagy kocsira szerelve
Takarmány-füllesztők,

Szállítható takarék-főző-üstök takarmány stb. részére
Szegekavágók,
Répa- és burgonyavágók,
Darálók

elismerett legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

os. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárban
BÉCS, II/1, Taborstrasse 76. sz.
Árjegyzékek ingyen. — Képviselek felvételnek.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Elképzelve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle KÁVÉ a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, az őrlés és es okból a verő körönység által nem

ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészben, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háttartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jönnek bizonyul, Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerű mind a legizletesebb ital.

Leiklismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávézó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott árként eladni.

MAGYAR HIRLAP

Szerkesztőség, nyomda és kiadóhivatal: Honvéd-utca.
A kereskedelmi akadémiával szemben

Főszerkesztő: Horváth Gyula.
Felelős szerkesztő: Fenyő Sándor.

Egész évre 14, 1/2 évre 7, 3/4 évre 3.50 + béra 1.20
Egyes szám ára: helyben 4, vidéken 5 kr.

A Magyar Hirlap albuma.

Január első felében küldjük szét előfizetőinknek azt a nagy albumot, amely a MAGYAR HIRLAPNAK egyszersmind millénniumi emléke. Az a reményeségünk, hogy nem csupán a megszokott karácsonyi albumot pótolja a díszes mű, hanem megmarad minden olvasónknál, mint a jövőre nagy esztendő egy előkelő, mégis szórakoztató és változatos emlékkönyve.

A MAGYAR HIRLAP ez albuma nagy alak nyolczadrét, terjedelme másfél száz oldal. Színes borítékát Faragó festette.

Tartalmának kiválóbb részei:

- Schlauch Lőrincz bíboros püspök.
- Ferencz József püspök.
- Szász Károly püspök.
- Karsay Sándor püspök.
- Kohn Sámuel dr. főrabbi.
- Tisza Kálmán.
- Szell Kálmán.
- Apponyi Albert gróf.
- Horanszky Nándor.
- Keglevich István gróf.
- Helly Ignác.
- Eszterházy Kálmán gróf.
- Háftók Lajos.
- Busbach Péter
- Klobusiczky János.
- Neményi Ambrus.
- Münnich Aurél.
- Thaly Kálmán.
- Nopcsa Elek báró.
- Rehoczky Gida.
- Illyés Bálint.
- Salmen Jenő

apróbb dolgozatai.

Valamennyi kizárólag a MAGYAR HIRLAP albuma számára íródott. Egyrésze: autogramm.

Terjedelmesebb cikkeket irtak az albumba:

Wekerle Sándor, a nagy népszerűségű ex-miniszterelnök, egyike legelső államférfiainknak, aki szépirodalmi munkával tisztelt meg bennünket. Aki oly fényesen tud számítani, íme írni is mily pompásan tud.

Ismert okból nem dicsérhetjük itt az album egy másik nagyérdékű, hosszabb cikkét, amelyet Horváth Gyula irt. A garibaldista időről, olaszországi kalandjairól emlékezik meg Horváth Gy. és leirja mint élt együtt Nápolyban-Dumas pere-rel, Teleki Sándorral a kis királyi palotában. Mint tettek-vettek és főztek neki, aki halálos betegségből ott lábadozott. Egy nagyérdékű és eddig ismeretlen Teleki relikvia és számos gyönyörű kép illusztrálja a mi vezérpolitikusunk e szépirodalmi munkáját.

Meg fogja lepni az olvasót Gelléri Mór, a millénárius kiállítás főtíkárnak és nekünk kedves kollegánknak hosszabb lélegzetű közleménye: „Három nap és három este a kiállításon”. Az olvasó egyszerre látogatónak lesz: látni fogja a kiállítást megnyitása előtt. Számos művészi és sok téjekoztató kép szolgál fantáziájának segítségére a kitűnő szövegen kívül, amelyet a lepkompetensebb toll irt meg.

A komoly irányú dolgozatok közül felemlítjük a „Magyarok története”-t, amelyet ezer sorban lapunk főmunkatársa, Bródy Sándor irt meg.

Vadász, nem vadász, minden magyar olvasó gyönyörűségét fogja találni a Bárszony István cikében, amely az ezer év előtti vadászatokról mond valót és regét.

Hentaller Lajos „A magyar nő a forradalomban” című érdekesítő korrajzot irt.

Gárdonyi Gézáról hatalmas hősi krónikát hallunk.

Ambrus Zoltántól, Benedek Elektől, Ignostól, Tóth Balától, Márkus Mikától, Szomaházy Istvántól, Szomor Dezsőtől, Kürthy Emilől, Vártesi Arnoldtól részint alkalmi, részint önálló, de kivétel nélkül érdekes és eredeti dolgokat ad közre az album, melynek egyik fele tisztán szórakoztató és mulattató.

A mulattató részből kiemeljük a következő nagyobb dolgozatokat.

-) ezer éve
- A kártya) a multban
-) a jelenben.

Irták: hárman. Legelmésb íróink.

Az év története versekben, képekkel. Irtá: Heltai Jenő.

Nagy színművészünk kis lábai. Eredeti fotográfiákkal. Természet után.

Számos közlemény még, amelyeknek, igaz nincs összefüggése a milléniummal, de azért bizonyára szívesen veszi azokat is a nyájias olvasó.

Az albumban adjuk közre „A csunya férfi” című problémára beérkezett asszony-levelek hat legjobbját. Amelyek közül a legeslegjobbát a közönség szavazata fogja kiválasztani.

Az albumban zenemelleklet is lesz és pedig Hubay Jenő új operájának a „A Falu rosszának” egy megkapó részlete.

Az album képeit rajzolták: Fesztai Árpád, Dal Monica, Allers Kunossy, Faragó, Jászai, Homicskó. A reprodukciók Budapestben, Bécsben és Münchenben készültek. A litographikus munka és a hangjegy: Kunossy és fia műintézetéből kerültek ki.

Hosszra terjedne ez az ismertetés, ha az album minden részletéről be akarnánk számolni. Hiszen rövid idő múlva ugy is olvasóink kezében lesz. — Vajha, annyi kedvvel forgatnák majdan, mint amennyivel mi megszerkesztettük.

A „MAGYAR HIRLAP” előfizetési ára:

egész évre	14.
fél évre	7.
negyed évre	3.50
egy hónap	1.20

A „Kis Világ”-on gyermekklappal együtt:	
egész évre	14.
fél évre	7.
negyed évre	3.

Az „ÉVSZAK”-oz havonként 2-szer megjelenő pompás divatlapot csakis a „MAGYAR HIRLAP” előfizetői kaphatják meg fél áron és pedig:
egész évre 2 forint 60 kr., — fél évre 1 forint 30 kr., — negyed évre 65 kr.

Ezen kívül számos kedvezmény.

Kiadó-hivatal: Budapest, V. ker., Honvéd utca 4. sz. Az új országgyűlési palota szomszédságában.

Ugy a régi, mint az újonnan belépő előfizetőink ingyen és bérmentesen kapják a Nagy Millénniumi Albumot, mely január 10-én kerül szétküldésre. (Borít ára 2 frt.)

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Az új országgyűlési palota szomszédságában.

HONVÉD-UTCA. 4. SZÁM.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkal- mából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120.000 sorsjegy 45.007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

Huzások

I. osztály 1896. február 5-8-ig. — II. osztály 1896. márczius 11-14-ig. — III. osztály 1896. május 12-28 ig

Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):			
1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint.	60.—	30.—	6.—	3.— forint.

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki: a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsolási tervezetet fentebbiekben közbe tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mától fogva a fairságosokon jelzett elárúsítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1896. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték igazgatóság.

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

nyújt az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály - Sorsjáték

45.007 három osztályba osztott pénznyeremény 9.200.000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIO korona.

Az I. osztály huzása
1896. február 5-8-ig

A II. osztály huzása
1896. márczius 11-14-ig.

A III. osztály huzása
1896. május 12-28-ig.

Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1 á	80000	80000	1 á	100000	100000	1 jutalomdíj	600000	600000
1 "	60000	60000	1 "	60000	60000	1 á	400000	400000
1 "	40000	40000	1 "	40000	40000	1 "	300000	300000
1 "	30000	30000	1 "	30000	30000	1 "	200000	200000
1 "	20000	20000	1 "	20000	20000	1 "	100000	100000
1 "	15000	15000	1 "	15000	15000	2 "	40000	80000
1 "	10000	10000	1 "	10000	10000	2 "	20000	40000
2 "	8000	16000	2 "	8000	16000	5 "	10000	50000
8 "	4000	32000	8 "	4000	32000	10 "	8000	80000
10 "	2000	20000	10 "	2000	20000	34 "	6000	204000
13 "	1000	13000	13 "	1000	13000	100 "	2000	200000
100 "	400	40000	100 "	400	40000	200 "	1000	200000
860 "	200	172000	860 "	200	172000	2650 "	200	530000
9000 "	80	720000	9000 "	120	1080000	22000 "	150	3300000
10000 nyeremény	összes.	1268000	10000 nyeremény	összes.	1648000	25007 nyer. s 1 jutalom		6284000

Ezen 57 nyeremény közül 4 sorsjegy a kibocsátott sorsjegyek 4500000 kor. jutalmát jelöli.

Árak az I. osztályra:

$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	forint.
20.—	10.—	2.—	1.—	

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	forint.
60.—	30.—	6.—	3.—	

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvéttel

Heintze Károly, BUDAPEST, Szervita-tér 3. sz.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívánassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Sürgöny-ozim
LOTTOHEINTZE.
Budapest.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 50.000 koronások stb.

Sürgöny-ozim
LOTTOHEINTZE.
Budapest.

Szerkesztőség:

F. O. u t e n a. Ollopfőle ház.

Ide intézendő a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentation levelek csak ismert kezek.

böl fogadtatnak el.

Kériratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bank egyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. l.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischei Fülöp könyvtárhelyén.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések-jelentkezések díjmátalnak

Nyiltár petízióra 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischei Fülöp könyvtárhelyénre intézendők.

Országgyűlési munka.

Nagy Kanizsa, 1896. január 8.

(—) A magyar képviselőház e hó 9-én ismét megnyílik, s az országgyűlés újra megkezdte munkáját.

Tárgyalására talán nem lesz befolyás nélkül az a körülmény, hogy a nemzet a hon-szerzés ezredik évébe lépett; a mely esztendővel, új korszakba lépett. Az ember a végtelen időben rászórol egyes nyugvó pontokra, a melyekből visszatérhet, s egyszerűsre mind előre is nézhet. Talán honatyáink is bizonyos ünnepies hangulattal gyűlnek össze a második évezred elején, most még a régi épületben, melyet nemsokára ott fognak hagyni, hogy a magyar parlament új épületét foglalják el, melynek mind méreteit, mint pedig berendezését tekintve, alig van párja a continensen.

De még a régi épületben is sok jót és üdvöset cselekedhetnek meg. Sok üdvös törvényt hozhatnak, vagy legalább is előkészíthetik ezeket; mert első sorban a költségvetéseket fogják tárgyalni, s az egyes ressortminiszterek költségvetései között nem egy valóban fontos van. S különösen kulturális fejlődésünk szempontjából a vallás- és közoktatásügyi minister költségvetése fogja nagyobb mértékben igénybe venni a hon-

atyák figyelmét. Majd meglátjuk, hogy minő magasabb szempontok fogják őket a közoktatási költségvetéssel egybefüggő kérdések tárgyalásában vezetni, s az apró-cseprő kérdések tömkelegében nem fognak-e elveszni a magasabb elvi jelentőségű kérdések, melyek elég nagy számmal szigorúan összefüggnek a kulturbudget tárgyalásaival.

Nagyon óhajtható volna, hogy t. honatyáink, habár nem az alaposág rovására, kevesebbet beszéljenek s a személyi és pártérdekeket ne tolnák minden elvi kérdésnél előtérbe. Azok a beszédek sok pénzébe kerülnek a nemzetnek, s a személyes ügyek megvitatása bizony nagyon drága mulatság a nemzetre nézve, ha esetleg ezek még oly érdekesek is.

A ki figyelemmel kíséri a képviselőházi felszólalásokat, annak gyakran alkalma van oly dolgok ismétlését és újabb ismétlését hallani, melyek éppen ez által igen sokat veszítenek érdekességökből, de éppen azért nem is fedezik a költségeket.

Igy azután nem volna lehetetlen a költségvetést egy meghatározott időn belül le-tárgyalni, s a többi mellett maradna még elég idő arra is, hogy a nemzet abban a dologban, a mi most büszkeségét képezi, a milleniumi kiállításban mindent megtehesse,

a mi jó hírnevét, dicsőségét a nagy világ előtt növelheti.

Valójában mindent el kell követni, hogy ez a kiállítás, mely hosszú időre megállapodott véleményt fog megszilárdítani rólunk az európai külföld látogatóinál, a legfényszerben sikerüljön, nemcsak egyes részben, hanem egészében, s hogy mindjárt az első benyomás, melyek vendégeink általa nyernek, olyan legyen, a mely már az előlegesen és nagy mértékben felcsigázott igényeket kielégítse.

Magyarországnak meg kell mutatnia komoly törekvését az elért eredményekben, be kell bizonyítania, hogy az e földön lakó népfajok között csakugyan a magyart illeti meg az elsőség; hogy minden ott van a magyar nemzetiségnek el nem vitatható bélyege.

Elfoglalt állásunkra nézve az európai művelt népek sorában igen sok függ ettől a kiállítástól is.

Óriási költséggel létesíti ezt a nemzet, s valóban tájfalható volna, hogyha teljes dicsőségére nem szolgálja; hogyha a külföld kicsinyes elnézésére kellene szorulnunk, mikor e kiállításról szólnak majdán. Még négy hónap választ el bennünket annak megnyitásától, és a mint az eddigi munkából látjuk, még elég teendő van. Igénybe

A „ZALA” tárcája.

A szonvedély.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Varga György tisztességes, jómodu iparos volt. Polgáriarsai, becsületességeért nagyon tisztelték.

Sajnálkoztak is fölötte, midőn élete párja — költőzén a márvilágra, — övegyen maradt.

Tudták, hogy nagyon szerette feleségét, és hogy mindig bekés egyetértésben élték egymással. A „házi áldás” minden egyes ponját betartották, minthogy megvolt náluk hit, szeretet, béke. De aztán nem is maradt el az áldás sem, mert isten segítségével szép kis gazdaságra tettek szert.

Csak hogy mióta boldogult feleségét elveszítette, mintha ezt az áldást is magával vitte volna, megbomlott minden rend Varga uram portáján; ő neki nagyonak pedig annyi volt a gondja, hogy csak úgy zúgott bele a feje.

— Nem tarthat ez tovább így, — gondolta magában — asszony nélkül nem lehet gazdaságot vezetni, tehát asszony kell a házhoz.

Ezt mondták az ismerősök, a szomszédok is. Meg aztán elég fiatal is volt még ahhoz, hogy másodsor megadóssájon.

A gondolatot, tett követte s néhány hét múlva már a (azintén övegy) szomszédasszonyát, Hollónét vezette oltárhoz.

Hollóné (most már mint Vargané) leánykájával beköltözött Varga uram házába.

Varga uram ismét elfoglalta műhelyét és megelégedetten végezte munkáját. Nem volt már annyi gondja, mert megosztotta azt vele az új asszony. Csak a szokásos fűtőrézést nem lehetett öle többé hallani, — így szentelte meg első felesége emlékét.

Esténként, munka után egybegyűlt a kis család izletes vacsorára, azután Varga uram el-elbecézgette mostohaanyját, a kis Mariskát, vagy az egyszerű és abc-ben segédkezett neki. Nagyon megszerette az okos kis leányt, akár csak saját gyermeke lett volna.

Nyolc esztendő múlt el.

Vargánaknál a viszonyok nem igen változtak. Csak a kis Mariskakól lett nagy Maris.

Gyönyörű, derek hajadonná fejlődött; csak úgy bomlott utána a fiatalság. Anyjának jobb keze volt a gazdaságban.

Most is csak hárman ültek az asztalnál, de most már Maris hordta fel az ételeket.

Ilyenkor Varga uram sokáig el-elnézte az ügyesen mozgó leányt.

— Tessék apuska, egyék, ma turós lepényt készítettem, hisz az kedvenc ételle — kínálta Maris, miközben pajkosan megcibogatta mostohaapját.

Varga uram úgy érezte, hogy csepp átvágya sines és csak nagy megerőltetéssel nyelte le a szájába vett falatotokat.

— Elrontottam a gyömromat tegnap; többet találtam ennél a kelettelénél — mondta.

Pedig hát egészen más baja volt.

— Eredj leányom, hozz be apádnak egy kis borovicskát, az nagyon jó a gyomorlájás ellen — küldte ki Marist Vargané asszony.

— Anyjuk — mondta Varga uram a feleségéhez, miialt Maris a konyhában járt — Maris már nagy leány, talán itt az ideje, hogy férjéről gondoskodjunk számára.

— Magam is mondtam már neki — válaszolt Vargané asszony — aztán kérője is akadna elég, de a leány azt mondja: rá ér ő még arra, szükségünk van még rá itthon.

— Ugy van, igaz van Marisnak, — kapott a szón Varga uram — szükségünk van még rá itthon; és bizonyos örömet érzett a fölött, hogy Maris egyelőre még itthon maradjon...

Varga uram sehogysem birt elaludni; már jó későre jár az idő, még mindig ide-oda hánykolódott agyában.

Ejfélét ütött az óra.

Ekkor lassan megnyílt a konyha felőli ajtó és Maris lépett be azon óvatosan vigyázva, nehogy felkelte az öregeket, kikről azt hitte, hogy alusznak.

Nagymosás volt és csak most végeztek.

Gyertyát gyújtott, oda állt a nagy tűkör elé, és kibontotta sűrű gesztenyesszínű haját, azután a fiatal leányok gondatlanságával, mint a kik magukat kíváncsi szem elől biztonságban érzik, vetkőzni kezdett, nem is sejtve, hogy mostohaapja ébren van.

Maris pongyolában még egyet mást rendez-

veszi ez mindegyiknek, kinek körülötte dolga van, egész erejét, tehetségét, munkabírását.

Szükséges, hogy ennyi munkának, ennyi fáradozásnak a sikere teljes legyen, a mit öszintén óhajtunk.

Az ujévi fogadások.

Azok a fontos politikai beszédek, melyeket ujév napján hallgatunk, nem engedik nyugodni a közvéleményt. Mindentűt a egyáltalán az ellenkezőjéért várják annak, ami bekövetkezett. Várták, hogy a szabadelvű párt élnöke megindító szavakkal kérni fogja a pártot, hogy tartson össze a legelső sorban a párt hagyományaihoz való ragaszkodás által tegye lehetővé a szabadelvű eszmét. Várták, hogy a képviselőház élnöke sokat magasztalt és csodált erélyességében most is a határozottság, a szigor és a vas erély szavai fogja keresni, hogy megintse az ellenzéknek a megóvója a képviselőházi ülések méltóságát. És várták végül, hogy a miniszterelnök gróf Apponyi Albert híresé lett karácsonyi cikkelyére kitérő és ki nem elégitő választ fog adni, amely csupán arra szorítkozik, hogy az ellenzékkel valója és a mostani választási rendszert védelmezze. És íme mindennek az ellenkezője történt: a szabadelvű párt agaslyan elnöke a kivívott sikerekre hivatkozott nemes öntudattal. Dicsérté a szabadelvű gondolat átható erejét; magasztalta a szabadelvű párt üzenetlen hasznosságát és igazságát, mely a párt szabadelvű zászlóját eddig magasztalobogtatta és ezután is meg fogja vezetni. Maga Podmanizsky Frigyes, a szabadelvű eszme reppenhetlen hordozója, tartja fel a zászlót és csak ki kelle jelentenie, hogy az eddigi sikere nagy, szabadelvű reformok előfutárai és már ezzel felkeltette képviselőháziarságban azt a lelkesedést és harckedvet, amely szükséges nagy, szabadelvű sikerek előréhez.

Szilágyi Dezso képviselőházi elnök ezúttal nem alkalmazott szigor, hanem elnézést gyakorolt a Ház minden pártjával szemben és utalt a szent harcra, arra a nagy dicsőséges győzelemre, melyet a szabadelvű eszme kivívott a melyben neki is volt része. Ellentétben ellenzék szíjfogózegek rosszhiszemű híreszteléseivel, melyek az elnöknek elégedetlenségét és ellenzék veleitásokat vélték — tévesen — konstataálni, megragadta Szilágyi az alkalmat annak kijelentésére, hogy egy ő a szabadelvű párttal és a kormányval a teljes egyetértésben van annak minden egyes tagjával. Ő egy magasabb ormon áll, melyre a Ház bizalma emelte, de azt sohasem fogja ellejejteni, hogy a szabadelvű pártból jutott az előző székbe.

Baró Bánffy miniszterelnök meg éppen teljesen lefegyverezte ujévi beszédével a bőbeszédű ellenzékét. A függetlenségi párt lapjai ilyen elézékenységet nem várhattak a szólnok-dobokai főispánról a telefűjűk a nemzet fűllet választási atrocitásokkal, erőszakokodással s igazságtalansággal. A párt elhitette híveivel, hogy a kormány rosszhiszemű üzemekkel foglalkozik a miniszterelnökben egy Bécsből Budapestre küldött főispánt, magyarországi helytartót látott. És íme megragadja báró Bánffy miniszterelnök az alkalmat, hogy az ellenzéknek a választások tisztaságát biztosítsa s hangsúlyozza a mellett, hogy ez közös érdek. Kötvelezen nyilatkozatot tesz, hogy a Kuria bíráskodásáról választási ügyekben szóló törvényjavaslatot a költségvetés letargyálása után azonnal napirendre tűzeti s még csak biztosítékot sem követel az ellenzék szándékai komoly voltát illetőleg. Ha ez a törvényjavaslat a békét jelenti, akkor a békét akarjuk, mert erre a törvényre a szabadelvű pártnak ép oly szüksége van, mint a közjogi pártnak és a függetlenségieknek. Ha öszinteségeit és hűségét közzélelednek, úgy a miniszterelnök ennél sokkal többet ad. Ő minden hátsó gondolattól ment öszinteséget és becsületet, loyális békét ad.

Szándéka bebizonyítása végett részletesen a miniszterelnök az országgyűlés negyedik és ötödik ülészakának munkaprogramját. Ez megnyugtathatja az ellenzék a Ház idősebbi felosztására és az új választások elrendelésére vonatkozólag. Baró Bánffy nem akar kedvetlenséget vinni az ünnepi hangulatba. Semmi se zavarja az ünnepeket Magyarországot ezeréves fennállása alkalmával. Mindazok, akik ragaszkodnak a szabad intézményekhez, akik hisznek Magyarország fennmaradásában és szeretik ezt a nemes százezer veszedelmét kiáltó népet, egyesüljenek, közös békétünnepre és bizonyítsák be, hogy Magyarország nemcsak kívülről jövő veszedelmek, nemcsak hatalmasabbak által való elnyomással idején tudott egyetértéssel összetartani, hanem öröme és bekezdése alkalmával is szívesen tesz kezet kézbe annak jelöl, hogy mindnyajnan testvérek, egy anyának, egy nagy és dicsőséges hazának fiai, amelyre a magyar nemcsak vért és vágynot, hanem személyes elfogultságát is képes feláldozni. Ha Apponyi nyilatkozata oly igaz és öszinte volt, mint a miniszterelnök és a szabadelvű párt valójára, akkor ne töprendjék, ne tépelődjék és ne süsön ki oly meglepőzéseket és felfogásokat, melyeket senki sem tett s melyekben senki sem osztozik. Erősen, férfisan meg kell rázni, a nyugtók hekejobbat, hogy legatább a mileniumi ünnepek alatt uralkodjék az Isten Magyarországon és az egész nemzet egyesüljön a lelkesedésben, ha látja, miként egyesülnek vezérei a béke ünnepeire.

Vásári tudósítás.

(A nagykanizsai keresztény jótkönyv négyzet vizsgálata)

Még tán egy nagy-kanizsai vásár iránt nem mutatkozott oly nagy érdeklődés városunk közönsége körében mint azon vásár iránt, melyet a keresztény jótkönyv négyzet a hó 5-én a „Polgári-Egylet” helyiségeiben rendezett.

A forgalom rendkívül nagy, a kereslet és kínálat pedig egyaránt élénk volt. Mindennemű árucikk igen gyorsan akadt vevőre, mert az árak igen mérsékelték voltak. A ki vásárra akart jutni, annak e őbb Janda Karolyné uró és Fais Lajos urnál igazolványt kellett váltania; a ki pedig vásárolni akart, annak pénzét kellett felváltania szelvényekre, mely váltást a legelőzékenyebben teljesítették: Pihák Ferencné, dr. Szekeres Józsefné és dr. Tivoly Gyuláné urnók. Szelvényekkel jól felszerelve, mindenki kénye kedve szerint bevásárolhatott élelt, italt, apró cseccbecsét és egyéb vásárrát. A vásárra azonban senkinek sem tetszett annyira, mint amennyire tetszett a vásár leányai, kiknek legtöbbje fess népies öltözkében jelent meg. Óriási konkurenciát csináltak a vásárra leányoknak a csinosabbal csinosabb menyecskék, kiknek némelyike a konkurenciában annyira ment, hogy megtevesztve a venni szándékozók fiataloságát, leányok mutatta be magát és meggyőződünk, hogy ezen konkurenciában igen veszélyes volt. A csodálatban való ágas szépségverseny folyt le. Bessenyei szadoné, Gózonny Sándorné, Merky Ananálné, Rosenber Rikhardné, Vághó szadoné, Mikos Melani és Hedvig, Tóth Kamilla és Mariska, Vécsey Gaci s meg mások a perszövel és borral egyszerűsággal a jövedvet is öntötték a fiataloságba és aki történetesen zívét vesztette, az úgy segített magán, hogy Stirling Sandorné és Kádán Irma ügyes vezetése alatt álló dobosóttorban vett magának egy másikat; tény az, hogy a szívek leg hamarabb kelték el, pedig a puzelira is sok volt a reflectáns. — A lacikonyha, melyben dr. Fülöp Kázmérné, Fidolovics Lajosné, Mantuanó Jozsefné és Farkas Vilma mozdították elő a jöletét, igen keresett helyiség volt. Fürgő pincérek folytonos ostroma alatt a lacikonyha csakhamar kiürült, de meglett a vendégek gyomra. Közönség azoknak, kik a helycserét előmozdították. A lacikonyha kiegészítő részét a személyes költök képezték, kik azonban — a szokás-hoz híven — valószerűleg a togyasztó közönségnek csináltak konkurenciát, mert egyiket sem láttuk ültölyhöz. Hogy az ócska bazár összes portékája csakhamar végeledva volt, senki sem lehet meg, ha mi is belépünk a vásárok közé és eláruljuk, hogy Haidecker Antalné, Komlóssy Kálmáné, Pap Miklósné, Matocs Gizi és Pranger Karolin voltak az elárulók. A tea és kávé

gelett a szobában, aztán gyertyával kezében szomszédos kis szobájába tért.

Az éj átláthatatlan sötéte takart el mindent az emberi szem elől...

Varga uram most már éppenséggel nem tudott aludni, iszonyu forróságért érzett egész testében. A verejtékecspepek nedvesre áztatták fekhelyét. Agyban borzasztó gondolatok kavargottak. Egy gondolattal megrázódott. Egyszerre fájni kezdett.

— Nem, nem, az lehetetlen! Ügykezett a gondolattól szabadulni.

Az álmatlan éjszaka után kedvetlen volt, egész nap nagy fájást és bágyadságot érzett. Epanaszolta baját az orvosnak, ki adott ugyan valami orvosságot, de álmatlan éjszakai azért ezental is gyakran ismétlődtek.

Egy napon Vargáné asszony elutazott rokonai látogatására.

— Vigyázz jól mindenre lányom, meg magadra is! — intette Mariát bucsuzáskor.

— Nyugodt lehet édes anyám — szólt Maria — Tudom, hogy megdicsér, ha haza jön. Aznap a vacsoránál csak ketten ültek.

Varga uram megállapodás szerint egy héten kétszer ment vacsora után a „Róza”-vendéglői társaságha.

Éppen szabad napja volt.

— Elmegy apám? — kérdezte Mari.

— Igen leányom, te csak fekdűlj le szépen, én majd megajmam vizum a kálcot.

A „Róza”-vendéglői rendes társaságban felült Varga uram szótlanlanságra.

— Tán bizony papus alatt volt ma kelmed, hogy olyan kedvetlen. — inzerekedtek vele.

— Fapuc alatt az ödög! Nincs is otthon az asszony! — mormogta Varga uram.

— Vagy ugy? Mégis csak kibujik a szeg a szákból, — vélekedek a társaság egy leleményes tagja — hát akkor az asszony után busui kelmed.

Éjféli felé ozlott csak szét a társaság.

Varga uram haza érve, usyertát gyújtott, a mint a szobában körültekintett és megpillantotta felesége megvetetlen ágát, szíve nagyot dobant.

A szomszédos kis szoba ajtaja félig nyitva volt. Varga uram előre hajolt, hogy betekintsen a felhalmalyos szobácskába, melybe a hold bevilágított.

Tiszta, fehér ágában ott fekűdt Mari, szabályosan emelkedő kebelrel.

Varga uram vére örfületes-gyorassággal kezdett keringeni ereiben, hogy aztán minden cseppje arcába tolujon.

lamét az a gondolat villant meg agyában, melyől most nem bírt szabadulni.

Már egy lépést tett előre, a midőn a jobb lelküimeret egy pillanatra felülkerekedett benesejében.

— Uram, Istenem, ne vigy engem a kíséreltetbe! — suttogta.

De ahelyett, hogy visszafordult volna, még egy lépést tett előre, és midőn evvel állt a kis szoba küszöbén, önkarata teljesen elhagyta. Akkor már a szenvedély ragadta...

Az eső, a hideg éjszaki szélben finoman permezve hullott alá.

A zimankós idő dacára nagy néptömeg gyűlt egybe Vargáké tágas udvarán.

A temetőre hívó nygharang mélyhangú bus kongása hozzájárult a szomorú hangulathoz.

— Szegény Holló Mari! — suttogták az emberek — mi kergethette halálba?...

A halottas kocsi és a papok is megérkeztek.

A kopszók elhelyezték az udvarra kiállított két széket.

Csak Varga György nem volt még ott.

Ugy kellett elővezetni műhelyéből, a hova már huszonnégy órája bezárkózott.

Sápadt volt, mint akár maga a halott.

Oda állították, fájdalomtól teljesen megtört felesége mellé a kopszóhoz.

Beszentelték a halottat.

Felhangzott a bucsuzató ének.

Akkor vérfagyasztó rémes kacaj vegyűlt a szomorú akkordok közé.

A körülálló borzadva tekintettek Vargára, ki mozdulatlan állva, kidűllett szeméit merően a halott arcára szegeste. Hatalmas melle dörögve vonaglott.

Kik e borzalmas jelenetnek tanúi voltak, sajnálkózással mondták:

— Szegény, szegény Varga! Mennyire szívére vette Holló Mari esetét. Esztét vesztette. Pedig csak mostoha leánya volt.

Fehér Lyda.

csarnokban *Sebestény Lajosné* és *Szekeres Ersei* tordáltak a — kedélyeket és méretlét a theat és kavét.

A bájos *Szalay* nővérek és az aranyos *Janda Margit* igen szerényen csak a fiatalág gomblyukára vetették szemüket, de egy pillantás elég volt arra, hogy az eddig úras gomblyukban egy szép virágosokrocska díszeljen. — *Zadubanszky Lajosné*, a nőegylet generálisa, megelégedetten nézte, hogy az 6 darab táborokra, melynek az alkalommal *dr. Fülöp Kázmérné*, *Gózony Sándorné* és *Sebestény Lajosné* voltak a főnökei, mely győzelmet arat minden vonalon, de a leg-szebb győzelemnek mégis azt tekintti, hogy a szép anyagi jövedelemmel az egyesület a nyomor és inasg teklődéséhez is hozzá fog járulni, hani. A népies ültözékben megjelent számos hölgy csakis salonn férfakkal állt szemben, mert a társaság férfi része kiábrólagosan frakk és salonn-kabátban jött a vásárra. Csakis egy pár csizmát láttunk férfi lábán, ezen lábakkal pedig *Dumont* francia nyelvmenter kiábrólagos tulajdonát képezték (a csizmákra nem mernék ugyan azt mondani.) Az előleves francia it is szerencsét próbált, amennyiben *Kucsbarnék* csapatot lel. — A tánc is igen kedvelt poroka volt; sűrűn hangzott fel a „*hogy volt?*” E kérdésre pedig *Horváth* Laici mindig hagedjével felelt. Az első négyzet 64 pár táncolta.

Jelen voltak: *Dr. Ajkay Miklósné*, *dr. Benták Ferencné*, *dr. Blau Simonné*, *Bogenrieder Józsefné*, *Hogyay Odónné*, *Balogh szászadónné*, *Bessenyei szászadónné*, *Csengeri Örnagyné*, *Deszényi Elekné*, *dr. Deszényi Árpádné*, *Darás Gusztávné*, *Engländer Ottóné*, *dr. Fülöp Kázmérné*, *Fanti Mórné*, *Fialovics Lajosné*, *Frivizs Karolyné*, *Gutmann Vilmosné*, *Goldschmid Jakóné*, *Gyöffy Jánosné*, *Goldhammer Karolyné*, *Grunner Ernőné* (Eger-Aracs), *Gózony Sándorné*, *Göttinger Kelemené*, *dr. Gerő Józsefné*, *dr. Hauser Jánosné*, *Heidekker Antalné*, *Hertelendy Béláné*, *Heim K-né*, *Hanny Andorné* (Bükösöd), *Horváth Józsefné*, *Janda Karolyné*, *Jaeger Ferencné*, *Kaan Irma*, *Kohn Adolfné* Kovács Karolyné, *Komlóssy Kálmánné* *Krippel Gusztávné*, *Keller Mátyásné*, *Knortzer Györgyné*, *Kantz Kálmánné*, *özv. Kovács Istvánné*, *Lichtstein Pálné*, *Ledetsky Arminé*, *Lenkey Karolyné*, *Mikosa Gizelné*, *Mattosch Józsefné*, *Munkácsy Örnagyné*, *Mantuano Józsefné*, *Merkly Antalné*, *May Mátyásné*, *dr. Makara Ivánné*, *Nyuly Györgyné*, *Palko Zsigmondné*, *Pikety Gusztávné*, *Pongrácz Adolfné*, *Papp Miklósné*, *Pandur Ferencné* (Sárszeg), *Plhal Ferencné*, *Pálffy Alajosné*, *Rosenberg Richárdné*, *Rosenberg Jarselné*, *dr. Rauch Zsigmondné*, *Rozgonyi Lajosné*, *dr. Szigethy Karolyné*, *Sommer Ignácné* (Csapi), *Sebestény Lajosné*, *Szabó Miksáné*, *dr. Szekeres Józsefné*, *Szommer Náthánné*, *Szabóay alezredésné*, *Schlicherad (Csapi)*, *Svastics Karolyné*, *Stirling Sándorné*, *Tóth Lászlóné*, *Tass Simonné*, *dr. Tuboly Gyuláné*, *dr. Tripammer Rosóné*, *Unger Ullmann Elekné*, *Varza Lajosné*, *Veidner Diesel Ernőné*, *Vaghó szászadónné*, *Vidor Samuáné*, *Waligurszkyné*, *Vécsey Zsigmondné*, *Wusstli Lajosné*, *Wagner Karolyné*, *Zadubanszky Lajosné* s. a. t. uruk; *Ajkay k. n.*, *Bogyay Mircs*, *Balogh Ildiko*, *Csismadics Vilma*, *Darás Vilma*, *Farkas Vilma*, *Galambos Matild*, *Grunner Paula* (Eger-Aracs), *Grieszbach Gabriellá*, *Hertelendy Irma*, *Heim nővérek*, *Imrek Mici* (Nemes Pécsel), *Janda Margit*, *Kohn Vilma* (Szákesztshérvár), *Kuzsax Juliska*, *Krippel Kamilla*, *Lenkey Margit*, *Mattosch Gizella*, *Manhart Malvin*, *Mikosa nővérek*, *Mantuano nővérek*, *Mair Hermina*, *May Mariska*, *Molnar Mariska*, *Nyuly Gizella*, *Pikety nővérek*, *Pranger Karolin*, *Pongrácz nővérek*, *Pollák Kamilla*, *Rosenberg Emma*, *Szalay nővérek*, *Szekeres Ersei*, *Svastics Ida*, *Tass Gizella*, *Tóth Kamilla* és *Mariska*, *Varza Gizella*, *Vécsey Gácsi*, *Wusstli Mariska* stb. *Idnyok*.

Tollfuttában.

Tehát benne vagyunk az ezredik évben. Mennyi öröm, mennyi bu, mennyi viszontagság szorult a tenger-öldönk eszéréves öblébe azokból, a világon áthullásnak eseményéből, miken a magyar nemzet hajója rögött.

Mennyi gyűlölet és mennyi szeretet! Mennyi küzdelem és mennyi lemondás!

Milyen erősek voltunk az idegen gyűlölet viharjai közben, és milyen óvaosak az ide-

gen szeretet öleléseivel szemben, mikor ben-nünket a szomszédságból igazán úgy szerettek, majd megették... Mégis elhagytak...

Vagy inkább: mi pördültünk ki elég ügyesen a nagy szeretetnek elemesztő karjaiból.

Mily csodás szívósság, mily bámulatos életerő volt bennünk, hogy még saját legyvereinkről sem pusztultunk el! Pedig az öngyilkosság pillanataiban nyancsak elementaris erővel tört ki belőlünk a gyűlölet önmagunk ellen.

Es talán jó volt az így! Talán jó volt az, — hogy sorsunk mérlegében majdnem mindig túlsúlyban voltak éreyniek fölött bűneink.

Hacsak éreyniek lettek volna, talán csakugyan elnyelt volna már bennünket az idegen szeretet. De mert bűneink túlsúlyban voltak, a nemzetörzölten „kehlében nagyon sokszor gyult barag” és nagyon sokszor „csújtá villámmal dörgő fellegiben. Ezek a nemzeti létkérdés tudatára delező villámok szállták mindig az ébredés nagy pillanatait. Bűneink sulya alatt nőttek meg nemzet-fentartó éreyniek.

Es vajjon változtunk-e e tekintetben? A magyar nemzet azve másként dobban-e, lelke másként gondolkodik-e most az ezredik évben?

Vajjon hibbant-e valami nagyot vagy csak egy kicsit is az az öngyilkos gyűlölet, mely a testvérháboruk idejében feszítette a kebleket és festette vérrel a hazá szent rögét?

Nem mos-e medret most is magának társadalmunk minden rétegében a nemzetemésztő gyűlölködés áramlata, hogy végre tartogó, szinte áthidalhatatlan érvénynevei válassza el a sziveket, melyeknek összahangzó dobbanásában kellene megszundulni tiszteletet kélt, lenészes erővel az új ezredév nyitányának.

Ássa medrét szakadatlanul a gyűlölet fanatizmusa.

Nem lettünk jobbak, csak politikusabbak.

Ma már van ezünk hozzá, hogy kiessük az alkalmas pillanatot, mikor pompásan dekorált szinpadokat lehet rögtönözni báli termekben, tshér-aszaltoknál, a testvári szeretetnek. Ott kiki pompás rutinnal eljattassa szerepét; mikor aztán a kulisszák mögé vonul, eldobja az álarcot, és fektelen gyönyörűséggel üröszti meg szívét a gyűlölet lángjaiban.

Csak ez a különbség!

Az, hogy most kétféle társadalom van. Társadalom: a nyílt szinpadon (ez a festett társadalom!) és társadalom: a színelak mögött (ez az igazi társadalom!)

Minden esetre nagyobb politikával, tehát kevesebb öszinteséggel van csinálva, mint a régi testvérháboruk idejében; a formája sokkal sze-lidebb, de lényegében semmivel sem veszélytele-nebb.

Csak szuttogva jár ez a gyűlölet. De azért az avatott túl meghallja még azon a harangsu-gáson át is, mely ércnyelveva szokta hirdetni a a békét, a szeretetet.

Ila a mögöttünk fekvő ezerev viharaiól meg nem tanultuk volna remélni, hogy a magyar nemzetet bűnei ébredésre szoktak birni: talán két-ségbejtenének bennünket azok az óriási hazugságok, miket a kulisszák mögött az élet nyílt szinpadára cipelünk: de így éppen ezektől a con-vencionális hazugságoktól varjuk, hogy végre undorral fordulunk el mindentől, ami festett és a nemzet jobb érzete leszámol véglegesen a lappangó gyűlölet nemzetgyöngítő áramlatával.

Es leaz a leghatalmasabb fény sugar, mely majdan a nemzet közszelleméből lövelve ki, megvilágítja a jövő ezredév haladáának útját: a valódi boldogulás, a minden poklokkal meg-küzdési képes megismerődés felé.

A „Zala” naplóra:

Január 11-én: *Dr. Kiss Ernő* felolvasása a Casinóban. Rendesi a „Kereskedő ifjak önképző egylete.”

12-én: *A Kosuth Lajos asztaltársaság* mulatsága.

Február 1-én: *A Nagykanizsai általános munkásképző egylet* jelmez estélye.

8-án: *Az „Isr. Jótékony nőegylet* vizsgálma.

15-én: *A Tarass-Kör* báija.

19-én: *A Tarass-Kör* rendes közgy.

H I R E K.

— **Bírhátné Nagy-Kanizsán.** Városunk és vidékének közön-égo bizonyára örömmel veszi a hírt, hogy báró *Splényind Blaha Lujza* jövő hó második felében Nagy-Kanizsán hangversenyezni fog. A művésznőt a nagykanizsai keresk. ifjak önképző egyletének sikerült vendégszereplésre megnyerni.

— **Kisnevezés.** Még csak rövid néhány hét előtt sajnálatos elmentünk fel, hogy *dr. Fischer József* törvényeszkí jegyző Nagy Kanizsáról Miskolcra helyeztetett át. Örömlenkre szolgai, hogy a széplehetségül rokonszenves jószág Ó Felsége kisnevezése folytán ismét közelünkbe jó, amennyiben a perliaki kir. járásbírószághoz áltíróvá nevezetett ki.

— **Újencsás.** A nagykanizsai születésű első korosztálybeli védőkötések felhivatnak, hogy január hó 15-én a városbáz tanácsa. mében sorshuzásra okvanten jelenjenek meg.

— **Halálhír.** Engel Adolt nagykanizsai szappangyáros leánya Janka e hó 6-án 15 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Eljegyzés.** Molnár Gábor eljegyezte Hirschl Bertá kassazsonyi Nagy Kanizsán.

— **Régi újrag-új köntösökben.** A „Munkász” t. lapársunk az újévben azzal lepte meg olvasóit, hogy az eddiginei sokkal szebb kiállítáiban jelent meg. A lap ez évi első száma oly jó papíron és kitűnő nyomással jelent meg, hogy dícséretére válik a kiadónak és nyomdatulajdonosnak.

— **Eldomunkálási engedély.** A kereskedelemügyi miniszter *Krajtsik Ferenc* dr. országgyűlési képviselőnek, a m. kir. államvasutak *Somogy-Szobó*, államásától Iharos-Berény, Pogany-Sat.-Péter, Horváth-Sat.-Miklós, Nagy-Kanizsa, Szepetnek irányában *Tóth Szt.-Mártonig*, innen vagy Becehely, Bábok-Szt.-György, Laxtonya és Dömötöl irányában, a dunántúli h. é. vasutak Csömödér állomásaig, vagy pedig Letenye, Rákta, Alsó Szemenye, Dobri, Kis-Lakos és Szacsai Sziget érintésével ugyancsak Csömödérig; valamint e vasutól kiágazólag Iharos-Berénytől Nemes-Vid esetleg Nemes-Déd és Szakácsi érintésével, a halaston-szent-györgy — somogy-szobbi h. é. vasut állomásaig vezetendő helyi-érdekű gőzmozdony vasutvonalra az előmunkálási engedélyt megadta.

— **Szálvezetési Keszthelyen.** A Keszthelyi Hírlap írja: A keszthelyi iparosok dalköre által Szálvezet estéjen tartott hangverseny — régi nevéhez méltóan — fényesen sikerült. Az estély kimagasló pontját *Mantuano Janka* nagykanizsai kör-égi tanítónál által előadott monolog, *Molnár Ida* és *Molnár János* karmester négykeses zongora játéka, *Lax Páter* zoleja, *Kapellaro Gollieb* és *Hajdu János* duettje kapozta. A dalkör által előadott ének számok a legszebb sikert arattak. Az estélyen igen díszes intelligens közönség vett részt. A hangverseny 11 órakor ért véget, mely után kezdett vette a hajnalhasadást tartó tánc.

— **Kérekkerdőt tolvaj.** Jó fogást csinált a keszthelyi csendőrdég az 1895-ik év vége felé, kérekeritven *Trombitás József* szidi illetőségű, több rendbeli betöréses tolvajlásért 3 évre elítélt gonosztevőt. *Trombitás* az 1890-ik évben, a midőn jogerejűvé vált 3 évi büntetésének megkezdésére Nagy-Kanizsára beidestetett, a fenski hidnál felső ruháját levétrés, egy csomóba rakta, s reá egy cédulát tett, melyen pár szóval bucsuzott el a világtól. Ugy látszik azonban, hogy az élet kedvesebb volt neki, mert a vízbe ugrás helyett *Endrődre* küszökött a okmányai meghamisításával újból megindult. *Trombitás*, ki ellen most már kéneviség miatt is megindítják a vizsgálatot, elfogatásakor a keszthelyi kir. járásbírószágnak átadott, a honnan azonban dees.

Szerkesztőség:

F. S. T. C. S. A. Ollopfőle ház.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Nármintetlen levelek csak ismert emberekől fogadtassanak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bank egyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-Kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatásos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számoltassanak.

Nyilttérre 10 kr.

Előfizetésnek, valamint a hirdetéseknek vonatkozólag Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéendő.

A falusi tanító és az ethnografia.

Nagy-Kanizsa, 1896. jan. 8.

(—n) Egy könyvről akarok e helyen megemlékezni. Egy kissé szokatlan dolog a politikai vagy társadalmi vezércikk helyén egy könyvről foglalkozni, de mentsem ki az a körülmény, melyet itt mindjárt a bevezetésben akarok felemlíteni, hogy nem szándékozom bírálatot írni, s a mennyiben a szóban forgó könyvre az olvasó figyelmét felhívom, s azt nagy vonásokban ismertetem, csak azért teszem, hogy cikkem címének megfelelőleg azoknak a gondolatoknak adjak kifejezést, melyeket a könyv olvasása bennem keltett. Sem a politikai, sem a társadalmi érdek nem fog mellette vesztetni, sőt ellenkezőleg nyerhet, mert a miről szólni akarok, az oly eminens közérdek, hogy minden hazafias gondolkodású magyar embernek megszívlelésére méltó.

A könyv, a melyről szólni akarok, Gönczi Ferencz könyve. A könyv címe: *Muraköz és népe*.

Gönczi Ferencz a jelen iskolai év kezdeteig tanító volt Zrinyifalván, a hol tíz évet töltött. Ebben a tíz esztendőben nemcsak hazafias lelkületű tanítója volt a falusi nép gyermekeinek, hanem felhasználta szabad idejét, hogy a Muraközt minden irány-

ban megismerje; hogy megismerje a nép gondolkodását, szokásait, multságait, babonáit, élete viszonyait; foglalkozása közben figyelte meg jellemét, férfinak és asszonynak, nyelvét és dalait, érzületét és lelkületét, Bejárta a Muraköz rónáit és dombjait, megismerkedett a nép hajlamaival, kézi foglalkozásával, iparával, — s így írja le külső és belső életét, hogy az olvasó tiszta képet nyer általa.

Hogy miképen dolgozott, hogy e becses néprajzi anyagot összegyűjtse, azt ő maga mondja el a könyv Előszavában így: »A szükséges földrajzi, történelmi és néprajzi anyagot éveken át gyűjtöttem, mi végből keresztül-kasul jártam Muraköz egész területét. Kirándultam s napokat töltöttem a Mura és Dráva folyóknál, hogy azok folyásának sajátosságait, környező-területüket, a rajtuk üzött foglalkozásokat (aranyosás, halászat) közvetlen szemlélhessem. Ellátogattam Muraköz majd minden községébe, megfigyeltem a népelet sokoldalú nyilatkozatát, a nép életmódját s szokásait, foglalkozása s kedélyhangulata körében. A néppel — mely között itt tíz évig éltem — minden alkalommal szóba eredtem, kikérdeztem minden irányban, hogy gondolkodásmódját s érzelmeit ez uton is kitudhassam. Mindenütt magától a néptől s vezetőitől, tehát a leg-

közvetlenebb s legbiztosabb forrásokból szereztem be adataimat.

Vajjon egy művelt, falusi tanító, ki elvonultan a köznéptől él, annak jó és rossz tulajdonait megismerni nem iparkodik, képes-e iskolájában is oly nevelő hatással lenni a serdülő nemzedékre, mint az, a ki ellenkezőleg cselekszik s megismervén a nép érzületét, gondolkodását, szokásait, ezeket mint fontos tényezőket iparkodik tanítói és nevelői hivatásában felhasználni.

Gönczi Ferencz az Előszóból idézett pontban, talán akaratlanul is, fontos és messze kiható ujjmutatást nyújt azon fiatal magyar tanítóknak, kiknek működési tere a kisebb helység, akár tiszta magyar, akár nemzeti-séglakta vidékeken. Ujjmutatás arra, hogy minő becses szolgálatot tehet az ily tanító a nálunk még kezdetlegesen mivel néprajz terén, ha van éles szeme, hogy lásson, s ha van kedve a megfigyelésre. Egyes apróbb téglákból, kavicsokból épül fel az építmény, s a legjelentéktelenebbnek látszó adat is sokszor alig megbecsülhető járulék az egészhez. Milyen nagy és hasznos munkát végezhethének falusi néptanítóink, ha saját helységüket és annak vidékét iparkodnának minden irányban megismerni, ha egyelőre csak saját használatukra irogatnák össze, a mi községük történetére, lakosainak jel-

A „ZALA” tárcája.

Irodalmunk a mult évben.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Irta: Halász Margit.

Akik csak az érdeklődésnek bizonyos nemével s felületes figyelemmel viseltetnek hazai irodalmunk iránt: azok előtt igen haladatlan feladatnak s munkának tetszik, ha az elmúlt év irodalmáról beszélek. Igaz, nem sok jót lehet róla mondani, de én ezt a keveset is oly szívesen teszem, mert nem konvencionális érdeklődéssel, hanem szívemmel szeretem a szépirodalmat s költészetet, aki előtt nem vesz el a legkisebb szépség sem, de feltűnik ám a hiány és mind az, a mi inaesthetics.

Mindenkor kiváló örömmel szolgál, ha valami olyat fedezek fel és olvások, ami a nemzeti szellem lendületére törekedik s dicséretre, becsületre válik magyar írónknak, magyar irodalmunknak. Mert irodalmunk magyar legyen a szó teljes értelmében, magyar a stílusban, a nyelvezetben, alakokban, ne akarjuk az idegen nemzetek fiainak vadhajátását a magunk földjébe beleültetni. Most, midőn a lefolyt év irodalmát vettem tárgyul, lehetetlen, hogy rá ne mutassak némely szelejtevégre s tulkapásokra, miket némely írók irodalmunk nagy hátrányára elkövetnek a irodalmi alakításukkal bizonyos szánert akarnak meghonosítani.

Kóbor Tamás, a „Pesti Hírlap” konvenció

tárcáirója, majdnem valamennyi tárcáját bizonyos „nagyságos asszonyom”-hoz írja. Eleinte jól jött tőle az ilyen, de végre ez el is úgy vagyunk mint a ruházattal. Bármilyen csinos, elegáns ruha legyen is az, de ha mindig csak ezt az egyet viseljük éveken át: bizony megkopik, elpiszkolódik.

Nekem, az igazat megvalva, ez előtti kedvenc íróim volt Kóbor Tamás, míg művein bizonyos diszcretaég vonult át; tetszett az a józan realizmus és higgadt megfontoltság, de a miket ő most már tulságba visz. A realizmust volaizmussá változtatta s nincs már egyetlen munkája, mely ne sártna az ember egyeni jóizléat. U valóságos fin de siècle író. — Már pedig a szépirodalomnak — mint azt mindenki tudható — célja és hivatása, hogy lelket nemesítsen, ne pedig a jó izlést eldurvítsa. Az erős materializmus nem feltétlen kelletik, pedig sajnos, egy igen tehetséges fiatal írónknél: Kövér Imánál is ilyet tapasztalhatunk, kinek „Asszony-bosszu” című jovelájára ezt a megjegyzést hallottam még pedig férj-ajkról: „na jó, jó, becsületetres válnék Zolának is, az kár hogy kissaszony irta.”

A legtöbb fűszár-író (mert ha fűszár-poéta van, akkor ilyenek is vannak) hogy haszontalan s papirkosálva való tárcájának bizonyos tetszetőséget s előkelőséget adjon, csupa grófkot, bárókat szerepeltet.

Belép a gróf, megürtenik közte és a ház ura-
ője között az üdvözítés:

— Asszonyom!
— Uram.

Egyből áll az egész.

Hat most mondják meg kedves olvasóim, széles Magyarországon melyik vidéken szokás így köszöneti és fogadni? De hat az irodalmi úrbánánasság és parvenuség ezt kívánja s hozzá még több ily felkiáltásokkal tarkázza: Bah! ah! ádono! parbleu! stb.

De még a költők közül is van olyan, aki ezt utánozza, mint pl. Makai Emil, a héber chassikus költő híres fordítója, ki egyszerűbe felesleppott lírai — és mint a Magyar Szemle mondja: szurköltönek. „Margit” című versköteve telve van sok sok idegen szavakkal, affektált erőiteltettségel. Bizony ő rá magára illik az általa írt kis vers, szigorúzó hölgyének e szavai:

„...ün csupa gixer cher ami”.

Igazán kár, hogy Makai, ez a különben igen zseniális versfordító a moderna költeményeivel oly sok félszagséget csinál, valamint Gyürky Odón is, aki a mult évben adta ki „Ujjab költeményeit”. Egy ember, aki vallásos mezbe öltözteti — különben igen silány — lírai verseit s politikai erősen a néppárt mellett. Irhata volna könyvének címül ezt: „Néppárti költemények”. Így talán jobban akadtak volna, akik olvassák, már csak a különös cím kedvéért is. Mig így atól tartunk, hogy érdemes poétánk csak aszoporitani fogja a félreismeret nagyságos csoportját.

Hízen nincs az eddig törvénybe hozva, hogy minden literatúra embernek költővé kell lenni és ha már valaki verset ír, nem szükség, hogy azt ki is adja, de sajnos, alig akadunk a mai világ-

lemére, foglalkozására, szokására vonatkozik. Ez a foglalkozás egyébként is közelebb, hozzá a néphez s nincs kizárva, hogy munkáját a nép nevelése érdekében, biztosabbá sikeresebbé teszi. Mindenütt van valami, egy régi szokás, a viselet, az öltözködés sajátossága, egy eredeti szólam, egy dal, vagy a házi foglalkozás körében, a mi az érdekfűző figyelmét felköltheti.

Még a politikus előtt sem lehet ez közönyös, a néprajzi tudomány pedig éppen becses szolgálatot tesz. Sokszor az egymáshoz közelebb eső faluk is eltérnek egymástól egy-egy sajátágban, különösen a mulatságot, a játékot illetőleg. Az egyik-másik helyhez, épülethez, kúthoz, forráshoz egy-egy monda fűződik, a mely nagyon is megérdemli, hogy el ne feledjessék.

Gönczi Ferencz többet is adott, kereste mindenütt az összefüggést a lélektani indokolást s így derék munkát adott.

Legjobban bizonyítja ezt a tartalom, melyet itt adunk. Az első fejezet szól a Muraközről általában. A második fejezet főcíme »Muraköz tájképekben« alatt leírja hegy és dombvidékét, síkvidékét és folyóit a a síkvidék községeit. A harmadik fejezetben Muraköz multjával ismerkedünk meg, a negyedik fejezetben Muraköz népével. E fejezetben egymásután szól természeti alkata és jelleme, szokásai, születés, lakadalom és halál, a muraközi népviselet, helységek, lakóházak, nyelvjárás, költészet, ének, zene és táncról. Az ötödik fejezetben a közigazdaságot tárgyalja. Ebben beszél a mezőgazdaság, állattenyésztés, szőlőművelés, gyü-

mölcstermelés és selyemhernyó tenyésztéséről, a házi-ipar és mellékfoglalkozásokról, halászat- és aranymosásról, az ipar és kereskedésről. A végén pedig mintegy összegezve a muraközi állapotokról mondottakat, Zala vármegye e fontos részének további fejlődésére vonatkozólag ad arany tanácsokat. Al talában lehet mondani, hogy a szerző teljesen összeforrt tárgyával s kimutatja végül szükségét annak, hogy Muraköz a zágrábi érsekségtől elcsatoltassék.

Örömmel üdvözöljük a derék néptanító derék munkáját s kívánunk neki sok követőt széles e hazában.

Vilmos császár állásfoglalása

a Transvaal-kérdésben. Berlin január 8. (A „Pester Correspondenz“ távirata.) Sir F. Lascelles berlini angol nagykövete és herceg Hohenlohe közt folyt értekezésnek az az előnyös felvilágosítás lett az eredménye, hogy a német birodalom Transvaal-állam függetlenségét őszintén pártolja s hogy Vilmos császárnak csakis ama loyális és megmásthatatlan szándékról lehet szó, mely szerint a béke fentartása érdekében mindenkor kész közbelépni, melyet minden civilizált nemzet nemcsak kíván, de kell is hogy megvédelemlenzen népjogellenes kalandok ellen, minő pl. Jameson expediciója. Ezért lehetetlen e kérdésben a német birodalmi politikának Angliával szemben ellenséges vagy csak barátságos szándékról is beszélni. Salisbury marquis-nak Hatzfeld gróf londoni német nagykövete előtt tett utolsó nyilatkozatairól érkezett jelentések szerint egyrészt az angol kormány hivatalos nyilatkozatai és rendszabályai, másrészt Vilmos császár állásfoglalása közt véleményeltérések keletkezését nem lehet indokolni, avogy várni, Belaerts von Blokland, a délafrikai köztársas-

ság rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere, aki eddig Párisban és Berlinben volt akkreditálva, legközelebb Berlinbe érkezik s valószínűleg ide fogja áttenni állandó lakóhelyét.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Hirdetmény

a föld- és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamattörlesztés tárgyában.

Általános jövedelmi pótdadó fejében fizetendő:
a) a földbirtokra, a házbirtok alá eső házbirtokra, a folyó évre kivetett állami egyenes adónak és földterhermentesítési járuléknak 30 százaléka;
b) a házasfolyó alá eső házbirtokra a folyó évre kivetett állami egyenes adónak és földterhermentesítési járuléknak 40 százaléka;
c) végül az ideiglenes adómentesség kedvezményében részesített föld- és házbirtoknál 20%, azon összeg után, mely az illető föld- vagy házbirtokra állami adó és földterhermentesítési járuléknak a folyó évre kivetett összege, ha a föld- vagy házbirtok adómentes nem lett volna.

A kölcsönrel terhelt ház- és földtulajdonosoknak az 1883. XLVI. t.-c. 13. §-a által az a kedvezmény adható, hogy

a) a föld- és házbirtokoknál általános jövedelmi pótdadójából levonandó az illető tulajdonost bekebelezés által is terhelt kölcsön után az adóvet megelőző év végéig tényleg le nem rotott tökémaradék egy évi kamatainak 10 százaléka; feltéve, hogy a tőkével kamatok is vannak bekebelezve;

b) hitelleknyileg foglalkozó pénzintézetől felvett, és bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatainak változatlanul a törlesztési idő egész tartamára vételik azon összeg, mely a kötvényben megállapított kamattalib szerint a kölcsön vett tőke után egy évre esik; ha a kölcsön törlesztése nem az év első napján, hanem évközben veszi kezdetét, a törlesztési idő első és utolsó évében az évi kamatainak csak aránylagos része vehető számításba az adóköteles jövedelem megállapításánál.

A teleknyileg bekebelezett köszadók és kincstári behátrások után járó kamatok nem képezik levonás tárgyát. (1883. XLVI. t.-c. 16. §.)

Az a) alatti bekezdésben foglalt rendelkezésből világosan kitűnik, hogy a levonás alapját képezi az az évi kamatoszeg, mely az adóvet megelőző év végén fennmaradt tökémaradék után jár. Ha tehát valamely földbirtokos 1895. évi január hóban 100.000 forint vett fel magánhitelviszonyát és ebből ugyanazon évi december hó 15-ig 60000 forint visszafizetett, a levonás alapját az 1896. évre az 1895. évi december hó végén fennmaradt 40.000 frinyi tökémaradék évi kamatainak 10 százaléka fogja képezni.

És az eljárás azonban csupán a) alatti bekezdésben említett kölcsönökre vonatkozik, mert ezektől a kölcsönöktől a záog intézetektől felvett törlesztési kölcsönök a b) alatti bekezdésben világosan megkülönböztetnek.

Ugyanis hitelleknyileg foglalkozó pénzintézetektől felvett kölcsönökre néve az általános jövedelmi pótdadó kiszámításánál:

aa) a bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatainak változatlanul a törlesztési idő egész tartamára vételik az az összeg, mely a kötvényben megállapított kamattalib szerint a kölcsön vett tőke után egy évre esik;

bb) a kölcsön után nem a megelőző, hanem a folyó évre járó kamatnak 10%-a veendő tekintetve, s így a levonás kedvezménye azokra a kölcsönökre is alkalmazandó, melyek az adóvet folyamán keletkeztek. (1891: 41. 187. P. M. R., 1891: 13. P. K.)

Itt megjegyezzük, hogy ezen, az általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamattal értendő az az összeg, mely az eredetileg kölcsön vett tőkesszeg után a pénzintézet által kiállított kötvényben meghatározott kamattalib szerint kamattal fejében fizetetik, ellenben az évi törlesztési összegből a tőketerítés apasztására, valamint a kezelési költségekre fordított összeg az általános jövedelmi megállapításánál levonás alapját nem képezheti. (1893: 28.058. P. M. R. 13. P. K.)

A vallomás az adóvet január hó 1-31-ike közötti időben adandó be a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál).

ban oly nyolc gimnáziumot végzett ifjura, akiről legalább az ismerősei, unokanővérei azt ne mondhatják, hogy »költő, igen szepet ír.«

A közönség költeményekéntek közé sorolhatjuk még »Rajonás és egyéb költemények« Szentey Gyulától, »Életemből« Honis Istvántól, »Óziri rózsák« Böhmötör Faltól, »Költemények« Kompelen Farkastól, »Éjjel nappal« Mikler Gyulától.

Rozsonyi György, »Pálmalombok« című, 29 versből álló füzetével sokkal kevesebb, minsem abból a szerző költői tehetségét meg tudnánk mérni. Hangulatjeljes, csinos költemények, kár hogy oly kevés. »Vidéki költők albuma« című alatti Kovács Zs. és Sárosy Arpad összegyűjtötték a vidék kiválóbb költőinek legkiválóbb költeményeit.

Röviden végeztünk a költőkkel, most beszéljünk szintén csak röviden, nehogy az olvasó közönség unatkozzék — a prózai írókról. Ezek közt első sorban is Mikszáth Kálmán domémból, aki szintén a mult évben adta ki három igen mulattató s kiváló szellemességgel írt munkáját: »Beszterce ostromát«, »Nagyságos Katanghy Menyhért orsz. képviselő élete és viszonylagos kalandjait«, és a »Szent Péter esernyője« címűt.

Benedek Elek »A szív könyve«, »Ezer év meseköltése«, »Katalin« és a »Kiamama könyve« című érdekes és szívbeli jött meleg hangon megírt műveivel gazdagította mult évi irodalmunkat.

Tóth Béla, felejtethetetlen költőnk Tóth Kálmán fia, ki legkiválóbb török történelmi szövegre fordította a publikumot, igen nehéz fába vágta fejszéjét. Összegyűjtötte a legismertebb szülő igéket s megmagyarázta azoknak eredetét és kiadta »Sajról-sajra« című könyvében.

Hock János »Vigasztalások« cím alatt oly igen szép, valóban szivet, lelket nemeseítő művet írt, hogy arról csakis a legnagyobb dicsőretili szólhatunk.

egyéb »elbeszélések« Hevesy Józseftől, »Novellák« Györkönyi Karolytól, »Kisebb történetek« Gal Mózestól, »Egy carrier története« Mikló Izidortól, »Falu« 14 elbeszélés Jakab Ödöntől, »Elbeszélések a római világból« Hampelné Pulszky Pollixenától, »Hetedhet országból« Kemény Kálmánéitól.

Értekezéseket és történelmi munkákat írtak: Violette Gyula, aki Mindszenty Gedeonról írt, Székely Aladar: Arany J. Toldijáról.

»Drama és szinpad« írta Hevesi Sándor, »Vörösmarty mint nyelvész« dr. Kiss Ernőtől, »A gyermeki szeretet Petőfi költészetében« Ruprecht Alajosról.

»Szabadságharcunk és a dáko-román törekvések« írta Jancsó Benedek, »A masyarság keletkezése« Vambéri Arminiól. — Az »Othon« kiadásában megjelent »Millenium történetek« 10 kötetes nagy munkából három kötet.

Befejezést nyert az Athenaeum képes irodalomtörténete, melyet Beöthy Zoltán szerkesztett; ellenben »A szabadságharc története« Graecza György szerkesztésében még egyre folytatódik.

Két szépirodalmi lap indult meg a mult évben, ezek: »Uj idők« szerkesztő Hercegy Ferenc, és a »Magyar lányok«, melynek szerkesztője Tulsek Anna. Igen nagy sikert és általános tetszést nyert mind két lap, melyeknek mindenki szép jövőt jósol.

És még pár szót a színműirodalomról. Mint legkiválóbbak felemlítésre méltók: »A Zách család« történeti dráma, írta Abonyi Árpád, »Fra Girolamo« idegenben játszó szomorujáték, Somló Sándortól, »Alkibiadesz« tragédia, írta Koroda Pál, és »Kisvárosi nagyságok«, vigjáték Gabányi Árpádtól.

Mindezekből láthatjuk, hogy ha sok haszontalan munkával kellett is találkozunk az elmúlt évben, azért mégis találunk komoly és becses művekre is.

A határidő lejártá után és jelesül február hó 15-ig érkező vallomások az 1895. május hó 3-án kelt és a Pénzügyi Közlöny 18. számában megjelent 81.090. számú rendelet szerint már csak igazolási kérvény útján és abban az esetben fognak figyelembe vétetni, ha hitel érdemiileg igazoltatik, hogy e kéredelem elbírálhatalan akadály miatt történt; február hó 15-ike után benyújtott vallomások pedig figyelembe nem vételnek.

A benyújtott vallomásról elismervény adatai, mely a vallomás kelte időben benyújtásának igazolásul szolgál.

Kivételet képeznek a b) alatti bekezdésben említett esetek, mert azok az adózók, a kik a kölcsönkamatokra vonatkozó vallomások b nyújtására kiűzött határidő letelte után valamely pénzügyi tevékenység bekebelezés mellett járadékközlőnek vesznek fel, jogosítvák a felvett kölcsönnek tevékenységi bekebelezését igazoló és a bekebelezés megtörténtét követő 30 nap alatt benyújtandó vallomás alapján, a rajok az ez adósság felvétele előtt kivetett általános pótdó mérvénnek helyesbítését az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál kérik.

Kelt Zala-Egerszeg, 1895. évi dec. 31.

Magyar kir. pénzügyigazgatóság.

Hirdetmény

A tőkekamat- és járadékadó alá tartozó jövedelmek beval-
lása tárgyában.

Az 1896. január hó 15-ig a tőkekamat és járadékadó alá eső jövedelmeket, az azokat elvező egyén vagy erkölcsi személy bevallani kötelező.

Tőkekamat- és járadékadó tárgyat képez mindazon vagyon, mely a föld-, ház- és kereskedő, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója által közvetve vagy közvetlenül nem érintetik; képezik jelesül: mindazon kamatok, osztalékok és jutalékok, melyeket az ország valamely lakosa (egyén vagy erkölcsi személy) a következő jövedelemforrásokból, u. m.:
a) bel- vagy külföldről folyó életjáradékokból, özvegyi ellátásból vagy rokonsági évi járadékból;
b) kezi- vagy jelzáloggal biztosított vagy egyszerű adósságlevelekre, váltókra vagy bármilyen kötvényekre, bel- vagy külföldön kölcsön adott, továbbá hitbiztosítvány, csatló és alapítványi tőkekből;
c) belsőli bírtokból összekötött, a földadó tárgyát nem képező, dologi jogvitányokból;
d) külföldön fekvő föld- vagy házbiroktól, ipari, kereskedelmi, s bármi nevezet alatt érteendő külföldi részvényekből;
e) az állam vagy
f) törvényhatóságok által kibocsátott s külön törvény által adómentesség kedvezményében nem részesített kötvényekből huz; végre
g) a hitelzettel foglalkozó, s alapzabályaik értelmében pénzbereték átvételére jogosított pénzügyintézeteknél, továbbá takarékpénztárnál és mindazon intézeteknél, melyekkel takarékpénztári Üzlet van összekötve, utalványok, betéti könyvek és egyéb beléti okmányok vagy folyószámla mellett gyümölcsözés végett elhelyezett tőkekből folyó jövedelem.

Az adózók a vallomás beadásának kötelezettsége alól a következő tőkekből folyó jövedelmekre nézve mentesnek fel.
a) A fentebb említett magyar államkötvények;
b) az adómentességben, nem részesített elsőbbségi kötvények kamatai;
c) nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek által felvett és jelzáloggal biztosított tőke kamatai.

Az ezen kamatok után járó tőkekamat-adó és pedig az a) alattiak után a kifizető állami pénztár, a b) és c) alattiak után a kamatokat kifizető társulat az illető kamatfelvezőnek rovására vonja le, az az illető kir. adóhivatalba szolgáltatja be.
A pénzügyintézeteknél elhelyezett, (fentebb g) alatt említett tőkekből folyó jövedelmet ezen tőke birokosai szintén nem tartoznak adó alá bevallani.

Ezenben a pénzügyintézet kötelesek ezen kamattjévedelem összegét az pedig:
a) a kifizetett kamatok összegét évenként, minden év március, június, szeptember és december havának utolsó napján;
e) a tőkésített kamatok összegét fél évenként, minden év január és július havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen

kamatok után járó adót egyidejűleg beszedeltetni; jogosítva vannak azonban arra, hogy ezt az adót a kifizetett vagy tőkéhez irt kamatokból visszatartassák.

A tőkekamat- és járadékadó az adóbelet megelőző évben élvezett kamat- és járadékjévedelem után létező kivétel, az 1896. évi adóbelet alá az 1895. évben élvezett kamat (járadék) jövedelem vallandó be.

A tőkekamat- és járadékadó az adóköteles fel állandó tartózkodási helyén vettek ki.

A tőkekamat- és járadékadó adó tartozó jövedelem eltilkoldásának vagy valóban bementésének bírsága 1-8 annyi, mint az az adóösszeg melylyel a kincstár megkárosított. Kárösszegnek vétetik az az összeg, melyet a közadók kivételére a törvény szerint illetékes közig. (hatóságok) jogerősen megállapítottak. Ha ez az összeg nem tudatik, a bírság 1-500 forint.

Kelt Zala-Egerszeg, 1895. évi dec. hó 31.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

A szőlők regenerálása.

Az 1895. évi gazdasági kongresszus legfontosabb programmpontjainak egyike és a magyar mezőgazdák azóta különféle alakban felmerült egyik követelése a filloxéra által elpusztított szőlők sürgősen szükséges regenerálása volt.

A nemzeti gazdaságnak, a magát oly jól kifizető őstermelésnek egy nagy és jövedelmes forrása, 300 000 hold szőlő hever évek óta parlogva, vagy ritkább esetekben csak burgonya és kukorica földnek használható. 250 millióra tehető vagyon veszett el és sem ut, sem mód nem volt e kolosszális veszteség pótlására.

A külföldi borok behozatala Magyarországra, egy borkiviteli államba, az utolsó években ijesztő méreteket öltött és Tokaj, Ménes, Eger, Balaton-vidék stb. szőlői a legborzasztóbb pusztítás képet mutattak.

A pénzügyminiszterrel egyetértésben Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a képviselőház elé terjesztett egy törvényjavaslatot, melynek célja a szőlők felújítását a legelővidebb idő alatt biztosan keresztülvinni és a termelőnek mindazt rendelkezésre bocsátani, ami okvetlen célhoz vezet. Ez pedig első sorban: a legjobb eljárás gyakorlati oktatása, továbbá az ültetvények és a nélkülözhetetlen betektetési tőke beszerzése.

A legfontosabb feladat az államnak jut. Az ültetvények, nemesített szőlőössző: beszerzése. Báró Bánffy miniszterelnök és két szakminisztere körültekintésére mutat az, hogy ez a kérdés sem technikai megoldása tekintetében, sem az állam által rendelkezésre bocsátandó anyagi eszközökre vonatkozólag nehézségekbe nem ütközik.

És nem szenved kétséget, hogy az állami ültetvénytelepek, valamint az állam által támogatott magán venyigetenyésztés oly anyagot fognak teremteni, amely sem minőség, sem ár tekintetében mi kívánni valót sem hagy fenn.

Miután azonban a törvényjavaslatban nem arról van szó, hogy új szőlők alkotassanak, vagy a siksági és homoki tenyésztés tekintetében új irányok létesítsenek, hanem arról, hogy a régi tokaji, balatonvidéki, egri, budai, aradi, ménesi stb. borvidékek felújittassanak s ismét termő-képessé tétessenek, — a legnagyobb nehézségek egyike az erre szükséges tőkék előteremtése volt anélkül, hogy az állam kénytelen legyen erejét meghaladó áldozatokat hozni. Az elpusztult szőlőhegyekre jelzálogkölcst nem akartak engedélyezni, mert a szőlők a föld értéke rendkívül kedvezőtlen

arányban van a beruházás értékével és így a hitelengedélyezés csak megbizhatlan alpra talál.

A magyar agrár- és járadékbank a bortermelés regenerálása céljából alapított. A bank jelzálogkölcst engedélyez a vesszőültetvények, munkáltatás, rigolizálás és forgatás költségei erejéig.

Ezek a kölcsönök aszerint, amint szövetkezeteknek, hegyvidékeknek, vagy magánosoknak engedélyeztetnek, 4% százálektől 5 1/4-ig emelkedő kamatozás mellett adatnak és 20 év alatt visszafizetendő.

A visszafizetés oly módon történik, hogy az első öt esztendő alatt sem kamat-, sem tőketörlesztés nem teljesítendő. A hatodik esztendő után, tehát akkor, mikor a szőlők jövedelme már állandósítva és biztosítva van, kezdődik a fizetési kötelezettség.

Ez a törlesztési módozat maga biztosítja az egész áldásos akció sikerét. A hitelvező megkapja a teljes hitelezett összeget minden néven nevezendő levonás nélkül. Sem költségeket, sem árfolyam veszteségeket nem szabad felszámítani. A hitel egy bizottság fogja engedélyezni, amelyben ülésel és szavazattal bír a pénzügyi és a földművelési miniszterium egy-egy megbízottja is a bank képviselői kívül, megvan tehát a kezesség arra néve, hogy a szőlőművelő lakosság érdekei minden irányban meg lesznek védve.

A kölcsön biztosítására egy biztosítéki alap fog létesíttetni. Ez egy évi törlesztési kvótából áll, melyet a kölcsönvevőnek a hitel engedélyezésénél kell teljesítenie. Ezt az alapot az állam a szükséghez képest kiegészíti.

A szőlők regenerálása a kormány szakembereinek oktatása mellett történik, a törlesztési részletek beszedését az illetékes adóhivatal végzi. Az állam a kibocsátandó címletek számára nemcsak a pupillaris biztosságát, hanem teljes adómentességet is engedélyez.

Ezekből látható, hogy az állam az agrár- és járadékbankot az egyik legfontosabb nemzetgazdasági feladat számára megnyerte s mind a ketten biztosak lehetnek a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság minden mellékgondolattól ment elismerésére.

Most már a törvényhozás feladata ezt a nagy művet befejezni s a vonatkozó törvényjavaslatot amily gyorsan csak lehet, letárgyalni, hogy a kormány végre hozzáfoghasson az oly várvárt és sürgősen szükségessé lett regenerálás munkájához.

A „Zala” naptára:

Január	12-én:	A Kosuth Lajos asztaltársaság mulatsága.
	19-én:	A Tarsas Kör. rendez. közgy.
Február	1-én:	A Nagykanizsai általános munkaképző egyll. jeimes estélye.
	5-én:	Postások és távirók mulatsága.
	8-án:	Az I. sz. jótékony négyelet. vigalma.
	15-én:	A Tarsas-Kör. bálja.

H I R E K.

— **A vásár jövedelme.** A nagykanizsai Keresztény jótékony négyelet január 5-én tartott vigalmán betölt:

gyűjtésből	frt	135.50
Belépi díjakból		165.—
Felülfizetésekből		145.20
elárusított cikkektől		582.50
	Összesen	frt 1028.20
kiadott		473.49
a tisztá jövedelem		554.71

— Ezüst lakodalmom. Fischer Ignác köztisztviselőnk álló borkereskedő, a dél-zalai takarékpénztár igazgatóságának tagja és neje szül. Unger Jozsef és hó 9-én ülték meg boldog házasságuk 25-ik évfordulóját. Az ezüst lakodalmi ünnepségnek, mely a rokokó és több jó barát körében folyt le, kimagasló pontját azon körülmény képezte, hogy a jubiláló férj szülői és a feleség edes anyja különösen egészségesben résztvehettek gyermekeik ezen örömnépén.

— Postások és távirók mulatsága. A kanizsai posta- és táviró-tisztviselők ünnepnőve az eddigi mulatságaival elért siker által február hó 5-én ismét megajánlja a szokásos házi mulatságát, mely bizonyára méltó lesz elődjéhez.

— Házasság. Fényes házasságkötés volt — amint rendes tudósítónk írja — Perlakon, 1896. január 4-én; a mikor is dr. Schulz Ágost ipolyvási kir. alügyész, új perlaki kir. albiró, vezette az anyakönyvvezető elő Grész Alajos perlaki előkelő ügyvéd szép és kedves leányát: *Irmát*. A díszes násznép — mint tempomba menet szokás — hosszú kocsisorban vonult a polgári hatósághoz, hol a sűrűen lefátyolozott s myrtus koszorúval ékesített menyasszony a nagy számban megjelenő előkelő közönség között méltó felülné kellett. A házasságkötésnél tanukképpen Ziepler Kálmán csákornyai kir. közigazgató és Grész Károly földbíró, a menyasszony rokonai szerepeltek. A házasságkötést reggelig tartó fényes lakoma követte, mely alkalommal szelbén-szelbén felkötözött mondatok, hosszablatok bódóságot kivánva a derek fiatal párnak. Az egyházi egybekelésre a fiatal pár másnap Zágrábba, a protestáns lelkész elé utazott, a menyitben vegyes házasság esete forogván fenn, a perlaki katolikus pásztor egyházi ádásban nem részesítette őket.

— Halálhíradás. Mely részvételt vet úk a hirt. hogy Seidl József cs. és kir. 48-ik gyalogezredbeli Pozsonyban állomásozó százados ifjú neje szül. Szigriz Gizella, csülörtökön hajnalban elhunyt.

— A nagykanizsai Általános munkásképző egyesület kebeléből alakult vizsgálomrendező bizottság folyó évi február hó 1-én a „Polgári-Egylet” dísztermében saját könyvtára alapja javára jótékony célú zártkörű felmérésrendez. Belépti-díj személyenként 1 kor. Csulad-jegy (3 személyre) 2 kor. 40 filér. Felülhízőtéseket tekintve a jótékony cél, közönnettel fogadtatnak és birapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

— Felső keresk. iskolánk. A jelen iskolai év elejétől fogva — mint olvasóink is bizonyára tudják — a közepkereskedelmi iskolák a vallás- és közoktatásiügyi miniszteri rendeletere szerint felső keresk. iskolák néven szerepelnek mint ilyenek a kir. tanfelügyelőségek hatásköréből külön főigazgatók hatáskörébe helyezettek. A nagykanizsai felső keresk. iskolára nézve a főigazgató teendőjével dr. König műegyetemi tanárt bizá meg a miniszter, ki — amint megbízható forrásból értesülünk — nagy szakavatottsággal és lelkiismeretességgel felel meg feladatának, s az iskola szellemének ellenőrzésében és helyes irányításában a legpróbb részletekre és mozzanatokra is kiterjeszkedik. Az intézet igazgatóságától és célból minden irányban alapos információt kér időről időre s azokhoz képest teszi meg az esetleg szükségesnek mutatkozó intézkedéseket. Legutóbb a miniszteriumtól az ő utján visszaérkeztek a tavalyi érettségi vizsgálat írásbeli dolgozatai, melyekre vonatkozólag — mivel a miniszteriumból megjegy-zés nélkül érkeztek le s így ott megelégedéssel fogadták — elismerését fejezte ki.

— Zsidó köztalap. Az ország zsidó hitközségeinek elöljárói január 5-én tartott ülésükben eldöntötték azt az indítványt, hogy a zsidó recepció emlékére alapítvány létesítsék, a melynek a kamaraiból szegény hitközségeket támogatnak, közjótékonyági és közművelődési intézményeket létesítenek és *felekezeti különbség nélkül* mozdítják elő az ország kulturális közjótékony-sági érdekeit. Az első adakozók egyike gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos volt, ki áldozatkészségének ismét fényes jelét szolgáltatta azáltal, hogy az említett célra 10 000 forintot adományozott.

— Lemondott jegyző. A somogyimihályi jegyző — smint lapunkat értesítik — lemondott állásáról. Kacsokovich Lajos csurgói főszolgabíró legutóbb vizsgálatot tartott nála. A vizsgálat — úgy látszik — nagyon behatóan történt, mert d. é. 10 órától déli 1 óráig és délután 2 órától este

10 óráig tartott szakadatlanul. Összesen 70 darab panaszos ügyre vonatkozólag kellett a vizsgálatnak kiterjeszkednie. A vége az lett, hogy a jegyző beadta lemondását, mit a főszolgabíró elfogadott s nyomban megiette az intézkedéseket.

— Karácsonyi pástorjáték. A letenyei rom. kath. iskola növendékei tanítóik és hitoktatójuk vezetése alatt 1895. évi dec. hó 24. 26. és 31-én „Karácsonyi pástorjáték”-ot rendeztek, melynek tisztá jövedelme a szegénysorsu iskolás gyermekek felruházására lett fordítva. Felül-fizetni sziveskedtek: Gróf Andrássy Aladár 10 frt., Schmidt Emil (Póla) 3 frt., Filipich János 2 frt., Zikál Gyula 1 frt. 50 kr., Laskovits Ferenc dr. Csomposz Kálmán, Mál's János, Tamás Gyula, Freytag Géza, Szikossy Aladár, Szöveggyártó Mór p. eb. Szepehek I—1 frt., Strasser Juliska k. a., Rozsi István, Povits N., Kajsa, Aulinger Amália, 50—50 kr., Vajda Adolt 30 kr., Léhner, Schmidt János, Szigethi, Himty Lajos, 20—20 kr., N. N., 10 kr. A szegény gyermekek nevében az összes szíves pártolóknak ez uton nyilvánítja köszönetét a rendezőség.

— Elveszett nyakék. Folyó hó 5-én éjjel a Polgári Egylet dísztermében megtartott ker-nőegyleti mulatság alkalmával elveszett egy ezüst keretbe foglalt gyémántokból álló taljásdad alaku nyakék. A becsületes találó adja a kapitányi hivatalnál, hol részére 20 frt jutalom biztosítva van.

— Szénmérgezés. Bánokszentgyörgyi rendes tudósítónk írja: Gondatlanság áldozata lett f. hó 3-án éjjel Macsek József horvati lakos 19 éves neje. Este lefekvés előtt a hálószob ul szolgáló kamrába izzó parázsait helyezték el, hogy a kamara ámelegedjék, a kőműz szénegőz az aszonny megülte, terje pedig oly rosszul lett, hogy ennek következtében súlyos betegnek fekszik. Érdekes a dologban az, hogy a nép nem hiszi a szénég mérgezését, hanem azt állítja, hogy rossz szellemek lojtották meg.

— Dal-estélyek. A Lückel-tele jónövü tiroi dallársulat, szombaton és vasárnap este hangversenyt ad a „Korona” szálloda éttermében.

— Divat tudósítás. Tavasz, nyári idényre 1896. Henneberg G. elismert selyem gyára Zürichben nekünk az alábbi Divat tudósítást adja: a tavaszi idényre ismét a *Taffet selyem* az első helyet foglalja el, ugymint csikos és kockázott selyem, továbbá *Chinés* különböző mintázatban, két, három s többféle színezetben — melyből Páris és London legnagyobb divatüzletei május hóig megrendeléseit tette — jele tehát, hogy az őszi idényre is divatul megmaradnak; továbbá sottias kockázott selyem, a melyek már a különböző legújabb divatu színek összeállításánál fogva a valódi sabbottis szint farszólóg ovesztik. *Damast* ki-ebb és nagyobb foganában, viraggal és a'akkal nagyobb megrendelések lettek téve, ugymint *Atlasz* és *Taffet*, alap fekete, fehér és különböző színekben. Di-aruhához „*Moiree Velours*” a mi a legelkényeztetettebb szemnek is feltűnően lebilincselő legújabb szövés, pár éven át a hatalom-helyét fogja elfoglalni, annál is inkább, mivel redőzete a bársonyhoz hasonló foganatu, mi az ismert „*Moiree antique*”-nél semmikép sem jöhet elő, mindezek dacára az ár *Moiree Velours*-nál nem magasabb. Merveilleire méltók a megrendelések; de ellenben a rég elismert nyomatoit selyem *Foulard* elragadó szín és mintázatban megjelent; többnyire Chinai és finom Nankin mintázat, ugyszinte kisebb alakok és virágokkal. Az új belés selyem „*Moiree moderne*” minden színben lesz készítve és általános hangadásra talál, mivel pótolja az ezelőtt szükségelendő belbelést is; a *Serge Faille* vagy *lászor* szövet; utóbbi egészen elcsik mivel „*Moiree moderne*” elegendő kemény. Új színek: azaz kiemelendő színeket nem jegyezhetünk, mivel egyszerű selyem szövet igen csekély mértékben lett megrendelve; ezekhez a veszélyes „*Ombres*” selyem ismét divatul jö fel, a mi csak egy idény tartamáig fog uralkodni.

— Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Egger díjjutalmazott biztos hatású mellpászillát, Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy-füszertüzletben. Fő- és szétküldési raktár Egger A. fia! Nador gyógyszerára Bpester, Váci körut 17.

NYILVÉTER.)*

Nelyem-damasztok 65 krtól. 14 forint 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt. 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 min és minőségben stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Széjzseba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

2737 ik. 895.

81-1

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy a letenyei takarek-pénztárnak Gyergyak Márion béci lakos elleni 140 frt tőke ennek 1894 augusztus 7-től járó 8%, kamatai 14 frt 65 kr. per, 10 frt 40 kr. vágrehajtás kérelmi 5 frt 36 kr. tárgyalási és 9 frt 65 kr. szuttai költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a letenyei kir. járásbírósa) területén levő béci 51 sz. tkvben A 1-5 és 9. sorsz. a. felvett ingatlanok és a 74 h. r. sz. ingatlanon levő 30 nép sorszamu háznak Gyergyak Máriont illető 574 frtra becsült része

1896. január hó 27. napján d. e. 10 órakor

a béci község bíró házanál dr. Csomposz Kálmán letenyei lakos leperési ügyvéd vagy helyettese közbejöttével nyilvános arverésen szadatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%, a kézpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részleiben, még pedig: az első az arverés jogterére emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az arverés napjától számítandó 6% kamattal együtt az Arverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Letenyén, a kir. jbság mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi november hó 12-én.

Nunkovics, kir. albiró.

A „Korona” szálloda éttermében

Ma szombaton e hó 11-én és vasárnap jan. 12-én

a 3 nő és 2 férfi tagból álló tiroi dallársulat

HANGVERSENYT tart.

Belépti-díj 40 kr. — Kezdeté 8 órakor.

elismert nélkülözhetlen SARG fogtisztítószere

KALODONT

sok MILLIO-szor

kipróbált és biztos, fogorvosilag ajánlva legjobb szer egészséges és szép fogak fenntartására

Mindenütt kapható

Korcsolyák bámulatos olcsó
árban csakis
Mérei Ignác

különlegességek kereskedésében

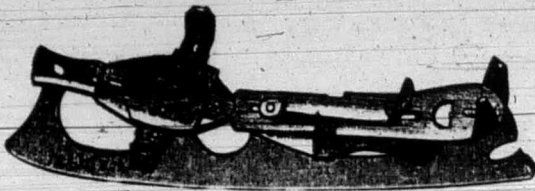
KESZTHELYEN kaphatók.

Bámulatos olcsóság!

Egy pár valódi angol acélozott korcsolya 60 kr.

Eredeti hallifax korcsolya

legjobb minőségű acélból ny nyermeknek mint felnőtteknek, legjobban ajánlható. Párja 98 kr.

Eredeti Premier korcsolya

Legcsiszorább szerkezettel; minden cipőhöz kucor nélkül alkalmazható Párja 1 forint 40 kr.

Eredeti Mercur-Hallifax korcsolya.

Egyszerű, könnyen kezelhető, jobb- és balfele egyszerre működő szerkezettel; — kényelmes kezeléssel fogva nagyon ajánlható. Párja 1 forint 60 kr

Az árak bármely nagyságban értetnek. — Korcsolyák rendelésénél a cipő talphossza kérétek.

Valódi orosz galeachnik

(sárcipők) urak részére 1 frt 40 kr. hölgyek részére 1 frt 20 kr. Megrendeléseknél a cipőtalp hosszúság centiméterekben kérétek.

Egy pár angol kutyabőr kesztyű urak részére 98 kr.

Egy pár kitűnő minőségű bélelt téli galeo kesztyű urak és hölgyek részére 98 kr.

Egy pár Angora gyapjú fonál kesztyű 88 kr.

„Képes Családi Lapok.”

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön bekötött regénymelléklettel.

Havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című féléves melléklet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s egyuttvá élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok”-ba a régi és újabb írói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „Képes Családi Lapok”-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjai, költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Irányelveivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy regényt ad mellékletül, még pedig csinos színes borítékkal, éves előfizetőink.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csavargások, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „Képes Családi Lapok” előzetes díjtalanul közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában.”

A „Képes Családi Lapok” képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” 1896. január első számával XVIII-ik évfolyamába lép.

En ujevi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg:

Csendes világ, regény, Beniczkyné Bajza Lenkétől; Evfordulón, költemény, Jámbor Lajostól; Régi történet, beszély, Lauka Guazdától; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi cikk, dr. Fodor: anatólól; Bál után, vig mo nolog, Oláh Györgytől;

A költő, költemény, Feketi Sandortól; Versék zenére, költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog ujevét! életkép, Mericzayné Karossa Irudától; Megnyugtató történet, freskó, Krudy Gyulától; En is! regény, Tolnai Lajostól.

Mutatványozásokat bármikor szívesen küld A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest Vadász-u. 14. saját házában.

Előfizetési árak

A „Képes Családi Lapok”-ra a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre	6 forint.
Fél évre	3 forint.
Negyed évre	1 forint 50 kr.

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 uj előfizetést gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékönyvet küld a kiadóhivatal.

Kérjük az előfizetéseket megújítását, s lapunknak az ismerősök köreiből terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk;

a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül, és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogadjuk a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, Vadász-utca 14. számán. 269 5-5

10771. szám. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 108. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék 9067/95. számú végzése által dr. Tuboly Gyula ügyvéd nagykanizsai lakos javára, Lendi István és Sipos Lajos habóti lakosok ellen 120 frt tőke, ennek 1895. év szeptember hó 18. napjától számított 6%, kamatai és eddig összesen 34 frt 45 kr. perköltség követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 327 frt 50 kr-ra becsült szerző, südő, paja, 20 kereszt rozs, széna, szalma, padló, éke, taliga, borona, trágya, kecsi oldal és szelelő rostából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtak.

Mely árverésnek a 10771/1895. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Habóton alperesek lakásán leendő eszközzésére

1896. év január hó 23-ik napjának d. u. 12^{1/2} órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. év január hó 10. napján.

VARGA JÁNOS,
kir. bírósági végrehajtó.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangú szaktelintévek által kipróbált

h a j k e n ő c s ő m

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — 1 frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán (saját házában). BELUS LAJOS

127
gyógyszertárban Nagy-Kanizsán.

KÖHÖGÉS,

elnyálkásodás és rekedtség ellen igen jó házi szer a RÉTHI-féle

Pemetefű-czukorka,

mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja. Kellemes íze folytán a gyermekek is szívesen veszik.

Egy doboz ára 30 krajczár.

Kapható: Nagy-Kanizsán Belus Lajos, Pfleger Béla és Ehrlich Arnold gyógyszerészek uraknál. Oly helyekre, hol raktár nincs, 1 frt 50 krért 5 dobozt bérmentve küld RÉTHI BÉLA gyógyszerész B-Csabán.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkal-mából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120.000 sorsjegy 45.007 három osztályba osztott nyeresémnyel és egy jutalomdíjjal.

Huzások

I. osztály 1896. február 5-8-ig. — II. osztály 1896. márczius 11-14-ig. — III. osztály 1896. május 12-28 ig

Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):			
I egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	I egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint.	60.—	30.—	6.—	3.— forint.

A nyeresémnyek teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki: a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejetnek meg.

Midőn a sorsolási tervezetel főntebbiekben közze tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mátol fogva a falragaszokon jelzett elárusítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1896. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték igazgatóság.

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

Még soha nem létezett nyeresémnyesélyeket

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

nyújt az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály - Sorsjáték

45.007 három-osztályba osztott pénznyeresémny 9.200.000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeresémny a legkedvezőbb esetben

E G Y M I L L I O korona.

Az I. osztály huzása 1896. február 5-8-ig			A II. osztály huzása 1896. márczius 11-14-ig.			A III. osztály huzása 1896. május 12-28-ig.					
Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:					
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona			
1 á	80000	—	80000	1 á	100000	—	100000	1 jutalomdíj	600000	—	600000
1 "	60000	—	60000	1 "	60000	—	60000	1 á	400000	—	400000
1 "	40000	—	40000	1 "	40000	—	40000	1 "	300000	—	300000
1 "	30000	—	30000	1 "	30000	—	30000	1 "	200000	—	200000
1 "	20000	—	20000	1 "	20000	—	20000	1 "	100000	—	100000
1 "	15000	—	15000	1 "	15000	—	15000	2 "	40000	—	80000
1 "	10000	—	10000	1 "	10000	—	10000	2 "	20000	—	40000
2 "	8000	—	16000	2 "	8000	—	16000	5 "	10000	—	50000
8 "	4000	—	32000	8 "	4000	—	32000	10 "	8000	—	80000
10 "	2000	—	20000	10 "	2000	—	20000	34 "	6000	—	204000
13 "	1000	—	13000	13 "	1000	—	13000	100 "	2000	—	200000
100 "	400	—	40000	100 "	400	—	40000	200 "	1000	—	200000
860 "	200	—	172000	860 "	200	—	172000	2650 "	200	—	530000
9000 "	80	—	720000	9000 "	120	—	1080000	22000 "	150	—	3300000
10000 nyeresémny összes. 1268000			10000 nyeresémny összes. 1648000			25007 nyer. s 1 jutalom 6284000					

Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):			
1/1	1/2	1/10	1/30	1/1	1/2	1/10	1/30
20.—	10.—	2.—	1.— forint.	60.—	30.—	6.—	3.— forint.

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétell

Heintze Károly, BUDAPEST, Szervita-tér 3. sz.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kíván-
tassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyeresémnyjegyzék díja fejében
25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyeresémnyjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Sürgöny-osim
LOTTOHEINTZE,
Budapest.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a
következő főnyeresémnyeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000,
80.000, 50.000 koronásak stb.

Sürgöny-osim
LOTTOHEINTZE,
Budapest.

Szerkesztőség:

F. S. T. S. S. Ollopl-fila ház.

Ide intéendő a lap azonnali részére
vonatkozó minden közlemény.

Bérmontatlan levelek csak ismeri kezek-

ből fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

Kiadóhivatal:

Városban-árpület: Fischei Fülöp
könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan mértékeltnek

Nyilttör petícióra 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre
vonatkozó Fischei Fülöp könyv-
kereskedésbe intéendő.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár,
a „nagy-kanizsai malátagyár- és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint két-szer:
vasárnap és csütörtökön.

A nemzetiség és a társadalom.

(—n) Mai napság igen kevés az az állam, melynek népessége egy-egy fajból állana, s csak ott, a hol az eredetileg külön álló, de talán egy vagy más tekintetben egymással mégis rokonfajok teljesen egybeolvadtak, a mint ezt Angol és Franciaországban s egy pár kisebb államban látjuk. A legtöbb állam conglomeratuma, a különféle fajoknak, s a hol a souverain faj nem volt képes a többieket magába olvasztani, a mi különben csak nyelvileg teljesen lehetséges, mert a nyelv legpraegnansabb kinyomata a nemzetiségnek, ott nem bizonyult elég erősnek az állameszme, hogy az összes fajokat egyenlő vonzerővel maga köré gyűjtse. Vannak államok, a hol ez a beolvadás erőszakosan történik, ilyen Oroszország, mely erőszakkal nagy eredményeket ért el már az oroszítás terén, melylyel ő a vallási térítést egybekapcsolja, hiszen az orosz synodus elnökének ez az ő kedvenc eszméje, mely azonban minden erőszakoskodás mellett sem fog sikerülni; ilyen Poroszország, mely a poseni tartomány lengyeleit iparkodik beleolvasztani a németiségbe; Németország több részének tényleg szláv lakossága volt, mely a századok folyamán elnémetesedett. De vannak ismét

olyan államok, melyek egyebet sem kívánnak, mint azt, hogy az egyes fajok az uralkodó jog superioritását elismerjék, s az összes országos szabadságok élvezetében osztozzanak meg az uralkodó fajjal a hazaszeretében és az állam iránti hűségben is. Ilyen állam Magyarország. Első szent királyunk előnyek tartotta az országra nézve, ha mentül több faj lakja az országot. Ausztriában két évtized óta foly a harc a német és a szláv nemzetiség között, s a csehek államjogot követelnek. Vívmányt, vívmány után csikartak ki az egyes kormányoktól, különösen Taffee alatt, s mentül többet kaptak, annál nagyobb lett az étvágyuk s az antagonizmus cseh és német között, valamint a német és kisebb szláv fajok között egész az élesedésig fokozódott; — s a németek a reixrathban úgy, mint a kisebb tartományi gyűléseken bizony nem valami irigylésre méltó szerepet játszanak; azaz egyáltalán alig játszanak már szerepet. A nemzetiségi kérdés, mely Európában oly akuttá vált, nálunk is megnövesztette szárnyát a hazánkban lakó nemzetiségeknek. Erdély szászai most csendesebbek, de volt idő, nem is oly régen, mikor fújták a harci riadót s a »Grossdeutschland« figyelmét felhívták az ő nagy bajaikra. A sajtó és a »Schulverein« ugyan már tudomást

vettek e jalkiáltásokról, a 700 esztendő óta Erdély bércei között lakó fajrokonok részéről, de nagyobb baj nem származott. A Magyarországon lakó németek hazafisága alig vonható kétségbe, ezek nemcsak érzelmben de nyelvben is összeolvadnak a magyarral. Sokkal szívósabb azonban a szláv elem. Minden szabadság mellett elnyomatásról panaszkodnak, s tudni sem lehet voltaképpen mit akarnak, mi bajuk van. Egy pár ide oda lézengő ritter az oláhok részéről elegendő, hogy folytonos izgalomban tartsa az oláhság műveltebb elemeit is mikor nagyobb szabadságot nem élvezhetnek fajrokonaiaknál sem Romániában. A tótoknál meg a pánszláv eszme propagandája nem akar szünni. Érdekes nemzetiségek, melyek oda áttekintenek a nagy Oroszországra, a kegyes atyuska birodalmára. Egyébiránt nézetünk szerint ez az örökös láрма, izgatás az oláh és tót agitátorok részéről, nem az elnyomatás, a mint ők hangoztatják, nem is a szabadság hiánya, a mit a külfölddel akarnak elhívetni, hanem a pusztá ellenszenv, hogy ne mondjam gyűlölet, a mit a magyar iránt éreznek, mert ennek államalkotó képessége tudott itt hazát teremteni, s tudta ezt a hazát fenntartani 1000 esztendeig. Ezért haragszanak ők. A magyar nemzet szupremáciáját tartják ők,

A „ZALA” tárcája.

A nők világa.

Írta és felfolvasta: dr. Kiss Ernő.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Bocsánatot kell kérnem, ha fölolvadásom címe után indulva más kapnak, mint várnék! Valaképpen a nők világa kimeríthetetlen és sok ismeretlen földréz várja még benne Columbuszát. A nők világa maga a — nő: jelleme, erkölce, hibája, erőssége, gyöngesége, hajlandóságai, fogásai, törekvése, szokása és ki számálhatná még el, ami mind befoglaltatik ebben: nő. Főnséges ez a tárgy, mint a csillagos ég, mely tele van kifürkészhetetlen szépségekkel, de rettenetes titkokkal is, mint a mélyes tenger. Ha bölcs volnék, mint Salamon, ékesen szóló, mint Demosthenes, akkor sem mernék e tárgyról beszélni. Az én szememben a nők világa egészen más; a nők világa a toilette. S ez lesz az én fölolvadásom tárgya. Pedig ez is kimeríthetetlen. Megkísértem mégis, hogy elmondjak róla egyetlen mást nem moralizálva, hanem csak a történeti tényekre fordítva gondot mozaikszerűen állítva össze azt a fényes halat, mely itt élénk tárul.

Közép-Afrika egyik hatalmas néger uralkodó-jához került egy fiatal angol diplomata, ki ügyes arcképfestő is volt. Le is festette ezt is, az is. Mikor a király ezt megtudta, ő is le akarta magát festetni. Egy pár ülés után észrevette a festő, hogy feketé ő felsége nagyon nyughatatlan,

s olyan képet mutat, mint aki nagyon szeretne valamit mondani, de nem meri. Végre megkérte az angol, kegyeskedjék tőlsége óhaját elmondani. Ekkor a jó király nagy félelem és habozás után arra kérte a festőt, hogy végtelen örömet szerezze neki, ha nem feketének festené, hanem fehérnek.

Megmcsolyogjuk a néger királyt, pedig bizonybizony mindegyikünkben van valami ebből a feketéből. Hanem úgy vagyunk vele, hogy a fekete királyból sem lehetett fehér; a nőkből sem lehet mindnyájából anygal, — mert szárnyat nem szerezhetnek maguknak; — nem marad tehát egyéb hátra, mint nagyobb gondot fordítani a cicómára, az ékesgetésre, a maguk kiszépitésére. — Ez a toilette kérdésének eredete, itka, tudomány.

Tehát egy-egy kis néger király el bennünk. De élt ez már a kőkorszak embereiben, kiknek felásott sírjában ott találjuk a hajút, a karperecet, a nyaklánot köből, osontból. Nem ismerték a szövést, az ércekekkel való bánást, nem tudtak ruházkodni, de már csinosították magukat. Bizony előbb ismerték a hűségös, mint a hasznos dolgokat. Sokkal régibb a világon a hűség, mint a tisztaság vagy illendőségesség. Még a középkor törvényhozói is szigorú parancsolatban hagyják meg a mosakodást és titították el a frizurát és egyéb ékességet. Utazók beszélik, mint kapdosnak Afrika, Amerika vad népei tescsebecsék, ékességek, kopott cilinderek s még kopottabb katonai munderök után is. Kifurják

ajkukat, orreimpájukat, fülüket, hogy cifra-ságok aggaszanak bele.

És a szépség lentartására, ápolására mit nem tesznek? Nem e vad népek, hanem Európa művelt asszonyai. Theodora, Ducas Constantinnak, a keletrómai császárnak leánya 1071-ben Domenico Selvo velencei dogának lett neje. Ez a nő szagos vízben fürdött, arcát pedig harmincban mosta, melyet tömtelessen számból rabszolgák gyűjtöttek össze. Ismeretes nálunk Bathory Zsófia, a búzke Csejthe várnak hatalmas asszonya, ki fiatal leányok verében fürdött, hogy szépségét fenntartsa. Valóságos karrikatura e tekintetben Guiccioli grófné, kinek nevét lord Byron tette nevezetessé, ki még öreg korában is mindent elkövetett, hogy szép maradjon. Soha sem ment fátyol nélkül a levegőre és még alva is keszén voltak kestyűi, s illatos olajban fürdött. Az egyszerű velencei nők, hogy olyan szép aranyosbarna legyen a hajuk, tengervízben mossák s a háztelők kertjeiben ülve a napon szárítják.

Csodálatos is ez a magunk szépítésére való törekvés. De természeti ösztön; azért volt meg minden időben.

Már az egiptomi nők finom lepruhában jártak, arany-ézüst ékszereket hordtak ujjukon, karjukon, nyakukon, lábszárjukon. A velencei szent Izsákszöveten a mechiaristák kolostorában őrzött 3000 éves mumia nyakában olyan üveg-gyöngy kaláriszt láttam, mintha most futtak volna Murano gyáraiban. Volt még a nőknek oldalukról függő ezüst tükrük, a pirosra festették körmeiket, feketére szemöldöküket.

magukra nézve lealáznak, pedig ennek a fajnak köszönhetik azt, a miők van. Ezzel együtt maradhattak tennék is; s ezért nem ellenszenvvel, hanem hálaival tartoznak annak a nemzetnek, mely meghagyta nyelvököt, nemzetiségököt, velök megosztja szabadságát, jogait. Nekik kellene minden alkalmat megragadni, hogy ott, a hol alkalom van, a magyar társadalomba olvadjanak s azt erősítsék, a helyett, hogy gyengíteni iparkodnák. Ezzel csak ők nyernének.

(—) Az egyház és a millenium.

A magyar nemzet álamalkotó ereje mellett a magyar egyházfejedelmek hazafiasága szolgáltatta a legszebb bizonyítványt. A kereszténység békes hódítása Magyarországon ezer éven át lépést tartott sz. István birodalmának állami megerősödésével. Mindenkor nagy szerencséje volt nemzetünknek, hogy a múlt századok legádázabb polgárháborúinak idején sem talált hazánkban bebocsátást a fagyútöllet valláshamisítása. Es ha a fagyútöllet és vallásüldözés Ausztriában lábrakapott politikai örültsége a mariáni királyság határait állépní képes nem volt, azért az érdem első sorban a magyar katolikus egyházfejedelmeket illeti, akék egy ezred év alatt mindig egybe tudták kötni apostoli keresztényi érületüket az államférfiúi felüldjósodottsággal és az emberbaráti, előrehaladó eszméikkel. A felebaráti szeretet keresztény vallásának génüszá, a ki a hatalmasokat máséklétre és irgalmasságra tanítja, a gyengéket az erősek durva erőszaka ellen védelmezi és szóval a keresztény állam alapvelei s alapfeltételei vezérelték mindenkor a magyar egyházfejedelmeket. Apástorleóél, melyet Császka György érsek a millenium alkalmából kibocsátott újabb bizonyítéka annak, hogy a kulcsai érsek a magyar nemzet ez ünnepeén is magas állásban az őt megillető jól megérdemelt helyen van a magyar egyházfejedelmek élén. Teljes joggal mondja pásztorlevelében Császka érsek: „Hogy nemzetünk ezer esztendőn át annyi veszély és balszerencse közt szerencsésen fónállott, azt főleg annak köszönheté, hogy nagyban és egészen

híli maradt a keresztény előekhez.“ Ehhez járul még, hogy a magyar egyházfejedelmek, mint egész munkás életének fáradhatlan hasznos működése alatt Császka érsek is bebizonnyította, az evangélium tanítást: „ora et labora“ — élő igazsággá tették. A magyar egyházfejedelmek és papság hagyományos dícsőségehez tartozik, hogy a tudomány és a nemzeti kultúra haladásán a magyar klérus a püspökök vezetése alatt, testvériesen, hazafiasan és a legnemesebb cörseny által lelkesítve, a lakus elemmel együtt, példaadólag működött ad majorem Dei et Hungariae gloriam. Amit a millenium küszöbén elhallgatni, felekezeti különbség nélkül el nem ismerni, háldatlanság lenne.

A kvóta.

Báró Bánffy miniszterelnök a képviselőház nyílt ülésében kijelentette, hogy a kvóta felemelésére vonatkozó minden híresztelés teljesen alaptalan és lelkiismeretlen koholmány. A kormány nem vehet magának befolyást a kvóta megállapítására. Neki csak a szükséges anyagot kell a kvóta-bizottság rendelkezésére bocsátania és a két bizottság tárgyalja a kvóta felett. Ha nem lehetne meg egyezésre jutni, akkor Ó Felsége határozza meg egy év tartamára a két állam mind-egyikére eső kvótát.

Valamennyi osztrák mérsékelt és radikális párt egyetért ama követelésben, hogy Magyarország hozzájárulása a közös kiadások fedezéséhez felemeltesék s e követelés mellett Magyarország példátlanul kedvező gazdasági fellendülését hozzák fel. E pártok és hírlapi pártizánjaik bizonyítékaival szemben épen nem szokólködünk ellenbizonyítékok nélkül. Csak a magyarbarát osztrák alkotmánypárt organuma tetszeleg magának Magyarország lovagiaságára való hivatkozásban s azt tartja, hogy Magyarország nem nyujthatna a világnak jobb bizonyítványt az őnáló fejlődés utján való ezereves haladásáról, mintha maga ajánlaná meg a kvóta felemelését. Ez Magyarországhoz méltó inangurátása lenne az ezredévi ünnepeknek. Ilyen tanács ellen nem létezenk bizonyítékok. Itt csak egy megjegyzés

található; t. i. hogy Magyarország (nincs) hivatta Ausztriában kelteni ünnepi hangulatot és odaát készíteni elő ünnepet, hanem ide haza kell az igazi ünnepi hangulatot keresnie. De nem magunknak, hanem osztrák szomszédainknak szerezniük ünnepi esztendő, ha engednénk az osztrák világlap szírenének.

A közös vámbévételek levonása után a közös kiadások kerekösszegben 108 millió forintot tesznek, ebből Magyarország 31.4% kvótát fedez év 33.9 millió forinttal. E kvóta felemelése csak az esetben lenne megengedhető, ha Magyarország közgazdasági fejlődése függetlenül Ausztria fejlődésétől, ennek kára, vagy költségére nagyobb haladást tett volna. De ennek ép az ellenkezője igaz. Magyarország az utolsó 10 év alatt hatalmasan fejlődött ugyan, de Ausztria haladása aránylag messze felülmúlta Magyarország haladását közgazdasági téren.

A legutolsó népszámlálás alkalmával Magyarországon 17.4 millió volt a lakosság száma, Ausztriában 25.9 millió. Az utolsó két évtized alatt Magyarországon 12.6% kal, Ausztriában 17.2% kal szaporodott a lakosok száma, Magyarországon a keresők száma az összes lakosságnak 42.5% -át teszi, Ausztriában 56% -át. Ellenben nagyobb Magyarországon a keresetnélküliek száma, vagy is 57.7% -a lakosságnak, míg Ausztriában csak 43.2% -a.

Magyarország budget-je 1870-ben 154 millió forint volt és a 13 milliónyi lakosra fejenkint 11 forint 90 krajcár adóterhet esett. 1895-ben Magyarország budget-je 421 millió forint és 15.5 milliónyi lakosság fejenkint 27 frt 20 kr. adóterhet visel. Ausztriában ellenben sokkal kedvezőbbek a viszonyok. Ott az 1870-iki budget 320, az 1895-iki már 636 millió forintra rugott ugyan, de 1870-ben 20.4 millió lakos átlag 15 frt 60 kr-t, 1895-ben 24.6 millió lakos átlag 25 frt 80 kr-t fizetett fejenkint adóban. Mig az utolsó 25 esztendő alatt minden egyes osztrák lakos adója 66% kal emelkedett, Magyarországon ez az emelkedés pontos számítás szerint 125% -ot tett. Eltekintve ettől, Magyarországon az állami kiadások most fejenkint 1 frt 40 kr-rel magasabbak, mint Ausztriában.

Ázsia népeinél a ragyogó ég, a dús és színes növényzet, az állatok tarka bőre, a madarak briliáns tollazata mind a maguk szépségére, ékesszereire tanítottak Babylon, Tyru, Sidon és Jerusálem leányait. Mily lényűcséhez szoktak Indi asszonyai, kik először viseltek kasmír sál és China női, kik először jartak selyem ruhában.

Se a görögök, se a rómaiak nem ismerték a selymet. 500-ban Kr. u. hozott Európába először két basilrendű szerzetes botjuk kivált belsejében selyembhernyót s Justinianus császár rendeleteiből kezdtek azután termelnie a selymet, mely Konstantinápolyból terjedt Sziciliába, Iráába, IV. Henrik alatt Franciaországba. — Náluk csak a 30-as években kezdtek terméni a szederfával együtt Sopronban. Maga Szechenyi István olyan fontosnak tartotta a selyemtenyésztést, hogy 1840–41-ben cikkeket írt róla a Jeleokor c. újságban. Azonban térjünk tárgyunkra.

Ha Ázsiából Görögországba megyünk, mondja Baudillart (La Histoire du Luxe) nem más tartományt pusztán, hanem más világot találunk. Az ázsiai nő a pompás ékszerrel hajhászta; a görög a szépséget és eleganciát. A görögnek természeti ösztön mar a szép tisztelése. A nőnek is más tekintete van a népnél, mely 10 éves háborút viselt egy asszonyért, Helenáért, ki oly szép volt, hogy a trójai öregek, mikor megjelent köztük a várfalon, bevallották, hogy érdemes érte oly sokat tűzni és szenvedni. mert valóságos isten-asszony. — Biztosra vehetjük, hogy szépséget ékszerekkel is emelte, bá a költő nem említi. Hisz Schlieman Henrik a ki-

asott Trója romjaiban sok olyan arany dolgot talál, melyek egyenesen a női szépség emelésére készültek. Bizonyára ő is használt némi kenőcsöt is, melyeket még a bázis Penelope sem vetett meg.

A görög nőkkel azonban alig tudunk tisztába jönni. Hesiodos és Aristophanes beszélnek róuk. De Hesiodos rossz házi ételet volt, mint Sokratesnek. Aristophanes pedig haragszik mindarra, a mi új. A nők pedig mindazt szeretik, ami új. Annai azért bizonyos, hogy a görög nő a szépségnek, a kollemetességnek, az eleganciának megtestesítése.

Másképp volt ez Rómában, bár itt, kezdetben legalább, szintén a legnagyobb egyszerűségben éltek a nők. Törvény, a lex Oppia, szabta meg, hogy a nők csak fél uncianyi aranyat viselhetek ékszerükül, s Volunianának és Veturiának Roma megmentésért jutalmul adták meg, hogy fejükön arany ékszert viselhetek. Az idők azonban változtak, s a második pun háboru után, bár az atyák és férjek hevesen elleneztek is, előrültek a lex Oppiát L. Valerius néptribun szavára, ki így beszélt: „Nekünk, férfiaknak megvan minden jogunk, még az is, hogy szépen öltözködjünk, s még azt is meg akarjuk tagadni a nőktől! Anyaitok, nőtek hát nem lehetnek veletek ebben egyenlők! Mi dícsők és hatalmasok akaruk lenni; ők csak kárpótlást keresnek a sok túllé megtagadott jogainkért abban, hogy csinosítassák magukat.“ Így aztan előrültek a lex Oppiát, s megkezdődött a feuy-

úzesnek oly példátlan korszaka, minő talán soha sem volt a világn.

Egy Caligula vagy későbbi császár idejéből előkelő nő reggel fölkelvén, a fejét előt fogatja helyét az öráló rabzolga, ki senkit sem bocsájt be hozzá; a nő öltözködik, egyik rabzolga a tunikat adja rá, a másik a leher hosszú ruhát, míg a harmadik az insita-nak nevezett aranynyíl kivatrt bibor fölöt tartja. Ez alatt egy rabzolga már lábára kötötte a solaet, a szandalt. Egyik az ezüst tükröt tartja, míg a másik fésüli, a harmadik a süto vasat melegíti, melylyel egy negyedik fésüti a haját; amott készítik már az illato kenőcsöt, míg egy ötödik a szépségilastromot ragasztja arára, a hatodik rószaszinre festi képet, a hetedik szemöldökét igazgatja, a nyolcadik pedig, mivel az urbölyg 10 római nő közül azonos kienéket egyike, aki barna, a szöke parókat tess fejére naponként más-más fejdíszszel. Mert Ovidius szerint többféle volt a fejdísz, mint az iblai mehek vagy erdei vadak száma; Drusillának, Marcusé, Aurelius császár nejeinek 300 különböző fejdíszje volt. — Mikor így az urnő fölkecsült, a előbb körmere, fogára goddot vetett, magát kiszagosiotta, s ami esetleg hiányzott benne, pótolta vagy eltakarta, — ügyesen tüntették el a borlölöket és az ölközö hajusát, s potótták a hiányzó fogat, — megnyílt a hajja, s belepett a formosus procurator, ékszereinek szép ifju gondozója, s az udvarlók nagy serege, — mert a reggel volt a vizitáció, s kezdte fölírni drágaszárait. Először a fejéket, azután a nyakláncot, a felső és alsó karón hordott perecet, az

dehében kifejtett buzgó fáradozásaiért. Ekkor az új tisztviselő megválasztása céljából az alap- szabályok értelmében a közgyűlés kijelölte kor- e nélkül dr. Király Mórt, jegyzőül pedig Varga Lajost. A titkos szavazás megtörténte után kor- elnök a következő eredményt hirdette ki: elnök- nek ismét K. Hajos Mihály választott meg egyhangulag tizenegyzeszer, alelnöknek Kara- helyos Elek, jegyzőnek Pataky Kálmán, ügyész- nek Nagy József, könyvtárnoknak Urhegyi Já- nos, pénztárnoknak Pollák Emi, választmányi tagoknak dr. Brünner József, Csaszák Ödön, Csukics Adolf, Füss Nándor, Hajos Izidor, dr. Józsa Fábian, dr. Király Mór, Kiss Dénes, Lendvay Mátyas, Pollák Lázár, Szmodis Viktor, és dr. Wolliák Adolf.

— **Korcsolyabál.** Papa és vidéke fialtsága a korcsolya egylet javára 1896. évi január hó 15-án, szombaton Papan, az Arany-Griff szálloda disztermében zártkörű korcsolyabált rendez- te, kezdete este 9 órakor. Jegyek válthatók a meg- hívó előmutatása mellett a bál napján egész nap a rendező-bizottság pénztári helyiségében (Arany- Griff szálloda). Jegyek ára: Személyjegy 3 ft. Csakadjegy 2 személyre 5 ft.; 3 személyre 7 ft.; 4 személyre 9 ft. Ülőhely az erkélyen 1 ft. 50 kr.

— **Hazafis muraközi pap.** „Muraköz” lapjárunk írja: A millenaris év beköszöntével Mura-Vidén a plebános, Golub János, ki roha- stájer származású, megemlékezvén a szörvekről a milleniumról, beszédet oly gyönyörű töhászsal zárta be, amely bármely tősgyökere magyar papnak is dicsegetésre vált volna. A többek kö- zött így szól: „Most pedig imádkozzunk a Mindenhatóhoz, hogy ennek a nemzetnek, amely egy ezredév alatt annyi szenvedésen és viszontagságon ment keresztül, engedjen a földön még sok-sok ezredévet megélnie kevesebb baj — és több öröm közt, mint az elmúlt évezredben!” A kántorantó: Herboly Alajos pedig a magyar nemzeti himnust énekelte. Örömmel hozzuk ezeket köztudomásra.

— **A szobaur.** Hohenreiter munka nélküli kadarságát elhagyva akarván városunkat, hogy az utiköltséget beszeresse, szállásadója távollé- tében feltörte ennek szekrényét és ebből 2 arany gyűrűt, többrendbeli fehérneműt el-, a fali inga- órát pedig leemelte. A tárgyakat elalozgostván, hucszóra megivott néhány liter bort és máris Pécselt vélte magát, midőn a rendőrség a pályá- udvaron közvetlen elutazása előtt észlelte.

— **Elveszett fülbevaló.** A Báhory-utca és szt. Ferenc rendi templom közti utcákban egy pyémánt követ ékített arany fülbevaló elveszett. A becsületet megálló adja át a rendőrkapitány- sági hivatalnak, hol a tulajdonos által 5 ft. jutalomban fészécsítettik.

— **Tűz.** Weisz József kereskedő magyar-utcai házában a kényény melletti elvonuló gerenda tüzet fogott. Mielőtt azonban a tűz nagyobb ter- jedelmét nyerhetett volna, a gyorsan megjelent tűzoltóság a tüzet elfojtotta, úgy hogy csak a lakószoba mennyezeten esett kár, mely mint- egy 100 forintra becsülteik.

— **A kékitő-házaló.** Lederer Lipót duna- földvári illetőségű egyén engedélyt kapott váro- sunk rendőrkapitányától néhány napra kékitő elárúsításra. Lederer a kékitő elárúsításnál jobb üzletnek találta a könyvadáromnyok gyűjtését, mivel azonban erre engedély nem volt, a kékitő engedélyből kéregető engedélyt csinált és ezzel megkezdte működését. Kis-Kanizsán pénzt és ruhaneműket gyűjtve a szegény lúkárosultak részére. A rendőrség neazét vette a dolgotnak és Lederer letartóztatva és közokirat hamisítás miatt elene az eljárás megindította és eközben kitűnt, hogy a kéregető kékitős, nejjével együtt lopás miatt körözöttik.

— **A holt hálópajtás.** Meskó János Garay- utcában lakó 61-éves napszámos, társával Palko- vics Józseffel 11-én este Meskó lakásán egy- egyba lefeküdtek, és hogy a meleg a kályha csöveken ki ne menjen, Meskó a csövet bedug- ta Palkovics reggel felé felébredvén, igen kábult- nak érezte magát és költögetni kezdte hálópaj- tását, de ez bizony nem mozdult meg — halva volt. A helyszíni szemle és a honcolás kidéri- tette, hogy Meskót a kiömlő szénegő ölte meg.

— **Földhözesapott vaskalap.** Az aka- demiai festő vagy akadémiai szobrász elneve- zése alatt bizonyára azokat kell érteni, akik va- lamelyik akadémia elvégzésével lettek művé-

szekké. Minthogy azonban az akadémia csak kiképzést adnak, de ta'ntumot vagy zsenialitást nem, akadémiai művész van olyan is, aki hiába ágaskodik, mégse éri el azt a másikat, akit talán még gimnáziumi művészek se lehetne elnevezni, minthogy csak zsenialitása van, „akadémia kép- zettsége” azonban nincs. A törvény azonban megköveteli a kvalifikációt s különös kedvez- ményképpen az akadémiai festőnek választó jogot biztosít és duplán számítja az adóját, mint ahogy a diplomás emberrel szemben es má- r ugyis illik. Az ember azonban, de különösen a magyar ember úgy van megteremtve, hogy ha nem felső iskolát végzett művész, akkor is ér- vényesíteni akarja a polgári meggyőződését s mert az akadémiai művészeknek meg van adva a választói jog, sokan akadnak olyanok a diploma nélkül művészek emberiségben, akik csak azért, hogy szavazzanak, meg hogy virilitá- sák lehessenek, akadémiai művészeknek nevérik magukat. Ez a hálattal visszaélés okozta az- tán azt, hogy legutóbb már azok is megjelen- hettek a választási urnánál, akik nagy dolgokat produkáltak bár a művészetben, de nem aka- demikusok s megesezt az a botrány is, hogy a nagylelkűeknek egy-egy Isten különös kegyelmé- bé való olyan műve-zvirilitát kellett eltűnőik a padjukban, aki csak ámitja a világot azzal, hogy akadémiai festő vagy szobrász, mert csak lehetőség és egyéb semmi. Hogy ez a sok vissza- élési megszüntesek, ma összeült a Képzőművé- szeti Tanács s kimondta, hogy a művészet szá- bad tudomány s a kvalifikáció csak az lehet benne, hogy ki mit tud produkálni. Abhoz, hogy akadémiai művész legyen, senkinek sincsen jussa mert művész lehet az ember akadémia nélkül is és kontár marad az akadémian is, ha csak erő- szakolja a művészkedést. Ha azonban a felől lenne kétség, hogy valaki tekintet nélkül arra, hogy végezt-e akadémiai művész-e vagy nem, azt a Képzőművészeti Tanács állapítja meg, de nem a diploma vagy a bizonyítványok alapján hanem hogy tud-e valamit a művészek neve- zett férfiú, vagy csak akadémiai végzett. A vas- kalapnak ilyenén földhöz csapkodása akadémi- kus művészkörökben kínos feltűnése fog kelteni.

— **Étvágytalanság és mindennemű gyomorbetegségnek** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Eger szódapasztilláit. Kapbató 25 és 50 kros eredeti dobozokban min- den gyógyszerárban és nevesebb gyógy-fűszer- üzletben. Fő- és szétküldési raktár Eger A. fia Nador gyógyszer-tára Bpsten, Váci körut 17.

IRODALOM.

— **Milleniumi történet.** Az „Athenaeum” r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes munkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből („Az Anjouk kora és a luxemburgi ház”) megjelent újabb két füzet, melyek 51. és 52. számmal vannak jelölve és folytatásait képezik Schönher Gyula magas színvonalon álló tanulmányának „A luxemburgi házból.” Ezekben a füzetek- ben Zeigmond magyar király és német császár 50 évét meg- haladó hosszú uralkodásának legnevezetesebb mozzanatai vannak leírva. Így szereplése a világtörténelmi jelentőségű konstancai szinaton, mely a száz év múlva fellépő vallás- reformárok előzőjét, Huss Janost máglyára küldötte. Ezzel kapcsolatban írja a szerző az első husziták háborúkat, megelőzőleg Magyarország állapát ismerteti Zeigmond távol- létében, majd tüzetesen kifejti Zeigmond olasz politikáját és császárrá koronázásának körülményeit. Ezzel a luxemburgi ház történetének második könyve b. levén fejezve, áttér a szerző a harmadik könyvre, mely a török és husziták ellau Zeigmond király és császár alatt folytatott védelmi harcok történetét foglalja magában, előzőleg ismertetvén a törökök terjeszkedését az alduiai tartományokban, valamint a husz- sziták betörését hasáinkba. Ezekből a nagyon mozgalmas korszakokból számos nagybecsű történelmi emlék maradt ránk, a melyek közül több most van először közölve magyar nyelvű munkában. Az 51. füzetben műemlékektől van szó, a „Zeigmond korabeli cimerek” szines képe, vala- mint a regezeses fakénu „Siklóv vár” Csarna Károly ere- deti rajában. Az 52. füzet műemlékeivel „A magyar király tornadöltöze a XV. század elején” Pompaan sikerült azines kép az aranygyapjas rend párisi cimereknévéből Továbbá „IV. Albert osztrák hercegnek és nejének Johannaéknak” arcképei az ambrasi gyűjteményből. Ezek a füzetek is tele vannak igen becses és ritka szövegképekkel. Egyes füzetek ára 30 kr. Előzetes negyedévre (12 füzet) 3 ft. 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 ft. 20 kr. Kaplató minden hazai könyvkereskedésben. Az előzetek minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

— **Az Eszréves Magyarországot és a milleniumi kiállítás** című Laurenci Gyula igazgató kiadásában meg- jelenő nagy szeműt díszmű 3-ik füzete vétele után mond- hatjuk, hogy minden füzet szebbnél szebb dolgokat produ- kál. A 3-ik füzet remek összeállítású Magyarország legnebb várát és gyönyörű tájképet hozza; 40 krajcárért mindonki oly szép vidéket láthat melyek nagyon sok ember előtt eljeren ismeretlen és képeletlen mintegy szellemi körta-

rást tesz élvezve magyar hazánk természetét megpöglött és remek építkezéseit, pl. kinek szíve nem telne meg bünho- séggel az új parlamenti épület páralian építésmel remekét láttára. A gyönyörű dalházban, a városigeti nagy körűd impozáns virágágyvaival, a háttérben az Eszréves kiállítás igazgatósági épületével. Az új állandó hid- a városigeti té- fölött, a melynek kivitele és technikája becsületesen válik a magyar építészettnek. Kiválóan szép az időleges kiállítások csarnoka, az Eszréves kiállítás egyik érdekös és nagyfon- toságu pavillonja. A szinagoga beisejének csodás architektu- rúrája bámulatba ragad. A vadregényes nagy-tarptalú vis- cés; a magas Tátra látóképe és a Huss-Park Popridon; az örökös vad természet egyik óségecs csodája: az Agg- teleki csepfőbarlang és a gyönyörű fekvésű Zalana hánya- város látóképének reproductiói mint a Magyar ipar töké- letességét bizonyítják. Smetet és szívet gyönyörűdöttös a „Zboró várom” és „Szegevár” romjainak komor, még meg- levő falai. A váminiszter, s munka megtésteit csomány- nyének Baros Gábornak mauzóleuma láttára a megilletődés fog el bennünket. Igen érdekös látvány a segevári látóképe, egy a felső szepeségi kármarki Tökölly várom, a legregibb magyar várak egyike.

Minden füzet 16-ilyen képt tartalmaz, négy nyelven megjelenő szöveg-magyar-szavattal van ellátva. A mű előzetek, kik mind a 12 füzet birtokában lesznek, és kik minden egyes füzethez mellékelt szövegyek által his- toitott utazási és ellátási kedvezményesek a kiállítás la- togatására nem veszik igénybe, teljesen díjtalanul kapják az Eszréves orsz. kiállítás nagy szinonotás pározmájának képt, melyet az ismert tájképfestő, Meyer Arthur készített el. (Nem előzeteknek a kép ára 5 ft.)

Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Teréz-körút 28. tel. szám. (Kanoy Vilmos és fia műintézet).

— **A wörshofeni csaudoktor.** Kneipp Sebostyiny praelatus nagyérdékű életiraja jelent meg. Dr. Köröcy László Korrajzok az. irodalmi vállalatában. Kneipp-nek igen sok ismerős van Magyarországon, aki háttával gondot vitassa a wörshofeni csaudoktorra. Dr. Köröcy László a mult nyáron hat hetet töltött a bajor fűrdőhályan, csakhogy a Kneipp-randzert tészetesen tanulmányozhassa. A magyar Kneipp-életiraja vártomnyití addig megjeléit német és francia biographiánál terjedelmesebb. Részletesen tájékoztat az eredeti kúráról s bőven ismerteti a Kneipp-randzert. A praelatus köziratot és arcképet adott a biographia szá- mára, melyet ösintén ajánlatunk olvasóinknak. A kötet kétet a Korrajzok 20 és 21-ik száma. Ár 60 kr. Megren- delhető a kiadóhivatalban, Budapest, Andrássy-út 25. Kneipp-életiraja a kilencedik önálló kötet a Korrajzokban. A né- keltetésellen csatló könyvtár-előzetek ára 5 ft., botti árba 9 ft.

CSARNOK

Szelestey László.

Ira: Esztergályi Ágoston.

1875. év őszén gyszoló özvegyétől és könyező barátaitól kisérve, tették örök nyugalomra egy buzgó hazafi porhüvelyét, ki teljes életét arra szentelte, hogy hazájának mindenképpen hasz- náljon, kinek szavai, tettei mind azt lehettek: a honért, a magyar hazáért élek.

Ezen férfiú Szelestey László volt, kinek élete a XIX. században a nemzet alkotmányáért folytatott folytonos küzdelmek korába esik. Szóval, tettel, politikai működéssel, költői tollal akart használni a magyar nemzetnek. Nemes lelke egész hevével szerette hazáját, mert átérzte a nagy költő eme szívhez szóló szavait: „Ez az a föld, melyen any- nyiszser apaink vére folyt, ez melyhez annyi szent nevet egy ezred-év csatol. Lelkesedett ifju korá- ban a reform-törekvésekért; panaszkodott az áll- nyomatás korában a kényezáram ellen; örömmel töltötte el lelkét a kiegyezés. A hazáért élni, szen- vedni akart — élt és szenvedett is. Azok a sze- lid, kék szemek, melyekből annyi szeretet sugárzott ki, tudtak a lelkesedés tüzetől fényleni; szép be- hízélgő hangja tudta az igazat akárcinek is nyílt szíve szerint megmondani.

Midőn halál-hire váratlanul meglepte barátait, mindenik, ki az utolsó kegyelet adóját nem tudta iránta leróni — halálának gyorsasága miatt — belső megilletődés hangján szól vagy ír róla ily- képpen: egy özletlen honfui szívvel kevesebb dobog e hazában.

Halála óta nagyon sok változott itt nálunk Ma- gyarországon. Változtak a politikai viszonyok is, s az alkotmányos élet a mult harcosait, az el- bunytakat, feledni kezdi. Szelestey arca is csak itt-ott jelenik meg egy-egy baráti lélek tükrében, az irodalom pedig, melynek ő különösen a lyra terén kifáradhatatlan munkása volt, nagyrészt a mult kritikája szerint bírálja műveit, s nem te- kihti, hogy azok egy mélyen érző érdekegy lélek- nek í fűkadó termékei.

Szelesteyt elfeledte a jelen. Irodalomtörténetünk- ben igen kevés van róla, mint egyáltalában az ő irányában részes költőkről, s némely középiskolai tanár még arra sem érdemesíti, hogy legalább nevé tanultatva meg növendékeivel. Ez feleli, a mivel a multnak tartozunk, a kegyeletet; feleli, mit nem szabad soha szem elől tévesztünk, feleli a méltanyosságot; feleli, mit már Vergilius

Ily viszonyok közt a kvóta felemeléséről beszélni nem lehet. A felemelés legszorosabb esetben kiadásainknak 4 millió forinttal való emelését involválná, amit részben paralizálna a közös vámjövedelmek nagyobb bevételi kvótája és a fogyasztási adó reformja. Amde a kiadási kvóta felemelése 10 évre már az okból sem engedhető meg, mert a közös kiadások évről évre növekszenek és ez irányban egy ismeretlen tényezővel kellene számolni.

Ha a rosszhiszemű ellenzéki hazudozóknak sikerült is a kvótának 35%-ra állítolag kilátásba helyezett felemelésével a közvéleményt pillanatnyilag nyugtalanítani, — Bánffy miniszterelnök igen bölcsen s megfelelő leg cselekedett, midőn az első alkalmat megragadta a rosszakaratu híreszteléseknek való értékökre leszállítása végett. A kiegyezés értelmében sem az osztrák, sem a magyar kormány nincs abban a helyzetben, hogy a kvóta felett tárgyalhasson, hanem kizárólag a két parlamentre kell bízniok ez ügy elintézését és a megállapodást. A kvótáról eddig egyáltalán szó sem volt és csak a két országos kvóta-bizottság kiküldése helyzetetett kiállításba februárra.

Tollfuttában.

Dr. Kiss Ernő, helybeli főgymnasiaumi tanár, január 11-ikén felolvasott a Casino disztermében, a „Kereskedő ifjak önképző egyesülete” fölkérésére.

A nagy tanulmányi készlettel irt felolvasás lapunk tárcarovatában közöljük.

„A nők világa” úgy látszik: erős érdeklődést kellett kiváloan a nők világában. Legalább erre mutat az a körülmény, hogy a nőhalgatók egyike lapunk útján nyílt levelet intéz most a felolvasóhoz.

A beküldött levél így szól:

ezzer formájú fülbevaló, a télen vastagabb, nyáron vékonyabb gyűrűt vette fel. A legértékesebb drágaság a gyöngy volt, melyekért hihetetlen summákat fizettek. Így Julius Caesar Serviliának, Brutus anyjának, küldött egy gyöngyöt melyért 6 millió sestertius, mai érték szerint több mint 2 millió forintot fizetett; Seneca azt említi, hogy sok római nő két fülbevalója két jországgal ért föl. A gyöngy mellett szerették még a rubint, a zafírt és főképp a smaragdot. A gyémántot kevésbére becsülték, s kevésbé ismerték.

Érdekes, hogy divat megtartására egy magas forum, a Conventus Matronarum, a tisztelőru asszonyok gyülekezete ügyelt fel, melynek tanácsát, nemcsak az ügyefogyott Heliogabalus, de Aurelianus, s más császárok is kikérték etiket és divat dolgában.

Fényezés és pompa terén Rómát is fölülmúlta a keletrómai császárság székhelye, Konstantinápoly. De e város lakosainak csodálatos fogalmai voltak a női szépségről: az elhízott, lassú mozgású, lassú érzéstartású, de cifrán felöltözött nőket szerették. Csak a császárné lássuk, színi, hogy a ló és kocsiversenyben gyönyörköd-jék, teljes pompában ül a hippodrom egyik oldalán, míg a másikon, vele szemben, a császár foglalt helyet maga is drága ruhában és tömöntelen drágakövekkel. Az udvari asszonyok sokasága közt ül a császárné tróujan drága vánkoson; fején toronymagasságú diadém megzámklábatatlan sokaságú és értékű drágakövekkel borítva, melyek egészen válláig lelőznek. Egy arany szővésű brokát köpönyeg sűrű rőncben omlik le válláról a földre; ruháján valamely szent életéből néhány jelenetet ábrázoló kép van. S az egész alak mozdulatlan. A rideg udvari etikett so egy mozdulatot, se egy fordulást, se egy szót meg nem enged. Ime a szegény császárné egy halvány, egy impozáns ünnepes halvány, semmi más. Nem is akartak, hogy más is legyen.

(Folytatás következik.)

Tisztelőndő úr!

Még nem vagyunk Amerikában. A szabad véleménynyilvánítás nátlunk még bizonyos formai korlátok közé szorul, különösen a nőket illetőleg. Peldának okáért, ha én Tisztelőndő úr felolvasása után nyomban felállottam volna és elmondtam volna véleményemet: meglehetősen pikáns szöveze lett volna a dolognak. Pedig a dolog lényegét tekintve, egészen mindegy lett volna.

Megjegyzem, hogy én a felolvasások iránt rendkívül érdeklődöm. Mikor arról értesültem, hogy Tisztelőndő úr a nők világáról fog felolvasni, még nagyobb mértékben érdeklődtem.

Egy kicsit én is ismerem a mi világunkat. Olyan az, mint a tenger. Vannak hullámai, örvényei, veszélyes szirtjei; de vannak gyöngyei is. És kimeríthetetlen is, mint a tenger. Ezt Tisztelőndő úr is elismerte.

Felolvasásának szellemeből örömmel tapasztaltam és elismeréssel konstatálom, hogy a nők világát illetőleg nem csupan sejtelmek, de alapos tapasztalatai is lehetnek. Annál inkább sajnálom, hogy (nem minden politikusi céltzatosság nélkül) határozottan kitért a nők világa elől. Sőt — mivel felolvasásának címe: „A nők világa” és tárgya: a női toaletti volt, — bár elhallgatottan, szatirikus kifejezést találtam annak, mintha a nők világa első sorban mégis csak a toaletti kérdésben összpontosítaná erőteljesebb megnyilatkozásait.

Pedig higye el Tisztelőndő úr, hogy minkel a női világból a toalettek sohasem melegeitnek. A szivünkön ki-kiszökken és jól felfogott, megértett egyetlen kis sugárka: az örömmek és boldogságnak sokkal nagyobb melegeivel áraszt el, mint a legdivatosabb „peicek”. És Tisztelőndő úr mégis őseink toalettiével akart bannunkat fölmelegíteni. De elérte a Nemezis keze. Hiába tagadná: észrevettük (nekünk éles szemünk van!) hogy ön maga is fázott felolvasása közben. Csak kis hítja volt, hogy fogai nem vacogtak. És hogy mégis érzett környezetében legalább annyi meleget, hogy fogai nem vacogtak, azt semmi esetre sem a chinai, görög, római vagy egyéb nők toalettiének köszönhetta. No, tegye csak szívére kezét és vallja meg őszintén!

Higye el, hogy lelkesedésünk valóságos de-lejes áramlata vette volna őt körül, ha az asszony-ösök toaletti helyett a nők szíve világát érintette volna meg; ha abból a mélységes tengerből (a hullámok, forgatagok és szirtek közül) legalább egy-két gyöngyszemet halászott volna ki, talán nem csupan a nők, hanem a férfiak gyönyörtéségére is. Így azonban bámulatos toaletti-tanulmányról tanuskodó s különben szép felolvasásával azt bizonyította be, hogy (ha katedra helyett valami iparágat kell vala választania) sokkal ügyesebb nőszerű lett volna, mint gyöngyhalász.

De ez csak tisztán egyéni impressio. És hogy ilyen őszintén, nyíltan kifejezem impressiómat, nem azt akarom elérni, hogy Tisztelőndő úr rezignáljon és megmaradjon a nőszabóság mellett, hanem inkább arra szeretném ambicionálni, hogy próbálkozzék meg a gyöngyhalászatával is mielőbb.

Felolvasásából kivettem, hogy a nők iránt elismerésre méltó lovgiasággal viseltetik. Adja meg hát kérem a lovgias elégtételt a mi (kissé duzzogó) női kompániánknak!

Lássan kérem, mi önön nem vehetünk satifac-tiót, mert meg csak férjhez sem mehetünk ön-önöz s így nem ajándékozhatjuk meg (mint ön felolvasása végén a hallgatóságot) egy szeretetreméltó anyósval.

Lidia.

A „Zala” naptára:

Január 18-án: A „Polgári-Egylet” társasestélye.
19-én: A „Társas-Kör” rendez közgy.
Február 1-én: A „Nagy-kanizsai általános munkásképző egy.” jelemez estélye.
5-én: Postások és távirók mulatsága.
6-án: A Vasutasok mulatsága.
8-án: Az „Izr. jótékony nőegylet” vigalma.
15-én: A „Társas-Kör” bálja.

H I R E K.

— **Dr. Kiss Ernő** kegyesr. tanár e hó 11-én este tartotta meg általunk is előre jelzett felolvasását a helybeli Casino disztermében a keresk. ifjak önképzőköreinek megkeresése folytán. Dr. Kiss Ernő pont 9 órakor lépett a felolvasó asztalhoz, s szép számmal megjelent bölgy- és férfiközönség veses éljenzéseitől fogadva, s felolvasásával, mely egy fölránál tovább tartott, mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. „A nők világáról” olvasott, érvény ez alatt a toalettet. Miuthogy a felolvasás lapunk tárcájában közöljük, csak annyit említnék, hogy végezetül lelkesen megjelénstek a felolvasót. Azután hajnalig tartó tánc következett.

— **Találkozó egy világtúrdőben.** A nagykanizsai izr. jótékony Nőegylet vigalomrendezése szerényen tuzgokodik, hogy a február hó 8-án tarandó estélye a legmesszebb menő várakozásnak is megfeleljen. A „Polgári-Egylet” nagytermében fogja a világtúrdőt ábrázolni és itt mindazt meglógnak (talán a vendégek a mi-höz más világtúrdőben csak drága pénzen juthatnak. A leleményes rendezőség oly halmozást létesít a meglepetéseknek, hogy a „világtúrdő”-ben falalkozók rendkívül élvezetnek nézhetnek elébe.

— **Estély a Polgári-Egylet-ben.** A Polgári-Egylet választmányja legutóbb tartott ülésében elhatározza, hogy az egyéti élet élénkítésére; a tagok és ezek családjai szórakoztatására szombaton e hó 18-án emeleti helyiségekben családias jellegű társasestélyt rendez, melyen a tagok, ezek családját, valamint tagok által bevezetett vendégek szívesen látatnak. Az étkezés étlap szerint történik és az egyéb szórakozások sincsenek szoros műsorhoz köve, de azért remélhetőleg igen vidám banguulat fog a társasestélyen uralkodni. Belépti-díj nem fizetetik.

— **Sajtóhírek.** Legutóbbi számunk tárcaközleményében kér jelentékenyebb sajtóhibát volt. „Időgen nemzetek fájának vadhajtsáit” helyett: „Időgen nemzetek fájának vadhajtsáit” helyett: „novella” lett volna a helyes szedés.

— **Kosuth-Lajos assaltársaság** városnapot tartott mulatsága — mint értesülünk — nem volt ugyan igen látogatott, de akik megjelentek, rendkívül vidám bangualiban egész reggelig mulattak.

— **Vasutasok mulatsága.** Városunk és vidékének közönsége bizonyára szívesen emlékezik vissza azon fényes és rendkívül kedélyes mulatságra, melyet vasutasaink szoktak rendezni. A múlt évben ezen vigalom Weiss felügyelő elhunytja miatt elmaradt, de az idén — mint értesülünk — ismét megtartatik. A mulatságot a déli vasút vonatkísérő személyzete rendezi és a tisztja jóvődelem jótékony célt szolgál. A mulatság február hó 6-án az „Arany-Szarvas” szálloda disztermében fog megtartani. A meghívók legközelebb küldetnek szét.

— **Casino közgyűlés.** Az alsóendvai kaszinó-1. hó 6-án este tartotta évi rendez közgyűlést K. Hajós Mihály elnöktele alatt, ki valóban remek beszéddel üdvözölte a nagy számmal egybegyűlt tagokat, melyben az alkalomhoz méltóan megemlékezett a nemzet ezredéves dícső múltjáról, s végül azon forró óhajjával fejezte ki, hogy a nemzet a második ezer évet ne karddal a kezében, hanem a tudomány fegyverével biztosítsa magának! Erután felolvasotta a múlt évről szóló jelentést és a jövő évi költségvetést, melyeket a közgyűlés tudomásul véve, elfogadott, a egyuttal a megvívásnál számadások alapján pénztárának a felmentvényt megadta. Ezután elnök, megköszönve a bizalmat, az ő és tisztartási nevében leköszönt, mire Eörsi Gyula megragadva az alkalmat, a közgyűlés nevében meleg köszönetet mondott az elnöknek a casino ér-

a régi postákról ezelőtt 2000 esztendővel mon-
dott, hogy találhatni a hasznavehetetlen dolgok
között hasznavehetőket, becslésre méltókat is.

Igaz, hogy Szelesteynek könnyen hangolható
lelke volt, ezért hatott arra ez is, hatott más
körülmény is, úgy, hogy egész működése hatáso-
kat, s ezek folytonos változásait tünteti élénk
irodalmi termékeiben. Nem volt ő nagy tehetség,
zseni sem. De volt munkás ember, munkása a
nagy magyar társadalmi életnek, munkása a ma-
gyar irodalomnak. Ha a külföldi apró-cseprő igény-
telen embereiről köteteket ír össze, miért ne
mellányolhatna a magyar irodalom a haza tárad-
hatlan munkását? Szelesteynek mind a társadalom,
mind az irodalom terén kifejtett munkássága el-
ismerést, mellánylást érdemel.

Céлом nekem mindkét rendbeli munkásságát,
először mint politikusét életével egybekapcsolva,
azután mint az irodalom munkását tárgyalni.

I.

**Szelestey László élete és politikai
működése.**

II. József, a kalapos király halála után a tes-
pedtségéből felébredtet magyar nemzet azt hitte,
hogy meg fog szabadulni Ausztria részéről az
absolutismusra való törekvésektől. Ebben azonban
fájdalmasan csalódott a nemzet. Az új kormány
avval kezdette működését, hogy 1812-től nem hiv-
őssze országgyűlést. Ferencz császár atyai gon-
doskodására hivatkozva, meg akarja fosztani az
országot ezred-éves alkotmányától. Herceg-primas
tiz évig nincs, a főispánok helyett királyi kikül-
dött biztosok intézkednek igen sok megye élén;
katonai karhatalom van a kormány embereinek
rendelkezésére; a megyei hivatalokba -surrogált-
emberek jutnak be. Serelem sérelmet követ, han-
gos panaszok hallatszanak a megyék részéről az
absolutismus ellen, feliratok mennek a legfelsőbb
helyre, országgyűlést sürgetnek, de mind hiába.
Igy tehát a megyék, mivel orvoslást nem kaptak,
passiv ellenállásra határozták el magukat, minek
következtében a kormány szükséges adókat és
katonáit behajtani nem bírta. A kormányának
azonban katonai és pénz kellett, de ezt ország-
gyűlés nélkül nem kaphatta meg, végre engedett
kényszerűségből a közömböskedésnek, s 1815-ben me-
nyílt a régen óhajtott országgyűlés Pozsonyban.

Ezen országgyűlés előtt — mely az utáni
kor reform mozgalmának csíráit rejtette magában
— négy évvel, 1821-ben született Szelestey László
szeptember 14-én Urai-Ejfaluban. Atyja Sándor,
a legregibb magyar családok egyikének sarja,
igen jómódu birtokos volt. Anyja szintén nemesi
család ivadéka, Keresztén Katharina. Egy testvére
lehetett a mi költőnknek, többről említés sehol
nem történt. Hogy volt testvére, ezt is csak egy
költeményéből lehet következtetni, a „Testvérem
Sirján”-ból; az égiekhez sóhajt ebben:

„Tudjátok jól,
Mert sejtitek:
Hozzátok oh
Kit vittek.”)

Száleinek módjából teltett, hogy az elemi dol-
gokban otthon nyerjen kiképeztetést; és csak-
ugyan 10 éves koráig a felsőbb képzéshez szük-
séges tanulmányokat otthon elvégezte, tehát
tanulmányai folytatására atyja Közszegre vitte az
„első latin iskolára.” Itt, „Sopronban, Szombat-
helyen és Győrött tanult.”)

Közszegen végezte a grammatikát, Sopronban a
humaniorákat, s Szombathelyen a „philosophiát
1838. évben, honnan Győrbe megy, hogy az ott
lévő jogakadémián a jogtudomány hallgatója
legyen, mit azon kor nemes ifjai legnagyobb része
teit a különböző helyeken lévő jogakadémiákon
vagy Pesten. Igen jól érezte magát itt, miről
„Honművész”-nek 1839-ben beküldött „Jogász
Dal”-a a bizonyosság:

„Bájjányú életmet
Lefestni nem merem,
Mert minden képelt
Még most sem ismerem.
Még most sem ismerem,
S hibásan festeni
Nagy vétek lenne az,
Mi ilyen isteni.”)

*) „Arekép-album” 1855. év 59. oldal „Szelestey
László.” Pest.
*) „Honzerü” 1846. I. 308. sz. Pest. Szelestey L.
*) Daniális és Ferenczy „Magyar írók életrajz Gyű-
teménye” Pest. 1866. I. 542.
*) Balogh Gyula vármegyei főlevéltárnok szives leve-
léből.
*) „Honművész” 1839. Pest. 100. sz. Szelestey L.

Mig Szelestey tanulmányait végzi, ezalatt a nem-
zet és a bécsi kormány folytonos viszályban é-
nek. Az 1825. országgyűlésen tulajdonképpen meg
a régi alkotmányt védik a rendek, bár feltűnt már
a nemzeti reformpárt, mely haladni akart, de a
későbbiekben már a felvilágosult ellenzék határo-
zottan támadja meg a kormányzat ósdi szekerét,
s a népet a világos rabszolgaságból akarja ki-
emelni. Ezen törekvés azonban csak nagy küde-
lemmel és későbbben sikerül csak, mert a fő-
nemesség nagy része, mely 1825-ben még a kormány
ellen volt, akkor, a midőn adóztatni akarják, s a
jobbágyságot felszabadítani, a kormány közegévé
vállik, s a haladni akaró alsó-tábla ellenzékét
mindenképpen gátolja.

(Folytatása következik.)

Vasuti menetrend

Érvényes 1896. január 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás				Erkezés			
	Kanizsáról				Kanizsára			
	vasat	óra	perc	idő	vasat	óra	perc	idő
Prager	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	regg.
	v. v.	9	30	regg.	v. v.	7	36	este
Bécs Z. Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	6	16	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	06	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Bárcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	1	29	d. u.
					sz. v.	11	34	éjjel

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések

4874 tk. 896.

11-1

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbírótság mint telekkönyvi
hatóság részéről közhírré tetetik, miszerint dr.
Rothschild Samu ügyvéd által képviselt Reichen-
feld Jenie és társai végrehajthatóknak néhai
Loncsarics Lipót illetve kiskoru Loncsarics Jenő
s a netalán létező ismeretlen örökösök részére
kirendelt ügygondnok dr. Kemény Fülöp perlaki
ügyvéd elleni 410 frt tőke, 980 frt tőke után
1890. április 24-től — 1894. február 16-ig 880
frt után 1894. február hó 16-tól — 1894. febr.
23-ig, 580 forint tőke után 1894. február 23-tól
1894. május 1-ig, 410 frt után 1894. május 1-től
járó 6% kamatai, 100 frt per, — 12 frt 95 kr.
biztosítási végrehajtás kérési, 11 frt 40 kr. ki-
elégítési végrehajtás kérési, — 15 forint 56 kr.
jelenlegi költség kielégítése végett a nagykanizsai
kir. törvényszék, illetve a perlaki kir. bíróság
területén lévő a szentmáriai 15302. tükben I.
3589, 1694, 992, 1711, 1921, 2245, 4370, 4780,

2740. hrsz. ingatlan 252 frt becserékben egész-
ben; a szentmáriai 846. sz. tükben + 3640.
hrsz. a. ingatlan 179 frt becserékben egészben
a szentmáriai 1317. sz. tükben + 3641. hrsz. a.
ingatlan 163 frt becserékben egészben, a szent-
máriai 1808. sz. tükben + 1700. hrsz. a. Szent-
Márton és Loncsarics Jenő kiskoru nevén álló
ingatlan 57 frt becserékben egészben, az alsó-
mihályovoci 1201. sz. tükben + 401. hrsz. alatt
ingatlan 118 frt becserékben, + 402. hrsz. a.
ingatlan 118 frt becserékben + 403. hrsz. alatt
ingatlan 101 frt becserékben egészben, + 404.
hrsz. a. ingatlan 101 frt becserékben egészben,
az alsó-mihályovoci 4982. tükben + 432. hrsz.
a. ingatlanok Loncsarics Lipót és kiskoru Lon-
csarics Jenő nevén álló 1/2 része 172 frt 50 kr.
becserékben Szent-Mária község bázánál

1896. február hó 20. napján d. e.

3 óráker

agy Alsó-Mihályoveczen

1896. évi február hó 20. napján d. u.

3 óráker

dr. Rothschild Samu nagykanizsai lakos felperes
ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó
nyilvános árverésen sifognak adatot.

Kikiáltási ár a lentebb kitélt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -t
ké-szépben vagy óvadékképes papírban a ki-
kűldött kézéhez letenni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő rész-
letben, még pedig: az első az árverés jogerőre
emelkedésétől számított 1 hónap alatt, — a
másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harm-
adikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden
egyes részlet után az árverés napjától számított
6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben
meghatározott helyen és módokatok szerint
lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg
megállapított árverési feltételek a perlaki kir.
járásbírótság tkvi osztályánál és Szent-Mária,
A.-Mihályovecz község előjáróságánál a hivata-
los órák alatt megtekinthetők.

A kir. jbság tkvi hivatala.

Kelt Perlakon, 1895. nov. hó 30-án.

HORVÁTH,
kir. járásbíró.

9284. szám. 1895.

12 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kikűldött bírósági végrehajtó az 1881
évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenelőt kös-
hírré teszi; hogy a budapesti kir. törvényszék
42856/95 számú végzése által Widdler M. és
Steiner budapesti bér. cég javára Wacsika Já-
nos nagykanizsai lakos ellen 292 frt 95 kr. tőke,
ennek és pedig 512 frt 95 kr-nak 1895. augus-
tus 10-től szeptember 2-ig, 392 frt 95 kr-nak
1895. szeptember 2-től szeptember 15-ig és 296
frt 95 kr-nak 1895. év asept. 15. napjától számi-
tandó 5% kamatai és eddig összesen 62 frt 44
kr. perköltségek követelés erejéig elrendelt kielé-
gítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és
660 frt-ra becsült 3 ruganyos és 3 közönséges
kocsi, 2 ökör és 1 lóbol álló ingóságok nyil-
vános árverés után eladtának.

Mely árverésnek a 9284/1895. számú kikűldött
rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis N.-
Kanizsán alperes szerés hivatalánál leendő esz-
közlésére

1896-ik év január hó 20-ik napjának
d. u. 2 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándé-
kozók ezenelőt megjelvezéssel hivatnak meg;
bogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az
1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a leg-
többet ígérőnek becsáron aul is eladtni fognak.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.
évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított felté-
telek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896-ik évi január hó
6. napján.

VARGA JÁNOS,
kir. bírósági vjhajtó.

5969. sz. tk. 896.

9 1-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék (kvi osztálya részéről közhírré tette, hogy Horvath Juliánna és Verecz János orosztónyi lakos végrehajtatóknak Végh Ferenc és neje Hauser Teréz orosztónyi lakos végrehajtást szenvedők elleni 40 forint 60 kr. per., 15 forint 05 kr. eskütételi, 9 forint 20 kr. végrehajtás kérelmi, 6 forint 15 kr. ingó végrehajtási, 7 forint 25 kr. arverés kérelmi s a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fennnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó az orosztónyi 433. sz. tkvben + 303/42. hrsz. alatt felvett ingatlanok Végh Ferencet illető a 96 fortra becsült $\frac{1}{2}$ része, — továbbá u. azon tkvben + 195/b 4 hrsz. alatt Végh Manca, Ferenc, József, Katalin, Rozi és György közös tulajdonosul felvett a 180 fortra becsült egész ingatlan az 1881. évi LX. t. cikk 156. §. a.) pontja értelmében

1896. évi február hó 11. napján
d. e. 10 órákor

Orosztóny község házána, — mégis a kerecsenyi 436. sz. tkvben + 490 hrsz. alatt felvett a 100 forintra becsült ingatlan u. azon napon d. u. 3 órákor Kerecseny község házána Ripoch Gyula felkeresi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó arverésen eladni fog, még pedig az orosztónyi 433. sz. t. kvben foglalt 303/42 és 195/b. 4. h. r. sz. ingatlanok Remete Géza családokot végrehajtató 33 forint 70 kr. lőke ennek 1894. december 29. től 6%, kamatai 10 forint 50 kr. per., 5 forint 20 kr. végrehajtás kérelmi s a még felmerülő költségekből álló követelésének behajtása érdekében is.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár.

Arverési kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1896. évi október hó 25. napján.

ÖZÖNY, kir. tázéki albiró.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

József főherceg ö. cs. és kir. fensége udvari szállítója.
Fülöp szász Coburg-Gothai herceg ö. kir. fensége szállítója.

Sürgőnyosim: Gottschlig Budapest.
Telefon 57-86.

GOTTSCHLIG tea-, rum- és cognac
nagykereskedő

AGOSTON BUDAPEST

Központi iroda: IV., Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK:

IV., Váci-utca 6. sz.	VI., Andrásy-ut 23.
„Mandarinhoz“	„Hong-Cong városához“
a Városház-tér mellett	a kir. opera átellenében

IV., Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán a „Japán udhoz“

KIVITELI PINCEK:

X., Kőbánya, Fűzér-utca 9. szám.

Bizományi raktár:

Nagy-Kanizsán:
NEU és KLEIN uraknál.

286

Közvetlen behozatalu valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likörök, a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban eredeti árak mellett. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Meghívó.

A letenyei takarékpénztár részvény-társaság

1896. évi február hó 2-án d. e. 10 órákor

Letenyén, intézeti helyiségében

V-ik évi

rendes közgyűlést

tartja,

melyre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőség jelentése.
2. Az évi zármérleg, nyereség- és veszteség számla bemutatása. Az osztalék megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelőség részére a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 52. §-a értelmében az igazgatósági tagok $\frac{1}{2}$ -ának kisorsolása és az eként kilépő két tag helyett újak, vagy a kilépők újból megválasztása.
5. A felügyelőség megválasztása. (Három rendes és két póttag.)
6. Alapszabályszerűleg esetleg bejelenthető indítványok tárgyalása.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 44. §-a így szól:

„Aki szavazati jogával éni akar, köteles saját nevére szóló részvényét még le nem járt szelvényével együtt, netáni meghatalmazását a közgyűlés megnyitása előtti a társaság pénztárába letenni. Szavazati joggal csak az bír, kinek neve a részvénykönyvben tulajdonosként bejegyezve van.“

Szerkesztőség:

F. S. U. L. A. K. A. Olló-Éle ká.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmontollos levelek csak ismert emberek.

Vél fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint két szer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városkés-ápolás: Fischer Pálgy
könyvtárszobák.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosk számítások

Nyiltár pottisora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkhöz
vonatkozó Fischer Pálgy könyv-
karak. részre intézendők.

Tudományos szellem a vidéken.

(—n) Budapest nemcsak az ország fővárosa, hanem annak szíve is. Itt pontosul össze minden. Az ország ipara és kereskedelme, a tudomány és művészet. Ez utóbbiak, mint a nemzet szellemi művelődésének eszközei különösen az utolsó évtizedben vettek a fővárosban nagy lendületet. Ha visszatekintünk az előbbi évtizedekre, szembeötöl a haladás és a fejlődés, melyet a tudományok és művészetek legtöbb ága az utolsó időben tett. Nagy és komoly törekvés jellemzi a nyelv- és történettudomány, s a természettudomány embereit, s valóban már az anyaggyűjtő idejében nem kicsinylendő vívmányokról lehet szólni. A tudományos irodalom is nagy fejlődésnek indult, s nagyon figyelemre méltó az a törekvés is, mely a tudományok népszerűsítését célozza. Társulatok és intézmények egyaránt dicséretre méltó buzgalommal teljesítik kötelességeiket, s működésük eredménye abban is észrevehető, hogy a nagy közönség is kezd érdeklődni oly tudományágak iránt, melyek lényegöknél fogva nem igen közel érintik őt. Mindez nagyon biztató a magyar kultúra fejlődésére nézve. De egy kifogásunk mégis van. A tudomány és művészet teljes centralizációjá mellett hátrányt szenved a

vidék. Minden az ország fővárosába siet, minden oda gyűlelszik, s ez lehet az oka annak a sajnos körülménynek, hogy ország-szerte oly kevés vidéki városa akadunk, ahol a tudományos szellem otthonos; s ahol a társadalmi élet bizonyos magasabb szellem dominálna, ha csak egyes exclusivebb körökben is. És ez nagy baj. Egész kulturai fejlődésünk ott pontosul össze a főváros tudományos, művészi, irodalmi intézményeiben, a vidéken pedig, ha eltekintünk a néhány hónapi élvezettől, melyet itt-ott a színpad nyújt, — semmi sincsen, a mi akár a felnőttek szellemi igényeit kielégíthetné, akár a serdülő fiatalságnak magasabb irányt mutatna, még mielőtt fölkerül a fővárosba, hol minden irány és utmutatás nélkül belemerül a fővárosi élet hullámaiba.

Eppen az tette a nyugati államok legtöbbjeit műveltekké, hogy a szellemi életnek egyes kisebb városokban is teremtettek központot történelmi társulatok s egyéb ilyenek létesítése által. Az ily vidéki központok azután sok tekintetben emelték a vidék szellemi életének színvóját. Csoportosították azokat, kiknek a közönséges társadalmi érintkezés színvóján túlmenő szellemi közlekedés életszükségökké vált, kik midőn e mellett maguk is megőrizték az időközönként való kellemes, tanulságos eszmecsere

folytán szellemi üdüléseket, másrészt maguk körébe vonták a rokonszellemeket, kikben a bensőbb érdeklődést még felkeltetni, s ébren tartani kellett, s a különben respedő társadalomba szellemi életet öntöttek. S ez a mozgalom lassankint körébe vonta a közel és távoli vidék intelligensebb elemeit is, s a helyi történetre nézve sokszor érdekes adatokat szolgáltatott.

Nálunk jóformán a főváros absorbeálja a vidéket is. Eppen a szellemi téren jó volna egy kis decentralizáció. Mindenesetre könnyebb ezt óhajtani és kifejezésre juttatni, mint jó tanácsokkal szolgálni a módozat kivételére nézve.

Sok jóakarát, egy kis áldozatkészség, de sok buzgóság szükséges erre; a földolog azonban mégis a viszonyok egybevetése után eredményezett felismerése annak, a mi szükséges, s a mi általánosan megfelel az egyik vagy másik vidék közkívánalmának.

— **Gróf Goluchowsky diploma-
máciái sikerei.** Gróf Goluchowsky politikájának bírálatát tárgyában Berlinből, diplomáciai körökben a következőket írják a „Pester Correspondenz” nek: — Már ama látogatás előtt, melyet herceg Hohenlohe német királyi kancellár Ferenc József király őfelsége uivaránál és Gróf Goluchowsky osztrák-magyar közös külügyminiszternél tett,

A „ZALA” tárcája.

A nők világa.

Írta és főszerkesztő: dr. Kiss Ernő.

(Folytatás.)

Ezalatt pedig Nyugaton új világ volt keletkezésben; az ó-kori magát tüelt műveltség helyén a keresztényiség bensősége, egyszerűsége, nemesség kezdte áthatni az emberiséget. Ebben a korban alig találjuk nyomát a fényűzésnek; a nők sem akarnak mesterségesen tottzeni. De már a XI. és XII. században kezdtek elhagyni a régi egyszerűséget. A fényűzés újja ébredésére a keresztény hadak voltak legnagyobb befolyással. A keleten járt harcosok hozták magukkal a selyem, és brokát szövés mesterségét, s ettől az időtől fogva a várak urasszonyai a legpompásabb selyem és bitor ruhában jelentek meg az ünnepségeken, vitési próbákon.

A női toilette virágosi kora azonban a renaissance. Az eszmének és iszlének újja születése a régi görög és római világ eszméinek és iszlének felújításával. De bár a renaissance bölcsője Firenze rolt, és az olasz nagy írók, Dante, Villani, Sacchetti, szemökre vetik is a florenoi nőknek fényűzésüket, a ruházkodásban való pompájukat, mégis a renaissance korában sötétebb is, Velence volt az, mely legnagyobb fényt fejtett ki. Velence, az ó-kori Roma politikai bölcsességének örököse, nagy hatalomra és nagy gazdagságra tett szert kétszáz ezer la-

kosz kőst alig volt kétszáz szegény, de volt 1000 olyan patricius, kik 100000 frtotl 500000-ig költhettek évenként. El is költhettek nagy könnyen s leggyakrabban fényűzésre. Császároknak, királyoknak, egyéb uralkodóknak látogatásai, nagyobb üzbázi vagy politikai ünnepek a legpompásabb ünnepségek rendezésére adtak okot. S az idegenek világászerte hirdették az Adriai tenger királynőjének gazdagságát, pompáját. Es manap ha végig gondolásik az idegen a Canale Grande palotaszora kőst, a remekül megépített palotákról leomló márvány töredékek beszélnék még a régi fényről. Rendeznek ünnepeket manapság is, de minők már ezek?

A nyáron végignéztem én is egy regatta ünnepséget. Hajdan ezrével hemzsegett a díszbeöltözött gondola a nagy kanálison, ma alig 25—30 volt csak látható. De ezek szemkaprázatok voltak; egyik rózsaszín selyemmel volt beborítva oly gazdagon, hogy méternyire uszott utána a vízben a selyem, a másikon sarga selyem menyegyzet, a harmadikon kék, bíbor, sőt stb., s mindegyikben 12 a gondola színelével megegyező színelű selyembe öltözött gondola. — Egy darabig lekötve tartott a meglepetés, de azután visszazsállt lelken a multba, fölledzett egy-egy ünnepeket, s annál kiáltóbb lett a különbség a hajdani és mai Velence között.

A mai ünnepekről kinyertem a nők, holott a régiek fényét és pompáját leginkább az ő fényük és pompájuk emelte. Az ő világuk volt itl a legképrástatóbb. Csak néhány példát hozok fel, 1433-ban 600 nál több nő ment sétálni

selyem ruhában, arany, ezüst ékszerekkel, gyöngyökkel és drágakövekkel ékesen. Ebben az időben olyan magas és szétálló gallért viseltek, hogy szinte eltakarta fejüket. Rendkívül hosszú uszálya volt ruháiknak, melyről egy kamalduli szerzetes 1462-ben az írta, hogy olyan mintha fark volna, ami reá diabolia est, ördögi dolog. Midőn 1444-ben egy Contarini kisasszony férjhez ment egyik Foscarihoz; volt egy brokát ruhája rövid ujjasul, egy karmazsin arannyal szőtt ruhája szürke prémmel bélelve széles ujjasul és hosszú uszálylyal; volt egy posztóruhája arany díszítéssel és hermelin béttel; volt egy másik arany brokát ruhája földig érő ujjasul, azonfelül volt egy hajcsatja óriási gyöngyből és egy vállkapocsa nagy gyémánttal, gyöngyvel és más drágakövekkel ékesítve, melynek értéke 8500 dukát vagyis 15000 frt. — Cinos kelengye volt mindenesetre De Pisano Cornaro 1739-ben mégis felülmúlt. A kelengyéhez hozatott arany ezüst brokát és különféle színelű selyem- és gyapjúkelmék paszományok préme és csipkék értéke meghaladta a 20000 forintot. Valami Vianelli Teréz készítet egy csipke készletet 660 arany dukátért vagyis 2310 frtért. Volt még 52 pár hosszú, rövid, bő-selyem, himzett, himzetlen kesztyűje, 20 pár cipője, egyik-egyik arany vagy ezüst himzzel. Egyéb toilette tárgya 2030 frtot, a Párisból beszerzett más dolgok 2000 frtot kóstaltak. Voltak arannyal himzett zsebkendők, melyeknek darabja 62 frtba került. Még ha ezekhez vesszük egyéb kelmekekre prémeke, fehérneműkre, csipkékre, fátlyakra,

feltétlen elismerésben részesült a legmagasabb német kormánykörökben gróf Goluchowskiak diplomáciai sikereik által kísért politikájá.

A külügyminiszter egyik érdeme, hogy a Keleten előfordult utolsó fontos bonyodalmak idején a hármass szövetség békefenntartó hatalma erősebben érvényesült. Főleg az örmény kérdésében járult hozzá a nagyhatalmak egyetértésének főtartásához gróf Goluchowskiak mellett időben, nagy diplomáciai jártassággal megragadott kezdeményezése. Miután a külügyminiszter a kezdeményezését a német birodalom és az olasz királyság a legterélyesebben támogatja, Ausztria-Magyarország diplomáciai akciójá a hármass szövetségben egyetértésnek diplomáciai egyetértésének egész erejével érvényre jutott. A hármass szövetség Európa békéjé megvédő politikájának hagyományja teljes összhangban van a szövetség alapítóinak, Bismark hercegnek és gróf Andrássy Gyulának genéllis intencióival és ezt a hagyományt gróf Goluchowski ép olyan időben valószínűleg meg, midőn nemcsak a Keleten, hanem a világ minden részében a béke fenntartására hátrányos incidensek és bonyodalmak fordultak elő. Ép így kétségtelen, hogy a gróf Goluchowsky és báró Bánffy Dezsa, a magyar királyi kormány elnöke közt fennálló bizalmas baráti viszony által Ausztria-Magyarországnak az európai békére nézve hasznos prestige-e nőtt. Gróf Goluchowski és sikere nemcsak az ő sima udvari szeretetreméltóságának, hanem celtudatos, erélytel és egytuttal konzervatív óvatossággal vezetett diplomáciai munkájának is az eredménye. Gróf Goluchowski az európai államférfiak közt feltűnően rövid idő alatt a leptapasztaltabb és legszerencsésebb diplomatának vált be. Az Agliardi-ügyben a legelőkelőbb nyugalommal s egész eszében érvényre juttatta a magyar királyi kormány álláspontját a pápai székek szemben. Értékes diplomáciai sikere továbbá gróf Goluchowskiak, hogy a román királyi kormány az ügyvezetett román kérdésben már hosszabb idő óta korrektebb magatartást követés. Ebben mindenestre javára volt a grófnak az a közrűlmény, hogy korábbi hivatalos működése folytán a mint osztrák-magyar követ a bukaresti udvarnál, Románia politikai és párt-

viszonyait és politikai személyiségeit jobban ismeri, mint elődei az osztrák-magyar külügyi hivatalban. — Az örvendetes egyetértés gróf Goluchowski és báró Bánffy magyar miniszterelnök közt, a kölcsönös személyes bizalmotól eltérítve, azon is alapul, hogy a magyar nemzet, mint ezéves történetében bebizonyította, egész katonai és politikai erejét, ép úgy, mint a német birodalom, csak a saját nemzeti és állami függetlensége védelmezésének szenteli, de támadó, vagy hódító háborúknak soha. Ezért tekintik legmagasabb német kormánykörökben herceg Bismark ismeretes nézeteivel összhangban, Magyarország évről-évre haladó politikai, pénzügyi, és gazdasági tekintetben rendkívül értékes megerősödését a német birodalom és Ausztria-Magyarország közt fennálló szövetség egyik leghatalmasabb és legbiztosabb alapkövének.

Kiállítás a hó alatt.

Csabendben, zajlatannul, de a multak iránti kegyelet és a jövőbe vetett hit ünnepies hangulattal léptük át Magyarorszá millennárius esztendőjének küszöbé. Jégkérek horítja a természetet, de a hó felett, Petőfi szavai szerint, „piros rózsá korzorozza a telet”. Piros rózsája a kegyeletnek, a reménynek, a nemzeti öntudatnak és ezer év viszontagsági után a békés fejlődés és hatalmas lendület áhítatának. Ünnepies hangulat szállja meg a tömegek szívét és mindenki érzeli, hogy a most rank közzötött új esztendő a történelem ritka évtordulói közé tartozik. Ezer év nagy idő egy nemzet sietében és ritka az a nép, mely állami lenni-látást így hosszú időre kiterjeszteti képes lett volna. Az ékört kultúrnapjai között Jüden, Persia, Phönícia, Hellas, Róma, egy sem érie meg lenni-állásnak ezredik évét és az ujkori nemzetek között sincsen Európában egy sem, mely ugyanazon földrajzi határok keretében, ugyanazon állami szervezett mellett ősi alkotmányának eredetét, az uralkodó faj változatlan suprematiája mellett, ezer évre ki-zámíthatna. Nagy népek és nagy birodalmak pusztultak el, utalatt a magyar válságos, nehéz viszonyok között, tatartól, töröktől, gyakran önkézetől is vérezve, hősi bátorsággal meg tudta védelmezni nemzeti önállóságának csakhamar szakadatlanul ostromolt védő éancsát. A mostan élő leghatalmasabb nemzetek is ezer év előtt még alig léteztek; az orosz még adót fizetett a tatárnak, lengyelnek, Anglia még meg sem kezdte nemzet-alkulásának physiologia processuát; a

francia még nem állapította meg állami határait, a német szét volt tagolva és az olasz nép századokon át a pápa világhatalma alá tartozott. Azok a népek pedig, melyek a magyarokkal együtt ezer év előtt léteztek, életviszonyaikban annyira elváltoztak, hogy rájuk ismerni sem lehetett.

A legyel fel van osztva, a bolgárt elnyelte a szlávág, a bajor és szász más földrajzi és jogi határok között él, mint azelőtt, Venecia hatalma teljesen aláhanyatlott és Dalmácia melléktartományává szűlyedt. Csak a magyar faj tartotta magát és nem hódolt meg senkinek, amint hogy ő sem iparkodott soha magába olvasztani vagy felszámolni más népet. A hódító népek mint Munkácsy Mihály honfoglalási képe is mutatja, szabadon és önéreces megadásai járultak a hódító Árpád elé, hogy felajánljak neki földjüket, mert a hódító hadvezér nem kívánt maga előtt látni rabzolgákat, csak alattvalókat. Talán jobb lett volna, ha százado beolvastó politikája által Magyarországon is úgy, mint Franciaországban, Angliában és Németországban történt, az összes nemzetiségek egy egységes, egynyelvű nemzetté alakultak volna át, de a magyar nép többre becsülte a szabadság független erését, sem hogy attól bárkit is megfosztani iparkodott volna.

Igy él ez a nép, csaknem minden fajrokosság nélkül, magára hagyva immár ezer esztendő óta itt Európában és államentartó tulajdonságainál fogva, még sok száz év történetéből ki fogja venni a maga részét a jövőben is. Az isteni gondviselés különös kegyelme segítette eddig és lizedik szekulimában megújulódott újra. Azért így vértől pezsgő lelkülettel méltó, hogy megünnepelje az évezrednek dicsó emléket és ketős arccal, mint Janus, messze időkre visszapiantván, búzke önérettel, és rendíthetetlen bizodalommal előre is szegesse tekintetét, mely a multak emlékeiből a remény szálat szöheti tovább a jelenkor fejlődésének ragyogó sugarival.

Tízszázados kultúrájának hazai fejlődését és nemzetünk életképességét az emberi tevékenység minden terén, az országos ünnepeknek központját képező millennárius kiállítás lesz hivatva minden irányban kellő módon méltóan feltűntetni. A modern Magyarország életerős produktív képességének bemutatása mellett, retrospektív kiállításunk a történelem rég lefűt koraszakait is fel fogja éleveníteni. A régi ereklyék gyűjteménye, régi épületek, mű-műlekek, szobrok, képek, fegyverek, okmányok és mindenféle régi magyar emlékek összeállítására különös specialitát fogják képezni ennek a szó szoros értelmében igazi neuzefti kiállításnak, mely történelmi részének különös vonzereje által felidmulja az eddigi összes kiállításokat, melyek eddig csaknem kizárólag az ipari haladás és nemzetgazdasági termelés versenyképességének igazolására szenteltek. A magyar nemzet örökös harcaiban és létentartásáért vívott küzdelmeiben sok becses emlék elpusztult, de annál becsesebbek és értékesebbek lesznek előttünk azok, melyek a hazafias kegyelet által az ország különféle vidékein számmunkra eddig megőrizettek.

A mi Magyarországon és hazánkra vonatkozólag külföldön régiség csak található, az mind őssze van gyűjtve és vagy eredetiben, vagy hű masolatban művészi uanzattal lesz látható a majus 2-ikán kezdődő és valószínűleg a késő ősi hónapokba nyúló kiállításán, melyet erő-láthatólag a külföldön is tömegesen tognak látogatni. Napról-napra érkeznek már az érdekesnek érdekesebb történelmi relikviák és az ipari cikkek szállítása is már a jövő hóban megkezdődik. Az összes csoportok befejezték előkészíté és előjegyzési munkalataikat. Eddig 16.000 kiállításra több jelentkezett, mely az eddigi összes országos kiállítások jelentkezőinek számát messze túlhaladja. Körülbelül kétszáz nagyobb szábasú és kisebb, de remekül kiállított épület készen áll és ezek közt a történelmi főcsoport: Vajda Hunyad vára, az órági jáki templom és Maria Terézia korbeli renaissance-épület, az ország faluja a magyar és nemzetiségi utcával, hol a magyarországi vidékek népélete lesz bemutatva, az óriási iparcsernek, mezőgazdasági, gyaripari, tengerészeti, hadügyi, pénzügyi, közlekedési, oktatási, bányászati stb. monumentális nagy épületek, a közegészségi, meteorológiai, porászati, halászati, cukorgyári, tejgazdasági, malomipari s száz más pavillon a hóval fűdött tenger felől alatt egy mesebeli város kiemelkedő pontjait képezik. A nagykoruton épült kiállítási város csemokára be fog népesedni a kiállítandó

draperiára, azalagokra, kendőkre, gombokra, kapcsokra, más keztyűkre, életláncra és béka-tekő té-ükre, a testüködő szalag terítőjére stb. kiadott kisebb sumakára, 50000 trira teltetik Cornaro Pisana kelengyéje. Bizony ilyen kelengye nem igen adtak a mennyaszonynak másutt, mint Velencében. Csak Magyarország teit ki még a fényes kelengyek terén. Fenn maradt több régi nőnek kelengyelajstroma. Ezek közül a legrégibbet Drákfy Maria kelengye-lajstromát hozom fel, 1516-ból. Haromrendbeli násfaja, nyakékeje, volt gyémánttal, smaraggal, rubinttal róssagyönggyel kirakva más nyakára valója 52 gyönggyből állott, arany nyakba vetője 6 karbunkulussal, 6 zafirral, 1 jácinttal, 52 gyöngyszemmel volt kirakva, s aranyfüggő lögött rajta 1 karbunkulussal, 2 rubinttal, egy nagy zafirral, 2 gyöngyszemmel egy nagy s két kisebb ametisztal ékesítve. Volt arany keresztje gyémánttal, kis arany lánc, 7 rendbeli arany gyűrűje, arany-eszté lájjai, mosdói, tányérai, 25 kálanja, serlege, 6 kupája, sok gyöngyös pártája. — Egy veres utlac, gyöngyös szoknyája, saederjes barsony gyöngyös szoknyája, veres aranyos alac szoknyája fekete prómele, tabit, kamuka, skárlát, sarga posztó szoknyája, zöld aranyos nyuszt subája, 3 fele, s többfajta kötőse, s nem akarom elszámolni mennyi ágyműje, — hány aranyos esáholá, vagyis inge. A spanyol nők világa tele van ellentéttel: fényes és pompásó benne az, ami látszik, piszkos és rongyos az, ami nem látszik; nagyon szere-

lik az illatszerekéi, de a szobalány szájából a fogai körül apricelli rájuk, vagy pedig szagos pásztakat éget körülöttük s rájuk lujja a fűsöt. Mellükön és karjukon olyan szűk a ruhájuk, hogy nem emelhetik fel a karjukat, de alsó ruhájuk olyan puffadt, hogy nem ülhetek le, legfőlebb a földre; sa-yei és brokát ruha volt rájuk, de cipőt huzni eltiltojtettek. Amint föl-ébredt a spanyol nő, rögtön vette a szépióvel teit csészét és egy penkivel bemázolta az arcát, ajkát, orrát, homlokát, füleit, vállait, végül kezetejét és tenyerét. Aztán tolrakia ékszerait, medajlonokat, ereklyetartócskákat és végül ül-bevalóit egy-órát, melyet, hogy le ne szakadjon a fölcimpája, madzaggal is odakötöztött a füléhez; néha pedig az óra csak függeték volt valamely más fölbevalón. Milyen más világ tarul élénk Franciaországban, melyet a divat királyjának joggal neveznek. De itt is idő kellett a kifejlődésre. 1644-ben megjelent egy könyv e címmel „Lois de la galanterie française,” mely meghagyja, hogy néha néha meg kell földeni, a kezét meg kell mosni naponként, az arcot lehetőleg gyakran. Navarrai Margit pedig, ki oly szép novellákat írt, azt valatala meg egyik szerelmésével, hogy már nyolc napja nem mosta a kezét. A valódi francia elegancia, finomság valóban csak XIV. Lajossal kezdődik. A 400 millió frankkal felépített versaillesi királyi palota fényéhez kellett alkalmazkodnia mindenkinek. (Vége következik.)

tárgyak sokaságával, ünneplő közönség és külföldi látogatók seregeivel. A világ minden tájáról, messze országokból, Amerikából, Indiából, Egyiptomból, Olaszországból, Angliából, Francia-, Német-, Törökországból és a szomszédos keleti tartományokból egyre-másra jönnek a jelenléteket — konzulátusoktól, társulatoktól, hatóságoktól, melyek tömeges és csoportos látogatókat jelentenek.

Az érdeklődés a folytonos készülődésekkel együtt halad és mire a hó elolvad és a tavaszi enyhe szellő meglebben, Magyarország kiállítására a népek testvéries érinkezésének gyűlöhelyévé fog válni.

Magyarország ezeréves története sok ellenséggel való küzdelmekkel van tele; az ezer év végen sok barátot fog szerezni nekünk az az ünneplő alkalom, hogy a külföld hazánk kulturális életképességéről a kiállításon saját szemével fog meggyőződést szerezhetni. De magunk is fogunk belőle tanulni és azért bizvást elvárjuk, hogy a kiállítás nemcsak dicsőségünket fogja emelni a külföld előtt, de hasznos iskolája is lesz mindazon törekvő elemeknek, melyek Magyarország jövőjét a komoly munka és nemzeti haladás biztos sikerétől várják és reménylik.

Fekete József.

A „Zala” naptára:

Január 25-én: A nagy-kanizsai iparistület kis-kanizsai tagjainak téncevigalma.
Február 1-én: A „Nagy-kanizsai általános munkásképző egyet.” jelmez estélye.
2-án: A „Polgári-Egylet” közgyűlése.
5-én: Postások és távirók mulatsága.
6-án: A vasutasok mulatsága.
8-án: Az „Izr.” jótékony négyelet. vigalma.
15-én: A „Társas-Kör” bálja.

H I R E K.

— **A honvédség köréből.** A helybe 20 honvéd-gyalogezred megsejtelése céljából folyó hó 15-én a déli vonattal Valentin Daniel ezredes a m. kir. 82. honvéd-gyalogdandár parancsnoka segédtiltja lévai Kócs Gyula főhadnagy kíséretében Nagy-Kanizsára érkezett. 16. és 17-én füzetesen megsejtelte az 1-ső és 2-ik zászlóaljnal a téli idényre felállított legénység, aliszitképző és alisziti iskolákat, hol a tapasztalt előmenetel fölötti elismerését nyilatkoztatta; megsejtelte továbbá a különféle raktárakat és irodákat, mindenütt példás rendet constatálván. A dandárparancsnok 18-án a déli vonattal tért vissza a lomashelyére Péczere.

— **A „Polgári-Egylet”** február hó 2-án tartja évi rendes közgyűlést; ugyanazon nap társasvacsora tartatik. Egy teríték ára 1 frt 40 kr. A társasvacsorára körözvényben hivatalnak u eg az egytel tagjai és az eddigi előjegyzések után itélve a társasvacsora igen látogatott lesz.

— **Határozatok.** Weisz Miksa az uradalmi épületben levő ügyszervet „Kis-sörház” sok ivéberlője e hó 17-én 52 éves korában elhunyt. Édes anyja és özvegyén szü. Weisz Johanna urnón kívül négy gyermeke és kiterjed rokonság gyászolja. Temetése ma vasárnap d. u. 2 és fél órákor lesz. — Málts János köztisztviselőhen álló ügyvéd Letenyén e hó 14-én élete 50-ik évében elhunyt. Temetése általános részvét mellett 16-án ment végbe.

— **Téncevigalom Kis-Kanizsán.** A kanizsai iparistület kis-kanizsai tagjai január 25-én Kis-Kanizsán Brinner Mihály vendéglőjében Torma Antal jöhrű zenész közreműködése mellett jótékonycélú zártkörű táncvigalmat rendeznek. Kezdete este fél 8 órákor. Belépti díj személyenkint 40 kr. Csaldájegy (3 személyre) 1 frt. Kocsik Bettheim és Guth urak vaskereskedése előtt — 10 kr. személyenkint — rendelkezésre állanak.

— **Megkedvelői színi előadás.** A „Zalaegerszegi Kereskedő Ifjak önképző-Egylete” 1. évi január hó 25-án vasárnap, az „Arany Bányás” díszteremben megkedvelői színi előadást rendez. Színe kerül: Csiky Gergely különböző vígjátéka „A Nagymama.” Az előadás zártkörű táncvigalom követi. A tiszta jövedelmek egy része jótékony egyetemek közt fog felosztani. A színi-előadásra váltott jegy a táncvigalomra is belépti jegyül szolgál. Helysárak: Pálffy 5 frt. Odalisk és társasok sz. 1. és 2. szobában 1 frt 50 kr. A 3.,

4., 5. sorban 1 frt 20 kr., a többi sorban 1 frt. Allohely 80 kr. Deakjegy 40 kr. Karzat 40 kr. Kezdeté pont 8 órákor. Jegyek előre váltthatók: özv. Unger Domonkos és Kaszter Sándor gyógyszerterében.

— **Havasas.** Pénteken erős havazás állott be, mely szombat délig tartott és noha pénteken erős szél is fújt a vasuti közlekedés nem akadt fenn. A szombat déli vonatok közül legnagyobb késése a bécsinek volt, mely mintegy két órai késéssel érkezett be.

— **Határozat bateset.** Szerencsétlen halállal mult ki Kerca József szabari Baán földh. hűbéges és megbízott gazdájá-e hó 14 én 45 éves korában. Folyó hó 11-én u. i. a komáromi vasuti-állomásra búzát szállított, — utközben — Kis-Radán — oly szerencsétlenül esett le a kocsirol, hogy egyik felöl 2, másiktöl 3 oldalbordája befört: azonkívül oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy 3 napi kínoldás után meghalt, özvegyét és 7 árvt hagyott hátra.

— **Közönetnyilvánítás.** Bányai József — Zalavár szülötte — fő- és székvárosi vendéglos a zalavári rom. kath. iskolának a magyar korona országainak iskolai fái térképe díszes példányát küldte ajándékba. Bányai urnak ezen szép tette nem szorul dicsőretre. A zalavári rom. kath. iskolászek ez uton fejezi ki a nyert ajándékért hálás köszönetét, amaz óhajátása kíséretében: „Vajha mindenki úgy szerelné szülföldjét, mint a hogy Bányai ur ezen nemeslelkűségével babizonította: ki 2—3 évízud után is édesen gondol szülföldjére!” Az iskolászek és növendékeim nevében: Szabó Béla zalavári fötanító.

— **Régiségek a kiállításon.** Az ezred-éves kiállításra szentmártoni Darnay Kálmán sümegi muzeumából hét láda és két nagy csomag régiséget küldött. Ezek között van egy török ágyu; 24 esatabárd, a melyekből 13 a honfoglalás korából, 1 pedig Bethlen Gábor idejéből való; 4 buzogány Soliman török basa paripájának ezüsttel, aranyjal vert kantárya (Köszeg ostromából, Jurisica Miklós hagyatékai közül); 5 kard, ezekből egy a honfoglalás idejéből; Zrínyi Ilona arany és bronz díszesű pipere-asztala, 27 pár sarkantyú, a honfoglalástól kezdve a XVIII. századig használt formákban, kengyel, lándzsa, nyil stb., továbbá két régi áldozatkehely, 1848—49-iki tábori áldozató kehely, Scitovszky herceggímás misekönyve, 1 régi tulipántos oltárterítő, 1 héber amulet, stb. A **küldeményben** sok érdekes nagybecsű kézirat és könyv is van, ilyenek: 12 kötet Kistaludy Sándor 4000 kötetes könyvtárából, Petöfi szótára és gyermekkori kéziratai, Szegedy Rozalia kóta-könyve, Kistaludy Sándor aranyozott díszphara, Himfy szerelmének kézirata. Kistaludy Károlynak egy festménye. Van még a kiállított tárgyak közül egy papirsímító kés, melyet Kossuth Lajos használt 1849-ben Debrecenben. Deák Ferenc két pipája s négy faragvány. Simor herceggímás ebresztő óraja, Bajzáth veszprémi püspök pecsétnyomója a XVIII. századból. Selyemre festett halottas cimerek Zsigray és Hunyady gróftól. Ezen kívül ékszerék, gyűrűk, csatlok, képek, honfoglaláskori hágyűrűk stb. Ugyanebben a küldeményben van a sümegi realiskola „Labanc zászlója”, mely egykor Ujlaky Miklós veszprémi püspök, a sümeghy várkapitányá-e s labancvezér volt, s kit Hapymassy Krisztof kuruc kapitány lefejeztetett. A zászló piros selyemből készült, gazdag aranyhímzésű, az egyik felén a két lejtű sas „Offensus stat deffensus” felirattal, míg a másik oldalán dombor-hímzésben a magyar korona átható.

— **Sertésvész Somogyban.** Nagykörpád vidékén főeg a nagyatádi járás területén a sertésvész pnisztit, a legfőbb községben a sertés állománynak 60—70 percentje már a mult év végéig elpusztult. A szarvasmarhák je' enleg egész ségének száj és körülalás megszűnt.

— **A Magántisztviselők Orsz. Nyugdíjgyesületének** előtünk fekvő jelenlése tanu-átot tesz arról, hogy e nemes célu intézmény évről-évre gyarapszik. Ez egyesület vezetése azonban az eddig elért sikerekkel nem elégszik meg, hanem most azon fáradozik, hogy főképpen a vidéki magántisztviselőket hevonja kötelekébe, mihez képest célba vette, hogy az ország minden nagyobb vidéki városában egyesületi választmányt létesít. Az egyesület igazgatósága, hogy ama léreertést, mely szerint az egyesületnek csak a irodai alkalmazottak lehetnek tagjai, elcsúszna, vidéki választmányai utján

felhívja a kereskedelmi alkalmazottak figyelmét arra, hogy alapszabályai az irodai és üzleti alkalmazottak között külömbéget nem írtanak, vagyis az egyesületnek tagja lehet minden kereskedelmi alkalmazott, akit a kereskedelmi törvény értelmezése szerint e megnevezés megillet.

— **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnáj** melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Eger díjjalmazott biztos hatású mellspaszilláj, Kapbató 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerterében és nevesebb gyógy-fűszerezetben. Fő- és széküldési raktár Eger A. fia Nádor gyógyszerterára Bpester, Váci körut 17.

CSARNOK

Szelestey László.

(Folytatás.)

Írta: Esztorgályos Ágoston.

A hazafiak mind érzik ezen ellenállás káros hatását. Szelestey is, ki már ekkor, mint jogász, fiatal ember, belé vegyül a politikába, érzékeny lelke érzelmait a „Víz-ár” című költeményében, — mely allegóriája a hazának: egy csónakon menekülő ifjú és leány személyében, kiket az ár egy szirthez dob, a hol összetörtén maradnak, — ünti ki:

„Hát még ha tudnád
O nemzetem!
Hogy a hajósan
Nemtől lelem.
S az égi lányban
Fő-kincsedet.
Egyetlen egy
Hő Reményedet!”

Szelestey a megye küzdelmeit közvetlenül láthatta, mivel törvénygyakorlaton a vas megyei első alispánál, Vidos Józsefnél volt. E közben letette ügyvédi vizsgáját Pesten, 1842-ben, a mi után politikával, köllészettel foglalkozik és a pinkafői uradalom ügyeit vezeti. De ő sem vonhatta ki magát azon általános, a világon uralkodó betegség alól, melyet szerelmnek neveznek. Szerelme tárgya egy híres szépség: Igmándi Magdolna Julia volt, ki maga is költői kedélyvel bírt, s igaz honleányi szeretettel volt zive a haza iránt eltelve. 1844-ben Szelestey őt feleségül vette, s 1845-től kezdve Sopron megyébe, Iklán-Berénybe tette át lakását, hol irodalommal, gazdasággal és politikával foglalkozott. Az ellenék törekvése volt a politikába bevonni a hölgyeket, a mi sikerült is nekik. A reform mindent magyarrá akart tenni a hölgyek a hazai ipar pártolására s a magyar házi nevelés keresztülvitelére igen hatalmas eszközei voltak a reformpártnak. A mi költőnk Szelestey is buzdítja a magyar hölgyeket tevékenységre:

„Tölteket jöhet még
Valahára
Hölgyek! szebb korány e
Szent hazára.”

S valóban „a nők honleányi buzgalma a haladási ügy iránt áruslásnak tartotta volna társalgási termekben az ellenkező párt tagjait fogadni.”

Szelestey 1845-ben már fellép a megyei közgyűlésben, mint szónok, s a szabadelvű ellenékek csatlakozik. Az 1845-ben tartott zalai gyűléseken jelen van s az általa tisztelt és szeretett Deáknak ezen szavait: „A becsülettel nem kell játszani,” feldolgozta egy versbe:

„Nem megyek — szól ó — hiába!
Sorsom is csak mostoha:
Orjúltek, hogy maradtam.
Mert engem, ha elbuzsítam
Nem találotk fel soha.”

Az erős ellenék sürgette a jobbagyság eltörlését, az örökvaltságot, az ősiség eltörlését, a közös adózást, egy szóval mindazt, mi az urat egyenlővé teendi a jobbaggyal, mert e nélkül:

„Oh e nemzet, oh e nemzet
Lombtalán fa száraz ág!
Koldus néptől környeztetten
Élet nélkül dermedetten
Mint az elhervadt virág.”

1) „Regelő” Pest 1840. 32. sz. Szelestey L.
2) Daniellik és Ekerenczy: „Magyar iók életrajgy.” I. 542. Pest 1856.
3) Honderus 1845. 361. sz. Pest. Szelestey L.
4) Horváth M. „25 év Magyarország történetéből” II. 542.
5) Vasárnapi Ujság: Pest 1870. 38. sz. Necrológ.
6) „Pesti Divatlap” 1846. 1219. lap. Szelestey L.
7) „Pesti Divatlap” 1847. 1347. lap. Szelestey költeménye

S kit gondol a nép annak, a ki nyomorúságba dönti, felel Szelestey költeményében folytatólag:

„Ez a nép az éjszakában
Néz a messze táj felé;
S vár... számítva lépteinket.
Ellenségnek néz bennünket
Mely övét eltörjéle.”¹⁾

Valóban így is volt. A nép a nemességet gondolta elnyomójának, egy kis igazítás feltámad ellenük, mert egy sincs mit vesztene már, legföllebb nyerhet. A nép szabadságért küzd, Szelestey is. Meg megjelenik az 1847-ben „társalgás kedvéért egyesült mind szélesebbre terjedő.”²⁾ „Ellenzéki kör” estélyein, s az ott történetekről egyes lapokban ír is.³⁾

Az 1847. körüli időben azonban a feszültség, melyet a főrendek okoztak szűkkeblűségük által, a két tábla között nőttön-nőtt, s hogy az első ház nem szakított a felső-táblával, az „nagy közszólás nádornak” volt közönséges, ki „mérseklés, közbenjárás, egyeztetés, engesztelés szerepét vitte, „melyben lelte hasznos szolgálatot tón a hazának.”⁴⁾ De a jó öreg 1847. januárjában meghalt. Erre az intéseiről és jókaratú figyelmeztetéseiről felszabadult bécsi kormány újra megkísérelte az abszolutizmus ördögkőszálait őszébb vonni a hazán. E pártra szakad most a nemzet. Az egyik a conservatív, melynek programja az, hogy „a párt a jelen kormánnyal azonosul teljesen, annak minden terveit és szándokait elősegíteni igéri, tulajdonképpen kormánypártta válik, s a kormánynak az országgyűlésre többséget szerezni ügyezik”⁵⁾ hirdetésben „hogy a kormány haladni s a reformok élére lépni szándékozik.”⁶⁾ E párt vezetői az 1847. év első felében Somsich Pál és Babarcsy Antal. A haladni akaró radikális ellenzék a lángszavu Kossuth, s a két párt fölött áll Széchenyi. Az ezen évi országgyűlésen, melyen el kellett döntnie annak, hogy „hazánk vagy egybe-forrasztatik az abszolút osztrák császársággal vagy a nemzeti irány kerüld fel diadalmasan a maga törvényes, önálló s alkotmányos kormány-rend-szerével.”⁷⁾ Batthyányi Lajos gróf vezetése alatt már a főrendi-házi ellenzék is tekintélyes számot tesz.

A lelkes fiatal ellenzék, köztük Szelestey is a szabad Magyarországot rajongott:

„Hódolok a szív szavának
Mely sok áldást s fényt hozva,
Melyért a jók áldozának
Vészelt sok vércsátának
Nép szabadság és haza!”⁸⁾

Végre a Pozsonyban zúgóldó és bekétlenkedő rendek a párisi és bécsi forradalmaktól megijedt osztrák kormánytól hosszas küzdelem és erőfeszítés után a magyar felelő miniszterium szerveződést kicsikarták; a szabadságot, egyenlőséget, testvériséget hordta minden magyar derék szívétől sugallt szavain. Örömnép volt ez a hazában, az ur és a pör kezét kézben tartva hullatják könyvéket, s a nép efeléi a rajta gyakorolt majdnem 1000 éves elnyomást, lsten hazába megy, s

„Hozzad sóhajt buzgalommal
Igazságnak istene!
S megbocsátván bűneinket
Testvéreink mond bennünket.
Kik vétettünk ellene.”⁹⁾

De a közörmöt nemsokára fájdalom, s ezután elkeseredés váltotta fel. A félelemből magához tért Ausztria mindenképpen vissza akarta szerezni az abszolutizmus gyepőit, melyet kezeiből kieresztett, és mivel másképpen nem bírta, felhasználta a Magyarországon lakó nemzetiségeket, feligatván ezeket a magyarság ellen. Ausztria terve szerint „Horvátország tüzetett ki a reakció alapjait, s azon tétel, honnan a megtámadás Magyarországra ellen intézettek.”¹⁰⁾

Feltámad a magyar ellen az ófah, a tót. A nemzet védi magát jogos eszközökkel, s az elhanyagolt magyarosítás eszméje szől Szelesteynek a „Bévdorlásokról” írt cikkében: „Nemzetiségünk-

nek egyedüli biztosítéka csak az lehetne, ha azon nép, mely a haza szírából táplálja magát: általánosan anyanyelvünkön ádvószóló egymást, s követelné az igazság kiszolgáltatását.”¹¹⁾ De késő volt. Mert a kiket táplált, kik jóságát hálátlan-sággal viszonozták, kiknek szintegy megszerezte szabadságát, mint a magyarnak, fognak a nemzet ellen fegyvert. S mert a császári hadseregeknek meg van tiltva a harczolás a rabló csordákkal, a nemzet önvédelméből fog fegyvert, s mi lesz belőle? szabadságharcz. Az osztrák lázadásról vádolja a magyart, küld be hadsereget, hi oroszzt segítségül. Ily körülmények között, midőn a haza veszélyben van, minden jó hazafi kötelességének tartja a hazának szolgálati Szelestey is kardot köt. 1848-49-ben nemzetőri tiszt volt.¹²⁾ A szépen indult kezdetet azonban a nemzet fia között támadt visszavonás elrontotta. Kossuth léktelen tüze kimondajta a nemzet függetlenségét az uralkodó-háztól, a hadseregek vezetői viszálykodnak a főhatalom elnyeréséért, fejjelenségét uralg az egész országban, végre a katonai diktátor leteteti a sereget Világosnál a legyvert. Erre kezdődött a dühös ellenhatás Ausztria részéről, mely sok családot gyászba borított, s a mely majdnem a kiegyezésig folyt.

(Folytatás következik.)

Szerkesztői üzenetek.

H. M. Szeged. A költemény-kötetel nem kapjuk meg. Különbben okvetlenül megemlékeztünk volna róla.

Gyalombok. A szönyeg pompásan terül. Tehát a terv is szönyegre kerül.

NYILTÉR.*)

HÁLI selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott mintákkal, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség) 2000 szin- és mintázatban stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva min. ákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcba csomagolt levelekre 10 kros; levelező lapokra 6 kros helyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4.

*) Az s rovathoz közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:

DR. L. ÖKKE EMI.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

11307. szám. 1895.

16 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kanizsai kir. járás-bíróság 10545/95. számú végzése által Schwarz és Tauber özég végrehajtó javára Pinter Sándor kanizsai lakos ellen 60 frt tőke, ennek és pedig 1893. január 1-től 1895. július 1-ig 6%. 1895. év július hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 22 frt 30 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 309 frt 15 krra becsült netes, bor és hordóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 11037/1895. szám kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis N.-Kanizsán alperes lakásán leendő eszközlésére

1896 ik év január hó 28-ik napjának d. u. 1 1/2 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az

¹⁾ Hazánk* 1847. 80. sz.

²⁾ Thaly Kálmán hozzáam intézett szives leveleiből.

1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladatos fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896-ik évi január hó 13. napján.

BARTS GYÖRGY,
kir. bírósági vjhajtó.

11062. sz. 1896.

15. 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járás-bíróság 5621/95. számú végzése által Hirschler A. pozsonyi özég végrehajtó javára Hild Ferenc nagykanizsai lakos ellen 18 frt tőke, ennek 1895 év január hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 15 frt 45 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 350 frtra becsült egy halottas kocsi nyilvános árverés útján eladatik.

Mely árverésnek a 11062 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Nagy-Kanizsán alperes lakásán leendő eszközlésre

1896. évi január hó 28. napján d. u. 2 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladatos fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. január hó 14.

BARTS GYÖRGY
kir. bírósági végrehajtó.

SCHICHT -féle szin-szappan

hatóságilag bejegyzett védjegy.

igen jól szárított kitűnően tisztít.

legtakarékosabb a használatban.

Tisztaságáért és ártalmatlanságáért a kezok és ruháknál kezesseg vállaltatik. Egyáltalán a legjobb a létező szin-szappanok között.

Egy kisérletet senki sem fog megbánni.

Kapható a legközebbi details üzletben. Nagy-Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégnél.

elismerett nélkülözhetetlen

SARG fogtisztítószere

KALODONT

SOK MILLIO-szor

kipróbált és biztos, fogorvosilag ajánlva legjobb szer egészséges és szép fogak fenntartására.

Mindenütt kapható

Hirdetések

felvétetnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN.

¹⁾ Pesti Divatlap* 1847. 1544.
²⁾ Horváth Mihály „25 év Magyarország történetéből. II. 359.
³⁾ „Életképek” 1847. 389. I. „Frankenburg.”
⁴⁾ Horváth Mihály „25 év Magyarország történetéből.” II. 420.
⁵⁾ Horváth M. „25 év Magyarország történetéből.” II. 440.
⁶⁾ Horváth M. „25 év Magyarország történetéből.” II. 515.
⁷⁾ „Hazánk” 1847. 135. sz. Post. Szelestey I.
⁸⁾ „Életképek” (Petőfi és Jókai) 1848. 240. I. (Post.) Szelestey I.
⁹⁾ Horváth M. „25 év Magyarország történetéből.” II. 688.

A NAGY-KANIZSAI
kereskedelmi és iparbank-részvénytársulat
XXVIII. rendes közgyűlését

folyó évi február 18-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartandja, melyre a t. cz.
részvényesek tisztelettel meghívatnak

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1895 üzletévi zárméleg előterjesztése s az erre vonatkozó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, ugy az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
2. Az osztalék meghatározása.
3. A társaság hivatalos közlönyének kijelölése.
4. A sorrend szerinti kilépő Bettlheim Győző, Blau Lajos, Hirschel Ede és Maschankner Mór igazgatósági tag urak helyett négy igazgatósági tagnak 3 évre, továbbá dr. Bentzik Ferencz, Halphen Mór és Goldhammer Károly felügyelő bizottsági tag urak helyett a háromtagu felügyelő bizottságnak egy évre leendő megválasztása.

NAGY-KANIZSÁN, 1896. január 15-én.

Az igazgatóság.

FIGYELMEZTETÉS.

1. A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényesek felkéretnek, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a bank pénztáránál innen nyerendő térítvény mellett az alapszabályok 43. §-a értelmében i. é. február 9-ig letenni sziveskedjenek, mely térítvény egyuttal igazolványul szolgáland.
2. Az alapszabályok 41. §-a értelmében csak azon nagykoru férfi-részvényes bir személyes szavazati joggal, kinek részvénye legalább is 14 nappal a közgyűlés előtt az ő nevére van beírva.
3. A szavazó lapok a közgyűlést megelőző napon, délután 3-5 óráig a bank helyiségében átvehetők; ugyanezen időben mutatandók be a felhatalmazványok is, melyek alapján az illetők (alapszabályok 43. §-a értelmében) mások megbízásából szavazni kívánnak, mivel későbbben benyújtott felhatalmazványok tekintetbe nem vétetnek.

Körscsolyák bámulatos olcsó
árban osakis
Mérei Ignác

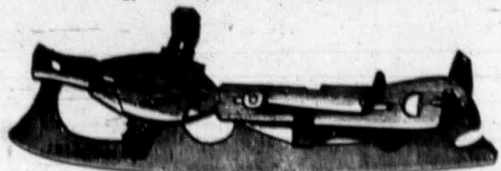
különlegességek kereskedésében
KESZTHELYEN kaphatók.

Bámulatos olcsóság!

Egy pár valódi angol acélforgó körscsolya szíjjal együtt 60 kr.

Eredeti hallfax körscsolya

legjobb minőségű acélból ugy gyermekeknek mint felnőtteknek, legjobban ajánlható. Párja 98 kr.

Eredeti Premier körscsolya.

Legelőszzerűbb szerkezettel; minden cipőhöz kulcs nélkül alkalmazható Párja 1 forint 40 kr.

Eredeti Mercur-Hallfax körscsolya.

Egyszerű, könnyen kezelhető, jobb- és balfélre egyszerre működő szerkezettel; — kényelmes kezelésénél fogva nagyon ajánlható. Párja 1 forint 60 kr

Az árak bármely nagyságban értetnek. — Körscsolyák rendelésénél a cipő talphossza kéretik.

Valódi orosz galoschnik

(sárcipők) urak részére 1 frt 40 kr. hölgyek részére 1 frt 20 kr
Megrendeléseknél a cipőtálp hosszúsága centiméterekben kéretik.

Egy pár angol kutyabőr kestyű urak részére 98 kr.

Egy pár kitűnő minőségű bélelt téli glacé kestyű urak és hölgyek részére 98 kr.

Egy pár Angora gyapju fonál kestyű 88 kr.

Megrendelések utánvet mellett beérkezés után azonnal teljesítetnek.

Mily alkorkülhetetlenül szükséges

szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csak a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Enek előretétére legjobbnak bizonyult **Mayfarth Ph. és társa**

szabadalmazott

önműködő

SYPHONIA

szőlővessző

és növénypermetezője

mely az oldatot szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll.

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár borsajók és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Hécs, II. I. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismétlődők kívánatosak.

KÖHÖGÉS,

elnyálkásodás és rekedtség ellen igen jó háziismer

a RÉTHI-féle

Pemetefű-czukorka,

mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja. Kellemes íz folytán a gyermekek is szivesen veszik.

Egy doboz ára 30 krajczár.

Kapható: N. Kanizsán: Belus Lajos, Prager Béla és Ehrlich Arnold gyógyszerészek áruknál.

Oly helyekre, hol raktár nincs, 1 frt 50 krért 5 dobozt bérmentve küld RÉTHI BÉLA gyógyszerész B-Csabán.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkal- mából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120.000 sorsjegy 45.007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

Huzások

I. osztály 1896. február 5—8-ig. — II. osztály 1896. márczius 11—14-ig. — III. osztály 1896. május 12—28 ig

Árak az I. osztályra:

I egész	I fél	I tized	I huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint.

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

I egész	I fél	I tized	I huszad sorsjegy
60.—	30.—	6.—	3.— forint.

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizetnek ki: a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsolást tervezetel föntebbiekben közze tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mátol fogva a falragaszokon jelzett elárulásoknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1896. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték igazgatóság.

Minden 3-ik sorsjegy nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket

Minden 3-ik sorsjegy nyer.

nyújt az államilag engedélyezett

II. Magyar Osztály - Sorsjáték

45,007 három osztályba osztott pénzneremény 9.200.000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIO korona.

Az I. osztály huzása
1896. február 5—8-ig

A II. osztály huzása
1896. márczius 11—14-ig.

A III. osztály huzása
1896. május 12—28-ig.

Nyereménytervezet:

Nyereménytervezet:

Nyereménytervezet:

Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1 á	80000	80000	1 á	100000	100000	1 jutalomdíj	600000	600000
1 "	60000	60000	1 "	60000	60000	1 "	400000	400000
1 "	40000	40000	1 "	40000	40000	1 "	300000	300000
1 "	30000	30000	1 "	30000	30000	1 "	200000	200000
1 "	20000	20000	1 "	20000	20000	1 "	100000	100000
1 "	15000	15000	1 "	15000	15000	2 "	40000	80000
1 "	10000	10000	1 "	10000	10000	2 "	20000	40000
2 "	8000	16000	2 "	8000	16000	5 "	10000	50000
8 "	4000	32000	8 "	4000	32000	10 "	8000	80000
10 "	2000	20000	10 "	2000	20000	34 "	6000	204000
13 "	1000	13000	13 "	1000	13000	100 "	2000	200000
100 "	400	40000	100 "	400	40000	200 "	1000	200000
860 "	200	172000	860 "	200	172000	2650 "	200	530000
9000 "	80	720000	9000 "	120	1080000	22000 "	150	3300000
10000 nyeremény összes.	1268000		10000 nyeremény összes.	1648000		25007 nyer. s 1 jutalom	6284000	

Árak az I. osztályra:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	forint.
20.—	10.—	2.—	1.—	

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	forint.
60.—	30.—	6.—	3.—	

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, BUDAPEST, Szervita-tér 3. sz.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívánassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Sürgöny-oszm
LOTTOHEINTZE,
Budapest.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 50.000 koronásak stb.

Sürgöny-oszm
LOTTOHEINTZE,
Budapest.

Szerkesztőség:

Fő-utca. Öllőp-főle há.

Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.Bármentetlen levelek csak ismert kesz-
ből fogadtattak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár,
a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fiechel Fülöp
könyvtároskodol.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egym évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyitólir postátsora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre
vonatkozó Fiechel Fülöp könyv-
társaságban intézendők.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

A zóna tarifa.

Mióta ismeretes lett, hogy *Dániel Ernő* kereskedelemügyi miniszter a zóna díjszabás revízióját, helyesebben *korrekturáját* szándékozik foganatba véteni, a pártoskodó ellenzék soraiban egyre hangosabbak lesznek és gáncsolják megboldogult *Baross Gábor* nagy művét, mert az a követelményeknek nem tel meg, az államvasutak jövedelmét nem emeli és a vonatmozgósítási és üzemi eszközöket nagyon is mértékeltén módon elhasználja.

A zónarendszer lényegét és elvét a legújabb csekély, majdnem jelentéktelen korrektúra semmiképpen sem alterálja és nem csorbítja.

Az első kocsiostály husz százalékos emelést szenved és a lakosságnak ama rétegei, melyeket ez az intézkedés illet, e csekélységet egyáltalán meg sem érzik. Utazási kedvük nem károsíttatik, a tarifaemelés nem esik a mérlegbe.

A szomszédos forgalomban az az újítás lép életbe, hogy többé nem az állomások száma, hanem a távolság nagysága lesz mértékadó a tarifa megállapításánál.

A kilométer-mértéknek a viteldij megállapításába való bevonása tárgyában tett ezen intézkedés igazságos és megfelelő cselek-

mény, amely által lehetséges a viteldij igazságos elosztása a megtett kilométerek mennyiségére.

A szomszédos forgalmat ez az intézkedés nem csorbíthatja, csorbítani nem fogja, mint-hogy a tarifa alig emeltek, ellenben tökéletesen rendeztetik. A magyar államvasutak és a kincstár három millió forintnyi nagyobb bevételt ér el, az utazó közönség említésre méltó megterhelésének alkalmazása nélkül.

És ime kezdődik az ellenzéki lármacsinálók hipokrizise.

A míg a zónatarifa eredeti alakjában volt érvényben, azt mondták, hogy ezekkel a mérsékelt viteldijakkal okvetlen veszélyeztetik az államvasutak állandóságát és az állampénztár érdekeit. Most, hogy az államvasutak és a kincstár jövedelmét előmozdítani, a bevételeket a zónatarifából mintegy 3 millió forinttal emelni akarják, — kezdődnek a rekriminációk az utazó közönség károsítása miatt.

A mi a világ minden állományában magától értendő és természetes, azt itt könnyelműségnek és okatlan gazdálkodásnak tartják.

Mindenütt természetesnek találnák, ha az állam gyümölcsöző és áldásos investíciókat tesz; természetesnek és érthetőnek találnák, hogy oly hatalmasan emelt és fejlődött sze-

mélyforgalom okvetlen szükségessé teszi a kocsipark, a forgalmi eszközök és forgalmi berendezések nagyobbitását és szaporítását

Apponyi patriotizmusa.

Nevezetes beszéd volt az, melyet Herman Ottó, a széles baloldali radikális apostola tartott minap a képviselőházban. Nevezetes éppen az őszinteség folytán, melylyel a nemzeti párt nagy pártaktikusának két utolsó megnyilatkozását jellemezte. Az egyik Apponyinak a híres karácsonyi cikkelye, másik az ezután következett képviselőházi beszéde. Röviden és világosan kijelenti ezekre Herman, hogy őrös azavaknál egyebet nem jelentenek azok, mert igazán és hazafiasan gondolkodó és erős magyar embernek Magyarország ezeréves fennállásának bekétségos megünnepelesében való részvételét nem szabad feltételekhez kötni, mert minden magyarul erős hazafit kell hogy eltöltsön a nagy és magaslatos gondolat, amely ez ünnepélyekben jut kifejezésre, hogy feltétlenül minden kétség gondolat nélkül részt vegyen ez ünnepben, politikai diffidenciákat, párt- és különleges érdekeket elhallgatva az ünnep tartamára. E dicső ünnepélyekben való részvételhez egyáltalán feltételeket tenni keves hazafiságra vall; de a részvételt a parlamenti választások tisztaságától tenni függővé, amely semmi összefüggésben sincs az ünnep, rossz hazafiság, mely egy igazolhatatlanul könnyelmű pártaktika rozoga köpenye alatt rejtőzködik. Ha gróf Apponyi csak oly mértékben szereti hazáját, amennyire követeléseit teljesítenek, akkor ez az ezeréves ünnep háza inkább lehet a nemzeti párt vezérével, mintsem remélhet. És ha a vezér a küllőnek nem egy szétszakadozott, egyenetlenkedő és elegendetlen Magyarország képét akarja mutatni és e dicső-rendes szándék kivételét követelésekhez fűzi, me-

A „ZALA” tárcája.

A nők világa.

Irtja és felolvasta: dr. Kiss Ernő.

(Folytatás és vége.)

Ebben az időben ilyen volt a nők világa. De Caves asszony 11 órákor fölébredt, csöngetett és két szobalány futott be hozzá. Ő fölemelkedett ágyán s azon panaszkodott, hogy rettenetes éjszakája volt. Voltaképpen pedig jól aludt, de a divat azt hozta, hogy panaszkodjék. Midőn az első öltözködésen átesett, pompás tüköréhez ült, melynek asztalán csipke, muszlin, csészék, ecetes üveg, illatos víz, pásztták, mesterséges szépségflastromok, szépítő szerek csoda mennyiségben heverték; volt ott növényi vörös és ásványi, hófehér kémiai szer, azurkék az erek számára; tele volt szalagyal, zsinorral, topókkal, elefántcsont és teknősbéke fésűvel. Beállt az ünnepies pillanat: kezdődött a nő világa. De Caves asszony csábító, gyönyörű így beleburkolóva csupa csipke fésűlködő-köponyegébe, s ezt ő maga is tudja. De tudják udvarlói is, kik épp e pillanatban keresik föl. A szellemes csevegés jó tanácsokból áll, hogyan szépítse magát. S ő beszél, mosolyog; izeg-mozog s majd kétségbe ejti a szegény borbélyt, ki ijedezve kapkod a hajfürők után. És nemcsak fésűlködik udvarlói előtt, hanem fölírakja a szépségflastromokat és rózsaszint költősnő arcának. Legyeknek hívták a szépségflastromot, mely szív, csillag, hold vagy félhold

alakú volt, s ha a szem szögletébe tették, gyilkos volt a neve, ha a homlokra méltóságos, ha az arc közepére nemes, ha a mosolygáskor lámad arcgödörbe ünnepies, ha az ajakra: kacér. De Caves asszony jobb halálunkára is ragasztott egy ilyen nagy fekete legyet, melyet gyémánttal vett körül, midőn az operába ment.

Még fontosabb volt az arc kipirosítása. Ez általánosan kötelező volt s társadalmi rang szerint legerősebben ki kellett magukat pirosítaniok az udvari hölgyeknek, kevésbé azoknak, kik még Versaillesban nem voltak bemutatva, s legkevésbé a polgári nőknek.

Azt hitték, hogy a vörös festékekkel megadják arcuknak a klasszikai méltóságot, mely XIV. Lajos alatt uralkodó izlés volt. Ezt akarták elérni a torony magasságu hajékkal is, míg nem 1714. az angol követ neje alacsony fejéssel nem jelent meg, s ezt nem tette divatossá. Ekkor már nem a méltóságot keresték többé az arabban, hanem a báj, a kellemetést, a pikánsit. 1763-ban divatba jönnek ismét a magas trizurák, melyek nem ritkán madarak fészkévé vagy zöldes kertő alakítottak. Sőt a napot, holdat, tejtut is felrakták rája. Ekkor hordta de Chartres hercegnő ezt a trizurát: elől ült egy gyermeket azoptató nő, mellette volt egy bölcső, e mellett cseresznyeszemet tartott egy papagály, balról meg egy herceg majom állott. S mind e közű volt szörva férjének, atyjának, testvérének haja. Ezt a trizurát követte az egbe nyúló, mely oly magas volt, hogy az ajtón csak meghajolva mehettek be. E kínos állapotot segített Baulard

borbély, aki gépezetre csinálta az ily magas trizurát, úgy, hogy le lehetett venni vagy föltenni, a mikor tetszett.

Nem elegendem azonban jobban a hajdolgokba; a nők ruháit sem írom le, melyek némelyike 1000 frankba is belekerült. Nem említem a panírt, a mi krinolinuk tisztaságát; csak a ruhák színét hozom meg fel. XVI. Lajos egyszer azt mondotta, hogy neki tetszik annak a bizonyos kis csipős állatkának a színe. S ettől kezdve mindenki ilyen színű ruhát hordott; majd óreg, majd fiatal állatkának, majd a hasának, hátának, csipőjének stb. színet utánozva.

Nagy fényűzést űztek még a bőrökkel és drágakövekkel is. Ekkor leginkább a gyémántot, Maria Antonietit kedves követ, kedvelték.

A divat mindezen eszteleniségeinek csak a nagy forradalom vetett véget. A divat ekkor minden terdeségével és fényűzésével Oroszországba menekült, hol Katalin orosz cárné udvarában úste azután széleslyei.

Németország sokáig az egyszerűség hazája volt. Milyen szép is lehetett az, midőn 1890-ben Heidelbergben ez volt Morheim Albina k. a. ruhaszámlája, melyet Liebner Gotthelf, a magas nemesség szabója, keresztényileg és becsületesen így állított össze:

Mértékelt vettem egy ruhára	4 garas,
egy ruhaal összehállítása	6 garas,
az egész ruha összehállítása	7 garas
summa summarum	17 garas.

És nálunk vajjon milyen volt a nők világa?

lyek a nemzeti pártnak a jövő választások alkalmával néhány mandátumot hozhatnak, ugy mindenesetre ez az a látó, amely gróf Apponyi hazafesszen önzetlen köpenykeje alól kikandikal.

Az igazoltatás, a bizonytalanság, mely állítólag észlelhető az országban, csak az ellenzéki pártok fantáziájában létezik. Az ország latja Apponyi szándékát és lehangolt lesz. Tiszta, önzetlen, nemes hazafesszéstől a magyar nemzet a hővethető várta volna: Apponyinak ki kellett volna jelentenie, hogy a milleniumi ünnepélyek alkalmával a nemzetnek mint egyelőrtöknek, erőnek és békének kell magát bemutatnia; Magyarország eszeréves tennállásának ünnepe nem a szabadelvű párt ünnepe, hanem az egész magyar nemzeté. Ez ünnepe: az egész nemzet követeli a részét. A képviselőház ellenzéki arnyalatai és tömör többsége végelemzésében csak az egész nemzet képviselői, különböző politikai nézeteket valló magyarok, de legelső sorban magyarok, akik semmi politikával, semmi párttal nem törődve, reázi akarnak venni a magyar államiság tennállásának eszerévi ünnepe. Ha az ellenzéki vezetők béketelenség által megzavarják ezt az ünnepet: a nemzet megfogja őket hazudolni, felretolja őket, mert partaktikából a magyar soha nem lesz hazája nagyságának nemzetiségének árulója.

Apponyi kicsinyes indokokból diplomáciai előnyöket akart elérni párja számára és ehhez kötötte a békét, mely megszentelőd az ünnepeket. Értel elárán hazafesszést és az egész magyar nemzet ugyanazt érzi, amit ő. Ellenben az elismerés baró Bánffy loyális, békés és okos előzékenységeit immár egészen által nos Apponyinak lesz még alkalm, a telt engedmények és a részéről elért előnyök mérése alkalmával, meghatározni: mely fokig kelljen neki örvendeni Magyarországot eszeréves tennállásán. Ez Apponyi patriotizmusa ebben a kérdében.

A vármegye házából.

A megyei közigazgatási bizottság január havi ülését Svastits Benó főispán elnöklété alatt i. hó 14 én tartotta.

Elnöklő főispán üdvözölvén a bizottsági tagokat, az ülést megnyitotta. Az ülési napról havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban a megye területén előfordult eseményekről felolvasatván, helyesítőleg tudomásul vétetett.

Dr. Gyömörey Vince bizottsági tag indítványára a közigazgatási bizottság meghívta a vármegye alispánját és főjegyzőjét a bizottság ügyrendének kiegészítése végett javaslatléttel a annak tüzetes tárgyalás céljából a teljes ülésben előterjesztésével.

Előterjesztetett a miniszterelnöknek az egész kormány nevében a közigazgatási bizottsághoz intézett rendelete a közigazgatási bizottság tésives

jelentéseinek készítése tárgyában. A bizottság kebeléből Csertán Károly alispán elnöklété alatt Árvay Lajos megyei főjegyző, Thassy Kristóf megyei t. ügyész, Skublics Jenő és Orosz Pal tagokból álló albizottságot küldött ki a szak-elődök jelentéseinek tüzetes tárgyalására: az albizottság elborotumat a közigazgatási bizottság március havi ülésén veszi tüzetes tárgyalás alá s ebből az ülésből terjeszti fel.

Olvastatott és tudomásul vétetett a decemberi kögyűlés jegyzőkönyvi kivonata a közigazgatási bizottság öt tagjának választásáról, valamint a vármegyei közegészségügyi bizottsági tagok választásáról, mely utóbbi bizottságba a közigazgatási bizottság Lányi Kálmán főmérnököt, Kuzter Sándor gyógyszerészt és Henca Antal építészeti választotta be tagokul.

Ezutan az egyes bizottságok alakultak meg, illetve egészítettk ki az 1896. évre a következő eredményvel:

Az 1877. évi VII. t. c. 216. § a szerint alakított nyami felebbviteli küldöttég tagjai: Csertán Károly alispán, Árvay Lajos főjegyző, Csaszánk Sándor árvaszerévi elnök, Thassy Kristófi t. ügyész hivatalból, Eperjessy Sándor, Skublics Jenő, Ziegler Kálmán a közigazgatási bizottság által választva, Skublics Gyula, dr. Gyömörey Vince, Bogyay Máté földművelési kinevezve.

Az 1876. évi VI. t. c. 52. és 53. §-al szerint alakított fegyelmi választmány tagjai: Skublics Gyula, Eperjessy Sándor, Haczy Kálmán, Gernya László, dr. Ruzsicska Kálmán, Lányi Kálmán.

Az 1879. évi XXXI. t. c. 126. § a szerint alakított erdei kihágási másodfokú bíróság tagjai: Eperjessy Sándor, Skublics Jenő, Haczy Kálmán, Farkas József, Koller István, dr. Gyömörey Vince, Bogyay Máté, dr. Vizlendvay József.

Az 1879. évi XXXI. t. c. 26. § a szerint alakított erdeszeti albizottság tagjai: Csertán Károly alispán elnöklété alatt Haczy Kálmán, Skublics Jenő.

A pítado egyénekenti kivétele tárgyában beérkezett lelzólamások elhíralására hivatott bizottság tagjai: Eperjessy Sándor, dr. Gyömörey Vince, Skublics Jenő, dr. Vizlendvay József.

Az 1876. évi VI. t. c. 38. § a szerint alakított börtönvizsgáló bizottság tagjai: a z. egereségi tör. törvényszék börtönére Skublics Jenő, Haczy Kálmán, Thassy Kristóf, Farkas József, a tapocsi és balatonfüredi járásbírósi togháza Skublics Gyula, a sümeghelyi dr. Gyömörey Vince, az alsó-lendvára Farkas József, a nagykanizsai törvényszék börtönére Eperjessy Sándor, Koller István, dr. Ruzsicska Kálmán, dr. Vizlendvay József, a partkai és csaktornyai járásbírósi togháza Ziegler Kálmán, a keszthelyi dr. Vizlendvay József, a keszthelyi Bogyay Máté.

Olvastatott a nagykanizsai közkórházi állapotok megvizsgálására a közigazgatási bizottság kebeléből kiküldött bizottság terjedelmes s az egész ügyet teljes megviláytába helyező jelentése, amely az összes iratokkal együtt a törvényes eljárás foganatosítása végett a megye alispánjának adatik ki; a jelentésben a kórházi ügykezelésre vonatkozólag tett indítvány-előadtafván, a városi tanácsnak életbeleptetés céljából kiadatik.

Előterjesztettek a nagykanizsai közkórház alapszabályai, amelyeket a bizottság a főorvosi javaslataiban foglalt módosítások elfogadásával jóváhagyott.

A zalavölgyi h. é. vasút részvénytársaság a Zala-Szent-Groth balaton-szentgyörgy vonalon levő párhuzamos utak és utjárak átadására vonatkozó programot megküldvén, ez a pacsai járás főszolgabirájának azzal adatik ki, hogy az eljárásnál legyen jelen s arra az érdekelteket hívja meg.

A kereskedelemügyi miniszter rendelete, melyben tudatja, hogy Csonkakegyháton postahivatalt tel nem állíthat, azonban az ottani igények kielégítése végett egy postai küldőcsoportot létesített, tudomásul vétetett, valamint az a rendelet, melyben tudatja, hogy a Balaton-Szent-György somogyzabbi h. é. vasút menetrendjét és menetbeszédjét meg nem változtathatja.

Ugyancsak tudomásul vette a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, melyben tudatja, hogy az államépítészeti hivatal a megye területén eddig gyakorolt kasszabiztosai teendők alól 1896. január 1-ől felmentetett és Szombathelyi székelyhely Wolf Bertalan gépészmérnök kasszavizsgáló biztosai minőségben kinevezetett, kinek működési köre Vas-, Zala- és Somogy megyékre terjed ki. Együttal a miniszter eme rendletéről a gőskazantantudósok a járási főszolgabírák, illetve polgarmesterek utján értesítettk.

Előterjesztetett a tudomásul vétetett a XI. kerületi kulturmérnöki hivatal jelentése, melyben tudatja, hogy a közigazgatási bizottság részéről hozzá érkezett megkeresések meg nem feleltek; mert erre csak a földmívelésügyi miniszter engedélye alapján van hivatva; egyttal a bizottság a kulturmérnöki hivatal igénybe vehető ismét megkeresi a földmívelésügyi minisztert.

A dunántúli h. é. vasút részvénytársaság felebbezt adott be a bizottság azon határozatát ellen, melyben a Lenti köz-egnél megtartott helyszíni szemlére vonatkozó alapkérdvény és jegyző önyv szombathelyi kulturmérnöki hivatalhoz tetetett át oly célból, hogy a hivatal a szükségesnek mutatkozó vizrázi felméréseket és terveket a részvénytársaság költségére készítsen el. A vizrázi adatok szükséges voltát nem vonja kétségbe a társaság, azonban felszólalt az ellen, hogy a közigazgatási bizottsághoz adatok beszerzése körül felmerülő költségeket a társaság hozza járulása nélkül ennek terhére rája; mert a szóban forgó megbízást nem kérte s mert az egész ügyet nem ő kezdeményezte, hanem az E-zterhazy-féle hercegi hitbizomány zárgondnok-sága s így a telmerülő költségeket is az tartozik viselni. A beadott felebbezt a közigazgatási bizottság felterjeszti a miniszteriumhoz.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a magyar földhitelezet részéről a gyűmölcsészeti és lantenyeztés terén szerzett érdemek elismerésére 1895. évre adományozott jutalomdíjakból a földmívelésügyi miniszter Szalay Ferenc nemessági községi és Gosztonyi József csáfordi r. k. tanítónak 100—100 forintot adományozott. A miniszter elrendelte a tapolcai állami polgári iskola részére a község által átadandó épületeknek a vármegyei építészeti hivatal által megvizsgálását s annak megállapítását, vajjon az épület az atvétele s annak idején a polgári iskola teljes kifejlesztésekor leendő használatra alkalmas-e? — A zalaegezeségi összes községi elemi iskolák s az alsódomborui r. k. elemi iskola államosításának felvétele iránt a miniszter külön rendeletben intézkedett. — A miniszter a tankerület népoktatásügyi szükségleteinek már az 1897. évre vonatkozó összedállitását elrendelte. — A dobronaki fárához tartozó Radamos községben a r. k. iskola részére új iskolaház emellett a december 8-án rendeltetésének átadott. A „Dunántúli Közművelődési Egyesület” által Perlakon teállított ovoda részére Perlak község által épített ovoda épületnek műszaki átadás megtörtént és ünnepeles felavatása tavasszor lesz. Kozáry Aurél miniszteri iskola támogató je-

Fényes és gazdag. Ebben foglalhatunk össze mindent. De sohasem olyan, ami az erkölcsöt, nemes islést sértette volna. Fényesök voltak nőink ruhájuk selymében, a csipkéknél, arany, ezüst díszítések nek, drágaköveknek használatában; de soha nem keresték a szépséget az arc kipirosításában, a haj csúfondáros elrendezésében, mesterséges kitoldásban.

A mult század közepén azonban, midőn főuraikat Becsbe csalta Mária-Terézianak francia műveltségű fényes udvara, a nők is meghódítottak a divat előtt. Letettek a férfiak is a régi vízei magyaröltözetet, letették a nők is, s öltöztek a francia divat szerint. Pedig milyen szép volt az a magyar viselet! Arany lánca vagy gyöngy kóritete a magyar asszony partáját s gyémánt reszkető volt-béleje szúrva; alabastron nyakát keleti gyöngykalász kóritette, sőt gyakran arany lánca is; karcos derekukon halhéjjal megtöltött valli volt selyem pántlikával befonva, két rendbeli gyöngykorral kirakva. Milanóban szőtt kamuka, arany vagy ezüst brokát vagy genuai bársony szoknyát viseltek, mely elől-hátul prémezve volt. Erre szután gyöngygyűrű vagy gránattal díszes kötöt köttöktes parta-öv szorította a derekukat. A mult században már cipőjük volt, de azelőtt csizmat viseltek. Bizony-bizony igazat adunk a Peleskei Nótárusnak, mikor olyan nagyon lesszója az idegen divat szerint öltözött nőinket. Egyet így ír le:

Egyikének éppen, aki mellettem meot, Bodrosan a haja félrófára állott frunt,

Ex zöld pomádéval vastagon vala kent, Hogy dombosan álljon, tettek alája lent. Egy arasznyi villa-tükkel felhalmozva Vala a tőpéje, s be vala porozva, Mint egy görög diornyta hátell volt dombosva. Széles görbe fésű tartotta omozozva.

Két sor gyöngy tőpáján keresztül kötözve, Tollakból bokréta balféll felütözve, Mási pántlikából, mely tarkán volt szőve, Feje tetejére volt bokrosan fűzve.

Brillánsok hajtók ragyogtak a fején, Használ kalász nyaka kerületén. A fodrán keresztül állt szurva a mellén, Volt kis arany spádó, gyémánt volt tetején.

Csodálatos szinű vala a gunyája, Mint szárny-talp görbe volt két szárnya formája. Ez alatt hasonló szinű volt szoknyája, Mint fűrészes kivágva két előrhája.

Arannyal kivarrt vala cipellője, Mint hajóvitrola, nagy volt legysége, Zsebből kiesőngött fésű keskenyője, Lépett mint barádsa friss-bílligetője.

Ekkor jött divatba nálunk először a krinolin és a turnür is, melyet köből csináltak vala. És most a mai nők világnak esetelése következnek. Azonban nem merek belefogni, nehogy önök, hölgyeim, kontárnak találjanak.

Meghajlok önök előtt; mert a nő, uraim hatalom. A nő mindig győzedelmeskedik nemcsak szépségével, nemcsak islése ruhájával, nemcsak drága ékszereivel, hanem azon igen egyszerű és igen elemi oknál fogva: mert nő.

De egy hatalom van fölötte, a divat. Ne csodáljuk, mert egy böics mondás szerint, a divat az islése anyósa, — zsarnokoskodik rajja.

lentést tett a pakodi iskola állapotáról. Ez idő-
szakban a segédtanfelügyelő meglátogatta a z.-
egereszei elemi és leányiskolát, az Iparos és
kereskedő tanonc iskolát, az iparos segédek szak-
rajstantofolyamát, kisdodovát, a szegvári és
hoastódi r. k. elemi iskolát. Ugyanebben az idő-
szakban a tankerület több fontos ügyéről szem-
élyesen tett előterjesztést a közoktatásügyi min-
iszteriumban. A molnári állami elemi nép-
iskolák szellemi állapotáról a miniszternek je-
lentést tett.

A pakodi közösi iskola ügyében f. hó 6-án
felvett jegyzőkönyv előterjesztésén, a közösi kép-
viselőtestület felhívta, hogy nevezett közösi
iskola épületének, általában pedig a nyert állam-
segély folytán szóban forgó második tanítói
állásnak, valamint a második tanterem helyisé-
gének ügyét a az iskolával összefüggő összes
egyéb személyi és dologi szempontok rendezését
a legutóbbiban és felelőtlenség terhe alatt esz-
közölje.

A megyei tiszti ügyész javajavata Weinberger
Hermán és fia panaszja ügyében a nagylengyei
r. k. iskolához való járulmányok iránt előter-
jesztésén, mivel a szóban forgó járulmány tényleg
Pálffy Elek volt a yengyei birtokosra
vetített ki, az ügyész véleményben foglal
indoklás képest, Weinberger Hermán és fia ellen
ez érdemben a további eljárás beszüntetett a
kivetett pótdó Pálffy Elek birtokos örökösétől
hajtandó be.

Kir. tantfelügyelő jelentést tett a kővári r.
k. iskolához járulmányai ügyében eddig ter-
vezett intézkedéseiről a bemutatja az ide vonat-
kozó összes okmányokat. A meg-
különböztetés, különösen pedig a képviselőtestületi
jegyzőkönyvek és az iskolaszék alakulásáról
szóló jegyzőkönyvek beszerzése céljából az eddigi
ügyiratok adatainak ki a kir. tantfelügyelőnek,
hogy a február havi ülésen tegyen előterjesztést.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint de-
cember hóban a vármegye területén befolyt üdó
342.746 forint 61 $\frac{1}{2}$ kr. Az 1895. évben összesen
befolyt 2.722.338 frt 19 kr., mely az 1894. év-
ben befolyt 2.924.221 frt 75 kr.hoz képest
201.883 frt 56 krral kedvezőtlenebb. Az 1895. év
végén a hátralék: 954.898 frt 86 $\frac{1}{2}$ kr. egyenes
adóban, 97.658 frt 20 $\frac{1}{2}$ kr. hadmentességi díj-
ban, 2.184.846 frt 64 kr. szűkösségtartalékban,
308.851 frt 73 $\frac{1}{2}$ kr. helyegilletékben, 4.863 frt
82 $\frac{1}{2}$ kr. illetékegyenletekben, 66.535 frt 87 kr.
fogasztási ital és eszadókban, 7.718 frt 59 $\frac{1}{2}$
kr. malmérségi illetékben, vagyis összesen 3.600.376
frt 67 kr. — Elemi károk folytán és behajtha-
talanság folytán leiratott 123.740 frt 26 kr.
egyenes adóban, 6.730 frt 47 kr. hadmentességi
díjban; ideiglenes házasodómentesség 180 esetben
engedélyeztetett.

Fiumei forgalom.

Fiume, január 13.

Tél és tél mindenüzt: csak a hazai Rivierán
sült még máriusi enyheséggel havatlan vidékre
a nap. — Igaz ugyan, hogy néha a bős óra
rémes hangokban haragva, cserépszindely-
esőt zúdít le, az ingó bingó járó-keő rémületére
— de azért rendszerint „lágyan kél a tengeri
szél Quarnero öböl felé.”

De nem jó Téi uramat a laira felelni; lehet,
hogy mire e sorok hóvilágot látnak, néhány
vasuti vonat szorult a Karzst valamelyik hófó-
dótt átjárójába.

Nehéz tapasztalatok után jutottak az érdeklő
körök — tehát első sorban a technikus és ke-
reskedői világ azon meggyőződésre, hogy a re-
mek műszaki alkotással a nagymérvű költségek-
kel épült fiumei államvasut-vonal egészen véve
elhibázott vállalat; ami a Semmeringi utat vi-
lágremekké teszi, ugyanazon körülmény, de su-
lyosabb természeti föltételekkel — oka az em-
lített pálya impracticus voltának. — Elvégre
azonban meg van csinálva, s most a sürű közle-
kedési akapályok juttatják eszünkbe télről-té-
re a sajnos igazságot.

Éz idő szerint még rendes a közlekedés, de egyre
közelebb jövőnk azon időponthoz, midőn nagy
kerülő utakon, hosszú időközben jut a pósta
rendeltetői helyére, — nem is szólván a kü-
lönböző állomásokon a nyílt pályákon vesztő
áraküldeményekről, melyeknek kiszámíthatatlan
késése a kereskedőt számításából egészen ki-
szökkeni.

A tengeren most folyik az erős szállítási munka.
— Ilyenkor hagyja el a legtöbb megrakott hajó
a kikötőt s hozzák idegen tehérgőzösök exoti-
kus rakományukat. Hajóink irányá főleg a spanyol-
francia parti holland, vagy angol vonal,
vagy pedig az ugynevezett tirheni vonal, a dél-
francia kikötők érintésével. Brazil jaratunk is
beválik, elannyira, hogy az „Adria” s „Oszták
Lloyd” két fennálló utirány-szerződést, (mely-
ek utóbbira nagyon kedvező) e járatra nézve
módosítani is törekednek. — A legujabban ér-
vénybe lépett malomüzemi rendelet élénkebb
forgalomra nyújt kilátást lisztüzeteinkben, bár a
közelmúltban is több hajórakomány liszt ment
ki, (főbnyire Angliába)..... „csak” consignat-
ióba. Gabonáról ne is szóljunk, hanem örüljünk,
hogy Ausztria olyan görbe ország, mely gabo-
nákat kénytelen logyaszalni. Kiviteink mag-
nálásáról azon tény tesz bizonyosságot hogy a
„nagy reményekre jogosított” Elevátor (M. Lesz.
és Pénzv. B.) csaknem örösen áll. Bele játszik
ugyan ebbe a konkurrencia keze is, de kedvező
állapotoknál nem kellene az említett vállalat gé-
peit nyugodtan hagyni.

O. assorszag borai egyre felkerülnek hozzánk
— a hajóból a vagonba — inden a hont pin-
cék „nemesebb” táraiba. — Lukács műbor ellen-
es rendeletének következményei többek közt
abban nyilvánulnak, — hogy a legutóbb meg-
eített vegyi vizsgálat 56 litr. beraktárolt borja közt
54-et ismert el liszta „mű”-nek, 2-ét pedig mű-
tisztának.

Fekviteink bahad, Szlavonia óa erdeinek kin-
csai még mindig paratlanul állanak a kül-
földön; a sok donga — consummáló Francia-or-
szág azonban nem képes az ebbeli túltermelés-
nek gátat vetni.

Amerika azonban itt is ellen-versenyez. — A
piteh-pine” kezd mindinkább terjedni.

Ujabbban két nagy angol görös teljes rako-
mány (2—300 waggon) jutott hozzát egyenesen
Kelet-indiából, melyet a hajóból közvetlenül a
parti sineken álló vagonokba rakva, hont és
austriai fonó s szövő gyárak anyagául szállítá-
nak el. Iteni cégek a rakodás és szállítás révén
járnak üzletekhez.

Lloydgőzösök kavával, kisebb Adriások pedig
narancs, citrommal rakodva futnak kikötőnkbe.
A szabad terület (punto franco) fináncokkal
övezett kapuin belül sűrűnek a munkás kezek
a hajók ki-berakásán, örvendetes tanbizonyná-
gaul növekvő tengergazdaságunknak. — A M. A. V.
szorgosan épített közraktárait, mert a
meglehetően egyre érthetőbbé válik a hely-
hiány. — Épuza a kikötő nagyobbitásával a tech-
nikai célszerűsítésével a növekvő forgalmi igény-
eknek igyekszik az állam eleget tenni.

Kereskedői körünknek tömörülésére vall a
nemrég alakított „Fiumei Lloyd-társulat” üdvös
intézménye. E társulat a fennálló csekély butás-
körü kereskedelmi tözsdé kárelőből alakulván,
céljaul tűzte ki a szakbeli érdekek előmozdítását,
gyakorlati eszközök kifejtését s márésszóló tagjai
érintkezéseinek megkönnyebbitését. Ilyenmő tá-
rsulatok, mint tudva van, csaknem valamennyi
kikötővárosban léteznek, Anglia példájára, a tiz-
ton remélhetjük, hogy az említett új társulat
meg fog izmosodni, s közérdekeink hasznára
fog fejlődni.

Megerősítheti ezen hitet, a folyton élénkülő
kereskedelmi szellem, az iparvállalatok virág-
zása és lőkép azon tény, hogy a hazai, sőt a
monarchia minden vidékeből tetterős új nemze-
dek kerül kikötővárosunkba és segíti azt szem-
látomást emelvi.

Csak a magyarsodás nyer lassan teret. —
Tekintve azonban a lakosság hékes ragaszkodá-
sát, biznik benne, hogy a hazai javakkal a köz-
életi magyarsodását is képesek leendünk imp-
portálni.

S nem fog elmúlni egy emberöltő, midőn a
„corso” olaszos házasrát új életet hirdető pa-
lioták fogják helyettesíteni.

M-r. B.

A „Zala” naptára:

Január 25-én: A nagy-kanizsai iparpestület kis-
kanizsai tagjainak táncvigalma.
Február 1-én: A Nagy-kanizsai általános mun-
kásépítő egyt. jelmez estélye.
2-án: A „Polgári-Egyület” közgyűlése.

*) Amerikai vörös fényő; a vasutaknál tölgyfaorogatómura
akarják.

Február 5-én: Postások és távirók mulatsága.
6-án: A vasutasok mulatsága.
8-án: Az „Izr. Jótékony nőegylet.”
vigalma.
15-én: A „Társas-Kör” bálja.

HIREK.

— A „Társas-kör közgyűlése. A nagy-
kanizsai Társas-kör” vasárnap délután Dezsényi
Enek elnöklete alatt tartotta évi rendes
közgyűlést, mely iránt a tagok körében igen
szép érdeklődés nyilvánult. Az elnök megnyitó
után dr. Pihál Viktor titkár jelentést tett a vá-
lasztmány múlt évi működéséről. E jelentés sze-
rint a választmány némi aggodalommal vette át
a lefolyt év elején az ügyek intézését, mert a
helyiség bővítéséből eredő lakber emelkedés
az akkor bevezetett villanvilágítás költségei te-
temes anyagi gondokat okozának, s már azt
hítte a választmány, hogy a deficit örvénye elő-
nincs menekvés. Az idők folyamában azonban
ezen aggodalom mindinkább alaptalanává vált és
a növekedett kiadások dacára az évi számadá-
sok 409 forint 57 krajcár többlettel zárultak,
mely eredmény egyáltalán bizonyította annak, hogy
a társadalom érdeklődése a kör iránt növekedt.
Ugyanazok ezt mutatja azon küldemény,
hogy a lefolyt évben 4 rendes és 8 kültag vétet-
tett fel, s hogy így az eltavozott 3 rendes és 7
kütag leszámlálásával a tagok száma 2-vel asz-
porodott. Jelenleg a körnek 61 rendes és 89
kütagja van. A rendes tagok évi járuléka 18
frt, a kültagoké 8 frt. — A lefolyt évben ren-
dezett három táncmulatság mindegyike fényesen
sikerült. A kör anyagi viszonyainak kedvező-
sége azon kellemes helyettesítést hozta a választ-
mányt, hogy közművelődési célokra 50 koronát és
a könyvtár gyarapítására 200 koronát vehetett fel
a költségvetésbe. Köszönettel említi fel a vá-
lasztmány, hogy Parscseth Otto kültag saját
műveiből öt kötetet és Hertelendy Béla a kör
ügyésze a „Zala megye monographiája” című mű-
vet ajándékozták a könyvtár gyarapítására. —
A közgyűlés a választmány jelentését nagy tet-
széssel, a számvizsgálók jelentését egyhangulag
tudomásul vette, minden vita nélkül elfogadta
a költségvetési tervezetet, melynek 2906 forint
beveteli összege ellenében ugyannyien kiadási
összeget előirányozva. — Az ezek után
megjertt választás eredménye a következő:
Elnök: Dezsényi Elek, alelnök: Schmidt Frigyes,
titkár: dr. Pihál Viktor, házügy: Katzenbach
József, pénztárnok: Unger Ulmann Elek, ügyész:
Hertelendy Béla, könyvtárnok: dr. Fabian Zsig-
mond. Választmányi tagok: Clement Lipót, Csá-
lany Géza, Mikos Géza, Nagy Valér, Pihál Fer-
enc, Reisenauer János, dr. Szekeres József,
Tóth László, Veber Károly, Varga Lajos Szám-
vizsgáló-bizottsági tagok: Ebenspanger Leó,
Merkly Antal, Wilde Ferenc. A választás er-
ményének kihirdetését, a közgyűlés élénk éljen-
zessel kísérte, Inditvány nem tétetett, a köz-
gyűlés tárgyszorozata pedig kimerítve lévén, elnök
a gyűlést bezárta. — Este 8 órákor az újonnan
megválasztottak tisztelőre igen kedélyes tár-
sasvacsera volt a kör helyiségében. A felköszön-
tők sorát Dezsényi Elek elnök nyitotta meg, él-
teve a kör tagjait. Utána Hertelendy Béla emelt
szót és méltatva Dezsényi Elek kiváló érdemeit,
ő érte őritő poharát. Mikos Géza kir. táblabíró
a katonaságot, illetve a tisztikart éltette; dr. Mayer
Ferenc felköszöntője Katzenbach József háznagyot
illetve; szóltak még dr. Szűcs Miklós, Seregly
Dezso, Ebenspanger Leo és Varga Lajos s. a. t.
— Bucsu-bankett. Abból az alkalomból,
hogy Gözöny László, Zalavármegyének tizen-
nyolc éven keresztül volt, nagybecsűlt, arany-
tollu főjegyzője, a belügyminiszteriumba osztály-
tanácsosnak kinevezésén, vármegyénket elhagyja,
barátai és tisztelői f. hó 11-én este Z. Eger-
szegen, a Baross-ligeti vendéglőben igen sikerült és
látogatott bankettet rendeztek, amelyen részvett
a vármegye tisztikará, élén Svastics Benő fő-
ispánnal. Képviselővölak a vármegye székhely-
hőben levő összes hatóságok és testületek, hű-
vődés tisztikar, valamint a közel vidék intelligen-
tiája. A megjelentek nagy száma — megköze-
lítetté a számat — lényes tanubizonyoságot szol-
gált annak az őszinte tisztelet és nagybecsű-
lésnek, amellyel a vármegye tisztikarán kívül

— a társadalom minden osztálya a külfölteit irányban osztatlanul viselték. Ennek adtak kifejezést a banketi alkalmával elhangzott felkötöttök, melynek sorát a főispán kezdte meg. Ugy ő, mint Balaton József, Arvay Lajos, Udvardy Ignác, dr. Hajós Ignác az ünnepekre emlékek poharukat, továbbá Svastics Jenő, Svastics Benő főispánra, majd Cserián Károly alispánra, Svastics Benő Stanislavszky Adolf főrendesnek elnökre, Stanislavszky Adolf a banketten megjelentekre, dr. Hajós Ignác a honvéd tisztikarra s annak jelen képviselőre, Szalay Ferenc Svastics Benő főispánra, mint volt 1848-as honvédre. Mély hatást keltett a jelen volt társaságra Gözöny László osztálytanácsosnak eszméiben gazdag és a bensőség melegeivel elmondott remek bucsubeszérei.

— **Társas-köri-bál.** A „nagykanizsa Társas-Kör” 1896. évi február hó 15-én a „Szarvas” szálló dísztermében zártkörű bált rendez. Kezdetre 9 órakor. — Belépti jegyek ára : Személyjegy 6 korona, családjegy 3 személyre 16 korona, több személyre 20 korona, karzatjegy 6 korona. Jegyek a bál napján délután 3–6 óráig a Társas-Kör helyiségeiben előre is válthatók. — A tisztá bevétel a Társas-Kör könyvtára javára fordítatik.

— **Társas-estély a Polgári-Egyletben.** A Polgári-Egylet választmányának kezdeményezésére e hó 18-án mintegy 60-an jöttek össze az egylet emeleti kisebb termében, hogy barátságos együttlétben töltsenek néhány kellemes órát. Az egylet tagjai nem lévén kellőleg tájékozva, vajon az estélyen hölgyek is részvehetnek-e : néhány feleségeikkel, illetve vendéggel jöttek el. A hölgyek, kik a nagyszalathoz nem járhattak, alaposan bebizonyították, hogy a kisaztalnál is lehet nagyot mulatni és dicséretükre legyen mondva, a kisebbség háttérre szorította a többséget. Ezen bátor kisebbség megérdemli, hogy neveiket megörökítsük, — tehát ide iktatjuk ezeket : dr. Fülöp Kázmérné, Griesbach Gabriella, Györfly Jánosné, Lumitzer Beláné és Stollóczy Alexzanderné. Dr. Szűcs Miklós szintén a kisebbségnek hódolt, midőn remek szép felköszöntője nagy részét a hölgyeknek szentelte. Dr. Szűcs felköszöntője — úgy látszik — az összes jelenlévők gondolatait fejelelte, mert utána nem volt senkinek sem mondani valója, és ezen rendkívül hatás legényesebben bizonyította, hogy dr. Szűcs az összes vendégek szívéből és szívéhez szökött. A mulatság ejteli 2 órakor ért véget ; reméljük azonban, hogy nemskora — bővített kiadásban ismét napirendre kerül.

— **Önszegélyző szövetkezeti közgyűlés.** A nagykanizsai tisztá önszegélyző szövetkezet 1896. évi január hó 26-án délután 2^{1/2} órakor Nagykanizsán, a polgári iskola helyiségében tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai : 1. Tükri jelentés a felolaj üzleti év eseményeiről. 2. A felügyelő bizottság az évi számadások és mérleg iránti jelentése s ennek kapcsán határozat a nyereségnek miképpen felosztására vonatkozólag. 3. Az elnök és a sor szerint kilépt 3 igazgatósági tag, s p. Fagyas Lajos, Györfly János és Rothmann Bela urak helyett újak, vagy ugyanazok ; ugyanczint 3 felügyelő bizottsági tag megválasztása. 4. Netáni indítványok. — A közgyűlésen előterjesztendő indítványok — a közgyűlést 24 órával megelőzőleg — írásbelileg a szövetkezeti elnöknek benyújtandók.

— **Találkozó egy világtúrdőben.** A nagykanizsai ízr. jót. nögyelet a következő meghívót bocsátotta ki : »A nagykanizsai ízr. jót. nögyelet 1896. február hó 8-án a Polgári egylet dísztermében Találkozó egy világtúrdőben» jelleggel jókoncejú vialmat rendez. A találkozás ideje esti 8 óra felőre. (A vialom színbelye egy nemzetközi nyári fúrdőt jelképezvén, kéretik az öltözék megválasztásánál erre figyelemmel lenni.) B lépti díj személyenként 1 frt 20 kr. Számozott karzati úthely 1 frt 20 ; páholy (5 személyre) 10 frt. Karzat : és páholyjegyek február hó 6-án és 7-én délután 3–5 óra közt válthatók a Polgári-Egylet dísztermében. A cs. és kir. szabadalm. déi vasut vialom napján több vonat indit Budapest, Bécs, Pragerhof és Barcs felől. Nagy-Kanizsára és vissza.

— **A főkapitány figyelmebe.** Hazán csodálkozunk, hogy városunk erélyes főkapitánya, ki a szabályrendeletek betartására nagy szigorral ügyel, teljesen figyelmen kívül hagyja a m. kir. Belügyminiszter által 747/97 v. 10 890. sz. alatt megjelent és nyerszáron elbirtani szabály-

rendelet 6. §-át, mely kutyákat vendéglőkbe és kávéházakba rinni 1–20 forintig terjedő pénzbüntetés terhe alatt tiltja. Nem tudunk rá esetet, hogy valaki ezen kihágás miatt büntetve lett volna, pedig megtörténik, hogy egyik, vagy másik vendéglőben több a kutya, mint a vendég, azon egyszerű okból, mert vannak olyan vendégek is, kik párosával viszik a kutyákat nyilvános helyekre saját maguk gyönyörködtesére és a kutyátlan vendégek nem csekély bosszankodására. Reméljük, hogy ezen felszólalás eléggé lesz, hogy a szórakozni vágyó közönség ne legyen kénytelen ezt kutyák társaságában megtenni.

— **Ballon-kapitf.** Csáktornya egyik derék, előre törekvő fia, Stefan Kálmán mérnök, hosszabb kísérletezés után egy eredeti szerkezetű léghajót konstruált, melynek előnye az eddig feltalált efféle felszálló hajókkal szemben az, hogy nem légszesszel, de uj találmány megejtett levegővel töltetik meg ; hogy tűzveszélye nagyon kismérvű s hogy hordereje tetemesen nagyobb, mint a mekkorával az eddigi bemutatott ily ballonok rendelkeznek. Találmányát a legilletékesebb helyeken, ugy Budapestben, mint Bécsben a legtejjesebb elismeréssel fogadták ; az ezredéves országos kiállítási bizottság pedig megengedte neki, hogy a felszerelt léggömbbel a kiállítás területén, a kiállítás tartama alatt léghajózási mutatóványokat eszközölhessen, 200–400 méter magasságra fogja föl szállítani a kíváncsiakat, kik bizonyára ritka élvezetben fognak részesülni ama nagyszerű perspektiva által, melyet a nagy magasságból a mélyen alant elterülő világ város s tündéralkotás a közönségnek nyújtani fog. A kivitel mérészségét még inkább méltatjuk, ha tudjuk, hogy a párisi vilákiállítás csodáalkotása, az Eiffeltorony csak 300 méter magasságra segítette föl a látogatókat, e léghajóval pedig 400 m. magasságot is fogunk elérhetni, anélkül, hogy a mászás lehangoló fáradsámai a magasságban nyújtott gyönyört csak parányi mértékben is csökkentenék. A léghajó, melynek hajójában a dispoziók szerint 18 személy fog a legnagyobb kényelemmel egyszerű helyet foglalhatni, bizonyára egyik legérdekesebb vállalata lesz az országos kiállításnak s az érdeklődést a fiatal mérnök találmányának sikere iránt városunk közönségének közeben önként érthetőleg a legnagyobb mértékben felkelti.

— **Uj távirtdahivatalok megnyekben.** A kereskedelemügyi m. k. miniszter a zalavölgyi h. é. vasúton vármegyékben fekvő Zala-Szent-László, Kehida-Kustány, Zala-Csány, Zala-Apáti és Sármelek állomásait állami és magánhivatalok kezelésére felbatalmazta.

— **Phylloxera.** A földmvelésiügyi m. kir. miniszter Alsó-Hahót és Felső-Hahót községek határái, mivel ezek szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapított, zár alá helyezte.

— **A csáktornyai országos vásárok** az 1896. évben következő napokon lesznek : február 2-án (Balázs vásár), március 30-án (Péter Pál v.) augusztus 3-án (Porenkü v.), október 13-án (Teréz, v.) november 25-én (Katalin v.)

— **Villamos vasut.** Herczeg Mihály egyet. tanár Budapest-Veszprém Balaton Füred-Keszthely-Csáktornyai villamos vasutjat egy külföldi pénzcsoportnyi finanszírozta s azt a tavasszal ki is építik. Ez bizonyára fellendíti a Balatonpartok fejlődését is.

— **A fővárosi Lapok.** január 18-iki száma igen érdekes levelet közöl a fölállítandó főzöiskoláról. A levél érdekeséget ránk nézve nagyban emeli az, hogy egy nagykanizsai urndöl : K. J. postafőoszt. nejlől eredett. A levél így hangzik : Aüg hibéd, hogy volna nő, kit ne találkoztat a — es ne érdekelne a fölállítandó főzöiskola. A nézetek és a vélemények, mint mindenben úgy itt is nagyon különbözők. A legtöbb gazdasszony, háziasszony, nem bízik a három hónapi tanfolyamban, ami némileg indokolt is, mert a jó gazdasszony hőlíg tanul. Bizonytal az intéző körök sem állítják azt, hogy három hónapi tanu és utan tökéletesen kiképzett gazdasszonyt bocsátanak ki iskolájukból, csak azt, hogy biztos alapot adnak a gyakorlati élet további képzésére. S mostani tanulási rendszerünk mellett erre égető szükség van ; Meri leánykánk hat évtől fejebb esetben 14 évig iskolába jár ; szabad ideje kevés, különben ha hozzá veszedük, hogy nyelvet, még rögzörözni is csak kell tanulnia. Hyen körülmények között a házi leendőkre vajmi kevés vagy egyáltalán

semmi idő nem jut. Így gyökerezett meg az a, csaknem általános nézet az intelligens osztály nőinél, hogy végezze csak el a lány iskolái, majd rá fogom akkor a házi leendőkre. S ez a mi nevelési rendszerünk tévedése. Nem mondani azt mintha talán a mi jó magyar lánykánk nem akarnának nagyanyáik példáját követni, kiváló gazdasszonyokká válni, de ez eddig megszokott életével bizony szakítani nem könnyen tud. Az erélyes anya nem enged, a gyermek-lányka mint egy beleérszokolva érzi magát új helyzetébe, s megkedvelni sehogy se bírja. Féjhez megy, állg várja, hogy a főzöiskolát és más hasonló munkát idegen, fizetett egyénekre bizza ; először csak ideiglenesen, azután végkép. Mondjuk ki nyíltan, mert elvárhatóan tény, hogy középosztályunk családjainál a megdöbbentően szaporodó finánciális zavarok forrása leg- több esetben a rossz gazdasszonykodásban rejlik. Azért találok kiváló fontosságúnak s hézagot pótlónak a felállítandó főzöiskolát, az iskolából atlépő lánykának elméleti továbbképzését a gazdasszonykodás terén. Ezzel megkönnyebbül az anyának feladata a gyakorlat terén, mert már így reakció beállani aligha fog. Kivánatos volna társadalmi uton szervezkedni, hogy minden városban mihamarább létrejönnének a főzöiskolák.

Köszönetnyilvánítás.

Azon kedves barátainkat és ismerőseinket, kik felejtethetlen gyermekünk halálával reánk mért súlyos fájdalmakat — részvétök bármely jével — enyhíteni íparkodtak, kérjük : fogadják ez uton hálás köszönetünket.

N.-Kanizsán, 1896. január 22-én.

Krámer Lajos és neje.

— **Étvágytalanság és mindennemű gyomorhajoknál** melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmebe Egger szódapasztillát. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár Egger Á. fiai Nádor gyógyszerára Bpester, Váci körút 17.

IRODALOM.

— **A „Vállalkozók Lapja”** és annak német kiadása a Bauern- und Gewerbetreibenden című, Budapestben megjelenő szaklapok újjével 17-ik, illetőleg 16-ik évfolyamukba léptek. A tekintélyes mult igazolja e lapok helyes irányát és hasznos voltát ; tanúságot tesz arról, hogy olvasói érdekeit kielégíteni törekszik. És tényleg úgy is van szerkesztve, hogy abban minden szakbeli vállalkozó hasznos adatokat találhat. Az ország összes építkezéseiről, köz- és magánmunkáiról számot ad, közli a műszaki tereen előforduló összes pályázatokot ; a szállítási, adás, vételi, és bérleti hirdetmények itt mind megtalálhatók. Szóval külförrészt képezi azoknak az adatoknak, amelyek a vállalkozóra mérnökre építészre, gyárosra, építő iparosra és kereskedőre hasznos hajók és érdekek. Figyelmebe ajánljuk az érdeklődőknek, hogy mutatóványomat a kiadóhivatal (Budapest, IV. ker. Kiglyó-utca 3. szám kőszöggel küld.

— **Fényes idő** áll előttünk az 1794-ik évvel. Nemcsak a nagy multra, de a szép jelen és a kecsegtető jövőre is büszkél lehetünk. Ugy az ipar, mint a kereskedelem, ugy a művészet, mint az irodalom az utóbbi évtized alatt óriási mértékben fellendült. És az irodalom fellendülésével a „Képes Családi Lapok” mindenkor lépést tartott. Ez évben kettőtöztett erővel arra kell törekedni, hogy habmajban a nevesebb írók és költők munkái lássanak napvilágot. Közölni fog jeles és mulattató elbeszéléseket egyeztetve 3 regényt, rajzokat, humoreszket és költeményt. De ezenkívül a „Képes Családi Lapok” hozni fogja az ezredéves kiállítás irában és képhib. Végül a Hölgyek Lapja című külön mellékletén párisi mintá után vett divatképeket és divatútdösiásokat fog közölni. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Mutatóványomatok ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal Budapest Vadasz utca 14. szám saját házában.

— **A Falles Nagy Lexikona** 138—142 füzetek az összes ismereteknek Kápolnai—Korman címszavak közt eső anyagát magyarázzák. A szövegrajzokkal különben is gazdagon tarkított füzetek ezuttal igen sok és becses külön melléklet is díszíti. Mindjárt a 139. füzet elején találjuk a Kárpátok nagy ábrását, mely egyformán hasznos lehet a laikusra, turistára és a földrajzi tudományok kedvelőire, néze is, oly pontosan és nagy arányokban van feltüntetve e nevezetes légyes minden kiágazása ; a keményítő gyártás készülékeit tanulmányozva, mindenki egyszerre tisztában van e fontos iparékek előállításának módjával ; a szintén ezen füzetben adott Kesalyok fametszetei pedig gyönyörű csoportorlatban mutatja be ezen érdekes állatok különböző fajait. A 140. füzet legszebb melléklete egy pompás színyvázlat, mely a majolikáipar kiválóbb külföldi re-

meként mutatja be, s tiszta nyomás, lés és szilapompa te-
kintetében ritkítja párájt: egy térkép Dél-Európa állapotát
tűnteti fel az első három keresztetábrába idejében: a két
származék mellékelete pedig az a csoportba tartozó állatok
ábrácsolja. A 131 fűzet eljén adott térképben ismét Dél-
Európa politikai fölértését kapjuk, a nyugdiki kereszt
háború óta, a keresztábrák szept. füzete pedig a dene-
vérek számos példányát tűnteti fel, tiszta és jól sikerült ké-
pekben még a harmadik mellékelet. Khina térképét látjuk
A 142. füzethez a Kigycik cikkének első képmellékelete van
csatolva, s a szept. füzethez a Pallas nyomdából került ki:
az utána következő Kis-Külföld vármegye térképén meg-
látjuk az a lelkilameretes gond és pontosság, melylyel a
Nagy Lexikon szerkesztője főleg a hasáknak vonatkozó
ismereteket tárgyalja. A Kolibri pompás színnyomatú ké-
pén végül fűzet, csoportosított látjuk a nagyok toka exo-
tikus madarak ritkább példányait. E páratlan bölcseséggel
nyújtott illusztrációkhoz mátkásként sorakozik a fűzetek
magas színvonalon álló magyarázó szövege is, amelyet az
esetlegesen több mint 300 kiváló tudós és szakiról tollal
állított össze a főszerkesztő Hassai tudományunk és irodal-
munk a kitűnősegével joggal nevezhetők a „Nagy Lexikon
gárdájának” s azon elismert tekintély, melynek a nagy kö-
nyvesség előtt méltán örvendének, — felment bennün-
ket attól a költésztől, hogy az a fűzetekben foglalt szá-
mos fontosabb cikket külön is földicserjék.

CSARNOK

Szelestey László.

(Folytatás.)

Írta: **Szextergályos Ágoston.**

Szelestey ezen események után visszavonul-
jóságára: hazafiai fájdalmát némileg enyhítette
neje szerelme, s az, hogy egy-egy költeménnyel
könnyíthetett-tulterhelte lelkén. 1851-ben, és pedig
ez év elején ismét Vas megyébe, Ivánfára költözik.
Az abszolutizmus alatt régebbi pesti költő ba-
rátaival felkeresik őt, s ő is lelerandul Pestre.
Gyakoribb vendégei voltak Lisztynai Kálmán és
Berec Károly. Jómódjából tellett, hogy feleségével
utazgathasson, 1852-ben pl. majdnem négy
hónapot töltött Olaszországban. Szeretett felesége
mellett ily csendes boldogsággal kevert boldogta-
lanságban a haza sorsát niált, várta, mikor ű a
szabadság órája. De a sors-ugyaltászik megmaradt,
boldogságát, feleségét is megirigyelte a derek fér-
fiútól, mert a haza szabadsága után, melyet már
elrabolt tőle, legkedvesebbjét kit szive mélyéből
szeretett: nejét ragadta el a szerető léry oldalá
mellől. Szellemdus nejét, kit Szelestey pesti ba-
rátaival is megismertetett, ők is szívből sajnálták.
„Szelestey László barátunkat nagy csapás érte;
neje, a nem rég baj és szellemben oly gazdag nő,
meghalt.” írja részvétellel a „Hölgyfutár” szer-
kesztője. Ez a csapás, a mely 1854-ben érte Sze-
lesteyt, az 1849-iki után a második volt, sok és
nagy, nagy ennek a gyöngéd kedélyű, érzeny
embernek:

„Mi nekem a világ? csendes őzi alkony.
Mi nekem az élet? ismeretlen talány.
Mi nekem a bánat? elhervadt tavasz.
Mi nekem a halál? egy virágos árnyék,
Utolsó élvezet szerető szívemnek.”¹⁾

Mely, kimondhatatlan fájdalom tölti el lelkét,
s csak egyedül a halál lenne képes őt boldogítani.
A belső bánat annyira erőt vesz a gyengéd lérfun,
hogy 1855-ben ágyba dönti, s maga is kívánja
bánata megszűnését: „takard be szememet csen-
des halál.”

Azokban barátai vigasztalása bánatát némileg
enyhítette, mert tapasztálta, hogy érez még iránta
szív. Itt azonban nem akar maradni Ivánfán,
hanem Pestre megy, hogy az irodalom terén mun-
kálkodjék, és megszabaduljon az édes-bánatos
emlékektől, melyek otthonának minden talpalatnyi
földjéhez fűződnek.

1855. végen tehát Pestre költözik. Itt eleinte a
szépirodalom lapjaiba dolgozik, majd maga is
alapít egy folyóiratot, „Szépirodalmi közlönyt”.
Ezen lap azonban nem sokaig áll fenn, mert
Szelesteyt más felé hívja a haza ügye.

Az 50-es évek vége felé a bécsi kormány sejt-
vén, hogy a magyarra szükségese leend, hajlandó
volt némi engedményeket tenni, s ezért 1860.
végén, miután a megyei élet megtartotta tisztújít-
ását, elrendelte a követválasztásokat.

Szelestey beleveti magát a politikai élet hullá-
maiba. Visszatér megyéjébe. Itt az oktoberi
diploma megjelenése után 1860. december 13. és
14-én tartotta a vármegye bizottságának első gyű-
lését. Ekkor az 1848. évi bizottsági tagok névsor-
ának átvizsgálása, s az új bizottság megalakítá-
sára tárgyában egy bizottság választott, melynek
jegyzőjeül Szelestey László nevezetelt ki.²⁾ S
miután tisztelt közmegelegedéssel betöltötte, 1861.
év január 3-án Vas megye főjegyzőjévé választják

meg.³⁾ Kik ismerték azonban lángoló hazaszeret-
tetét, még nagyobb kitüntetéssel tartogattak számára,
mert ime a sárvári kerület követjelöltül állítja
fel Szelesteyt. A közdelem erős volt, mert sokan,
kik azelőtt ragaszkodtak hozzá, elhidegültek Sze-
lesteytől, mivel otthonát Pesttel cserélte fel, de
végül mégis Szelestey lón a megválasztott. Ime a
választás röviden a megbízó levél szerint:

„Vas megyének középponti választmánya f. é.
február 5-én Szombathelyen tartott ülésében az
1848: 5. t. cz. értelmében az országgyűlési köve-
tek megválasztásának határidejét folyó hó 16-ikára
reggeli 10 órára tűzvé,“ Sárváron megjelentek
a pártok. „Mint hogy pedig a felkiáltásokból,
melyek Szelestey László és Königsmayer Károly
követjelöltek neveiket harsogtatták, a többséget
sem egyik, sem másik követjelölt részére is ki-
tanulni nem lehetett...” az elnök az 1848: 5. t.
cz. 30. § ához képest a szavazást elrendelte. „A
szavazás eredménye szerént 1747 szavazók közül
891 Szelestey László, 856 pedig Königsmayer
Károly követjelöltre szavazott, ekep Vas megye
Sárvár kerületének képviselőjévé 35 szótöbbséggel
Szelestey László ur választott meg.”⁴⁾

Szelestey megköszönvén földieki bizalmát, fel-
ment vissza Pestre az országgyűlésre, hol man-
dátumát 1861. április 17-én igazoltak, s április
23-án a naplóbiráló bizottság tagjai közé választ-
ják be.⁵⁾

Az országgyűlt képviselők most az 1848. alkot-
mány visszaállítását kérték Ő Felségétől, s e cél-
ból Deák feliratot nyujt be, melyet a honatyák
módosítva elfogadnak és felküldik az uralkodóhoz,
de tagadó és dorgáló választ kaptak erre, mire
második feliratot is intéztek a legfelsőbb helyre,
mi Ausztriát arról győzte meg, nem elég puha
még a magyar; a képviselőket hazaküldik, az
országgyűlést feloszlatják, s Pálffy Móricz grófit
katonát, neveztek ki a helytartó tanács élére.
Most a Smeránz-korszak köszönt be, a mely
azonban nem tartott sokaig, mert Poroszország
és Ausztria között a viszony mindig feszültebb
kezdett lenni, s hogy Ausztriának ne kelljen két
oldalról félni a támadástól, 1865-ben megkezdő-
tek a bécsi kormány és a magyar nemzet között
az alkudozások.

E körökben azonban 61. és 65. között Szelesteyt
ok nélkül elozgák. Ő rá, mint minden alkotmá-
nyos érzelű férfira, kancsal szemmel néztek az
osztrákok. „Ma ez, holnap az tűnt el közülünk,
mondja egy akkori szemtanú. Hova lett? Nem
tudtuk. Sok ugyan visszakerült a jobb napok
virradatával, de sokat hiába vártak.”⁶⁾ Sze-
lesteyre is ráfogták, hogy az Almásy Pal-féle szö-
veketelze tagja, s „1846. márczius 15-i éjjel után
arra virradtak fel a polgárok, hogy sokan elfogat-
tak az öszszeszeküvés gyanúja miatt.”⁷⁾ Mária-
sny Béla, Almásy Pal, Plahi, Beniczky Pista, Nagy,
köztiük Szelestey is és még mások.⁸⁾

„Bele markoltak házam szentélyébe,
Felforgatták a családi titkokat,
S egy tört hagytak ott a népek szívében,
Engem elvittek, szerencsés utat.”⁹⁾

„Igy mondja el elfogatását Szelestey. Először,
mint minden ilyféle elfogatással azon időben tenni
szoktak, az Új-épület falai közé zarták, honnan
„Olmütz, Josephstadt, Theresienstadt”¹⁰⁾ voltak
főbb állomásai, utóljára felügyelet alatt szabad
labra engedték Graefenbergben, és csak 1867-ben,
midőn a kiegyezés komolyan megtörtént, és I.
Ferencz József feltette fejére szent István koroná-
ját, kerülhetett haza a felelős magyar minisz-
terium befolyása folytán, s Eötvös József báró,
ki neki igen jó barátja volt, közreműködése se-
gélyével.

Pestre tér tehát vissza 1867-ben. De nem ma-
radhat itt, mert a sokat szenvedett hazafit a
kormány kerület jelölte képviselőjének, s nagy
lelkedéssel meg is választja Szelesteyt. Ez idő-
től működik most már Ő, mint határozott poli-
tikus.

Az általa már régen tisztelt Deák pártjához
csatlakozik, „mit ki is fejez a kormánydó választ-

tókhoz irt röpiratában.”¹¹⁾ Ő tanult a múlton, s
őva inti a választókat, hogy alkudjanak meg a
körülményekkel, mert 1848-ban is az volt a baj,
hogy nem alkudtak meg azokkal.

„De midőn a helyzet előnyeit mérlegelitek,
írja ő — kérlek benneteket, komolyan kérlek, ne
feledjétek el a mult idők tanításait.” „Magyaror-
szág az európai viszonyok lefogása ellen tett,
Ausztria elnyomta.” „Europa bámult, de nem tett.”
A kiegyezés híve, s okadatolja is miért? „S ne
kárhoztassatok, hogy kockákra nem tesszük a
házat, mert nem lehet jövő, mely megbocsátana
oly könnyelműséget, ha a közös haladás kere-
kébe kapazkodna, talán pusztá jog-fogalmakert
feláldoztat volna magát az életet.”¹²⁾ „Van pa-
rlamentünk, van külön felelős miniszterünk, van
honvédelmünk, befolyunk a külpolitikába, csina-
lunk belátásunk szerint vasutakat, magunk kezel-
jük az ország vagyonát, van szabadsajtunk, van
helytartósi águnk önkormányzatunk, számon kérjük az
ország kiadásait, köntünk a külfölddel kölcsönt,
verünk pénzt, befolyunk a kereskedelmi szerző-
dések kötésébe, megállapítjuk a tanrendszert, s
belátásunk szerint rendezzük a népoktatást, emel-
jük az ipart, fejlődést, a közvagyonodást, szóval:
birunk az államiság majd minden kellekeivel...
és azt mondják, uraim! némelyek, hogy beelő-
vasztattunk Ausztriába!... Valóban szomorú dolog,
uraim, hogy némely nagytekinélyű politikusok még
csak annyira sem fogják fel a helyzetet, hogy be-
látnak azt, mikép Magyarországot a jelen con-
stellatiók között nem a beolvastás szerencsétlen-
sége fenyegetti... S éppen e körülményben tek-
szik egyik alapindoka azon politikának, melyet az
ország többsége követ a haza nagy polgárának:
Deák Ferencnek vezetése alatt.”¹³⁾

Ime követett elvének megokolása. Bár Szelestey
jó szónok volt, az országgyűlésen mégis igen
ritkán beszélt, hanem inkább cikkezett a „Pesti
Napló” hasbjáiban. Az országgyűlési szónokokat
meghallgatta, s a mint a vita lefolyt, lelke meg-
győződése szerint a mellett log tollat, ki leginkább
a tárgyaló dolog eleveit találta el.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

6176. sz. tk. 895.

14 1-1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya
részéről közhírré tételik, hogy Kovács János
Fényes pu-ztai lakó végrehajthatónak, — Pajor
János komárvárosi lakos végrehajtható s envedő
elleni 5 frt 50 kr. tőke, ennek és pedig 58 frt
utáni 1894 február 23-tól, 1895. május 12-ig 5
frt 50 kr. után 1895. május 12-től tovább folyó
6% kamattal, 9 frt 50 kr. perbeli, 4 frt 50 kr.
végrehajtás kérelmi, 7 frt 15 kr. jelenlegi s a
még felmerülő költések iránti végrehajtható
ügyében a feuntnevezett kir. tvszék területéhez
tartozó a komárvárosi 263 sz. tkvben + 473/a
hrsz. a felvett 42 frtra, ugyanazon tkvben +
1035 hrsz. a felvett 110 frtra, ugyanazon tkv-
ben + 1142/a hrsz. a felvett 90 frttig a ko-
márvárosi 651 sz. tkvben + 390 hrsz. a fel-
vett 215 frtra és a komárvárosi 700 sz. tkvben
+ 398 hrsz. a felvett 41 frtra becsült ingat-
lannak

1896. évi február hó 18. napján

d. e. 10 órákor

Komárváros közöség házánál dr. Kreisler József
felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével
megtartandó nyilvános arverésen eladni fog.

Kikialtási ár a fennebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10°/₁₀₀-át
készenben vagy óvadékképes papírban a ki-
küldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint te-
lekkönyvi hatóságnál 1895. évi oktober hó 26.
napján.

GÖZONY, kir. tészi albiró.

¹²⁾ Öszinte szó a kormánydó kerület választóhoz.
Pest 1868.

¹³⁾ Öszinte szó a kormánydó kerület választóhoz.
Pest 1868.

¹⁴⁾ „Szelestey László beszéde a kormánydó kerület vá-
lasztóhoz”. Pest 1869. 17. lap.

¹⁾ „Hölgyfutár” 1854. 47. sz.

²⁾ „Hölgyfutár” 1854. 218. sz. Szelestey L.

³⁾ Balogh Gyula vas megyei főlevéltárnok szives
közlése szerint.

⁴⁾ Szelestey L. meghívó levele. Kézirat: ösv. Szelestey
Lászlóné férjezett Néger Istvánné tulajdona.

⁵⁾ „Országgyűlési Napló” 1861.

⁶⁾ Dinga Béla ur. nyitra megyei aljárásbíró szavai.

⁷⁾ „Vasárnapi Ujság” 1876. Neerológ.

⁸⁾ 2-ik neje, jelenleg Néger Istvánné közlése.

⁹⁾ „A rab álmai” 1867. 9. Szelestey L.

¹⁰⁾ „Vasárnapi Ujság” Neerológ 1876.

SCHICHT féle szin-szappan

hatóságilag bejegyzett
védjegy

igen jól szárazított
kiválóan tisztít,
legtakarósebb a használatban.

Tisztaságáért és ártalmatlanságáért a kezok és ruhákra kihasználják. Egyáltalán a legjobb a létező szin-szappanok között.

Egy kísérletet senki sem fog megbánni.

Kapható a legtöbb detail üzletben. Nagy-Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégnél.

Kathreiner féle KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

Mi a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is feleltse előnyösen használható, az őrlés a ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

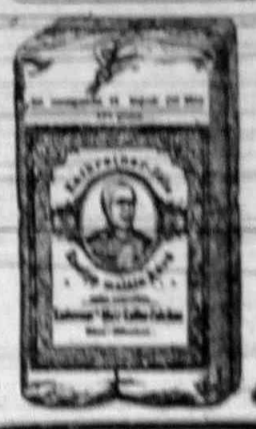
Előtte csak harmadrészben, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávót a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávót a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jönnek bizonyul. Sőt magában, csak valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerűen a legizletesebb ital.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészségre érdekében peresig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávót használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is cseljük a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

Egyedül valódi angol csodabalzsam

THIERRY A. Gyógyszerész, FREGRADÁBAN.

És a balzsam egy belsőleg, mint külsőleg használható. I. meg eddig el nem ismert hatású gyógyszer a tudósok által minden betegségnek, sőt a legnehezebbek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható. II. kiválóan használható a legnehezebb betegségek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható. III. kiválóan használható a legnehezebb betegségek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható.

A legnehezebb betegségek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható. III. kiválóan használható a legnehezebb betegségek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható.

Mindenütt kapható. Nagy-Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégnél.

A valódi angol csodakenőcs

hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, mely a legelső csodabalzamból készült, sőt a legnehezebb betegségek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható. III. kiválóan használható a legnehezebb betegségek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható.

A gyermekágyasok melléjében, leggyakrabban, mellkamban, sőt a legnehezebb betegségek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható. III. kiválóan használható a legnehezebb betegségek, sőt a legveszélyesebbek ellen is kiválóan használható.

igen ajánlott ezen egyedül álló elővigyázati szerrel minden esetben óvatosan használni.

Egyedül közvetlen hásszal forrás
THIERRY A. Órangyal gyógyszerész FREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett

1896. január 23-án.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, merel virágokból készült és elsőrangú szaktekintélyek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetesen színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — 1 Ft 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — — 1 Ft — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.
Kapható: a készítőnél: Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán (saját házában). BELUS LAJOS gyógyszerészében Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. S. A. Ollopfőle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentation levélek csak lezárt kezek.

böl fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 4 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan emittetnek.

Nyilttár poltiszora 10 kr.

Közvetések, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

A német egység.

(—n) Nagy ünnepek zajlottak le az elmúlt héten a német birodalom fővárosában, Berlinben. A német császár megülte negyedszázados emléknapiját annak az eseménynek, hogy az öreg Vilmos porosz királynak a versaillesi palotában a német birodalom képviselői jelenlétében felajánlották a birodalmi császári koronát s proklamálták Németország egységét.

Vilmos császárnak valóban oka volt ünnepelni. Nem könnyű volt a német egység megteremtése, hiszen az alkonyuló század első felében sok nagy ember szenvedett ez eszméért, és szenvedett mindaz, a ki ennek kifejezést adott. Oly nagy volt a partikularizmus s az egyes német törzsek között a féltékenység.

25 év óta tehát Németország egységes, de ezt az egységet nem az egységért és szabadságért lelkesülő dalnokok teremtették meg, hanem a vas és vér olvasztotta össze. S bizonyos tekintetben ez meg is látszik rajta. S itt is igazolást nyert az az igazság, hogy a viszonyok többnyire erősebbek az embereknél, és sokszor ez utóbbiak azt hiszik, hogy ők teremtették meg, a mit voltaképen a viszonyok kényszerítő erejének köszönhetnek.

Egy érdeme van Németországnak a 25 év előtt lezajlott német-francia háború után, hogy nem zavarta meg eddig a békét, sőt folyton azt hangoztatja, hogy Németország nagy hatalmi állása biztos garantiája a békének.

Nagy vívmányokat mondhat magáénak, de attól a szemrehányástól még sem kímélhetjük meg, hogy a népeket sorvasztó fegyveres béke köszönhető csak neki, mely bizony a béke áldásából sokat levon; mert az államok csak a legnagyobb erőfeszítések árán állhatják meg egymással a versenyt.

Maguknak a németeknek sok jót hozott az egység, habár politikai szabadságot nem hozott, mert Vilmos császár maga szeret gondolkodni és tenni, s általában azon jellemek közé tartozik, melyek önuralomra törekednek. De azért okos ember is, s legtöbbször tudja, mit cselekszik. Valami nagy politikai szabadság Németországban sohasem volt, s az egész német politika mutatja, hogy a német nép nem is igei áhítozik utána. Ennek azonban az utolsó 25 esztendőben igen rossz hatása volt az európai kontinens szabadelvűségére.

Ez a hatás leginkább Ausztriában mutatkozott a maga szomorú jelenségeivel, a melyek maig is láthatók; átátsapott hozzánk is, de — és ezt nagy örömmel

mondhatjuk, — nemzetünk szabadelvű fejlődését meg nem akaszthatta az a reakcionárius áramlat, mely Németországból a 80-as években kezdődőleg hozzánk is átcsapott. Vagyis inkább megakaszthatta ugyan, de fel nem tartóztathatta végleg. Mert ki nem emlékezik a Tisza miniszterelnöksége alatt a vegyes házassági főrendiházi vitára, a mikor ama — pedig nagyon szelid — szabadelvűség megbuktatására magyarul nem tudó mágnások is lerándultak Bécsből. Sohasem szabadna megfeledkezni a történet tanulságairól, ha egy-egy politikai vívmányt a maga értékében akarunk megítélni.

Mennyire kellett súlyednie az európai kontinensen általában a szabadelvű irányzatnak, mikor a szabadelvű reformok létesítése után az egész európai sajtó, — de különösen a német sajtó — bizonyos némével az irigységnek szólt Magyarország szabadelvű népéről és kormányáról.

Reactionárius hajlamok egyébiránt a német nép jellemének alapvonásaihoz tartoznak, és szeretet-, gyűlölet nélkül könnyen vezeteti magát, csak értsen hozzá uralkodója, hogy önszeretetének egy kissé higgyen. Nem sokat törődik tehát a politikával, s csak ritkább esetekben ver nagyobb hullámokat lelkesedése, anélkül hogy sokat

A „ZALA” tárcája.

Polgármesterválasztási áldomás.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Közel vagyunk a polgármesterválasztáshoz. A nagykanizsai kényelmes resignáció azonban bámulatos egykedvűséggel nézi az idő kerekének forgását. Nem kell tartani attól sem, hogy követ földit eldije, attól sem, hogy ledit rajta.

Ellenkezőleg! Mi nagyon is szerezünk pacifikálni a változó idővel. Az ellentétek találkozásán és rokonszenvre ez. Mivelhogy mi sohasem változunk. Már mi csak úgy reformálunk, hogy nagy tisztelettel acceptáljuk, amit az idő hoz.

A kedvesen moszó, haladó idő bizonyára elfojta huzni a polgármesterválasztást is és bizonyára véghetetlen nagy lesz az ő öröme, hogy minket éppen úgy talál, ahogy tízezer éve alatt megszokta: — ilve, guggolva és várva.

Hogyne őrné nekünk, mikor a mi várakozásunkat olyan könnyen ki lehet elégíteni. Mivelhogy tulajdonképpen semmit sem várunk. Szénel áhitattal borulunk le azelőtt, amit az idő hoz (ha jó, ha rossz) és azt mondjuk mohamedan jemboraggal: „Ezt vártuk!”

Astán keresztbe fektetett karokkal hajol ki keletnek, ki éjszaknak ki nyugotnak, ki délnek (de okvetlenül a város háza fele) és a fatalizmus resignációjára mondja mindenké: „Allah nagy és hatalmas és Mohamed az ő prófétája!”

Mitán ennek a mohamedan ceremóniának be

következőse küszöbön van, mi is csak a mi küszöbünk sőt palanbokat város kényelme-ségének akarunk szolgálatot tenni, — midőn a kaposvári polgármesterválasztási áldomásáról „Kaposvár” lapjának nyomán röviden be számolunk. Kedélyes lengületes kis áldomás volt az! Csak méltóságának előlvasni!

Fényesen sikerült közvacsora volt csütörtökön este Kaposváron a Korona tánctermében.

A banketet Németh István polgármester tiszteletére rendezték, melyre Kaposvár előkelő polgárai voltak hivatalosak.

Mindenesetre jelentőségteljes eredmény az, hogy ezen a közvacsorán soha együtt nem látott dísz-társaság vett részt, mely a terem hosszában felállított három asztalt elfoglalván, teljesen megöltötte a nagy termet. Miken! eriesülünk 186 vendég veit részt a banketen a társadalom minden osztályának előkelőiből.

A közép asztalnál az elnöki helyet Tallian Gyula főispán foglalta el, mellette Maár Gyula alispán Kraotil Károly hon-éd őrnagy, Németh István polgármester, Dorner Zoltán törvényszéki elnök s a vármegye több tisztségviselője foglaltak helyt. Másik asztalon Ujváry Ferenc apát elnököl, a harmadiknál az iparosok ültek hosszú sorban. Az asztaloknál vegyesen luteinerek, kerekedők, tisztviselők képeztek ut a díszes társaságot, melyet a polgármester rokonszenvre egyénisége s az a közörmön hozott össze, hogy végre sikerült

közös erővel megbuktatni egy hírhedt városi regimét.

A közönség — a banket 8 óra levetén összehívta — egy negyed órával már előbb érkezett a főispán, alispán és polgármestert harogó éljenzéssel fogadta.

Ezután nyomban kezdődött a tállalás.

A második fogásnál felállott Németh István polgármester: kikért minden magyar szív leghevesebben dobog, a királyért és királynéért emelte poharát.

A pár szóból állott felköszöntőt állva hallgatta meg a közönség és háromszoros éljennel felelt rá. Nemsokára Ujváry Eerenc apát emelt poharát s a következő tartalmu tószót mondotta el:

Uraim!

Nem azért szólok, hogy a kinek tiszteletére ma ilyen szép számmal összejöttünk, multbeli érdemeit magasztaljam; új ember ő a hivatali pályán, de ismerjük a magán életéből; ezért neki ezúttal a bizalmat szívesen előlegezzük.

Nehéz állás a polgármester állása, mely nincs jól betöltve, ha a polgármester hivatalos dolgait intézésében tisztán a rideg paragrafusok szigorára támaszkodik — irányado minden tettejében a közjó legyen.

Ne legyen a polgármester lelkeslen gép, mely aktákat intéz el, hanem lelkes, erős ember. A türelmet és megejt; az ő lelkeinek tűze égessen el, ami rossz, káros és erkölcsötlen; de ábráson jótékony meletet, a szeretet meletet, a hivatal-

kutatná, helyen van-e e lelkesedés vagy nincs, csak társadalmilag mozoghatson szabadon.

El sem képzelhető, minő irányt vett volna a német politika az utolsó 25 esztendőben, ha az isteni gondviselés Frigyes császárt oly hamar el nem szőlítja, a ki egészen ellentéte volt fiának, — a szó teljes értelmében Lessing és a nagy humanisták tanítványa, kinek lelkében, a mint rövid uralkodásának egy pár ténye is mutatja, valóban boldoggá akarta tenni a népet, mely fölött uralkodni hivatva leendett.

De a német nép úgy is joggal örül a 25 év sikerének, s legnagyobb része azonban a nyomokon halad, melyeket II. Vilmos üdvösöknek tart. Ennek szól a következő proclamáció melyet a német császár kibocsátott:

„Lélekemelő lelkesedéssel ünnepelte meg a német nép fenséges fejedelmével együtt az újonnan megalapított német birodalom 25 éves fennállását és nemcsak, hogy hálaival emlékezett meg azokról a férfiakról, akiknek bölcsessége és odaadása létrehozta a német törzsnek rég óhajtott egyesülését erős, tiszteletet parancsoló állammá, hanem fogadást is tett szívében arra, hogy méltóvá teszi magát a nagy multhoz, s minden időben német férfihűséggel áll a császár és birodalom mellett. Ragyogó színekben láttam ezt a fogadalmat a számos táviratból és levélből, a melyekkel a németek ezrei elém járultak ez emlékezetes ünnepnapon, tiszta honszerelmük kifejezése végett. Szívvel megörvendeztetett ez s megerősített abban a bizalomban, hogy a német nép az 1870. és 1871. évek vívmányaitól soha, de soha magát megfosztani nem engedí és legbecsesebb javait, Istenben bizva minden időben megfogja tudni védelmezni. Mindazoknak, a kik közreműködésüket hangoztatták a német mű további megerősítésére

és a német jólét előmozdítására és a kik hű ragaszkodással emlékeztek meg rólam, legmelegebb köszönetemet nyilvánatom. Vilmos.

Mit akar a néppárt?

Minden áron ránk akarják fogni, hogy mi rettegünk a néppárttól, azért irunk szakadatlanul ellene. Mért nem írjuk meg azt is, hogymit akar? Abból azután láthatnák, hogy a néppárt az egyedül üdvözítő párt?

Már erősen tündöttünk azon, hogy milyen formában kellene megismertetni a haladás szívalmaival küzdelemre gyürköző Don Quschosseok programját.

Komolyan nem tehetjük ezt, mert akkor mi váltunk volna nevetségessé. Komikus formában tenni pedig azért nem akartuk, mert akkor meg ismét azt mondták volna, hogy ellenséges szándék vezette tollunkat. A zavarból kisegített bennünket maga az érdemes néppárt vezetősége: a „Cancelaria populae partis.”

A hét tolyamán ugyanis egy-két felfogott hordár nagy gondossággal rejtegetett, rengeteg paksamétával járta be Nagy-Kanizsa utcáit a késő esti órákban. Szinte emlékeztettek a szent inkvizíció borzalmas korszakának szbirjeire. Betértek a keresztény polgárok lakásába s mindenütt egy egy nyomatott proklamatiót adták át nagy titokban, suttogó hangon meghagyva, hogy: „zsidó kezébe ne adják ám, kérem!”

Ez a kiáltvány egyszerre kisegített bennünket a zavarból. Most ezt a valóban komikusan szerkesztett — programot közözzé tehetjük egész terjedelmében anélkül, hogy valaki ellenséges szándékkal vádolhatna bennünket.

Ezzel azt is demonstrálni akarjuk, hogy mi ettől a kedélyes párttól nem rettegünk. Mivel azonban valakinek mégis csak illik félni, ezennel megkérjük zsidó olvasóinkat, hogy sziveskedjenek — amennyire lehet — rettegni, olvasván a néppárt kiáltványát mely így hangzik:

Mit akar a néppárt?
(Kívonat a néppárt program-magyarázatából.)
Tiszteelt polgártársak!
„És vagyok a falu rozsa egyedül,
Engemogat minden kutyá messziről!”

Ezt a notát dölölhatná el a „néppárt” is magáról, mert annyi az ellensége, mint a mennyi a kormánypártnak a barátja, elő- és utócsahosa. És vajjon mit véleik a szegény néppárt azoknak?.. Azt, amit a hold a kuvaszaknak. — Semmit....

De nem is lehet az a néppárt olyan rozsa portéka, bárhogyan üldözzék-hajhásszák, dögönyözzék, dorongálják is azt, mert hiszen vacakori nem keszenek ki a verebek, sem pedig gebét nem hűnek a kopók.

Kiviláglik ez azonnal, ha meghalljátok mit akar a néppárt?

Azt akarja, hogy az állam, ez a mi hazánk, Isten akarata, Krisztus, a mi Megváltónk tanítása szerint, keresztény legyen, hogy a szeretet evangéliuma uralkodjék mindenben.

1-eső az az akarja, hogy azokat az ugynevezett „polgári házasságról” és „állami anyakönyvekről” szóló törvényeket minél előbb sutha dobja az országgyűlés, mert azok csak új költségeket akasztanak a szegény nép nyakába, farasztják, szektikják őt — hiába. Meg leszünk mi elédgedve úgy, a mint eddig voltunk, a mi magunk Isten áldásával. Annak akaratára szerint, templomban kötött házasságával és nem kívánunk ajtiszodik falu joggyűjéhez vándorolni, hogy beirathassuk szülőiteinket, házastuljainkat, vagy halottaikat, mikor oly közel találjuk a plebánát, hol mindent könnyű szerrel elvégezhettük mindaddig.

2. Azt akarja a néppárt, hogy ne hozzanak az országgyűlésen olyan törvényeket, ne adjon a kormány új rendelkezéseket, melyekben nincs meg a keresztény igazság, mint teszem azt, az a „valóság szabadságnyakorlatáról” a „zsidók receptiójáról”, a egyéb ilyen dolgokról szóló törvényjavaslatok, melyeket már részint beirjesztettek, részint meg is szavastak, részint pedig a jövőben akarnak kinyilvánítani és a nyakunkba varrni az országgyűlési képviselő urak; azóval azt akarja, hogy hitünket egyházunkat, úgy a mint illik, megtisztalják, megbeosztalják a azt sem szóval, sem tettel ne sértőgessek.

3. Azt akarja, azt követeli, hogy az állam el ne vehesse a hitvallásos jellegű iskolákat, vagyis, hogy azokat az országgyűlés ne államosíthassa, „lelekeztesse”, „közös” iskolákka át ne alakíthassa, hanem ellenkezőleg tartsa az iskolák vallásos jellegét, mert közös lónak turda (vagyis sebes, veres) a háta, úgy a „közös” iskoláknak is gyarló a tanítványa.

4. Azt akarja, hogy az állam jobban gondoskodjék a szegény földműves népről; ne csak azt mondja neki mindig: „adós léasz, beteg nyógi!”

los és társadalmi életben. Legyen igaz bírása mindeneknek legyen szíve a szegények iránt.

Nehézfeladatát óhajtuk bizalmunkkal megkönyölyíteni: ez a díszes társaság, mely a város polgármesterének legelőkezőbb elemeit foglalja magában, garanciaja a közsereletemek és közbizalomnak, mely Németh István polgármester ur személyét körülvenzi.

En tehát az egész község nevében kívánom, hogy a jó Isten adjon neki erőt és kitartást, hogy a szép reményeket, melyeket belő helyesünk, megvalósíthassa.

Isten eltesse Németh István polgármester urat!

Hosszantartó eljenzés követie az apát szavait s mindenki igyekezt az ünnepelt polgármesterrel poharat kocsiálni.

Általános figyelem és érdeklődés közt állott fel szólásra ezután Németh István polgármester s a következő beszédet mondotta el:

Uram!

Az áldomásióiváknak nem csupán abban áll egész érdeme, hogy egy végezt munká sikere felett örülünk, van egyéb is: ilyenkor nyernek alkalmat a társadalom magas osztályai is a barátságos érintkezésre, melyek a mindennapi életben rendszerint nem érintkeznek, hogy barátkozzanak, hanem hogy egymással, vagy éppen egymással szemben ügyeiket, dolgaikat végezzék el.

Az áldomáson ősi szokás szerint megjelennek az emberek és mindenki vágyakozik lényének kellemesebb tulajdonait kimutatni, mások iránt

barátságos indítatot és modort tanusítani, az általauna telmelegedés stádiumában a közörmöben közvígasságban szóval és tettel résztvenni.

Ebből a lelkes, szeretetteljes hangulatból fejlődik ki egy becses dolog. Az: hogy a különféle nemzetű, rangú és foglalkozású polgárok inter-pocula megértik egymást, fel fogásait ellentéteit kiegyenlítik és ennek eredménye lesz az — egyetértés.

Hogy mily hatalmas eszközét bírja egy város polgársága a hatadásnak és közjólet előmozdításának, ha megazerekte és megörizte egyetértését, nem sajtóleges vásolnom, csupán annyit, hogy ezen törhetetlen saiklan már nagy alkotások épültek, a viribus unitis jelszava alatt ismerosodott meg egy világhatalom trónja.

A polgárok egyetértése alatt azonban én korántsem azt értem, hogy az, az akarat és szólás szabadság hékojaként erőtlensék és erőszak által a gyengébbekre, — hanem abban értem egyet Kaposvár város polgársága, hogy: városunk közügyeit a közérdek szerint kívánja indítatni, — a közjólet — szellemi és anyagi haladás feltételeit egyetértő akarattal, még áldomatközséggel is megasszeroni kívánja és az erre való törekvésében minden polgár egyetértő, jóakaratú támogatásban részesüljön polgártársai részéről.

A mai áldomás rendezését tisz. Uram! önök asszal hozták kapcsolatba, hogy polgártársaim bizalma engem a polgármesteri állásra emelt, e szerint ez a domással engem megtisztelt.

Köszönöm önöknek ezen megtisztelő figyelmét, köszönöm, hogy alkalmat adtak nekem, miként ily sok jó barátomat e kellemes alkalommal együtt láthatom.

Óhajtom azonban, hogy a mai lelkes hangulat közben megfogazassék és nagyra nőjön a kaposvári polgárok tevérsége és egyetértése, melynek sziklaerős alapjára helyezem azt a reményemet, hogy a mit önök vannak tölem hivatali állasomban és a társadalmi életem, azt meg is fogom valóítani.

Isten áldja, és eltesse Kaposvár város községét!

E beszédet gyakran szakitotta félbe a helyeslés, a végén pedig zúgó eljenzés és taps követte a polgármester szónoki lendülettel előadott tóasztját.

(A kaposváriaknak is van — úgy látszik — Tuholy Viktorjuk Matolcsy Jókában, aki a következő verset tóasztot mondotta:)

A szeretet benső melengelő heve,
Mely a világreudnak fő motorja leve;
A tisztelet — templom — stilszerű építmény
Helsejét értékes kép, gyertyák díszítvén.
Udváriasság, hol szív, lélek alusszak,
Belül úres a bört, kint fényes az asszag.
Társas összejövet törvászó, vármegyve,
Pénsz, posta és más hivatal elegye.
Ünnepi hangulat, mi kösben kiszórvak,
Jószó ötletek, — szellemi szaporak.
Tóaszt és felkőszöntés szónak maguktól.
Hozzá ékes dolog a terített avstal.

hanem lendítsen is a sorsán, hogy adója terhet könnyebben viselhesse; s hogy a mi földünk termését az idegen országoknak kedvezményes áron szállított terménye a piacról le ne szoríthassa.

6. Azt akarja, hogy a kormány gondoljon arra is, hogy a nép megérthesse itthon és ne kelljen neki idegen hazában keresnie betevő falatot. — Gondoskodjék tehát lehetőleg, hogy a nép keresetét találjon; nyújtson kellő segítyt, hogy a mostohább vidékeken is meg lehessen élni és hasznót hajó gazdaságot folytatni. Megteheti ezt pl. a talaj javítását, művelhetőbbé tételét segítyezvén, megfélelő módot és művelési ágakat honosítván meg, s ezek terményeinek piacot szerezvén. Sokat segíthetne rajtuk — akkép is, hogy a hol ez helyen van, gyári ipart hozna a gazdasággal kapcsolható, gyarakat építtetne községeiben, és ha a házi ipart honosítaná meg a nép között.

7. Azt akarja, hogy a kisvárad és kisiparosok könnyebben, olcsóbban, és csekély öszszegekben is kaphassanak kölcsönt, s ne kellene mindjárt 100 vagy 50 forint fölvenniök, vagy pedig az uszorások kezébe esniök. Hogy tehát támogatásuk magunk is, de a kormány is az ugynevezett „hitelszövetkezeteket”, melyek eddig ugyancsak mostoha bánásmódban részesültek. Azt is akarja továbbá, hogy az állam a kisgazdákat, valamint a házi és kisipari üzöket, gabona- és árutárakra felállítását által is segítyezze, hogy terményeiket és készítményeiket könnyebben bírják eladni és szükség esetén előleget vagy rakári elismervényeikre hitelt nyerhessenek. Támogassa nemkülönben abban is a kisiparosokat (milyenek pl. a szatók, cipészek, osztradiak, nyergesek st.) hogy azok nyers anyagot beszerző szövetkezeteket alakíthassanak, hogy így olcsóbban és jobbat vásárolhassanak, s viszont olcsóbb és jobb munkát adhassanak.

8. Azt akarja, hogy az adókövetés igazságszerűsége, arányosabb legyen, hogy tudniillik ne fordulhasson elő olyan eset, hogy pl. némelyik sok szörte is többet fizet, mint a másik egyenlő jövedelem után, szóval, hogy a gazdaközönég ne legyen a töképezéseknél aránytalanul jobban megadóztatva.

Azt is akarja, hogy legyen egy bizonyos, a megélhetéshez szükséges öszsz megállapítva, a melynél, ha valakinek nincs több jövedelme vagyis inkább keresete, adót reá kivetni ne lehessen, hogy így a szegény öreg munkaképtelen, özvegy vagy árva feje alól ki ne huzzák a vánkost is — adó fejében.

De azt is akarja ám a „néppárt”, hogy a börze, a tőzsde, (hol állampapírokat, részvényeket adnak-vesznek, s köinek büntára, kukoriczara és egyéb terményekre, a nélkül, hogy mindazt átvenni eszök ágában is volna, szerződéseket, néha néhány óra, nap, vagy hó alatt százazreket is nyerhetlen ily utakon, módokon) adó alá vetessék.

9. Azért is akarja, hogy ha már fizetnünk kell adót mert e nélkül el nem lehetne az

Etel és italok válogatva vannak,
(Bár három korona elég áru annak).
Villanyfény — káprázat engem megvakélnak:
Mindezt mondom a polgármesteri bankétnak.

Uj polgármesterről kering a bir széjjel,
Uj, ember, új érá telve szép reményne!.
Mindeneknek szeme Te reád néz Uram!
A közjó botijában nálad sok áru van;
Tolom a vételkedy, nézd itt a sok vevőt,
A város töled vár egy boldogabb jövőt.....
Amdehat esérébe mit ad a közönég?
Erről mélyen hallgat a szótlan bölcseség.
Hallgatók hát én is, gyűlöllöm a pleykát,
A fizetéseden vehetsz még usztyepkát....
És a képviselőstüster igenlőleg hólint,
Ha lemondass, — biztos — háromezer frt.

Nagyon jó lesz kedves polgártársaim ezeket a kaposvári szép tősztokat a mi legközelebbi polgármesterválasztásunk alkalmára eltenni és a mi viszonyainkra applikálni.

Mert nálunk is így kellene lenni, ez bizonyos. És ha nem lesz így, — ami valószínű — legalább ez a kis kölcsönkert lendület is a szomszédjaink lelken szárad.

ország, legalább azt tudjuk, hogy mi címen kell fizetnünk, vagyis azt akarja, hogy az adókezelés ne legyen olyan, hogy azon maguk a kezelők se bírjanak eligazodni, hanem olyan, hogy azt minden adózó polgár megérthesse, annál is inkább, mert hiszen az adó képezi legfontosabb alkotmányos jogának: a válasszási jognak alapját.

10. Azt is akarja, hogy mivel a gyárilag készített iparcikkék (cipők, kalapok, ingek, kenyelek, stb.) tömeges voltak és olcsóságuknál fogva nagyon nyomják a kisiparost, adjon és keresen neki az állam minél több munkát, pl. a hadsergének, az állami épületeknek, vasutaknak, stb. s aztán rendezze be mindezt célszerűen, hogy ne szedjék el a haszon nagyobb részét a közvetítőök, mert különben „szegény földi búrját” — gazdag vagja zsebre. Gondoskodjék az állam arról is, hogy a házias, meg az ugynevezett szabad ipar rendeztessek, úgy, hogy az iparüzés szakértelemhez köttessenek.

11. Azt akarja a „néppárt”, hogy ne legyenek a föld háttan szocialisták, szocialdemokraták, anarchisták, kommunisták s olyan alföldi forma „földözogatók”, hanem hogy a munkás meg a munkát adó, akár a gyárakban, akár a bányákban, akár aratókban, akár egyéb vállalatokban, megbecsüljék egymást kölcsönösen, hiszen egyik sem holdogulhat a másik nélkül. Azt akarja tehát a „néppárt”, hogy a tisztá nyereség adása a munkásra is átháruljon. Van ennek ezer utja-módja. Azt akarja továbbá, hogy legyen kellő tekiut a munkásnak, valamint a családjának is egészségre, hogy a nő, a leány, az anya és a neveletlen gyermek erkölcsi és anyagi helyzete kiméletre találjon; az aya családbeli hivatásának megfelelően s a gyermekből testben és lélekben ép ember növekedhessen. Azt is akarja, hogy a munkást ne csak betegsége, de vénsége is biztosítsák; nemkülönben, hogy legyen vasárnapon egész nap vasárnap, vagyis munkaszünet, hogy egy napon lstennek is élhessen a szegény munkás, ha már hat napon át az embernek eit.

12. Azt is akarja a „néppárt”, hogy a hivatalnokok hivatalos teendőiket partatlan lelkiismereteséggel teljesítsék; hogy erre szorítsák őket tehát valók és ne pártoskodásra, korteskedésre. A hivatalnok ne a változó kormányoknak, hanem a közerdekeknek legyen szolgálja, hiszen ő is a haza szabad polgára.

13. Azt is akarja, hogy a nemzetiségek, vagyis nem magyar ajku, pl. a német, tó, román, szerb sth. nyelvet beszélő polgártársaink méltányos és jogos kivánságait teljesítse az állam. Ima az ugynevezett „polgári házasságról” meg az állami „anyakönyvekről” szóló törvényeket alig, hogy meghozták, máris kézzel-lábbal fogatosították, míg a nemzetiségről szóló már évtizedek előtt meghozott törvény még mindig csak holt betű. Ha tan hiba van benne, igazítsuk helyre; arra való a törvény, hogy igazságot szolgáljon; a törvényhozás pedig, hogy a törvényt alkossa, javítsa, kiigazítsa.

Azután miért nem részesülnek ők velünk egyformán a választási jogban, holott a terheket velünk egyformán viselik!

14. Azt is akarja, hogy olyan szegényfolt ne eshessék meg a hazán, mint a minap esett meg Nyitrán a képviselőválasztáskor, meg a milyen most szövődik országaszerte, hogy t. i. a választásra jogosultakat 1000 és 1000 számra kihagyják a választási jegyzékekből és az az ellen orvoslást keresőket kihasználják a hivatalokból.

Végül is azt akarja a „néppárt”, hogy kisebb legyen a választásra az adókules, vagyis, hogy többen juthassanak szavazathoz; hogy ne legyen az egyik választókerületben néhány száz, a másikban meg néhány ezer szavazó, s hogy a választásoknál ne baszkodhassék egy-egy elkapott választási enök kénye-kedve szerint, hanem hogy a jog és igazság legyen ott a zsinórmérték.

No hát mi van mindebben rossz?!

Pedig a „néppárt” csak ezt akarja.

Ha van benne rossz, akkor tépd el ezt a nagy iránt. De ha nincs benne rossz, hanem csupa jó, amint hogy az is benne minden, akkor ne hallgass senkire mára, hanem kiáltd nyelveddel-lekeddel: erre a pártra szavazunk!

Éljen a „néppárt”! Éljen!!

A készülődő kiállítás.

Ezeréves nemzeti kiállításunk erősen halad előre és már egymást követik a szállítmányok, melyeknek átvételére külön vasuti stáció áll rendelkezésre a kiállítás területén. Hasonlóképen e napokban nyílt meg a külön kiállítási posta- és táviróhivatal a kiállítás igazgatósági épületében.

Az első nagy szállítmány hét vagonon volt hatalmas ágyukkal a 16. és 17-ik századból, melyek Eszterházy herceg frankói birtokáról érkeztek. Egy másik érdekes szállítmány, mely már jelezve van, Károly Lajos főherceg kistapolcsányi uradalmából érkező 16—18 századbéli ritka becsű magyar vadászati tárgyakból és fegyverzetekből áll. E régi hazai emlékek közt különösen kiválnak egy elefántcsonttal kirakott és törökfejjel díszített 16-ik századbéli számszerij, egy piros bársony tegez nyilveszőkkel, amint 400 év előtt használták, számos keleti és tölcséres magyar fegyverek, régi vadászskürt és két-háromszázéves kítőmött állatok: szarvasok, őzek, vaddisznók, sólymok és dámvadak.

Érdekes lesz a törökök által ostromolt Eger vára dicső hőseinek, Dobó Istvánnak egykorú siremléke, melyet eredetiben fognak felállítani a kiállításon.

Most rendezik be az ösfoglalkozások csoportját is, melyben az ősi halászhunyhó a legrégebb magyar halászati szerekkel idyll képet fog nyújtani.

Mátyás király egyetlen egykorú szobra, mely Szászországban a bautzeni régi vár kapuja fölött van elhelyezve, remélik sikerült gipszmásolatban szintén lesz a történeti csarnokban.

E héten lett megállapítva a Felsőnének hozzájárulásával a kiállítási pavillon berendezése is, mely a jaai monostor Árpád-korabeli legrégebb magyar épülettel egy fedél alatt van. A történelmi főcsoport gót épületének, Vajda-Hunyad várának nagy lépcsőháza és a Nagy Lajos-korabeli terem, a 14-ik század motívumai szerint van kifestve és a renaissance épület belsejét most díszítik a 17. és 18-ik századból eredő magyar izlésű formákkal.

Nagyon érdekes lesz a kereskedelmi pénz- és hitelügyi ház berendezése is, melyet a késmárki, eperjesi és más régi áruházak mintájára építettek.

Az összes magyar kereskedelmi vállalatok alapítóinak arcképei nagyobbára már beérkeztek és a Szent-István kora óta vert öszszes magyar pénzek galvanoplasztikai utánzatokban gyönyörűen sikerültek.

Remek látvány lesz a hadtörténelmi kiállítás, melyhez hasonló szakemberek állítása szerint, még egy kiállításon se volt ily impozáns módon bemutatva.

A földművelésügyi kormány legújabb intézkedése szerint a kiállításunk nemzetközi lesz, mert a kutya-nevelés iránt a külföldön oly élénken érdeklődnek, hogy a külföldi kutya-nevelő egyletek ez alkalommal nemzetközi kongresszust is fognak tartani.

Kiállításunk tömeges látogatása körül a külföldön is már élénk mozgolódás tapasztalható. Amerikában több honfiktársunk ismertető felolvasásokat tart Magyarországról; hasonlóan buzgólkodnak a Keleten lakó magyarok is Bukarestben, Szófiában, Kons-

Cigányzene mellett. A városunkban időszi csákortnyasi cigány zenekar január 22 ikén este a Szervus-zálló nagyteremben játszott, mely alkalommal ott városunk több előkelő családja gyűlt egybe kedélyes vacsázásra. A zenekar gyűjto női mellett a hangulat egyre emelkedőbbé váltott a olyan lendület nyert, hogy a jelenvoit mindket nembebi fiatalok téncra perdült a magyar ősi szokás szerinti hajnalig ropta a csárdást. A jelenvoitak erről a minden-ceremonia nélkül rögtönzött, nagyon kedélyes társasgyűjtetrol bizonyara a legkellemesebb emlékekkel távoztak.

Küft csecsemő. E hó 24-én délután lasznaki iskolás gyermekek a Kanizsa-Lasznak közti hid alatt horrasztó leletre bukkantak. Egy mezitelen leány-csecsemő csontig fagyott hullaja feküdt ott, melyet varjuk és más madarak részben már eddelül használtak. A gyermekek bevitték a hullát a lasznaki majoro-gazdához, ki az esetről nyomban megiette a hivatalos jelentést. Az erélyesen megindított vizsgálat annyit maris kiderített, hogy a hulla szerdán került a hid alá. A csecsemő 8 napon lehetett és a heisztalis anya, mielőtt kitepte, nyakat tekerte ki a szegénykének.

Vásártartási engedély. A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy *Letenye* községben évenként a december hó 20-át megelőző keddi napon országos kirakó és állatvásár tartassék.

Művészet. Perleken — mint levelezőnk tudatja — Ekerle Béla színtársulata szórakoztatja a színészetet lelke-ülő közönséget, mely szép számmal keresi fel a társaskör helyiségeiben tartott előadásokat. Az igazgató a legújabb darabok előadásával kedveskedik a közönségnek, melyely egy darabban alkalm adtan tett nyilatkozatában gyanitva valószinű, hogy jövöben még van előerde, mint a csákortnyasival, a honnan bizony szomorú tapasztalatokkal vette utjat Perlek felé. A társaság kiüldött érdekel rendelkezik ott a Muraközben kö önösen megérdemelt a nemzeti eszme szolgálatá körül kifejtett ügyeketének jutalmat.

Elvezett nyaklánc. A mult heten városunk területen egy vékony fonott arany nyaklánc, egy kiterjesztett szarnyu kis arany galambbal, elvezett. A becsületes találó udja at a kaphányi hivatalnál, hol részere illo jogalom biztositva van.

Az orosz udvar köréből. Egy igen érdekes füzet jelent meg, mely az orosz udvar szokásai és viszonyait tárgyalja. Elenk színekkel esetről szerző a nagy pompát, melyet az udvar kitejt. Egyik fejezete, mely a szépitészereket tárgyalva, hölgyeinket különösen érdekelteti. Ezen fejezetebl kiünök, hogy miú számos ismert szépitészertanulaton — vagy éppen egész-segiteien voltaknál figyelmen kívül hagyattak, addig **Hies G.** no-zka ismert szépitészere általános használatának és közkedveltségnek örvend. Ennek híresége egész Európában elterjedt s a legelőkelőbb körök színtalan kérdéskódéserei arra kénztatték **Hies** urat, hogy Bérsben V. Laureng. 3. floklaboratorumot rendezzen be. A szépitészerek Nagy-Kanizsán **Kreiser Gyula** urnál kaphatók.

Étvágytalanság és mindennemű gyomorhajoknál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger szódapasztillát. Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy-fűszer-bületeben. Fő- és szétküldési raktár Egger Alai Nador gyógyszerára Bpester, Váci körút 17.

IRODALOM.

— A **„Széltözet és Borászati Lap”** című szak-kölöny — mint bennünket értesítettek — a mult évben társulás folytán Budaposton jelent meg. Miltán Ordódy Lajos és Vilmos, valamint Igali Svetozar szerkesztő-kiadó és a Maurer Jánosnal kötött szerződésnek nemcsak, hogy nem voltak elege, de azt határozottan fel is bontották, tudomásra hozták az érdeklött szöltörmsékeknek, hogy nevezett lap mindamellett, hogy annak megszünetét néhány újjak tévesen hozta, esental, mint annakelőtte 18 éven át, Kassán, Maurer János szerkesztésében továbbra is meg fog jelenni. A szerződésbontásért pedig nevezett szerkesztő-kiadó el-les a törvényen lépések folyamathan vannak. Mutatványssá-mok kívántra késséggel küldének. Előfőtésnek a mindon-nemű küldemények esental a lap címe alatt Kassára inté-szendők.

— **Millenniumi történet.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „magyar nemzet története” című tit-kötetes nagy munkából (millenniumi kiadás) megjelent az 55-

54. és 55-ik füzet, a melyekkel a harmadik kötet („Az An-Jou-Ház és Ország”) befejezett ayet. Most gyora egymá-sutánban meg fog jelenni a második kötet, „Az Árpádok kora” többi hiányzó füszete, egy hogy ez a második kötet is rövid néhány het alatt teljes fog lenni. Ez a most megjelent há-rom füzet is pazar gazdagsággal van kiállitva. Közölve van-ezekben a füszetekben a huszitták betörése, a török el-lenl védelemre, Zsigmond császár és király utoléréveire, majd Albert király rövid uralkodására vonatkozó összes fel-található történeti emlékek. Mindjárt a pompás műmellék-letek ragadják meg figyelmünket. Az 54. füzet egyik igen érdekes műmelléklete Valois Lajos kiközösztatása és Zsig-mond esküvoje, egy középkori szines kép, mely Froissart krónikájának borostóló oldalából van átvéve: a másik mű-melléklet pedig „Zsigmond római császarrá koronázása” je-lentését tünteti fel a római Szent Peter-templom bekapuján levő domborkép után. Az 54. füzet egyik műmelléklete ki-váló díszelés, a másik pedig magyar történeti jelentőségeit fogva különösen érdekes. Amaz Albert királynak a Bécs-udvari könyvtárban őrzött „Viridarium Imperatorum et Reg-um Romanorum” című eszke első lapját mutatja szines ha-zonmásban; eszke pedig „A francia király címeradománya Gari Mikló részére”. — a báró Mednyánszky-család levél-tárában őrzött eredeti után készült tökéletes rajz. A sűrű szövegképek közül fel kell említenünk a következőket, u-n: „Basel közepkori képe” (Schedel Világkrónikájából); — „Pozsony VI. századi tórképe” (A Reiser-féle bamburgi tér-kép gyűjtésében); — „Zsigmond császár a költi dóm oltárképén” (Gücher István egykori festménye után); — „Albert király” arcképe az ambrasi arcképgyűjtésben ere-detije után; — „Albert király nagy pecsétje”; — „Naszmély” látképe; — „Albert király kutja Naszmélyen”, pom-pás tájkép, mind közt Csarna Károly eredeti rajzában stb. Egyes füzet ára 50 kr. Előfőtés ügyelőre (12 ftt 60 kr. Felevere (24 füzet) 7 ftt 20 kr. Kapható minden hazai könyv-kereskedésben. Az előfötésök minden szombaton egy-egy füszetet kaphnak.

— **Verse Gyula** öszi munkáinak egyedül jogositott, képes kiadásában a Franklin-Társulat kiadásában A Jan-gada 800 mértébol az Amazon-folyamon, a most megjelent 27—30-ik füszetbe van fejezve. A genialis francia író az Amazon-folyam vidékén tett utazásánál, viszonyosságával, ér-deklésű kalandokkal az ősvilág életét mutatja be, egyútt-nyvan a szörök utat a tanulságos ismeretekkel. A munkát az eredeti francia kiadás képel érdeklésitli. A fordítás Vasi Imre tollából való, ki magyarosan az eredeti könyvű el-beszköló módorának megfelelően ültette át az érdekes műn-két. Verse műveinek e füszetes kiadás lehetősége teszi, hogy minél többen megszerezhesék azokat. Egy füzet ára 20 kr. A mindenké gázadon vagy árusztatva és szépen kiállitva, Diákos/bekötési tálba hozák 40 kr.

— **Millenniumi személpályázat.** A Pesti könyv-nyomda részvénnyel által kiirt millenniumi személpályázat első ízben eredménytelen volt. A második kiirt pályázatra nyitány egy sem érkezett, a kiállitási dalokból pedig egy sem vált be: Ennek ellenében a 4 szonata közüli a Mihailovich Ólon szemépkadémiai igazgató, Herzfeld Viktor és Köpfer János szemépkadémiai tanárokól álló bíráló bizottság kötöt-telét díjazásra méltónak. Ennek alapján a kiadó-társaság, mivel csak egy 600 koronás díj volt a szonátára kitéve, ezt a H-móli és a „Köös munkánk, hogy nevezett jel-nétöket emelni törekedjünk” jelövel elhatározónánánán ki-adja az a bíráló bizottság javaslatára az A-dur és „Robo-gusok, robogusok, szögöl a vonat.” jelövel bíró szonátát 150 koroná díjjal tünteti ki. A jelövs levelek felbontatván, a H-móli szonata szerzőjéket, Szendy Árpád és az A-dur szonata szerzőjéket Kauesy Jozsa tünt ki. A második díj nyertese már jelentkezett és igazolta magát, hogy nem más mint Major J. Gyula, ismert nevű szemésszórak.

Megrendelhető és kapható Fischer Flópp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK

Szelestey László.

(Folytatás.)

Irta: Exstergályos Ágoston.

Politikai czikkeiböl leginkább össze lehet állítani Szelesteyt, mint politikusot, ezért ezekből állítom össze tevékenységét a téren, mi mellett küzdött? „Tagadhatatlan, mikép a régi alkotmányos állapot alatt hazánk fedezve lévén az adóterheltség ellen . . . csoda e, ha ily viszonyok közöl . . . in-direkt uton vette meg a hatalom rajtunk azt, a mire egyenes uton feljogositva nem vala”) ezek a sorok azonos passzokdók ellen vannak írva, kik nem szokván az adozáshoz, azt sokallták. „Töltök csak verejtékeinket kéri e haza s tévednek-e tán, ha azt hiszem, hogy sokkal inkább szeretjük, sem-hogy megtagadnók töl!” Egy új életre ébredt nemzetgazdaságot és termékenységet az elnyomott helyzet adataiból bizonyon kimutatni nem igen lehet, S ha azt állítanánk, hogy a jövödelmi for-rásainkat függetlenségünk áldásaival: a munka, ipar és erkölcsi fejlődés ellenállhatlan hatalmával fokozni nem bírjuk: ez Magyarország tekintélyere és sulyára nézve Európa előtt nem lenne ked-vező ajánló levél”) „Mi nem tartozunk a minis-terium feltétlen bámúló köze, mi azon helyzetben vagyunk, hogy a professionált gyanúsitások nem tarthatnak vissza megmondani a miniszte-

rium javára is az igazat. Ki mondjuk tehát nyil-tan, hogy a jogegyenlőség elvének alkalmazása az általános hadkötelezettség eszméjében a bizalom-gerjesztő vívmányok egyik legdicsebbike, mely a kor tisztán felfogott demokratikus irányának teljes mértékben megfelel.” A régi ellenzéki programm felmerülését egész feleslegesnek tartja. „Nekik nem kell a delegátio intézménye, nem a közös miniszterium, nem a közös hadsereg, szoval nem kell semmi, mi a kiegyezkedés alapját képezi.” Ezen elvek irányítottak töltöt, s az ellenék ezerte gyakran annak élet is

Habár Szelestey mint politikus határozottsága és érvelésének erős meggyöző ereje által ki is tűnik, mégis sokkal bokrosabb érdemeket szer-zett ő a népvétele fejlesztése körd. Partja, mely észrevette Szelesteynek a tanügy iránti vonal-mát, az 1868 évi október hó 1-en tartott ország-gyűléseben a népoktatási törvényjavaslat szerkesz-tésére kiküldött 25-ös bizottságba bevalasztja. Ezen bizottságba Eötvös József báró vezetése alatt Szelestey teljes lelki meglegedésére oldja meg nehéz feladatát. Az államnak hasznos polgárokat nevelve, lassanként megszüntetni a felekezetség káros kivéveseit; a nevelés mag-gasztos ügyét, mely az állam legnevesebb fel-adatát köze tartozik, lehetőleg elvalasztani a val-lás hivatalától és visszahadni az államot e tekin-tenben is önmagának, valóban oly magos törek-vés, — mely engem a tiszt. közoktatási mi-niszter ur államférfi nagysága előtt megha-jolni kész.) Az eszmék rokonsága még szoró-sabbá tette Eötvös és Szelestey régi barátságát, s a miniszter őt a tanfelügyelői állások szervez-sésénél, mint vele a népvétele terén egyetértöt, tanfelügyelői állással kinevelte meg. Szelestey a fel-szólításnak engedett és Eötvös földie köze, hol a viszonyokat leginkább ismerte, nevezte ki. 1869-ben Nemetuljárva, Vasmegebe költözöt, de amellett képviselő is volt, hogy így hathatósabb nyom-téket szerzhessen szavaival. Egymást érték a kiüntetettek, melyek hasznos munkásságát méltá-nyoltak. Öfelsége kir. tanácsosi címmel ruházta fel. Számos társulat disztigálval valasztotta, mint az „Ober-Eisenburger Lehrverein” 1870-ben: „er-nennt die heutige Generalversammlung Sie, k. Herr Rath, mit enthüziastischer Aclamation zu seinem ersten Ehren migtiede.” Köszönő le-velek melyekben az egyes intezetek az érdekük-ben faradó Szelesteyt örök halajukról biztosítják. „Örömmel értesültünk a felöl, — írja a felsöl-lövi képezde igazgatója, Steitner Gyula, — hozzá mily melegséggel károlta fel Nagyságod a köz-oktatási költségvetés tárgyalása alkalomval az or-szágyűlésszine előtt intezetünk ügyét.” Azon-ban nemskára küzdelmes napok követtékek reája. Andrassy lemond s vele a miniszterek is, s Lónyay veszi át a kabinet alakítását. Magyar-országban Andrassy eltavozása után teljes felbom-lásnak látszottak indulni a pártviszonyok és pénz-ügyek egyaránt. Az új miniszterelnök, Lónyay Menyhért gróf, volt pénzügyminiszter társával szemben nem bírt oly tekintélyvel, mint elődje. Egy új valasztási törvény megalkotását az egy-sült baloldal agyon beszélése tette lehetetlenné, a valasztáskor pedig nagy többséget nyert ugyan a kormány, de annyira magára vonta a baloldal haragját, hogy annak támadása alatt, saját párt-jától nem védve, csakhamar összeomlott”) Szelesteyt bár 1871-ben ujra követte valaszt-jak”) nem tudjuk új kormánynyal megbarátkozni, különösen Pauler Tivadar közoktatási miniszterrel, ki alatt a népvétele pangásban volt. Gyakran figyelmeztette őt Szelestey, de az folyton kitért a tett elől. Ezért a szókimondó Szelestey előkelte az oktatásügyi költségvetés alkalmával jól meg-szapulni a kormány népvétele kördli hanyagsá-gát. Valóban feltűnést keltett az 1872. január 10-én mondott országgyűlési beszéde. Szelestey oly beszédet tartott — írja róla a Pesti Napló, mely a házban szenatiot keltett fel. Uszasz köz-oktatásunk bajait, hiányait, a rendszer és embe-rek fogyatkozásait e vita alatt még egy szó sem tüntette fel oly erős vonásokkal, mint Szelestey.

) Pesti Napló 1868. augusztus 11.
) Pesti Napló 1868. december 16.
) Pesti Napló 1869. október 20. „Széreny észrevé-telek a népvétele kördéhez.”
 *) Levél Szelestey-höz 1870. július 20. özevegének tu-lajdona.
 *) A „Felső-Lövi képezde tanári karának köszönő levele.” 1872. február 11. Özevegye sajátja.
 *) Marozaly Henrik. „A legújabb kor története 1852—80.” 898. lap.
 *) 1871. „Országgyűlési Napló” szept. 16. gyűlés.

tantinápolyban. Turinból pedig a műegyetemi hallgatók rendeznek tömeges kirándulást Budapestre. Sok idegent fognak idehozni az eddig sűrűn jelentkező, száma nézve száznál is több különféle kongresszusok és sport-ünnepélyek, melyek hónapokon át eleven életet fognak keiteni nemcsak a fővárosban, de hazánk nevezetesebb vidékein is. A kiállítás idegen nyelvű: francia, angol, német plakátjai is elkészültek és pár nap múlva a világ minden városában, utcákon, vasutakon, hajóállomásokon, szállodákban és minden nyilvános és közforgalmi helyeken ki lesznek függesztve. A külföldi lapok is egyre-másra közlik a kiállítás re mekül sikerült képeit, Budapest és az ország érdekes helyeinek ismertetését, hazánk ezereves történelmének és a modern magyar élet viszonyainak leírását.

Dániel Ernő keresk. miniszter, a kiállítás elnöke a hazai közönség részvételének előmozdítására nézve is sok célszerű intézkedéseket tett. Eltekintve a tömeges utazások megkönnyítéséről, a katonai, kereskedő- és iparosok tanulmányozásának lehetőségéről is gondoskodott. A tényleges szolgálatban tartott 2-ik évfolyambeli legénység közül az iparos és kereskedő ifjak a fegyvergyakorlatok után szabadságot tartván, a kiállítást akadálytalanul megnézhetik. A tényleges szolgálatot tevő első évfolyambeliek pedig a kereskedelmi és iparkamarák által nyújtott előnyös utazási feltételek mellett, nyár végén csoportosan fognak Budapestre bocsájtani.

Az egyes városokból való tömeges csoportok kéjutazásai is tervbe vannak véve és célszerű olcsó ellátási módokat által a szegényebb sorsú nép látogatása is meg van könnyítve.

Itt lesz tehát az iljuság, a nép és a magyar társadalom színe java és a május másodikán megnyíló kiállítás valóban az egész magyar nemzet találkozója és testvéri ünnepe fog lenni.

Néhány adat az 1893. évi jan. 31-én Magyarországon megjelent cigány-összeírás eredményéhez.

Magyarország (Horvát és Szlavonország nélkül) 12693 községe közül cigány laklakt 7962 községben; a 15,231,527 lélekből álló ö-zszeneségből pedig 280,000 cigány, vagyis az ö-zszenesség 1.8%-a. Az ö-zszenesség számához arányitva legtöbb cigány lakik e. p. 10% a küküllőmenti vidéken; Erdélyben lakik a legkevesebb, a 2,251,200 lélekből. Zalamegyében 0.47% a 404,700 lélekből. Nagy-Kanisán 0.59% a 20,619 lélekből álló ö-zszeneségének, azaz 121, e. p. 63 férfi 58 nő, a kik mind vagy állandóan telepedettek vagy huzamosabb ideig laknak itt. A cigányok 90%-a az illető községekben állandóan telepedett, 7%-a az illető községekben huzamosabb ideig tartózkodik, 3%-a pedig vándorcigány; vallá-ra nézve: 48% római katolikus, 11% görög katolikus, 14% görög keleti, 8% ágostai evangéli, 15% evangélikus református.

Zalamegyében 582 községe közül 82 ben lakott cigány e. p. 907 férfi, 1001 nő összesen 1908, a kik közül 239 vándorcigány. Vallásra nézve mind római katolikusok és földalatti oduban 34, sátorban 228 lélek lakik. Törvényes házasságban él 272 férfi és 259 nő, törvénytelen házasságban él 101 férfi, 118 nő. Anyanyelvre nézve: magyar vagy magyarul tud 1785, cigányul nem tud 1567, írni olvasni tud 256, írni olvasni nem tud 1624. Zalamegyében a cigányok közül östermeléssel 26-an foglalkoznak; kolompár van 30, kovács 23, lakatos 10, téglalégitő 17, teknőcsináló 110, ló-kapoc 14, házúró 33, napszámós 68, maganzó, háztulajdonos 3, házi csevid 3, zenész 311; foglalkozatlanok 3, e. p. 15 éven aluli 759, 15 éven feletti 180, a kik közül koldulásból él 130, jövedelmöndasból 23, lopásból 13.

A „Zala“ naptára:

- Január 25-én: A nagykanizsai iparésztület kis-kanizsai tagjainak táncvigalma.
- 26-án: A Keresztény jótékony Nőegylet közgyűlése d. n. 3 órákor.
- Február 1-én: A Nagykanizsai általános munkásképző egyll. jelmez estélye.
- 2-án: A Polgari-Egylet közgyűlése.
- 5-én: Postások és távirók mulatsága.
- 6-án: A vasutasok mulatsága.
- 8-án: Az „Ist.“ jótékony nőegylet. vigalma.
- 9-én: A nagykanizsai által. betegsegelyző egyll. XXV. évi közgyűlése.
- 15-én: A Tarsas-Kör bálja.
- 16-án: A kereskedelmi és iparbank XXVIII. rendes közgyűlése.

H I R E K.

— Jubliáris közgyűlés. A nagykanizsai által. betegsegelyző egyll. XXV. rendes évi közgyűlést február hó 9-én délután 4 órákor a város ház gyűléstermében tartja meg a következő tárgyszorozattal. 1. Elnöki megnyitó. 2. Számadási jelentés, mely tudomás szerin nem csupán a múlt évi működéséről fog beszámolni, hanem vissza nyúlva a múltba — rövid vonásokban bar — általános képét adja majd azon munkálkodásnak, melyet az egyll. intézői 25 év óta a jótékony és intézmény fejlesztése és ártáradítása érdekében kifejtettek. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése és ennek alapján a választmánynak a folyó évre szóló tölmenése; 4. a választmány és háromtagú számvizsgáló bizottság választása; 5. az egyll. orvos megválasztása; 6. esetleg az egyll. tagok által beadott indítványok tárgyalása, melynek 8 nappal a közgyűlés előtt a választmány elé terjesztve lettek.

— Halálhír. A nagykanizsai tanácsületnek egy általános ismert tagja hunyt el a napokban: Juhász Péter közs. népisk. tanító, ki közel három év tizedelt volt munkása városunk tanügyének. Temetésén, — mely jan. 24-én általános részvet. mellett ment végbe — megjelentek: a városi tanács és iskolaszék képviselőiben Babochay György polgarmeister és iskolaszék elnök, több magistratusi és iskolaszék taggal, továbbá dr. Pachinger Alajos főgyimnasiumi igazgató a kegyeleti tanári karpal, dr. Bartha Gyula, polg. iskola igazgató, Bun Samu, az ist. iskola-zek igazgatója a tanácsület tagjaival és az elhunynak legközelebb álló kaptarant: a községi nepiskolai tanitok, élükön Németh Igóca igazgatóval. Kivonultak a községi ngpiskola felsőbb osztályainak növendékei is. Halála alkalmából kollekt. külön gyászjelentést is adtak ki, mely így hangzik: A nagykanizsai községi nepiskola tanácsulato mely részvetel. jelent. szereltt kaptarant Juhász Péter nepiskolai tanitónak huzas szenvedés után, életének 54-ik evesben törtent gyászos-ellunytán. A boldogult földi maradványait a r. kath. szertartás szerin folyó hó 24-én délután 4 órákor fognak (Teleky-utca, Rothman-tele házól) a helybéli temetőben örök nyugalomra tételni. Nagy-Kantza, 1896. január 23. Béke legyen porai felet!

— A „Polgari-Egylet“ közgyűlése. A nagykanizsai polgari egyll. rendes közgyűlései folyó évi február hó 2-án délelőt fél 11 órákor saját helyiségében a következő tárgyszorozattal tartja meg: 1. A választmány és számvizsgáló bizottság jelentése. 2. Az 1896. évi költségvetés és ezzel kapcsolatban a levélteli és tagdíjak megállapítása. 3. Kötvények kisorolása. 4. Elnök, alelnök, választmány, tisztikar és számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Netáni indítványok (melyek azonban 4 nappal előbb irásban az elnöknek bejelentendők, ki a tagokkal az egyll. helyiségeiben kifüggesztés után közli).

— Irodalmi és művészeti körünk. — mint értesülünk, — szorgalmas munkásságot fejt ki, hogy a maga elé tűzött célokat elérhesse s a legközelebb beálló sasonban társasulatiunk fellendítésére örvendetes szellemben hathasson. A kör elnöksége azon fáradozik, hogy ennek elérése végett az igazgatótanácsnak oly programot munthasson be, mely az igényeknek megfelel. A jövő hó 18-án hangversenyvel egybekötött családi jellegű estélyt rendez a kör, élénk és változatos programmal. Tervezi továbbá az elnökség, hogy február 23-án megk-zdi a

vasárnapok délutánjain tartandó népszerű előadásokat, melyeken az érdekes felolvasások mellett, a kör ének és zenekara is szórakoztatja a közönséget. A kör énekkarra, mely nem rég osztatlan tetszést aratott szereplésére, újabb tagokkal jelenlegyen erősödött a Csoloz Jenő huzgó vezetés mellett nagy ambíttal készült arra, hogy gazdag műsor felett rendelkezze, megelébe-sen igazi bivatásának. Ugyancsak helyes irányu kezdeményezés történt arra nézve is, hogy a zenekar, Sternec szorgalmas vezetésével, erősüljön s lehetőleg ö-zszenyűjtse városunk számottevő zenészeit. Ha ezt a jóakaratot ö-zsente buzgalom és lankadatlan energia támogatja, a siker nem maradhat el. Városunk polgársága, mely a nemes irányu szellemi mozgalmakkal mindig rokon-szenvezett, remélhetőleg most is énk érdeklődést fog tanusítani a kör dícséretes szándékai iránt s a közre-nüködők munkáját ö-zsente elismeréssel fogja jutalmazni.

— Találkozó egy világtárdőben. A nagykanizsai ist. jótékony nőegylet ezen jelleggel február 8-án tartandó vigalma iránt nemcsak városunkban, hanem meg messze vidéken is rendkívüli érdeklődés mutatkoz. Közlelri, tavolról sűrűn érkeznek megkeresések meghívók küldése iránt és ezen megkereséseknek a rendező-ek a legnagyobb készséggel felel meg. — Azok, akik tévedésből meghívót nem kaptak és ilyenre igényt tartanak, sziveskedjenek Rosenfeld Lajos egyll. titkarhoz fordulni.

— Postások és távirók mulatsága. A nagykanizsai m. kir. posta és táviró tisztikara február 5-én a Polgari Egylet helyiségében tartandó zártkörű családi jellegű táncestélyre széküldötte a meghívókat, melyek Roth Miksa m. kir. posta és táviró tiszt. rendkívül ügyes rajza után készültek. A posta és táviró jelvényei mellett a táncestély is igen sikerülten van lekepeze. — A vigalom kezdete 8 és fél órákor. — A költségeket a rendezőseg visszi és ezért belépti-díj nincs, mely körülmény már magában véve biztosítja a sikert.

— Iparosok bálja. A közshelyi iparésztület kebeléből alakult bizottság 1896. évi február hó 1-én az „Amazon“ szálloda nagytermében az iparésztületi könyvár javára zártkörű táncestélyt rendez. Belépti-díj 1 iri. C-szalagjegy 2 iri 50 kr. — Kezdeté 8 órákor. A könyvtár javára szánt szives felülfizetések köszönettel fogadjának s hírlapilag nyugtáztatnak. A kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek ez iránt Gyarmaty Lajos r. h. elnökhez fordulni. A meghívó mára át nem ruházható.

— Eljegyzés. Brück Sándor fuvar-vállalkozó Nagy-Kanisán eljegyezte Fuchs Melanle kisasszonyt Alsó-Visnyen.

— A kultuszminiszter a tanítóknak. A magyarors. tanitók „Értvös-estéj“ orsz. bizottsága Wlassics Gyula kultuszminisztert tiszteletli tagjait vámsztotta s csütörtökön nyugtatta át nekiky küldöttség a díszlevelet. Péterffy Sándor elnök lelkes beszédben utalt a miniszternek eddigi működésére, kiemelvén, hogy eddigi tetteivel a tanitók már is megnyerte. Wlassics miniszter körülbelül a következőket válaszolta:

„Köszönettel veszem e megtiszteltetés, különösen akkor, mikor tudom, hogy ez azok részéről jön, kiket eddig is tettem, de kiket ezután még nagyobb mértékben kívánok tenni. Tudom, hogy erre irányuló ö-rekvessem az idej millidetben nem tünik ki kellőképpen, oka a biddenium. Hanem a jövőben minden akaratommal és tehatóságommal arra fogok törekedni, hogy a tanitók anyagi helyzetét elviselhetőbbé tegyük, mert hisz magasatos feladatuknak csak ugy tudnak megfelelni, ha anyagi helyzetük rendezve lesz. Ne vegyék önk közönséges igéretnek e kijelentésemet, mert nemcsak hivatalos kötelességemből kifolyólag teszem azt, hanem teljesen átérzem a tanitók helyzetét s átérzem ez állásnak a fontoságát is, melyet beülök. A jövő éven első dolognak tartom, hogy napirendre tűzük a tanitói fizetés-ek kérdését.“

A miniszternek e nagyfontosságú beszéde után a tanitók Zaitinszky Mihály államtitkarhoz tértek, kinek szintén Péterffy nyugtatta át a tiszteletbeli tagságról szóló díszlevelet.

Vidéki pénztárczák közgyűlése. A csabrendeki takarékpénztár r. társaság január 30. tartja 23-ik évi rendes közgyűlést, ugyancsak a XXIII-ik évi közgyűlést tartja a sármegi nép-bank is február hó 8-án.

E férfias öszinte, bátor beszéde a mai ülés lény- pontját, s összes közoktatási vitánk egyik nevezetesebb momentumát képezi.¹⁰⁾ De ez volt utolsó parlamenti szereplése. „Bocsáson meg a tisztelt képviselőház — így kezdette beszédét, — ha ez alkalommal én is szokásom ellenére türelmet rövid időre igénybe venni bátorodom.” Ezen rövid, bevezetés után rögtön rátér a nevelés ügyére és ott 2 szempontot ajánl megfigyelésre: „Első- ször azt, hogy a teoriák a gyakorlati életviszo- nyok kellő ismerete és figyelembevételével nélkülözhetetlen nem fognak.” „másodszor, hogy a határozott biztos irány nélküli lévedezés csak ön- bizalmától fosztja meg a nemzetet, s legtöbbszörre csupán keserű csalódásokat terem.” A kormány garanciát nem nyújthat a népnevelés ügyére vonatkozólag, „míg magát a hierarchia illetéktelen nyomása alól emancipálni nem fogja,“ míg nép- oktatási törvénye nincs, míg a törvény végrehaj- tása „körül előforduló nehézségek, mint azt az egyház, sőt néha a központi igazgatás részéről” tapasztalni lehet, meg nem szűnnek. Sok püspök a bach-korszaki könyveket használja a kormányfői helyetti. Dédelgeti mégis a kormányt.

Szelestey, midőn beszédjét mondja, sejtí m- lesz igazmondásának következménye: „azt is tudom, hogy reám nézve ezen öszinteségből valami örvendős situatio nem származhatik,“ de nem törődve ezzel, az igazság erejével szövi tovább beszéde fonatát.

Felfedi a tanítók „nyomott erkölcsi és anyagi állapotát s azok csekély számát.” „Találtam — ugymond — kath. felekezeti tanítót, kinek 5 mérő gabona és egy pár csizma lévén fizetése, mint cseplő fungált tisztelendő főnökénél.” Előterjesztí a külföldi államok statisztikáját, s összevetí a magyar szegénységével a tanügy terén. Az állam sem direct, sem indirect uton felekezeti intéze- teket segélyezni nem akar, s eltűri a hivatalos felelősség rovására megkísérített és illetéktelen beavatkozásokat. Ezt nem szabad tűrni, mert a nép művelődése hatalmi kérdés, az állam existen- tiájának kérdése éppen úgy, mint maga a fey- veres védelem. Ki ennek az oka? — A miniszter, ki a közoktatási „törvények revisióját ad graecas calendas akarná relagálni, azért, mert talán nincs azok hiányai iránt teljesen tisztában.”

Ezen beszéde méltó elismerést keltett a haza ügye iránt lelkesedők szívében, s többen, köztük Hengye Alajos, irnak Szelesteyhez elismerőleg e beszédéről: „Nagyságod országgyűlési beszéde minden igazi hazafira jótékony hatással volt a népnevelés akadályait oly szépen fejtegetvén.”¹¹⁾ De Pauler, ki megsértődött, folyton érezte Szelesteyvel ellenszenvét, mire ő először tanfel- ügyelői állásáról, azután képviselői mandátumáról mondott le 1872-ben. Ugyanezen évben nősült meg újra, s bár kedves, szelleműs feleségével csendes boldogságban töltötte életét, mégis a télettséghez nem szokott férfin egy neme a bús- komorságnak vőn erőt. Ehhez járult még rendezetlen anyagi viszonya, mit egyrészeről fogsága ideje alatt támadt pénzzavara, másrészeről jó szíve okozott. Ennyi baj között érte el a halál 1875. év szeptember 7-én, majdnem váratlanul.

Ime, ki egész életén lényénél fogva megérdemelt volna jobb sorsot. „Emlékezzek meg róla legalább az utókor.”

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*)

Selyem-damaantok 65 krtól. 14 forint 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér sánes Hennenberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaant stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szin és min- tázatban stb. a megrendelt áru postabó: és vámmu- toson a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld.) **Henneberg G.** (és. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett leve- lekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ra- gasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontos- san elintéztetnek. 6

*) Az a rovatban kösöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

¹⁰⁾ „Pesti Napló” 1872. január 14.
¹¹⁾ A beszéd citátumai „Pesti Napló” 1872. január 11., 12. számából.
¹²⁾ Hengye Alajos pinkamiskai lelkész levele Szeles- teyhez 1872. 192.

Vasuti menetrend

Ervényes 1896. január 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pragethal	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	regg.
Bécs Z.-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	1	29	d. u.
					sz. v.	11	34	éjjel

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Pallai gazdaságomban több ezer darab egyenes, 4-5 öl hosszú lenyő szálla jutányosan eladó. Létra-, etető saráglya-, kőtát, s könyebb építési faanyag kiválóan alkalmas faanyag.

23 1-3

Somogyi Gyula.

6246. sz. tk. 895.

22 1-1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírre tetteik, hogy a nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatónak Tóth Józsefné szül. Takács Anna vshajtást szen- vedő kiarései lakos elleni 100 frt tőke ennek 1892. november 9-től járó 8%, kamatai, és en-

nek 8%, késedelmi kamatai, 16 frt 80 kr. per, 8 frt 75 kr. végrehajtás kérelmi 8 frt 95 kr. je- lenlegi s a még felmerülő költségek iránti vshajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagyrecsei 382. számú tkvben + (2733-2737) hrsz. a felvett s 636 frtra becsült ingatlan

1896. évi február hó 15. napján
d. e. 10 órákor

Nagy-Récsé község házánál Fischel Pál fel- peresi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kiküldési ár a fennebb kitélt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a ki- küldött kezehez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint te- lekkönyvi hatóságnál 1895. évi október hó 29. napján.

GÓZONY, kir. tszéki albiró.

SARG ellamart nélkülölhatless
fogtisztítószere

SOK MILLIO-SZOR
kipróbált és biztos, fogorvosilag ajánlva legjobb szer egészszéges és szép fogak fenntartására.

Mindenütt kapható

SCHICHT -féle szin- szappan

hatóságilag bejegyzett védjegy.

igen jól száritott kitűnően tisztít. 17
legtakarékosabb a használatban.

Tisztaságáért és ártalmatlanságáért a kezek és ruháknál kezeség vállaltatik. Egyáltalán a legjobb a létező sziniszappanok között.

Egy kísérletet senki sem fog megbánni.
Kapható a legjobb detail üzletben. Nagy- Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégénél.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészszégügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezel virá- gokból készült és elsőrangú szaktekintélvek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal meg- őrizi a haj eredeti természetes szinét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — — 1 frt — kr.

Külön a szöke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál** Nagy-Kanizsán (saját házában), **BELUS LAJOS** gyógyszerárában Nagy-Kanizsán.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

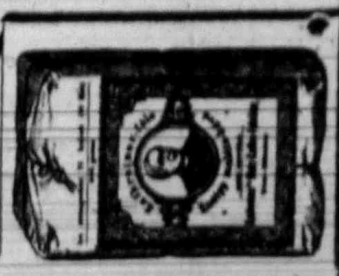
Valódi **egészségi és családi kávé**, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Elkészítve egy-egy előnyestől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tisztta gyártmány, egész szemekben, mielőtt is felette előnyösen használható, az ételt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatásukat tanúsága szerint gyakorlatilag idegen anyagokkal hamisították.

Elsősorban csak **harmadrészen**, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háttérásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a **legelső orvosok ajánlják**, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jönnek bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadás nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerűen a legizletesebb ital.

Leikiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávézó, egészségre érdeklődő perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csillagok a közönséget, a vétebeli vigyázzal kell a fehérek eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Sejtik érdeklődésben ne engedjék magukat rábeszélésre! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott állapotban eladni.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

OROSZ SZÉPÍTŐ különlegességek.

G. RIES, orosz császári udvari szállító.
MOSZKVA—BÉCS, V., Laurengasse 3. (N. K.)

Egészségügyi bizottság által megvizsgálva

VENUS-CRÈME

bőr-konzerváló szer.

Kitűnő, teljesen ártalmatlan cosmetium, kiválóképpen hasonos a bőr zsírfénye és érdsége ellen; a bőrt vakító lehérré varázsolja, a ráncok és redők képaódását megakadályozza és megőrzi az arcának fiatalos frissességét. A „Venus Crème” nem tartalmaz semmi zsírszerű anyagot, ezért soha nem avasodik s az év és nap bármely szakában minden ártalom nélküli alkalmazható. Ára 2 forint. 23 18-1

„Eugenia” folyópép mirtus-virágokból, a virágzó, dűo arcának állandó megőrsödésére. Ugy az arcnak és nyaknak, mint kéznek és karoknak gyönyörű lágyaságot és márvány-szerű tisztaságot kölcsönöz; a bőr minden érdségét és foltosságát megszünteti. Ára 1 frt.

„Eugenia” vörös folyékony arckemőcs teljesen ártalmatlan. Az ajknak, arcnak és füleknek szép természetes rózsaszínt kölcsönöz; villamos fűny mellett is természetesen színtelen tünik fel s 3 napig is tapadva marad a bőrön. Ára 1 frt 20 kr.

„Folyékony kaukaszai bajuszpedrő” a bajusz növesztésére és ópen tartására. — A bajusz felállítás nem szükséges, a nélkül is minden bajusznak a kívánt forma adható. Ára 75 krajczár.

„Eugenia hímőpör” fehér, rózsás és crème-színtben, tartósan és ósarevőtlanul tapad s a bőrpök természetes lágyaságot kölcsönöz. Ára 1 frt 20 kr. Pamacsocsal együtt 1 frt 50 kr.

„Trioxogen” kitűnő hajnövesztő szer, erősíti a hajgyökereket s teljesen megakadályozza a korpaképsődést. Ára 1 frt 60 krajczár.

„Nirgítine végetale” hajfestő, fekete és barna. A haj anca szorrel festve, 6 hétig is megtartja a színt és teljes lehetetlen a müleges festést a természetes színtől megkülönböztetni. Ára 3 frt 50 kr.

Horbély Crème.
Ára 50 krajczár.

Egyedüli raktár NAGY-KANIZSÁN: KREINER GYULA.

255

KÖHÖGÉS,

elnyalkásodás és rekedtség ellen igen jó házi szer a **RÉTHI-féle**

Pemetefü-czukorka,

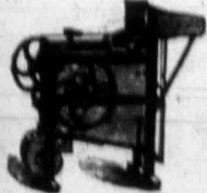
mely a köhögést csillapítja és a nyalkát feloldja. Kellemes íze folytán a gyermekek is szívesen veszik.

Egy doboz ára 30 krajczár.

Kapható: N.-Kanizsán Belus Lajos, Prager Béla és Ehrlich Arnold gyógyszerészek utrakál. Oly helyekre, hol raktár nincs, 1 frt 50 krért 5 dobozt bérmentve küld **RÉTHI BÉLA** gyógyszerész B.-Csabán.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelellővel és szelellő nélküli.

Gabona-rosták, Konkolyozók (trieurök);
közi kezelésre való
Szénna- és szalmaszajtók
fekvően vagy kocsira szerelve
Takarmány-füllesztők,

Szállítható takarék-fűző-listök takarmány stb. részére
Szeoskavágók,
Répa- és burgonyavágók,
Darálók

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

os. és kir. kir. szab. gazdasági gépgyárban
BÉCS, II/1, Taborstrasse 76. sz.
Árjegyzékek ingyen: — Képviselek felvételnek.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120.000 sorsjegy 45.007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

Huzások

I. osztály 1896. február 5-8-ig. — II. osztály 1896. márczius 11-14-ig. — III. osztály 1896. május 12-28 ig

Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):			
1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint.	60.—	30.—	6.—	3.— forint.

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességét élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki: a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsolási tervezetet főntebbiekben közze tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mátol fogva a falragaszokon jelzett elarusítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték igazgatóság.

Minden 3-ik sorsjegy nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket

Minden 3-ik sorsjegy nyer.

nyujt az államilag engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

45.007 három osztályba osztott pénznyeremény 9.200 000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIO korona.

Az I. osztály huzása
1896. február 5-8-ig

A II. osztály huzása
1896. márczius 11-14-ig.

A III. osztály huzása
1896. május 12-28-ig.

Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1 á	80000	80000	1 á	100000	100000	1 jutalomdíj	600000	600000
1 "	60000	60000	1 "	60000	60000	1 á	400000	400000
1 "	40000	40000	1 "	40000	40000	1 "	300000	300000
1 "	30000	30000	1 "	30000	30000	1 "	200000	200000
1 "	20000	20000	1 "	20000	20000	1 "	100000	100000
1 "	15000	15000	1 "	15000	15000	2 "	40000	80000
1 "	10000	10000	1 "	10000	10000	2 "	20000	40000
2 "	8000	16000	2 "	8000	16000	5 "	10000	50000
8 "	4000	32000	8 "	4000	32000	10 "	8000	80000
10 "	2000	20000	10 "	2000	20000	34 "	6000	204000
13 "	1000	13000	13 "	1000	13000	100 "	2000	200000
100 "	400	40000	100 "	400	40000	200 "	1000	200000
860 "	200	17000	860 "	200	172000	2650 "	200	530000
9000 "	80	720000	9000 "	120	1080000	22000 "	150	3300000
10000 nyeremény	összes.	1268000	10000 nyeremény	összes.	1648000	25007 nyer. s 1 jutalom		6284000

Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a 600 000 kor. jutalomdíjat.

Árak az I. osztályra:

1/1	1/2	1/10	1/20	
20.—	10.—	2.—	1.—	forint.

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

1/1	1/2	1/10	1/20	
60.—	30.—	6.—	3.—	forint.

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, BUDAPEST, Szervita-tér 3. sz.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívánassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Sürgöny-oszm
LOTTOHEINTZE,
Budapest.

Az első magyar osztály-sorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 50.000 koronások stb.

Sürgöny-oszm
LOTTOHEINTZE,
Budapest.

családján, talán halálával éri azt el, s ha életében nem adhattott nekik kényeret, talán halála feléjük irányítja az emberek könyörületét.

Valóban, találszóban nem lehetett volna jellemezni azt a ferde irányt, mely korunkban a jótékonyaság gyakorlásában divik, mint a hogy ezt ez a kétségbeesett ember tette, ki hiába akart dolgozni, nem kapott munkát, nem kapott segítséget. Őt elhagyta a társadalom, ő tehát a társadalomra hagyja családját, mely szerencsétlen családjá iránt könyörületesebb lesz.

Ha a sok jótékonycélú egyesület közül az egyik-másik e szerencsétlen embert támogatja, legalább az első időben, bizonyára üdvösebb cselekedetet végez, mint ha most az özvegyet és árvákat veszi gondjai alá.

A szegény- és jótékonyasági ügynek általános, nagy elvek szerint való rendezése valóban szükséges volna már. Oly összegek használatának fel évenként országszerte, melyekkel nagyokat lehetne művelni. E mellett nagyon is figyelembe vehetők volnának a helyi viszonyok is.

8 különösen azokat a szerencsétlen embereket kellene hathatósan támogatni, s őket tisztességes keresethez juttatni, a kik dolgozni akarnak, a kik nem kérnek koldús alamizsnát, hogy ideig óráig eltengessék magukat, hanem a kiknek keresetforrása bármi csapás, vagy baleset következtében pillanatnyira bedugult, s nem tudnak magukon segíteni. Az ily existenciákat kell az elzüléstől, a kétségbeeséstől megóvni, s akkor kevesebb lesz a nyomor, s különösen a kínosan érzett nyomor, és több a boldogság.

Leo pápa és a millénium.

Ami köztársaság tartalmát, melyeket a „Pester Correspondenz” Rómából vatikáni körükből kapott, különösen azt a tudósítást, mely szerint Leo pápa a szent aszéknek a milleniumi ünnepére már képviseléről gondoskodott, immár

mindenfélől hivatalosan megerősített. A kardinálisok kollegiuma és Leo pápa előtt már régóta ismeretes, hogy Agliardi nuncius megmaradása montani hegyén, a magyar kormányral történt konfliktus után, teljesítményével lehetetlen, de a magyar királyi kormány világosan kifejezetti követelésénél ennél a magától értendő eredményénél fontosabb az a tény, hogy Rampolla államtitkár magyar-ellenes politikája határozott vereséget szenvedett. Azaz, hogy a magyarellenes jelző ez esetben nem egészen helyes, hanem csak részben. Rampolla kardinális államtitkár, mint a „Pester Correspondenz”-nek írják Rómából, nincs ellenséges érülettel a magyar állam, vagy a magyar nemzet ellen. Az ő ellenséges érület a Magyarország, a hármass szövetség tanja ellen irányul, és a római kuria diplomáciai érdekeire káros hajlandósága Franciáország iránt mindig csak a nemzetközi politikai motívum által volt megmagyarázható.

Rampolla kardinális e tekintetben mindig elmentében volt a biborosok kollegiumának többségével. Különösen Vanutelli, Monako, de la Vallette, Zanardelli, gróf Ledochovski és herceg Hohenlohe kardinálisok gancsollák mindig Rampollának a hármass szövetség ellen táplált ellenséges érületét és az ezzel homlokegyenest ellenkező engedékenységet Franciáország radikális kőstársasági kormánya iránt a egész hatalmas befolyással küldöttek ellene. Most maguk az események és tények lovkája igazai adiak Leo pápának, aki a kérdésben egyetlen döntő lépésnél sem akart engedni államtitkárja befolyásának. Római diplomáciai körökben nagyon jól tudják, hogy a római kuria és a magyar állam közt létező vonatkozások körül Rampolla befolyása csak azért nem tudott győzni, mert Leo pápa e specialis, a római kuria hatalmi állására és a katolikus egyház legmagasabb érdekeire fontos kérdésben a legnagyobb-nyúl a magyar hercegprímás, Vaszary Kolos biboros véleményére és valóban bekezesző tanácsára helyezte.

Rampolla államtitkár rövidlátó diplomáciája, Franciáország iránt táplált minden engedékenysége dacára, sajnos vereséget szenvedett a republikánus (pogány) radikális francia kormány intranzigens volta által. Lefebvre de Relaine vatikáni francia nagykövet visszahívása csak a kezdete egy komoly kulturháború összehittőzésének a pápai szék és Franciáország közt. Ez megjegyzendő, hogy itt az erkölcsi kultúra védelme, a jog, a méltánosság és az igazságosság a pápai szék részén van. Diplomáciai körökben is e tárgyban csak az az egy vélemény uralkodik, hogy a különben bizonyítványal bekezesítő Leo pápa a francia kormánnyal szemben nem engedhetett. Ez események logikai következménye közvetlen és közvetve javára szolgál a magyar államnak. Kétségbevonhatatlan történeti tény, hogy Leo pápa diplomáciai lépése alapján, Vaszary Kolos magyar hercegprímás tanácsának becsat jókor fel-

ismerte és a hercegprímás iránt a töle kért s általa adott tanácsokért me mag hálásabb, mint azelőtt. Csak Vaszary e tanácsának, s döntő befolyásának köszönhető, hogy a magyar állam és a római kuria közt a konfliktus elárultott, nemcsak, hanem hogy Rampolla államtitkár antipathiaja dacára a hármass szövetségre tartozó államok ellen, a jelenre és a jövőre a legbarátságosabb vonatkozások vannak biztosítva Magyarországgal és a pápai szék közt. Ezzel kapcsolatban van báró Banffy miniszterelnök diplomáciai győzelme. Ma még azok a kardinálisok is, akik Rampolla híval, elismerték, hogy a magyar hercegprímás érdeme, hogy megabályozta az összehittőzést a kuria és egyezzerre két nagyhatalom között. A magyar hercegprímás ezen érdemeit, melyet a római biboroskollegiumban annál szivesebben elismernek, mint hogy Vaszary Kolos biboros kollegái közül legtöbb kedvelteget, rokonszerzőt és népszerűséget élvez az olasz kardinálisoknál, éppen azért, mert ő ezt a kedveltséget soha sem kereste, mert szerénységben oly sokkal, nagyravágásban egyáltalán semmit sem bír. Még a francia pártok tartozó olasz kardinálisok is úgy nyilatkoznak Vaszaryról, hogy szerencse reájuk néve az a körülmény, hogy Vaszary nem olasz. Mint olasz, papabitis lenne Vaszary, — „perioche questo cardinalis hungarico e un santo vivente senza ambizione.” — (mert ez a magyar kardinális egy élő szent, nagyravágás nélkül).

Ezek az okai annak a döntő befolyásnak, melyet Vaszary biboros in rebus hungaricis Leo pápára gyakorolt, és ezek az okai annak, hogy a magyar állam e kérdésben a legfontosabb nemzetközi jelentőséggel bíró diplomáciai győzelmet, vívta ki.

Tollifutásban.

A vidéki városokban majdnem mindenütt napirenden van a kérdés, hogy mivel és mi módon járuljanak a milleniumi nemzeti ünnepségekhez.

A zalamegyei nagyobb városokban az újév reggelén ünnepiesen zúgó harangok aranyelve hirdette a beköszöntött év nemzeti fontosságát.

Nagy-Kanizsán nem zúgta ugyan a harangok külön e célra, de ez fölösleges is volt volna, mert a mi nagy szívdobbanásunk minden harangszugánál főnégesebben hirdette, hogy nagy esztendőre virradtunk.

Ezzel azt akarjuk tudatni (amennyiben talán akadnak, akik abban kételkednek) hogy Nagy-Kanizsának is van szíve s hogy ez a szív néha dobbanni is szokott. Akik jól ismerik verkeritgését, azt mondják, hogy ritkán üt, de akkor nagyot üt.

fiatal lelek egész idealizmusával szentelheti magát a lemondás, a szeretet, az önfeláldozás gyakorlásának.

— És mit talált itt?

Hát a világon minden csak hazugság!

Hát ismételték még azok a sugarak is, melyek a földön vonagló embert eszményibb világba irányítják? Hát szinpadá lett a lélektümpenllet világa is?

Megrendülten állott meg, mikor a kolostor-élet valóság kibontakozott előtte, hogy szettepje, megcsommitse minden illúzióját. És most ezekkel a szettefosszított illúziókkal, egyedül, cikarkozatosan él, mint fogadalmán a nemes elhatározás és meggyőződés őszinteségével ösngő szerzetes, ebben a füstöt világban.

Mindest elgondolta magában a szomorú, halvány szerzetes és lejt-lelkének minden gondolat, De fölemelte mégis az a tudat, hogy ő tájdonmassan csalódott szíve minden dobbanásával mások lelki világának, mások boldogságának él, mert a maga számára lemondott mindenről.

Merengéséből a retorikorium ajtajának csattanása ébresztette föl.

Kopasz, öreg fráter, a sekrestyebaráti dőcsögött be a retorikoriumba és oda csoszogott a kvardiánhoz.

— Páter kvardián, győntajót kérek.

A páterok arca megnyult Nyakukat mélyen a csuklyába húzták és hallgattak.

A kvardián körülnézett.

— Ki a hetes?

Paulus páter mérgesen csapta maga elé a kártyát.

— En vagyok. De ilyen komisz időben csak nem megyek. Hol van az a szent Habakuk?

— Itt vagyok, kedves testvérem! — szóllt meg hatak mögött egy szeliden csengő hang.

Paulus páter kissé zavarba jött.

— Pardon, kedves Honorius! Ugy-e nem ha ragaszt a irélas megjegyzésért?

— Nem, kedves testvér. Eppen ajánlkozni akartam, hogy elmegyek helyettes győntajót. Csak, mi'assa tovább!

Aláuntal meghajolt társai előtt és eltávozott a sekrestyebaráttal.

A páterok mosolygó képpel néztek utána. Mikor a retorikorium ajtaja bezárult, a kvardián kártyarendezgetés közben cinikus mosolylyal mondta:

— Mindig mondtam hogy ne bántsátok. Az ember sohse tuja, mikor veszi hasznát az ilyen jóbolondnak.

A páterok azt pompás megjegyzésnek találták, mivel a kvardián mondta és mert a subordinációnak minden vonalon nyilvánulnia kell, úgy gondolták, hogy arra kacagni dukál: hát kacsak is.

Négy óra felé az atyák csatladozni kezdettek.

A portabaráti tágra nyílt aszemekkel lépett a retorikoriumba és titokzatosan sugta a kvardiánnak:

— Páter kvardián, egy hölgy!

— Mitéle hölgy?

— Nagyon előkelő. Fogaton érkezett.

— Hol van?

— Kűna az ajtó előtt varakozik.

A kvardián kaphodva igazította meg csuháját: a kardát szorosabbra húzta; és gyors léptekkel ment ki a rektorikoriumból.

A folyosón sűrűn lefátyolozott, mely gyászba öltözött nő várta.

A kvardián ölvölő hajlongással ment feléje:

— Mivel lehetek nagysegod szolgálátara?

A nő nem mutatkozott be.

— Beszélhetnék, kérem, Hartay tisztelendő urra!

— Hartay Honoriusat méltóztatik keresni? Kérem, kegyeskedjék velem jőnni! Ugy hiszem; szobájában van, ha már visszajött a győntajásból Főmentek az emeletre.

A kvardián megállott a harmadik cella ajtajánál, csendesen kopogtatott és halगतozott.

Nem jött válasz beülről.

— Valamibe megint nagyon elmélyedt — mondta kissé gyanús szemhuyorításával.

Erdősebben kopogtatott.

— Ave! — hangzott beülről.

A kvardián felnyitotta az ajtót; maga félrehúzódott és mély, aláztos meghajlással bocsátotta be a hölgyt, ki elegans fohajtással köszöntö meg sziveségét.

A páterok, kik őket az emeletre tisztelőstávoiban követték, összedugták fejüket és pikáns megjegyzéseket sugdoltak. Mikor a cella ajtaja bezárult, egyik-másik csatlantott az ajkával és kíváncsi képpel siettek a kvardiánhoz, aki olyantorma mozdulatot tett, hogy nem érti az egész dolgot.

H I R E K.

Hát úgy mondják, hogy most nagyot ütött. Ez volt a nemzeti ébresztő.
És azok, akik nem hisznek nálunk az éjszakai, álomba ringató csendnek, azt mondják, hogy ébren vagyunk, talpra ugrottunk, felpezsdültünk.
Valami lehet a dologban. Mert példának okáért a torna-egylet már csakugyan lássan későbbiek.

As „erős testben erős ész” mottonak igazságát megokszorozott lelkesedéssel akarják a tagok a millenáris kiállításon is demonstrálni. Bámúltos buzgalommal látogatják a torna-egyleti órákat. A torna-esszközökről lekopott a rozsdás és a por. Unger Ullmann Elek acél-izmai alatt ropog a nyújtó; recseg a korlát; fészül a karika-hinta kötele. — *Pongrácz Adolf*, a tornatanár, magán-kivül van örömeiben. Valóságos táborhegyi szinváltozaton ment keresztül. Csakugy ragyog, szinte hóféhéren fénylik a megdicsőüléstől.

Bravó! Tehát a halotti nyugalom, a tespedés itt is, ott is, csak látszat, hamiskás külsőn, mely alatt munka pezsg, ambició forr, lelkesedés ég. Na lám, milyen kedves-hamiskásan csináljuk mi a dolgot! Hogy meglepjük majd a világot! A tespedés, a lethargia álmos képe alatt a munka pihenést nem ismerő láza.

Nagyon pompásan van ez így, kérem.
A torna-egylet lelkesítő példáját bizonyára követni fogják más egyletek is.
De csak csendben uraim, nagy csendben!
Valahogy meg ne tudják a szomszédok, Ne-hogy idő előtt hanyatt essék bánulatában ország, világ!

A „Zala” naptára:

- Február 1-én: A „Nagy-kanizsai általános munkásképző egyet.” jelmez estélye.
- 2-án: A „Polgári-Egylet” közgyűlése.
- 5-én: Postások és távirók mulatsága.
- 6-án: A vasutasok mulatsága.
- 8-án: Az „I. Jótékony nőegylet” vigalma.
- 9-én: A nagykanizsai ált. betegsegélyző egylet XXV. évi közgyűlése.
- 15-én: A „Társas-Kör” bálja.
- 18-án: A kereskedelmi és iparbank XXVIII. rendes közgyűlése.

— **Személyi hír.** *Say Győző* altábornagy, az V. honvéd-kerület parancsnoka Székes-Fehérvárról kedden déli vonattal megérkezett *Kirchner Hermann* őrnagy kíséretében Nagy-Kanizsára érkezett az itt állomásozó m. kir. 20 ik honvédegyalozzred megvizsgálására.

— **Btáhné Nagy-Kanizsán.** Alkalmunk volt a nagykanizsai közönség részéről várva várt művésznőnek, a kereskedő ifjak vezetőségével folytatott levelezéseivel olvashatni, melyekből meggyőződünk, hogy a művésznőnek vendég szereplése teljesen biztosítottak tekinthető, csak a hangverseny napjára nézve nem történt még biztos megállapodás.

— **A nagykanizsai tiszti önszegélyző szövetkezet** *Hütter Lajos* elnökle aláti vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. *Reinitz József* szövetkezeti könyvelő felolvasta az igazgatóság múlt-évi jelentését és előterjesztette a felügyelő bizottság jelentésével kapcsolatosan a mérleget, mely osztalékul egyenként 4 krajcárt 48% eredményezett. A jelentések és mérleg tudomásul vétele után az *igazgatóság* kisorsolt tagjai: *Fagyas Lajos, Györffy János és Rothmann Béla* újból, a felügyelő bizottságba pedig: *Schmidt Károly, Vité István és Wilde Ferenc* (u) megválasztottak. A szövetkezet elnökül ismét *Hütter Lajos* választott meg. A szövetkezetnek a lefolyt évben 112 tagja volt.

— **Az Irod. és műv. Kör** igazgatótanácsa vasárnap délután *Sümei Kálmán* elnökle alatt igen élénk letolvású ülést tartott, melyben határozatot, hogy a kör február hó 18-án nagyböszörmény, eszalóias jellegű estélyt rendez. Február 23-án, március 1-én és 8-án népszerű, otolsó belépti díjas estélyek rendezetnek, március 15-én pedig a nagy nap emlékehez méltó ünnepegeről fog a kör gondoskodni.

— **Tűzoltó testület közgyűlése.** A nagykanizsai önk. tűzoltó-testület 1896. évi február hó 2-án délután 3 órakor, saját helyiségében tartja rendes évi közgyűlését, melyre a tiszteletbeli, partoló és működő tagokat tisztelettel meghívja a választmány. Targyisorozat: 1. Elnöki és főparancsnoki jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1895. évi számadásról. 3. Az 1896. évi költségvetés megállapítása. 4. Szolgálati érvek kiosztása. Az elnökség, választmány és működő tisztikar, valamint a számvizsgáló bizottság választása. 6. Netáni indítványok. Jegyzet. Indítványok írásba foglalva a közgyűlést 24 órával megelőzőleg az elnökkel közlendők.

— **A Ker. Jótékony Nőegylet közgyűlése.** E hó 26-án tartotta a nagykanizsai Ker. jótékony Nőegylet évi rendes közgyűlését. *Clement Lipótné* védnökne távolléte és *Zadubanszky Lajosné* elnökne betegesg miatt távolléte folytán a közgyűlés vezetése *Janda Károlyné* a választmány legrégibb tagja kérésére fel. Jandáné az ülést megnyitván, átadta a szót *Csaszán Miklósnak* az egyleti titkárnak, ki első sorban az elnöki és ezután a titkári jelentést olvasta fel. Az elnöki jelentés örömmel említi fel, hogy a választmányok a tagok és a nagyközségnek támogatásával sikerült az egylet céljának minden irányban kellőleg megfelelni; saját nevében is köszönetet mond mindazoknak, kik az egyletet munkásságukkal és áldozatkészségükkel támogatták. A titkári jelentés a lefolyt egyleti év minden mozzanatát gondos csoportosításban felölelte. Sajnálattal említi fel *Nábrácky Lajosné* elnökne és *Dauscha Ottoné* pénzárknokne visszalépését, mely két tevékeny erő hiányát a választmány súlyosan érezte és hogy mindamellett sikerrel folytathatta a választmány működését osskis a választmány néhány tagjának fokozott buzgó tevékenységének volt köszönhető. A felülvizsgált számadás alapján jelentette, hogy a múlt évben bevételait: tagsági díjakból 631 frt 60 kr, adományokból 30 forint, január 5-ki vigalomjövédelme 508 frt 78 kr, a nyári ünnepek jövédelme 328 frt 74 kr, kamatokból 290 frt 54 kr. összesen 1829 frt 66 kr., ellenben segélyezésekre és kezelési költségekre 1778 frt 49 adatot ki, az 51 frt 17 kr. bevételi többlettel az egylet jelenlegi vagyona 2587 frt 83 krajcárra emelkedett, mely egy csekélyke összeg kivételével a takarékpénztárban gyűmölcsözőleg van elhelyezve. Az egylet a tél beállomáskor segélyezés címén 100 frtot adói 60 szegénynek tűzifára, azonkívül egyes jötevők áldozatkészsége lehetővé tette, hogy karácsonykor 29 árva teli ruhával látattott el. Köszönettel említi fel a titkár, hogy a nyári vigalom sikere különösen a nagykanizsai *Irodalom és Műveltségi Kör* közreműködésének volt köszönhető és elismerésul van az iránt, hogy a választmány kebelében alakult és *Pranger Karolin* választmányi tag gondos vezetése alatt álló kézimunka-osztály igen ügyő működést fejt ki, a mennyiben a szegényebb osztály a kézimunka terén való munkálkodásra sikerrel ösztönzi és munkálkodásában hathatónan támogatja. Az egyletnek jelenleg 9 alapító és 269 rendes tagja van. Az év közben visszalépett *Nábráczky Lajosné* elnöknek, *Dauscha Ottoné* pénzárknoknónak és *Seregély Dező* titkárnak

Gellért páter egészen közel hajolt a kvardiához és lassu hangon kérdezte:
— Bemutalkozott?
— Nem.
— Ki lehet? Mit akarhat?
— Elképzelni sem tudom, hogy egy ilyen előkelő hölgy mit akarhat azzal a.....
— Szent Habakkukkal. — Egészítette ki Paulus páter.
— Bolondnak bolond a szerencséje is. Suitogta egyik fiatalabb páter, akiben bizonyára legerősebben mosogott a sárnya irigység.
— Lám, lám! Aztán milyen pompásan játszotta a szentet. Várj, csak várj szent Honorius! Szólt a kvardián, a cella ajtaja felé lenyeggetve.
Aztán elszédítették.

Honorius páter éppen valami theoziai munka olvasásába volt elmélyedve, mikor a lefátyolozott nő, cellájába lépett.
Főállott és almasos főhajítással fogadta.
A nő fölvetette fájólat.
A szerzetes megrendült. Arca halott-halvány-nyá vált. Ajkai reszkettek.
Az a csodaszép bűnös asszony állott előtte. Nehány percig szólanul néztek egymásra.
A nő szólalt meg előbb.
— Ne ijedj meg tőlem! Nem a mult kísértete, hanem a jövő reménye vagyok.
Honorius lehajította fejét, tompa, reszketeg hangon mondta:
— E falak között, nagységes asszonyom, nincsenek remények; azok kívül maradtak.
A nő megragadta a szerzetes kezét.
— Hát semmit sem hoztál ide magaddal? Még emlékeket sem? Mert nem szólitasz, mint akkor: Meláninak. Lám, én most is szeretlek, ugy beszélek veled, mint akkor. Eljöttem érte! a

távolból. Férjem, gyermekem meghaltak. Egyedül állok, elhagyottan, ridegen. Édes szerető szivrem van szükségem, aki megmentsen a megőrüléstől. Hozzad jöttem, Géza; mert nekem csak az maradtál. Eljöttem érte, hogy elvigyelek innen, az elevenek kriptájából.
Az asszony szépséges arcát egészen közel emelte a szerzetes halvány arcához, aki érezte kiáradni annak delejes melegét.
Ott volt előtte minden kísértetével, mámoros emlékeivel a mult. Idegein valami rég elfeledett érzés rezgett végig. Agya szédült.
Az asszony puha meleg testével közelebb simult a szerzeteshöz és nézett rá kérő, epedő, vérgyújtó szemekkel. Aztán folytatta lélekmegejtő dallamos beszédét:
— Ne szólj semmit, ne mentegetődzél! Mindent tudok. Tudom hogy szent vagy; de azt is tudom, hogy boldogtalan vagy. Nagy szivedet nem érik meg, nem méltányolják. Mit akarsz itt? Nem látod be, hogy örülnék tartanak? Jöjj velem, megosztom veled mindenemet! Velem szemben tedd erényre, ami egykor (éu is tudom!) bűn volt. Szeress, légy hitem! és én lábaidhoz omolva leszek a te mindenséged. Ugy-e velem jössz? Szólj! Nem! ne szólj! ne felelj! Kérlek ne felelj!
Az urnó erélyesen tiltó mozdulattal tett a szerzetes felé, aki fehér, szinte átlátszó kezét föl emelte és átszellemült arccal mutatott a cella falán lüggő feszületre; alig hallható hangon rebegte:
— Ott van az én mindenségem!
Az asszony arca kigyúlt.
— Nem, nem, ma ne határozz! Hisz ez örültség..... Itt maradok a városban.... Holnap reggel elküldök válaszodert..... Géza, el ne utasít!..... Válaszodtól függ életem.....
Még egyszer megragadta a szerzetes kezét és ajkaihoz szorította.

Aztán eltávozott.

Honorius páter kimerülten roskadt székre. Arcát két kezébe temette és egész teste vonaglott a fájdalom sulya alatt.
Leborult a feszület előtti imaszámolyra és egy szemekkel nézett arra az isteni alakra, aki olyan emberlőlti főséges megadással járta végig a szenvedések Kálvariáját.
Imádkozott sokáig, nagyon sokáig.
Nem hallotta a kolostor csemetőjét sem, mikor estebédre csendült.
Pedig a testvérek ugyancsak készültek a valátásra. Már előre mulattak, hogy milyen hatalmasakat fognak majd kacagni poculum charitatis mellett jó szent Habakuk zavarán.
Mikor hi ba várát, az egyik fiatal páter fel-futott a cellába. Honorius akkor is a feszület előtt terdelt és verejtékeze imádkozott, talán azért, hogy ne jék el tőle az az édes pohár, mit egy ragyogó élet gyönyőre nyújtott feje.
— Imádkozik, se lat, se hall! — mondta a visszatérő páter.
— Szegény bolond! — mondta Gellért páter. Aztán kitűnő étvágygyal ettek tovább.
Honorius páter pedig küzdőitágyának gondolataival, szívének fölzaklatott érzelmeivel egész éjszakánál, imádkozva, verejtékeze, álmatalanul.
Reggel aztán, mikor az a szépséges szép asszony elküldött a válaszárt, ezt írta egy kis lefátyolra:
»A fogadalom szentsége köt.»
Mikor a levelet elküldte, ujra leborult az imaszámolyra és némán megdicsőült arccal nézett föl a 6 mindenségére.

az egyletnek tett jó szolgálataokért a választmány már tolmácsolta az egylet köszönetét, mihez a közgyűlés elismerésével járult. Az év közben elköltözött Uher Ödönnek választmányi tag helyett Földöcs Lajosnak első póttag hivatalát a választmányba. Az elnöki, valamint titkári jelentést a jelenlévők lelkes éljenu kísérete, és ugy ezeket, valamint a bemutatott számadásokat a közgyűlés tudomásul vette. Következett az úreszédben lévő elnökök és pénztárnoki állás választás utáni beütölése. Megválasztaták: dr. Tripammer Károlyné elnökönek és Sebestyén Lajosnak pénztárnoknőnek. Több tárgy nem lévén, elnökő Janda Károlyné a gyűlést besátta.

— **Vasutasok társasága.** Palancz Ferenx főtelölgye és Franchotik Adolf felölgyelő urak védelöksége alatt a cs. és kir. szabad, déli vaspálya-társaság nagy-kanizsai vonatkiszérő személyszállítás 1896. évi február hó 6-án az Arany Szarvas diatermben a vasuti szolgálatban megsérült nyugdíjkeptelenek felszólítására Horvát Laci jelsz. zenekara közreműködése mellett székfőző táncostélyi rendez. Késdote 8 órákor. Személyjegy 1 frt., csatlójege 2 frt., karszt 1 frt. Felüljárások közönségtel logadialnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre váltthatók Prager Béla és Belus Lajos urak gyógyszertárában. A meghívó mára át nem ruházható. A kik meghívót nem kaptak és ilyenre igényt tartanak, sziveskedjenek levelezőlap útján Kovács Mihály urhoz Csangery utca (Hlakó felé hár) fordulni.

— **Megválasztott járásbíró.** Karabályos Elek alsó lendvai járásbírónak Török József elleni sajtóügyében a budapesti esküdtzsek a napokban tejezte be a tárgyalást. A vád és védekezés után az esküdtzok visszavonultak a verdikt meghozatala végett. Hosszabb tanácskozás után kihirdette az esküdtzsek főnöke a verdiktet, mely szerint Török József 7-szóval 6 ellenében vétkesnek mondott ki. A sajtóbírószág a vádlóit az enyhítő körülmények figyelembe vételével fégalmazás miatt 5 napi foghátra, 10 frt pénzbüntetésre, esetleg még két napi foghátra ításte. Törököt keszesség mellett szabadlábon hagyták.

— **Egy plébános lemondása.** Mint Stridóri lapunkat értesítik, az ottani fars plébánosa, Matosovics István, állásáról lemondott. — Helyét remélhetőleg hamar töltik be, mert ugy a szentiszékek, mint a gróf patronátusnak, valamint a népek is érdekében áll, hogy a plébánia sokáig üresen ne maradjon Ohajlandó volna, ha az állás betöltésénél tekintettel volna az a lelkesi hivatalnok nagylontosságára nemzetiségi szempontból is a a kinevezésnél válgó részről figyelembe vennék első sorban azt, hogy az új lelkes érzelmeinél fogva képes lesz-e az államcszmenek szolgálatakat tenni ezen a nemzetiségi területen, fog-e tudni a akarni vesztője lenni a gondjaira bízott népek használat tekintetben is. Bizunk az uradalmi tisztikar magyar érzelmeiben, hogy befolyását és érdemben a pátronos gróf urnál érvényesíteni fogja, ki bizonyára oty plébánosot fog betölteni a stridói fars házába, ki amellett, hogy jó pap, öre lesz a magyarság fölötti érdekeinek is!

— **Tamitót ért kiténtetés.** Matosx Mihály volt totszerdahelyi, jelenleg székes-fehérvári tanitót, a belügyminiszter kinevezte Székes-Fehérvár szab. kir. város törvényhatósága területére államnyakönyvvezetővé. Ennek a kinevezést valamelyes kártársai is ósástiten örülnek.

— **Egy a régi időkbeli.** E hó 27-én helyesték örök nyugalmára László Ferenc 90 éves agyastyánt, ki néhány hét előtt még falúreszélessel kereste kenyérét. Sokan ismerték az öreg Lászlót még a régi jó időkbeli, mert mikor még nem dalolhattak azt a nótát: „megy a gözös Kanizsára,“ 6 volt a legmegbízhatóbb berkocsisok egyike, ki a személyforgalmat Nagy-Kanizsa és Bécs közt közvetítette. A göszipipa tönkretette László életét, és midőn már minden keresetforrása kiapadt, a fűrészhöz nyult és azt huzta vonta élte majdnem utolsó napjáig.

— **Templomépítési alap.** A kereskedelmi ministerium múlt évben 14110. szám alatt engedélyt adott az óbecsei protestans egyháznak, hogy templom és iskola építési célokra postatakaréipénztári gyűjtő lapokat küldhessen. szét az országban, hogy kitűzött célját könyörödományokkal érhesse el. E cél csak részben éretett el, mivel sok-takaréklap még mindig nem érkezett vissza; nevezett egyház tehát hazafias bizalommal felkéri azokat, — kik takaréklap

pot kaptak és azt mindez ideig vissza nem küldték, hogy azt „Templomépítési kezelőség Ó-Bécs“ cím alatt mielőbb visszaküldeni sziveskedjenek.

— **Egy öreg szolgál.** Alig van ember városunkban, ki azt a vézna, óregsége dacára is fúrge emberkét ne ismerne, ki gyakran be-beter az egys házakba, hol meghívót, hol patika számlát vagy tagsági-díj-nyugtát kézbesítve. Táu felesleges is mondanunk, hogy Brill Mórról van szó, ki e napokban, 73 éves korában, egy nem mindennapi emlékünnepet üli. 25 éve annak, hogy Brill a nagy-kanizsai Torna-Egylet szolgája. Három deci bor mellett emlékezett meg a hű és fáradhatlan szolgál a felölt 25 esziendőről és könyvelt szemekkel beszélt a Torna-Egylet egykori fénykoráról és azon „urakról“ kik az egyletet letesíteték és impozáns magaslata emeltek. Ezen „urak“ már mind elhaltak, csak a „szolga“ él még azon időből, midőn a „Torna-Egylet“ fénykorát élte. A szegény szolgál, ki egy negyed századot töltött lótas futással, megőregeidet ugyan, de még bírja; az egylet, melyet szolgált és szolgált a — már teljesen élettelen, és a múltak emlékéen üdülő hű szolgál folyton azon töprenkedik, vajha felkél-e még a „Torna-Egylet“ napja? Az övé nem annyira érdekli, mert tudatában van annak, hogy ez mindiákból lealoldozhat van. Kapcsolatosan ezzel megemlítjük, hogy Brill a kereskedő ifjak egyletének is már több mint két évtizeden át szolgálja.

— **Filioxéra.** Zalavármegye Rád és Kehida községei határát a földmivelőügyi miniszter filloxéra miatt zár alá helyezte.

— **Vásár Perlakon.** A legközelembi országosvásár Perlakon február hó 18-án tartatik meg. A betivásárok minden kedden tartanak és ezekre a marhafelhatás is eng délyzestetett.

— **A joggyomru váltóhamisító.** Herceg Ferenc „Három lestor“ c. vigjátékban Kosihoky leugyel lova, hogy a Polloacsok nejét kompromittáló levelet megsemmisítse, a Riadó szerkesztőjének íróasztalán lévő levelet birtelében lenyelt, mely elhatározásán természetesen mit sem változtat az a körülmény, hogy a levél helyett az újságnak kéziratban ott heverő vezércikkjét emásztá el. Egy kis kellemetlen érzés, hasznikarás...de a vállamterhes felbő a gavalier fényes folytat, a kényes helyzetben lévő szerkesztő feje fölől elvonul: a korpusz deliktü elütnt a a becsület meg volt — mentve. Körülbelül hasonlót produkált Dudics Ferenc polgár is Novakovecéről, a mikor az őt kompromittáló váltóblankettát, melyet hamisítani talált s mely egyéni szabadságát ezért természetesen nagyon is komolyan fenyegette, pure et simple lenyeltte. Az eset genzise a következő: Január 15-én nyílik meg az új Csaktornya-Videki Takarékpénztár. Bemutatásra kerül egy osomó váltó, melyeket jórésben kifizettek. Föltűnik azonban a reviszorok előtt az egyik 300 koronásnak az aláírása, melyet véletlenül ismerték s melynél azonnal konstatáltak, hogy az a rendszeren használt aláírásal sommiképen sem azonos. A váltó hamis volt. Letartóztatják az ismeretlen paraszatyafit, ki azonban inkognitóját a világért sem árulná el s csak annyit ismert be a csendőr előtt, hogy dekanoveci lakos. Hogy kitélt megállapítsák, mondot helyre hajtat a társaság, a paraszt és a két csendőr, a hol azonban senki sem ismeri. Hosszas faggatás után végre is bevallja, hogy nem dekanoveci, hanem novakoveci illetőségű, s hol személyazonosságát a bíró lakásán megállapítván, végre kiűntik, hogy Dudics Ferenc a neve. — 8 most következik a dolog komikuma. A hamis váltó ott fekszik a szoba. egyik asztalán a kapacitálja a két csendőr az atyafit: vajlja be, hogy a váltót hamisította. Az egyik csendőr el-távozik, hogy dolgában eljárjon, a másik meg az időközben odaérkező Dudicsnéet tuszkolja ki a házból, ogy a vizsgálót ne vesdélyeztesse. Mire azonban ez a csendőr folytatni akarja megint az inkvizíciót, csak hűlt helyét találja a váltónak, mert Dudics azalatt, míg a csendőr az aszsonnyival elfoglalta volt, lenyeltte a blankettát. — Dudics itt ül a kanizsai törvényszék börtönében a kiváncsian várja, hogy merészen a ügyesen végrehajtott éhségállapító aktszerű a földi igazság minő jutalomban fogja részésíteni? Itt csak annyit jegyzünk meg meg, hogy Dudics nem rég hagyta el a törvényszék börtönét, hol váltóhamisításért 6 hónapot már ült egy ízben.

— **Elveszett női óra és lánc.** Január hó 27-én este a Fő-utcán, Deák-Ferencteren

(fa-pisc) vagy a Bathyáayi-utcában egy „tula“ eszt női óra, melynek hatlapjára két aranyozott anyalka van bevéve — egy „tula“ eszt láncnal együtt elveszett. A becsü etes megtaláló adja át a rendőrkapitányi hivatalban, hol illő jutalomban részesül.

— **Közhőség, rekedtség és énydkésodásdál** melegen ajánljuk t. olvasónk figyelembe Egger díjjutalmazott bizos hatásu mellpasztillát, Kapbató 25 és 50 kros eredeti dobozban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy-fűszer-üzletben. Fő- és szatkhüdeai raktár Egger A. fiai Nador gyógyszerára Bpester, Váci körút 17.

IRODALOM.

— **Biztosítási és közgazdasági lapok.** Jan. hó 15-én jelent meg Radó B. Béla felelős szerkesztősége alatt a „biztosítási és közgazdasági lapok“ első száma. Az élenken és nagy tárgyilagossággal szerkesztett első szám arról győz meg bennünket, hogy a biztosítási-kereskedelmi-, ipar- és pénzügy szakavatott és komoly művelőket nyrt a „Biztosítási és közgazdasági lapok“ szerkesztőjében és munkatársaiban. Az első szám a szerkesztőségi beközönbötővel a élen, a következőket tartalmazza: A szerkesztői; biztosítási jogeset írta dr. Fleischmann Sándor; a kiegyezésről írta dr. Berényi Pal; a fekete napok (tozsdai értékesz) írta Wohmuth Sándor; a nyugdíjintézmények írta Bogdy Samu. Az irodalmi részben dr. Schwartz Isidor, Beck Lajos, „Az életbiztosításról“ című munkájáról értekeznek. A külföldiek rovata után következnek: Külföld, Ipar, Közgazdaság és Értéktörsede letáru rovatok és végül a helyeszkölő rovat, melyben ingyenes tört nyit a szerkesztőség helyeszkölésre társaságok, tisztviselők és kereskedő ifjak számára. A lap előfizetési ára egy évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 60 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Kosuth Lajos-utca 8. szám.

— **185 hegudő Áírma.** egy (mód) hegudőre jelent meg Greisinger Iván e téren már jónévsz senesorszól, Klükner Ede budapesti senesú kiadónál. A 70 lap tarjedelmű kötet tartalma 117 még eddig hegudőre sehol meg nem jelent magyar népdal, s 18. a klasszikus és modern senesorszók, mint Abt, Heathoven, Schuberth, Lortzing, Franz, Grieg, Chopin Yvon, Meyerbeer, Donizetti, Halevy, Kücken, Tschaykowsky Jensen, Meyer-Heilmann, Greisinger, Vradier, Mendelssohn, Wagner, Nessler, Raff, Schumann Moszkovsky, Rubinstein stb. művelnek legértékesebb gyűjteményét fokozatos emelkedéssel kezdők, haladók, és művészek részére magánhegudura. A hegudőirodalom gazdagsága mellett is szegény magán hegudura írt darabokban. Legtöbb darab songora kísérettel van ellátva, pedig vajmi kevés hegudőszáz áll rendelkezésre a kísérő songora: Greisinger 100 hegudő ártatás a hán, t. pótolják, mert a legvalóságosabb tudással megírt művet alig nélkülözheti egy hegudő is, mely a kezdőnek kedvét élcsíti, a haladónak pompás szép előadó darabokat nyújt, — a köz művészek pedig, ki technikáját és előadását celligiatni akarja, oty anyagát adja a legesebb a legrealitátlabb módon kidolgozott szövegeknek mindeket eddig a világszeneirodalomban egy kötetbe összegyűjtve hiába keresett. K daraboknál a hegudő pótolja a songorát s a teljes harmonia, a polyphon hatások genális fejlődésében jutnak érvényre, bár segítségül veszi a hegudő technika minden eszközt, mégis minden alaposan képzett hegudő által lakundható nehézségekkel. Főérdeme a gyűjteménynek az, — nem miat eddig történelmi szokott a már régibb, mindenki által ismert klasszikus dolgokat adja, — mint Peters Litoll kötetét, hanem a jelenkori művészi corifonok műremeiket hozza elői romek áttaliban, melyek fölül a legelső senesművészek elrasedtatással nyilatkoznak. Valamennyi ártat legértékesebb új rakással, előadás jalkkel s magyaráttal van ellátva. Derék munkát végezt eszere valamint kiadó, hogy a páratlan értékes munkát piacra hozta. Ára 3 frt.

CSARNOK.

Szelestey László.

(Folytatás.)

Írta: Eastergályos Ágoston.

II.

Szelestey László min a irodalom munkása.

Az 1838. évben már befejezettek tekinthető az irodalom mezéjén működő férfiak azon törekvése, mely Pestet akára irodalmi közponnak. Ott éltek legnagyobbrészt Magyarország neves írói, kik a létező folyóiratoknak vagy kiadói, vagy szorgalmas munkatársai voltak. Kisfaludy Károly meghalt ugyan, de a nemzeti szellem terjesztő- és művelője ott volt: Vörösmarty. Mellette legkiáltóbb

ellentétül Bajza állott, ki különben kedvelt költő volt, a német erzelgősség lyrájának jellemző volt. „Helyzet dalában az élet legszomorúbb mozzanatait, — reménytelenség, elválás, halál — éneklí az emberi sors igazságtalanságaival, kegyetlenségével.”⁽¹⁾

Ime két fő irány uralkodik e korban, midőn Szelestey irogatni kezdett, egyik, tejezzük ki magunkat így: a nőknek és ifjaknak szive szerint, kik leginkább hajlandók az erzelgősségre, a másik: az emberesedők érzelmeihez mérten, a nemzeti irány képviselőjében, Vörösmartyban.

Mi hatna leginkább az ifjú szívre, mint az érzelme? Igen sok ifjú, ki költeményeket írt, pályája elején ezen németes erzelgősség befolyását fogadta el, mely e korban dominált.

Igy a mi irónk, Szelestey is a többek közt. Ott látjuk egy oly költőket, ki később megváltoztatott irány mellett kitűnt irodalmunkban, Tompa Mihályt, ki így ír fiatalkori költészetéről 1850. szeptember 1 én Szilágyi Sándorhoz: „Kor-szerű eszméket nem lehet az idők szigorú viszonyai közt közönség elé vinni. Az örökös halvány holdsugar pedig előttem ilyen unalmas.”⁽²⁾

Szelestey ott született a kies-levkésű Kemes-alján. A természet szépsége kisgyermek korától kezdve hatott érzékeny lelkére, melynek kiművelésére szülei pénzadózatot nem kíméltek. Iskolai tanulmányai mellett nyelveket tanult. Németül jól beszélt, franciául, angolul tudott. Még francia verset is próbált írni; iratai között kézírásával ezen töredéket találtam:

„Ah bon jour cher papa
 Fi done!
 Tout le même chose
 Fort bien
 Cela m'est égal mon pere
 Spass à part
 Goddam
 C'est comique
 Moi, soldat? mon cher...?”

Angolból lefordította James: „Utolsó Tündérnő”-jét.

A 40 es évek ifjai azonban minden tanulmányaik mellett különösen az irodalmat forgatták, s annyira lelkesedtek a költői termékeken, hogy már tanuló korukban nemcsak egy két zsongéval tettek próbát a költészet terén, hanem már tetszést is arattak némelyek a közönség előtt. Így „Tompa Mihály fellépése az irodalomban iskolai életére s annak nem éppen utolsó éveire esik.”⁽⁴⁾ Szelestey is korán jelet adta irodalmi működése való hajlamának, akkor ugyanis, midőn Szombathelyen járt a bölcsészetre, a hol Horváth Boldizzsárral és Gigglerrel szövetkezve egy irott lapot szerkesztett.⁽⁵⁾ Ezen nemes lelkületű barátai és még Gegő Elek oktató buzdítása kifejlesztették benne a költészet iránt úgy is legyőzhetetlenül törekvő hajlamát.

Az első vers, mit nyilvánosság elé szán, áltéve jelentik meg az 1837. évi Társalkodóban. Találtam ebben egy költeményt, melynek címe „A magányhoz”⁽⁶⁾ Sz. L. alájegyzéssel, mely valószínűleg tőle származik.

1838-tól kezdve azonban már saját neve alatt jelennek meg költeményei az „Atheneum”, „Társalkodó”, „Honművész”, „Regelő”, később a „Honderű”, Frankenburg-féle „Életképek”, „Pesti Divatlap”, „Hazánk”-ban, majd a Petőfi és Jókai által szerkesztett „Életképek”-ben. 1850. után a „Hölgyfutár”-nak lön dolgozó társa, 1856-tól az általa szerkesztett „Szépirodalmi Közöny”-később a „Divatcarnok” lapjain találkozunk költeményeivel. Ujabbban a „Magyarország és a Nagyvilág”, a „Fővárosi Lapok” és „Vasárnapi Ujság”-t adta verseit.

Szelestey ifjúkori művein eleinte lágyaság, puha-erzelgősség, emelygős természetellenesség az, a mi szemünkbe ötlök. A mi kedélyét, mely igen könnyen hangolható volt éppen túlerzékenysége-nél fogva, megkapta, a mely gondolat villant meg agyában minden mélyebb gyökér nélkül, arról

verset írt. Ébétel a hazáról, tavaszról, a képzéletről, megéneklí a gondolatot, szerelmet, reményt, a szerint, miféle húrját szívének pendítette meg az átfutó gondolat.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

5879. sz. tk. 895.

24 1-1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Légrad község végrehajlatónak. Bán József legrádi lakos végrehajlatást szenvedő elleni 40 frt 20 kr. per, 9 frt 25 kr. végrehajlat kérelmi 7 frt 85 kr. jelenlegi s a még felmerülő költségek iránti végrehajlati ügyében a fent nevezett kir. tvszék területéhez tartozó, s a legrádi 300. sz. tkjvben I 1-3 és 5. sorz. alatt foglalt ingatlanoknak végrehajlatát szenvedett illető s 545-frira becsült fele részére

**1896. évi február hó 6. napján
 d. e. 8 órákor**

Légrád község házána megártandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezehez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi október hó 25. napján.

GÖZONY, kir. tvszéki albiró.

2899. tk. 895.

26 1-1

Arverési hirdetmény.

A letenei kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mállits János ügyvéd letenei lakosnak Sebők István egyedutai lakos elleni 25 frt 35 kr. ügyvédi munka-díj tőke, ennek 1894. március 20-tól járó 6% kamatai, 5 frt 43 kr. perbeli, 6 frt 30 kr. végrehajlat kérelmi, 7 frt 90 kr. ezuttali költségek iránti végrehajlati ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a letenei kir. járásbiróság) területén fekvő bécsi 148. sz. tkjvben A + 298. hrsz. váltásággételes ingatlanok Sebők Istvánt illető 136 frira becsült ²/₃ része zoziki 184. sz. tkjvben A + 315. hrsz. váltásággételes ugyanazt illető 138 frira becsült ¹/₃ része mégis a zoziki 267. sz. tkjvben A + 404. hrsz. váltásággételes in-

gatlanok ugyanast illető s 248 frira becsült ¹/₃ része a bécsi ingatlanra vonatkozólag a bécsi községbiró házána

**1896. évi február hó 3-ik napján d. e.
 10 órákor**

a zoziki ingatlanokra vonatkozólag a zoziki községbiró házána

**1896. évi február hó 3. napján d. n.
 3 órákor**

Mállits János letenei lakos elhalt ügyvéd-irodája részére kirendelt gondnok dr. Csompass Kálmán letenei ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezehez letenni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől az számítandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint letenni.

Kelt Letenyén, a kir. jbság mint telekkönyvi hatóságnál 1895. nov. hó 16. napján.

NUNKOVICS,
 kir. ajárásbiró.

Pallni gazdaságomban több ezer darab egyenes, 4-5 öl hosszú fenyő szálfá jutányosan eladó. Létra-, etető-, sarágyas, korlát-, s könnyebb épületeknek kiválóan alkalmas faanyag.
 23 2-3
 Somogyi Gyula.

SCHICHT -féle szin-szappan

hatóságilag bejegyzett védjegy.

igen jól szárított 17
 kitűnően tisztít.
 legtakarékosabb a használatban.

Tisztaságáért és ártalmatlanságáért a kezét és ruháknál kezeség vállalatik. Egyáltalán a legjobb a létező szin-szappanok között.

Egy kísérletet senki sem fog megbánni.

Kapható a legtöbb detail üzletben. Nagy-Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégnél.

Vendéglő bérbeadás.

25 2-1

Rév-Fülöpön (Zalamegye) a Balaton partján, nyári fürdő-telep és gőzhajó állomás naponta többszöri közlekedéssel Boglár és Badacsony felé, egy új modern ízlésben épült vendéglő f. é. ápril 24 től s egymásután következő évre bérbe adatik. A vendéglő áll egy nagy étteremből szép verándával kilátással a Balaton tavára, olvasóteremből, több vendégszobából, azonfelül egy külön közönséges kocsmszobából, pinczéből és éléskamrából, istállóból, kocszi szinből, valamint a megfelelő helyiségből a vendéglős és személyzete részére. Az étterem, olvasóterem, ugyszintén a vendégszobák a bérbeadók által lesznek bebutorozva. Bérbevenni szándékozók a bérbevétel végett Greiner és Ungár urakhoz fordulhatnak Rév-Fülöpön u. p. Kővágó-Eörs, kik mindennemű felvilágosítással szivesen szolgálnak, és bérbe adják.

¹⁾ Beöthy Zsolt: „A Magy. Nem. Irod. tört. és Ismeretése” II. 56. Bpest 1891.
²⁾ „Tompa Mihály összes költeményei: Tompa Mihály életrejeza.” Szász Károly I. 25. 1870. Bpest.
³⁾ Kéziratai között találtam. Magyarra Hám Sándor dr. volt szives lefordítani.
⁴⁾ Kedves papa jó napot Pihá!
 A dolog igazán pompás Nekem teljesen mindegy (apám)
 Félre a tréfával, igazán Nevséges En. katoná? édesem...
⁵⁾ „Tompa Mihály összes költeményei” I. 11. Bpest 1870.
⁶⁾ „Hölgyfutár” 1853. 3. sz.
⁷⁾ „Társalkodó” 1837. 55. sz.

A nagy-kanizsai Bankegyesület

részvénytársaság

1896. évi február 22-én d. u. 3 óraker

saját helyiségében

huszonkettedik évi

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartandja, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- a) Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
- b) Az 1895-iki mérleg feletti határozat és az osztalék megállapítása.
- c) Az igazgató-tanács választás utján kiegészítése az alapszabályok 15-ik §-ának figyelemben tartása mellett. (Ez alkalommal sorrend szerint kilépnek: Karczag Béla és Sommer Sándor urak.)
- d) A felügyelő-bizottság megválasztása.
- e) Egyéb — alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása.

Azon tisztelt részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni ohajtják, felhívotnak, miszerint az alapszabályok 33. §-ához képest még le nem járt szelvényekkel ellátott részvényeiket f. év február 13-atól február 21-ig terjedő időközben az egyesületi pénztárnál letéteményezzék.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. január 22-én.

Az igazgató-tanács.